

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΕ'

Πέμπτη 8 Σεπτεμβρίου 2016

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 15169, 15277
2. Άδεια απουσίας της Βουλευτού κ. Π. Χριστοφιλοπούλου, σελ. 15175
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από Λύκειο της Ολλανδίας, σελ. 15136
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 15174, 15175, 15176, 15177, 15178, 15181, 15183, 15188, 15194, 15197, 15198, 15206, 15211, 15112, 15217, 15220
5. Αναφορά στις καταστροφικές πλημμύρες της 7ης Σεπτεμβρίου, σελ. 15183, 15205, 15209

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων και αναφορών - ερωτήσεων της Παρασκευής 9 Σεπτεμβρίου 2016, σελ. 15169
2. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
 - α) Προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με τον ΕΝΦΙΑ που καλείται να πληρώσει το «Χαμόγελο του Παιδιού», σελ. 15170
 - β) Προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής:
 - i. σχετικά με την «ασυνειδησία των χειριστών σκαφών γριγκρι και με τα εγκαταλελειμμένα αλιευτικά σκάφη, που προκαλούν προβλήματα στη διώρυγα της Νέας Ποτίδαιας», σελ. 15172
 - ii. σχετικά με την ναυτική τραγωδία στην Αίγινα, σελ. 15173
 - γ) Προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με την ανυπαρξία πολιτικής στην προάσπιση της υγείας των πολιτών, σελ. 15176
 - δ) Προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την μετατροπή του επιδόματος ανεργίας σε επιταγή εργασίας, σελ. 15178
 - ε) Προς τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, σχετικά με την λήψη μέτρων για την αντιστάθμιση της πορείας «κατάρρευσης» της ελληνικής οικονομίας, σελ. 15180

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίων νόμων:
 - α) Οι Υπουργοί Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εξωτερικών, Οικονομικών, Επικρατείας, η Αναπληρώτρια Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και ο Υφυπουργός Εξωτερικών κατέθεσαν στις 6 Σεπτεμβρίου 2016 σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Τριμερούς Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου και της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας για τη Συνεργασία στον τομέα του τουρισμού, σελ. 15183
 - β) Οι Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εξωτερικών, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατέθεσαν στις 6 Σεπτεμβρίου 2016 σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Εγγειών Βελτιώσεων της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου για συνεργασία στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας», σελ. 15183
 - γ) Οι Υπουργοί Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότη-

σης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης κατέθεσαν στις 6 Σεπτεμβρίου 2016 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας περί Διασυνοριακής Αστυνομικής Συνεργασίας», σελ. 15183

δ) Οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Εξωτερικών, και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατέθεσαν στις 7 Σεπτεμβρίου 2016 σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Μνημονίου Συνεννόησης σχετικά με την Οργάνωση, Διοίκηση, Ασφάλεια, Χρηματοδότηση και Επάνδρωση του Μικτού Κλιμάκιου του NATO για τον Ηλεκτρονικό Πόλεμο [Joint Electronic Warfare Core Staff (JEWCS)] προς υποστήριξη του NATO, μεταξύ του Υπουργού Άμυνας της Γαλλικής Δημοκρατίας, του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Άμυνας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Υπουργείου Άμυνας της Ιταλικής Δημοκρατίας, του Υπουργού Άμυνας του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, του Υπουργείου Άμυνας του Βασιλείου της Νορβηγίας, του Υπουργού Εθνικής Άμυνας της Δημοκρατίας της Πολωνίας, του Υπουργείου Άμυνας του Ηνωμένου Βασιλείου Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, του Υπουργείου Άμυνας των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, του Ανώτατου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων της Ευρώπης και του Αρχηγείου της Ανώτατης Συμμαχικής Διοίκησης Μετασχηματισμού.», σελ. 15183

2. Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών και ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας: «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚ (αριθμ. L 127/1 της 29.4.2014), όπως το Παράρτημα II της Οδηγίας αυτής τροποποιήθηκε με την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα Οδηγία 2014/109/ΕΕ της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2014 για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού, καθώς και άλλες συναφείς διατάξεις», σελ. 15183 - 15227

3. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής:

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την Έκθεση της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας περί Διασυνοριακής Αστυνομικής Συνεργασίας», σελ. 15203

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. ,	σελ. 15181 - 15197
ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ. ,	σελ. 15217 - 15277
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 15169 - 15181
ΛΥΚΟΥΔΗΣ Σ. ,	σελ. 15197 - 15217

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 15181, 15183, 15188,
15194, 15197
ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ Κ. , σελ. 15174
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 15198
ΚΕΛΛΑΣ Χ. , σελ. 15206
ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ. , σελ. 15177, 15178, 15212,
15217, 15220
ΛΑΓΟΣ Ι. , σελ. 15211
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 15174, 15175, 15176,
15177, 15197
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 15183, 15194
ΛΥΚΟΥΔΗΣ Σ. , σελ. 15198, 15206, 15211, 15216

ΦΩΚΑΣ Α. , σελ. 15213
ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Π. , σελ. 15187, 15188

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 15193, 15194

Β. Επί της αναφοράς στις καταστροφικές πλημμύρες της 7ης Σεπτεμβρίου:

ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ Λ. , σελ. 15205
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 15183
ΛΑΓΟΣ Ι. , σελ. 15209
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 15183

Γ. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Τ. , σελ. 15170, 15171
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ Ο. , σελ. 15179, 15180
ΒΛΑΧΟΥ Σ. , σελ. 15172, 15173
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ. , σελ. 15172, 15173, 15174, 15175
ΚΑΜΜΕΝΟΣ Δ. , σελ. 15170, 15171
ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ Κ. , σελ. 15173, 15174, 15175
ΚΑΤΣΩΤΗΣ Χ. , σελ. 15178, 15179, 15180
ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ. , σελ. 15176, 15177, 15178
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 15180, 15181
ΞΑΝΘΟΣ Α. , σελ. 15176, 15177, 15178
ΣΤΑΘΑΚΗΣ Γ. , σελ. 15181, 15182

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας:

ΑΙΒΑΤΙΔΗΣ Ι. , σελ. 15186
ΑΜΥΡΑΣ Γ. , σελ. 15188, 15206, 15207
ΒΑΓΓΙΩΝΑΣ Γ. , σελ. 15203
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ Β. , σελ. 15185, 15197
ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ Λ. , σελ. 15205, 15206
ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ Ν. , σελ. 15207
ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗΣ Ε. , σελ. 15215
ΚΕΛΛΑΣ Χ. , σελ. 15207, 15208, 15209
ΚΕΡΑΜΕΩΣ Ν. , σελ. 15198, 15220, 15221
ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ. , σελ. 15211, 15212
ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ Δ. , σελ. 15202, 15211, 15215, 15219
ΛΑΓΟΣ Ι. , σελ. 15209, 15211
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Γ. , σελ. 15217
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 15189, 15197, 15220
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 15188, 15203, 15204
ΜΑΝΤΑΣ Χ. , σελ. 15209, 15218, 15219,
15220, 15221

ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Θ. , σελ. 15194, 15220
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Α. , σελ. 15183, 15188
ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ Κ. , σελ. 15191, 15192
ΞΑΝΘΟΣ Α. , σελ. 15188, 15195, 15197,
15199, 15209, 15221,
15223

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 15216, 15217
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 15206, 15212, 15213
ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 15192, 15193, 15194
ΤΖΟΥΦΗ Μ. , σελ. 15188, 15192, 15202, 15204

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΖ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΕ'

Πέμπτη 8 Σεπτεμβρίου 2016

Αθήνα, σήμερα στις 8 Σεπτεμβρίου 2016, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.37' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του ΣΤ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 6 Σεπτεμβρίου 2016 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΠΔ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 6ης Σεπτεμβρίου 2016, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμου:

1. «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών- μελών της, αφενός, και της Ισλανδίας, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή της Ισλανδίας στην από κοινού ανταπόκριση στις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη-μέλη της και η Ισλανδία στη δεύτερη περίοδο δέσμευσης, σύμφωνα με την τροποποίηση της Ντόχα στο πρωτόκολλο του Κιότο, που κυρώθηκε με το ν. 4345/2015 (Α'148), στη σύμβαση - πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή που έχει κυρωθεί με το ν. 3017/2002 (Α'117)».

2. «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης για τη συνεργασία στον τομέα του Τουρισμού μεταξύ του Υπουργείου Τουρισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Σαουδαρβικής Επιτροπής Τουρισμού και Αρχαιοτήτων του Βασιλείου της Σαουδικής Αραβίας».)

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Παρασκευής 9 Σεπτεμβρίου 2016, το οποίο έχει ως εξής:

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1226/6-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αττικής της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Βλάχου προς τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σχετικά με την κατάργηση αστυνομικών τμημάτων στην Περιφέρεια Αττικής.

2. Η με αριθμό 1219/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Επικρατείας του Λαϊκού Συνδέσμου-Χρυσή Αυγή κ. Χρήστου Παππά προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με την «αναγνώριση των σκοπιανών διαβατηρίων που φέρουν το όνομα “Μακεδονία”».

3. Η με αριθμό 1221/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Δωδεκανήσου της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ κ. Δημητρίου Κρεμαστινού προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις απαιτήσεις των συμβουλίων διοίκησης Ανωτάτων

Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

4. Η με αριθμό 1229/6-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Μωραϊτή προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τον αποκλεισμό από την συνδεδεμένη ενίσχυση, με κριτήριο το άπιαστο όριο των εκατόν είκοσι κιλών γάλα ανά ζώο, για χιλιάδες κτηνοτρόφους με εγχώριες φυλές εντατικής βοσκής.

5. Η με αριθμό 1217/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Πειραιώς των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Δημητρίου Καμμένου προς τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, σχετικά με το δημοσιευμένο ισολογισμό της σκοπευτικής ομοσπονδίας (ΣΚΟΕ).

6. Η με αριθμό 1220/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Ένωσης Κεντρώων κ. Ιωάννη Σαρίδη προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με τη θεώρηση διαβατηρίων με την ένδειξη «Μακεδονία».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1227/6-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Έβρου της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστασίου Δημοσχάκη προς τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, σχετικά με την κατάσταση των κόκκινων δανείων στον Έβρο και τη Θράκη.

2. Η με αριθμό 1222/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Λαϊκού Συνδέσμου-Χρυσή Αυγή κ. Ηλία Παναγιώταρου προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σχετικά με την «αδικαιολόγητη αποπομπή της μονάδας βατραχανθρώπων από τον Άγιο Κοσμά».

3. Η με αριθμό 1225/6-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τη δυνατότητα επανένταξης στη ρύθμιση των εκατό δόσεων για όλους όσους την απώλεσαν και ανεξαρτήτως λόγου.

4. Η με αριθμό 1230/6-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σχετικά με τη λήψη αποφάσεων για τους συμβασιούχους στην υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης.

5. Η με αριθμό 1218/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Αθανασίου Παπαχριστόπουλου προς τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σχετικά με την καταγγελία για «κακοδιαχείριση» στο Δήμο Κεφαλονιάς.

6. Η με αριθμό 1224/6-9-2016 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή Β' Αθηνών κ. Θεοχάρη (Χάρη) Θεοχάρη προς

τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με τις συμβάσεις σε εμπειρογνώμονες σε χρηματοπιστωτικά, νομικά και οικονομικά θέματα για την υποστήριξη της διαπραγμάτευσης με τους θεσμούς για τη σύναψη και εφαρμογή των σχετικών συμφωνιών καθώς και για τη διαπραγμάτευση για το δημόσιο χρέος.

7. Η με αριθμό 1178/22-8-2016 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αρκαδίας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλου προς τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σχετικά με την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης για τον χαρακτηρισμό ως πλημυροπαθών των περιοχών της Αρκαδίας που επλήγησαν από τη θεομηνία του Ιουνίου.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 5701/27-5-2016 ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με το σχεδιασμό για την έναρξη λειτουργίας του πολυδύναμου ιατρείου Τυμπακίου-Ηρακλείου Κρήτης.

2. Η με αριθμό 3062/10-2-2016 ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή Λακωνίας κ. Λεωνίδα Γρηγοράκου προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με την αποζημίωση των μεριδιούχων Συνεταιριστικών Τραπεζών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Αρχίζουμε με την έβδομη με αριθμό 1203/30-8-2016 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β' Πειραιώς των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Δημητρίου Καμμένου προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με τον ΕΝΦΙΑ, που καλείται να πληρώσει το «Χαμόγελο του Παιδιού».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κ. Τρύφων Αλεξιάδης.

Κύριε Καμμένε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καλημέρα, κύριε Υπουργέ. Είναι ένα θέμα εξαιρετικά ευαίσθητο το οποίο έχει προκύψει τις τελευταίες μέρες από τότε που η Κυβέρνηση έστειλε και τα εκκαθαριστικά του ΕΝΦΙΑ και άνοιξε το «TAXIS» για τη σχετική υποχρέωση όλων των Ελλήνων πολιτών και των εταιρειών, που δρουν στην Ελλάδα.

Το «Χαμόγελο του Παιδιού», σύμφωνα με το εκκαθαριστικό σημείωμα που έλαβε η οργάνωση, καλείται να πληρώσει ΕΝΦΙΑ που αγγίζει τις 57.000 ευρώ. Παρά τις προσπάθειες να εισακουστούν τα αιτήματα της οργάνωσης από την Κυβέρνηση και τις προφορικές διαβεβαιώσεις που έλαβαν από το Υπουργείο Οικονομικών, πως θα καταβληθεί νομοθετική προσπάθεια προκειμένου να απαλλαγούν από φόρους όσες οργανώσεις προσφέρουν ουσιαστικό έργο, δεν υλοποιήθηκαν και, χωρίς να λαμβάνει καμμία κρατική χρηματοδότηση, η οργάνωση σήμερα καλείται να καταβάλει αυτό το ποσό.

Το «Χαμόγελο του Παιδιού» είναι ένας αμιγώς ελληνικός οργανισμός, που έχει υποστηρίξει περισσότερα από ένα εκατομμύριο παιδιά και τις οικογένειές τους μέχρι σήμερα, παρέχοντας υπηρεσίες και υλοποιώντας δράσεις στήριξης των κρατικών θεσμών. Είναι ο μόνος οργανισμός στην Ελλάδα με πανελλαδική δράση, διαθέσιμος είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, τριακόσιες εξήντα πέντε μέρες τον χρόνο. Είναι στελεχωμένος από τετρακόσια τριάντα εφτά άτομα έμμισθο προσωπικό, υποστηρίζεται από δύο χιλιάδες εφτακόσιους εβδομήντα εθελοντές πανελλαδικά.

Μέχρι σήμερα η οργάνωση έχει υπάρξει απόλυτα συνεπής με τις υποχρεώσεις της απέναντι στο κράτος και κάθε χρόνο ελέγχεται από ορκωτούς ελεγκτές. Το κράτος, αν και υποχρεώθηκε, δεν έχει σταθεί στο πλευρό όλων εκείνων των μικρών παιδιών, που το χρειάστηκαν για να σταθούν στα πόδια τους. Κάποιοι άνθρωποι με ιδιωτικές πρωτοβουλίες αποφάσισαν να κάνουν τη δουλειά και το καθήκον ενός κοινωνικού κράτους.

Πρέπει τα παραπάνω να ληφθούν σοβαρά υπ' όψιν και να υπάρξει άμεση δράση, καθώς είναι χρέος της κοινωνίας να προ-

στατεύει το κοινωνικό σύνολο.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ –ερωτώμαστε όλοι ως Κυβέρνηση, δεν ερωτάσθε εσείς, μην το πάρετε προσωπικά- τα εξής:

Πρώτον, θα καταβάλει, εν τέλει, η Κυβέρνηση νομικές προσπάθειες, προκειμένου να απαλλαγούν από φόρους όσες οργανώσεις προσφέρουν ουσιαστικό έργο, όπως το «Χαμόγελο του Παιδιού»;

Δεύτερον, τι προτίθεστε να κάνετε για να ενθαρρύνονται πρωτοβουλίες, που έχουν θετικό αντίκτυπο στα παιδιά, που αποτελούν το μέλλον αυτού του τόπου, αλλά και σε ολόκληρη την κοινωνία;

Θέλω να πω εδώ, για να μην αδικήσουμε καμμία οργάνωση, ότι η ερώτηση αναφέρεται σε οργανώσεις, οι οποίες από τα ακίνητα, που έχουν στην κατοχή τους από δωρεές και κληροδοτήματα, δεν έχουν κανένα εισόδημα. Έχουν αποκλειστική χρήση στο να στεγάσουν τις υπηρεσίες τους, τα παιδιά και οτιδήποτε άλλο. Όποιος έχει εισόδημα, πρέπει να πληρώνει τον ΕΝΦΙΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Υπουργός κ. Αλεξιάδης.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, έχετε απόλυτο δίκιο στο ζήτημα του ΕΝΦΙΑ των νομικών προσώπων, που ασκούν αυτήν τη δραστηριότητα. Είναι κάτι στο οποίο έχω αναφερθεί πάρα πολλές φορές στη Βουλή. Έχω αναφερθεί πάρα πολλές φορές στον ΕΝΦΙΑ για το «Χαμόγελο του Παιδιού», στον ΕΝΦΙΑ που πρέπει να πληρώσει η «Κιβωτός του Κόσμου» και μια σειρά από άλλα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ασκούν αυτήν τη φιλανθρωπική δράση. Σ' αυτό θα συμφωνήσουμε μαζί. Είναι ένα μεγάλο πρόβλημα και πρέπει να βρούμε τρόπο να το αντιμετωπίσουμε.

Δεν θα συμφωνήσω, βέβαια, στη διατύπωση ότι «παρά τις προσπάθειες να εισακουστούν τα αιτήματα της οργάνωσης στην Κυβέρνηση και τις προφορικές διαβεβαιώσεις που έλαβαν». Με τη συγκεκριμένη οργάνωση και με άλλες οργανώσεις είμαστε σε διαρκή επαφή. Έχουμε εξηγήσει ποιο είναι το πρόβλημα. Δεν έχουμε αρνηθεί να τους δούμε. Έχουμε συζητήσει, έχουμε ανταλλάξει αλληλογραφία και έχουμε έλθει σε επαφή. Απλά, είναι δεδομένο το πλαίσιο στο οποίο κινούμαστε. Δεν θα συμφωνήσω, επίσης, στη διατύπωση ότι «το κράτος, αν και υποχρεώθηκε, δεν έχει σταθεί στο πλευρό όλων εκείνων των μικρών παιδιών, που το χρειάστηκαν».

Νομίζω ότι οι δράσεις του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ειδικά της κ. Φωτίου, είναι συγκεκριμένες και εξαντλεί κάθε δυνατότητα που υπάρχει, με πρωτοφανή μέτρα, ειδικά σ' αυτήν την περίοδο της οικονομικής στενότητας, για να βοηθήσουμε αυτά τα ιδρύματα και αυτά τα παιδιά.

Επί της ουσίας τώρα του ζητήματος του ΕΝΦΙΑ γι' αυτά τα νομικά πρόσωπα, θα σας καταθέσω έγγραφα των αρμοδίων υπηρεσιών, από τα οποία προκύπτει με σαφήνεια ότι σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δεν εντάσσονται στους φορείς γενικής Κυβέρνησης και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο δημόσιο, δεν υπάγονται στον ΕΝΦΙΑ και απαλλάσσονται από τον ΕΝΦΙΑ.

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κ. Τρύφων Αλεξιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άρα, είναι σαφές ότι σ' αυτά τα ιδρύματα τα κτήρια, τα οποία χρησιμοποιούν για ιδιοχρησιμοποίηση, για να καλύψουν τις ανάγκες τους, δεν υπάγονται στον ΕΝΦΙΑ. Στον ΕΝΦΙΑ υπάγονται τα κτήρια, τα οποία έχουν για να εκμισθώσουν και να έχουν ένα εισόδημα. Αυτά τα κτήρια υπάγονται, είτε είναι κενά είτε είναι μισθωμένα.

Καταλαβαίνω απολύτως το πρόβλημα που δημιουργείται, γιατί όλα αυτά τα νομικά πρόσωπα πρέπει να ενισχυθούν, διότι έχουν

ένα σημαντικό ρόλο, όχι όλα, γιατί σε πολλά μετά από ελέγχους έχουν εντοπιστεί προβλήματα. Όμως, η πλειοψηφία ασκεί ένα σημαντικό κοινωνικό έργο και δεν μπορούν να το ασκήσουν, ακριβώς επειδή έχουν και αυτές τις φορολογικές υποχρεώσεις.

Δεν κλείνουμε τα μάτια στο πρόβλημα. Είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα. Όμως, έχουμε πει πάρα πολλές φορές ο ΕΝΦΙΑ, όπως και μια σειρά από άλλες φορολογίες, δεν είναι για την Κυβέρνηση μια πολιτική επιλογή, είναι μια πολιτική αναγκαιότητα. Έχουμε εξηγήσει με σαφήνεια πως έχουμε αναγκαστεί να υιοθετήσουμε, όχι μόνιμα, αλλά πρόσκαιρα, όλα αυτά τα μέτρα. Είναι σαφές το ότι έγινε μέσα από μια διαδικασία διαπραγμάτευσης και έχουμε εξηγήσει ως Κυβέρνηση ποια είναι η πορεία εξόδου απ' όλη αυτήν τη διαδικασία.

Σε ό,τι αφορά, λοιπόν, τα νομικά πρόσωπα αυτά, βρισκόμαστε σε επαφή μαζί τους ως προς το πως θα αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα και στη δευτερομιλία μου θα είμαι πιο αναλυτικός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Καμμένε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, είμαι σίγουρος ότι μιλάτε, γιατί μιλάω κι εγώ μαζί τους, και πριν να γίνει πολιτικός ερχα πολύ καλές σχέσεις και με την «Κιβωτό του Κόσμου» και με το «Χαμόγελο του Παιδιού» και τους στηρίζα από τις εταιρείες.

Το ζήτημά μας εδώ είναι ότι πρέπει να αναδειχθεί και η εργασία γίνεται για να λάβει μια δημοσιότητα, να ευαισθητοποιηθούν και οι νομικές υπηρεσίες του κράτους να κάνουν αυτό που πρέπει να κάνουν ίσως πιο γρήγορα.

Επίσης, πρέπει να δούμε ότι βγήκαν πάρα πολλά δημοσιεύματα αυτές τις μέρες –και τα διαβάσαμε– για πάρα πολλές οργανώσεις, οι οποίες έχουν ακίνητα εισοδήματος, τα οποία είναι κληροδοτήματα και δωρεές. Τα ακίνητα εισοδήματος είναι φυσιολογικό να εμπίπτουν στον ΕΝΦΙΑ. Δεν το συζητούμε αυτό.

Επίσης, υπάρχει ένα άλλο ζήτημα, που προέκυψε αυτές τις μέρες. Δεν ξέρω αν είναι αλήθεια ή ψέματα, αλλά έχει έρθει στο γραφείο μου μια διαμαρτυρία, πάλι ενός κοινωνικού οργανισμού, που ήταν σε διαδικασία να λάβει δωρεές ακινήτων και κόπηκαν. Τις έκοψαν και οι δωρητές, τις έκοψαν και οι ίδιοι, διότι ήξεραν ότι αν έρχονταν στην κατοχή τους, θα ενέπιπταν στον ΕΝΦΙΑ και εφόσον δεν θα είχαν τον εισόδημα να τον πληρώσουν τον επόμενο χρόνο, δεν δέχτηκαν τη δωρεά. Φυσικά και ο δωρητής προτίμησε να μην προχωρήσει τη δωρεά, για να μη φέρει σε δύσκολη θέση και τον οργανισμό αυτό.

Ελπίζω στη σημερινή μας συζήτηση –και θα πρέπει τα Πρακτικά να γίνουν γνωστά και εγώ θα τα επικοινωνήσω όπου χρειαστεί– να είμαστε σαφείς για το ποια είναι η νομοθεσία, να είμαστε δίκαιοι ορίζοντά σε όλη την κοινωνία.

Το κράτος πρέπει να βοηθήσει και να δείξει την ανοχή του για την ευαισθησία, που έχουν πάρα πολλοί από αυτούς τους οργανισμούς, είτε έχουν να κάνουν με την οικογένεια, είτε με τα ναρκατικά, είτε με διαλυμένες οικογένειες, είτε με παιδιά τα οποία δεν έχουν γονείς, είτε με όλους τους ταλαιπωρημένους ανθρώπους στην ελληνική κοινωνία. Επειδή ζούμε μέσα σε μια κρίση, θα πρέπει το κράτος να είναι αρωγός και να μην είναι εχθρός, δηλαδή, να μην κυνηγάμε κάθε φορολογούμενο, ειδικά αυτόν που βοηθά το δημόσιο και το κράτος –ειλικρινά το βοηθά– και είναι ένας πυλώνας που στηρίζει την ελληνική οικονομία, εκεί που πιθανόν να μην μπορεί –τουλάχιστον σε αυτή τη χρονική περίοδο– το κράτος.

Πρέπει να είμαστε σαφείς για το ποιοι είναι οι νόμοι, βάσει ποιας νομοθεσίας, ποιου ΦΕΚ, ποιας εγκυκλίου και ποιοι οργανισμοί απαλλάσσονται. Πρέπει αυτό να είναι ξεκάθαρο σε όλους, έτσι ώστε να επικοινωνηθεί σωστά προς τα έξω η προσπάθεια, που κάνει αυτή η Κυβέρνηση, η προσπάθεια των οργανισμών και να μην αδικήσουμε κανέναν.

Δεν θέλω να ευαισθητοποιήσω κανέναν, όλοι είμαστε ευαίσθητοι και πιο πολύ όσοι εδώ είμαστε γονείς. Τα παιδιά, ναι, είναι το μέλλον, αλλά και πολλά παιδιά μέσα από το «Χαμόγελο του Παιδιού» έχουν σπουδάσει, έχουν γίνει επιχειρηματίες, έχουν βοηθήσει την Ελλάδα, έχουν προσφέρει σε αυτόν τον τόπο. Πρέπει να τα βοηθήσουμε και εμείς και να βοηθήσουμε αυτόν τον οργανισμό.

Στο τέλος, βέβαια, –και κλείνω– μπορεί να βρούμε και ιδιωτικές χορηγίες, όπως έγινε πέρυσι με τον ΕΝΦΙΑ. Τα 43.000 ευρώ πέρυσι στο «Χαμόγελο του Παιδιού» πληρώθηκαν από ιδιωτική χορηγία. Θα προτιμούσα το κράτος να είναι δίκαιο και να κάνει αυτό, που πρέπει παρά να αποταθούμε σε ιδιωτική χορηγία, η οποία βέβαια μπορεί και να βρεθεί.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε και εμείς, κύριε συνάδελφε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Είναι σαφές –το είπα και πριν και θέλω να το ξεκαθαρίσω– ότι τα ακίνητα τα οποία χρησιμοποιούν αυτά τα νομικά πρόσωπα, που παίζουν έναν πολύ θετικό ρόλο στις κοινωνικές και στις άλλες δράσεις, τα ακίνητα που χρησιμοποιούν για να εκπληρώσουν τους σκοπούς τους, τα λεγόμενα «διοχρησιμοποιούμενα» ακίνητα δεν έχουν ΕΝΦΙΑ, απαλλάσσονται από τον ΕΝΦΙΑ. Τα ακίνητα, όμως, τα οποία έχουν για να αποκτήσουν εισόδημα, δηλαδή, για να τα νοικιάζουν, έχουν ΕΝΦΙΑ.

Βεβαίως, εξετάζουμε το πρόβλημα σε πολιτικό επίπεδο, δηλαδή, φορείς οι οποίοι πρέπει να ενισχυθούν από την πολιτεία για να ασκήσουν αυτό το έργο –με συγκεκριμένους κανόνες, βέβαια, γιατί είπα ότι είχαμε και προβλήματα στο παρελθόν σε ορισμένους τέτοιους φορείς– είναι υποχρεωμένοι να πληρώσουν και φορολογικές υποχρεώσεις, με χρήματα που θα αφαιρέσουν από την κοινωνική τους δράση. Αυτό είναι κάτι το οποίο μας απασχολεί πολιτικά και ψάχνουμε να βρούμε λύσεις, διερευνούμε τους τρόπους για να το αντιμετωπίσουμε.

Εκεί, όμως, έχουμε ένα τεχνικό πρόβλημα. Έχουμε ζητήσει από τις αρμόδιες υπηρεσίες να μας δώσουν τον κατάλογο των νομικών προσώπων, που ασκούν φιланθρωπική δράση. Δυστυχώς, στα φορολογικά τους αρχεία δεν έχουμε τέτοιο διαχωρισμό. Έχουμε μόνο τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Και δεν θα μπορούσαμε, φυσικά, μέσα από εκεί να απαλλάξουμε τους πάντες, γιατί είναι πολύ μεγάλος ο αριθμός.

Αυτό το οποίο κάνουμε σε συνεργασία με την κ. Φωτίου είναι να μπορέσουμε να εντοπίσουμε τα νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν συγκεκριμένη φιланθρωπική δράση και με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Με ενημέρωσε ότι περίπου χίλια διακόσια τέτοια νομικά πρόσωπα είναι ήδη καταγεγραμμένα. Τα προχωρήσαμε στην «πιστοποίηση» ή έλεγχο αυτών των νομικών προσώπων, ώστε να ξέρουμε ακριβώς ποια είναι αυτά τα οποία ασκούν αυτή τη φιланθρωπική, κοινωνική δράση και ποια είναι γενικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Θα εξετάσουμε με ποιο τρόπο μπορούμε να βοηθήσουμε φορολογικά αυτά τα νομικά πρόσωπα.

Να είστε σίγουρος και εσείς και οι υπόλοιποι Βουλευτές, όμως, ότι θα εξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα, διότι γνωρίζουμε από τη μια μεριά το σημαντικό κοινωνικό έργο, που έχουν αυτά τα ιδρύματα και γνωρίζουμε από την άλλη μεριά το δημοσιονομικό πλάισιο στο οποίο βρισκόμαστε. Μακάρι να μπορούσαμε να απαλλάξουμε αυτά τα ιδρύματα! Μακάρι να μπορούσαμε να μειώσουμε τη φορολογική επιβάρυνση! Μακάρι να μπορούσαμε να έχουμε ένα άλλο φορολογικό σύστημα! Είμαστε αναγκασμένοι να συγκεκριμένους πολιτικούς λόγους να έχουμε αυτές τις φορολογικές ρυθμίσεις και αγωνιζόμαστε διαρκώς να τις κάνουμε πιο δίκαιες, πιο αναλογικές.

Νομίζω ότι ο ΕΝΦΙΑ του 2016 είναι μια πρώτη απάντηση σε όλους αυτούς που καταστροφολογούσαν και εμφάνιζαν όλα αυτά τα πράγματα τα οποία διαψεύστηκαν, όπως διαψεύστηκαν και σε σχέση με τα φορολογικά έσοδα των τελευταίων μηνών, όπου τα δεδομένα, αν καθίσει και δει κανείς, είναι διαφορετικά.

Δεν περιγράφουμε το δικό μας «success story». Δεν θριαμβολογούμε. Απλώς αποτυπώνουμε έναν αγώνα και μία προσπάθεια που γίνεται για να γυρίσουμε σελίδα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την έκτη με αριθμό 1181/23-8-2016 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Χαλκιδικής κ. Σωτηρίας Βλάχου του Λαϊκού Συνδέσμου-Χρυσή Αυγή προς τους

Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σχετικά με την «ασυνειδησία των χειριστών σκαφών γρι-γρι και με τα εγκαταλελειμμένα αλιευτικά σκάφη, που προκαλούν προβλήματα στη διώρυγα της Νέας Ποτίδαιας».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υπουργός ο κ. Δρίτσας.
Κυρία Βλάχου, έχετε τον λόγο.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΒΛΑΧΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στη διώρυγα της Νέας Ποτίδαιας, που ενώνει τον Τορωναίο με τον Θερμαϊκό Κόλπο, παρατηρείται το φαινόμενο της παράνομης αγκυροβόλησης των σκαφών γρι-γρι δεξιά της διώρυγας. Ο παράτυπος αυτός ελλιμενισμός επιφέρει μία μόνιμη φθορά στα στηθαία της διώρυγας, με αποτέλεσμα να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην εικόνα της περιοχής.

Επιπροσθέτως, οι ιδιοκτήτες τους μετά το πέρας της αλιευτικής τους δραστηριότητας στο Αιγαίο στα ανοιχτά του Θερμαϊκού και του Τορωναίου Κόλπου, εγκαταλείπουν τους σπάγκους στον πυθμένα της διώρυγας. Η ασύδοτη αυτή πρακτική δυσχεραίνει το έργο των αλιέων, αλλά επίσης εμποδίζει και οποιοδήποτε άλλο σκάφος, καθώς οι εγκαταλελειμμένοι σπάγκοι περιπλέκονται στις προπέλες.

Τέλος, εκατέρωθεν του καναλιού της Ποτίδαιας υπάρχουν δύο λιμένες, όπου κείνται εγκαταλελειμμένα και διαβρωθέντα σκάφη, τα οποία συνιστούν υποδόσκιοντα περιβαλλοντικό κίνδυνο σημαντικών διαστάσεων.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

Πρώτον, γιατί υπάρχει αυτή η ανοχή στον παράτυπο ελλιμενισμό των σκαφών γρι-γρι στα στηθαία της διώρυγας; Προτίθεστε να αντιμετωπίσετε οριστικές την αυθαίρετη αυτή ενέργεια των ιδιοκτητών των σκαφών αυτών;

Δεύτερον, ποια τα ληπτέα μέτρα, απ' ενός για την αντιμετώπιση της ζημιογόνου πρακτικής ιδιοκτητών γρι-γρι όσον αφορά την αλιεία και απ' ετέρου για την αποσόβηση εκδηλώσεως περιβαλλοντικού κινδύνου από τα εγκαταλελειμμένα σκάφη στον λιμένα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Βλάχου, με βάση την ερώτησή σας, ως όφειλα, διερεύνησα το θέμα, που επισημαίνετε και καταγγέλλετε.

Οι επίσημες και υπεύθυνες αναφορές των υπηρεσιών του Λιμενικού Σώματος δεν επιβεβαιώνουν την περιγραφή την οποία κάνετε στην ερώτησή σας. Η διώρυγα της Νέας Ποτίδαιας διέπεται από διατάξεις του ειδικού κανονισμού Λιμένα Θεσσαλονίκης με αριθμό 67. Εκεί περιγράφονται και τα δεδομένα και οι κανόνες, αλλά και η δικαιοδοσία της Λιμενικής Αρχής Θεσσαλονίκης.

Εκεί, πράγματι, εντός της διώρυγας, απαγορεύεται η αγκυροβόληση και η πρόσδεση πλοίων σε οποιοδήποτε είδους κατασκευή, πλην αλιευτικών καταφυγίων της Ποτίδαιας, που βρίσκονται στην είσοδο και στην έξοδο της διώρυγας.

Επίσης, απαγορεύεται κάθε αλιευτική δραστηριότητα. Απ' ό,τι με ενημέρωσε η υπηρεσία, έχετε ήδη –εκτός από την ερώτησή σας που, ως έχετε δικαίωμα, υποβάλατε- προβεί και σε προφορικές καταγγελίες, που αφορούσαν και αυτές την άτακτη πρόσδεση σκαφών στη διώρυγα κατά παρέκκλιση του κανονισμού.

Σύμφωνα με τις επίσημες, σας λέω και πάλι, αναφορές των υπηρεσιών -αυθημερόν διενεργήθηκε αυτοψία- δεν διαπιστώθηκε αυτό το οποίο καταγγέλλατε, αλλά ότι προσδένουν, πράγματι, σκάφη στο δυτικό καταφύγιο σύμφωνα με τον κανονισμό.

Λένε, επίσης, οι υπηρεσίες ότι η πρόσδεση σκαφών στο στηθαίο της διώρυγας είναι αντικειμενικά αδύνατη, καθώς δεν υφίστανται υποδομές για να μπορεί ένα σκάφος να δέσει εκεί. Τα δε βυθίσματα δεν είναι επαρκή για κάτι τέτοιο.

Επίσης, η πρόσδεση οποιουδήποτε αλιευτικού σκάφους, όπως είπα, από πλευράς Θερμαϊκού Κόλπου γίνεται στο αλιευτικό καταφύγιο, από όπου ξεκινά το στηθαίο της διώρυγας. Είναι προσωρινή και αφορά σε αναγκαίες εργασίες, φορτοεκφόρτωση αλιευμάτων, τροφοδοσία, εφοδιασμό κ.λπ..

Στα δύο αλιευτικά καταφύγια που υπάρχουν, ένα στην ανατολική πλευρά, στον Τορωναίο Κόλπο, και ένα στη δυτική, στον

Θερμαϊκό, ελλιμενίζονται κυρίως μεγάλα αλιευτικά σκάφη, «γρι-γρι». Δεν έχει εντοπιστεί κίνδυνος για την ασφαλή ναυσιπλοΐα. Δεν προκύπτει παράβαση διεθνών κανονισμών αποφυγής συγκρούσεων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Η λιμενική αρχή διαβεβαιώνει ότι διενεργεί τακτικούς ελέγχους στα αλιευτικά καταφύγια της διώρυγας. Καταγράφει το σύνολο των ελλιμενιζόμενων σκαφών και όπου προκύπτει παράβαση, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις.

Όσο για τα εγκαταλελειμμένα σκάφη –και τελειώνω και στη δευτερολογία μου, εάν χρειαστεί, μπορώ να προσθέσω οτιδήποτε άλλο- άλλο είναι τα σκάφη, που δεν χρησιμοποιούνται συστηματικά και τακτικά και ελλιμενίζονται εκεί για μεγάλο διάστημα. Αυτά δεν είναι εγκαταλελειμμένα. Υπάρχουν οι ιδιοκτήτες τους, απλώς δεν τα χρησιμοποιούν συχνά.

Εγκαταλελειμμένο είναι ένα σκάφος το οποίο, πράγματι, δεν έχει ιδιοκτήτη, δεν έχει φροντίδα, δεν έχει τίποτα και παρουσιάζει κινδύνους ναυαγίου και μόλυνσης ή πρόκλησης οποιασδήποτε άλλης επιβάρυνσης στο λιμενικό αυτό καταφύγιο. Τέτοια σκάφη, που να είναι εγκαταλελειμμένα και μάλιστα σε σημαντικό αριθμό ώστε να γεννάται πρόβλημα, δεν έχει καταγράψει η αρμόδια λιμενική αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρία Βλάχου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΒΛΑΧΟΥ: Κύριε Υπουργέ, έχω αποδείξεις και φωτογραφίες. Είναι αγκυροβολημένα στο στηθαίο επί της διώρυγας. Με την αγκυροβόληση, που έχουν κάνει πάνω στο στηθαίο, με τον κυματισμό της θάλασσας, έχουν πέσει τα στηθαία, έχουν γίνει κατολισθήσεις, έχουν πέσει δένδρα και αυτοκίνητα. Ακόμα και αυτή τη στιγμή τα «γρι-γρι» παραμένουν επί της διώρυγας και συνδεδεμένα στο στηθαίο.

Όσο για τους σπάγκους έχουν κάνει το εξής. Έχω επισκεφθεί την κυρία Σίμωσι, Προϊσταμένη- Διευθύντρια της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων. Μου είπε ότι δεν επιτρέπεται να δένουν τα σκάφη επί της διώρυγας. Μετά το γρι-γρι έχουμε τις λάντζες και μετά τα μικρά σκάφη. Βάζουν σπάγκους, τους οποίους παίρνουν από τους αρχαιολογικούς χώρους, τους οποίους έχουν λεηλατήσει. Τους χρησιμοποιούν σαν άγκυρα, για να μπορέσουν τα ρομποτάκια τους να σταματήσουν. Αυτό απαγορεύεται εκ του νόμου.

Επίσης, υπάρχουν εγκαταλελειμμένα και βυθισμένα σκάφη και στα δύο λιμανάκια. Θα σας δείξω φωτογραφίες, για να δείτε εάν επαληθεύεται αυτό που λέω ή όχι. Έχω απευθυνθεί στις υπηρεσίες και της Θεσσαλονίκης και των Νέων Μουδανιών. Μου είπαν ότι θα μου απαντήσουν, αλλά δεν μου έχει απαντήσει κανείς. Λέγεται κάτι, το οποίο δεν θέλω να θίξω. Μου είπαν «Κυρία Βλάχου, δεν θα κάνετε κάτι, γιατί τα φελιζόλ κάνουν πολλή δουλειά». Τι εννοούν; Δεν ξέρω.

Πιστεύω και ελπίζω με την παρέμβασή σας να διορθωθεί η κατάσταση. Η διώρυγα της Ποτίδαιας είναι το στολίδι της Χαλκιδικής. Υπάρχει μελέτη για να διορθωθούν τα πλαινά, πεζόδρομος και φωτισμός. Αυτός είναι και ο στόχος των Βουλευτών της Χαλκιδικής.

Καταθέτω τα στοιχεία που σας προανέφερα για τα Πρακτικά. Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Σωτηρία Βλάχου καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες φωτογραφίες, σχετικό cd και άλλα στοιχεία, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Κυρία Βλάχου, προσωπικά δεν έχω κανέναν λόγο να αμφισβητήσω τους ισχυρισμούς σας και θα σας παρακαλούσα αυτές τις φωτογραφίες στις οποίες αναφέρεστε, αν μάλιστα έχουν και ασφαλή ημερομηνία, είτε να τις καταθέσετε στα Πρακτικά είτε να μου τις αποστείλετε στο Υπουργείο, όπως και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΒΛΑΧΟΥ: Τις έχω ήδη καταθέσει στα Πρακτικά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Σε κάθε περίπτωση αυτό που, επίσης, βεβαιώνουν οι υπηρεσίες εγγράφως είναι ότι από τις ενώσεις των αλιέων της περιοχής καμιά καταγγελία δεν έχει καταγραφεί για μεγάλο διάστημα, αναφορικά με τη συμπεριφορά των γρι-γρι ή για προβλήματα στις προπέλες τους από σκοινιά ή οτιδήποτε άλλο, που βέβαια κατά τεκμήριο και κατά την πληροφόρηση, που έχω και κατά την κοινή πείρα άλλωστε, τα γρι-γρι δεν χρησιμοποιούν σπάγκους, αλλά δίχτυα.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΒΛΑΧΟΥ: Όχι, χρησιμοποιούν σπάγκους.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Εν πάση περιπτώσει, είναι λεπτομέρειες που αντιλαμβάνεστε ότι στο επίπεδο της δικής μου ευθύνης δεν μπορώ να έχω σαφή γνώμη, αλλά διατίθεται να ψάξω και την παραμικρή λεπτομέρεια, πολύ περισσότερο εφόσον, όπως καταγγέλλετε, υπάρχει και κίνδυνος προσβολής αρχαιολογικού χώρου ή οτιδήποτε άλλο κ.λπ..

Δεν ξέρω αν ο κύριος Πρόεδρος επιτρέπει τον διάλογο. Από εμένα δεν υπάρχει θέμα.

Σε κάθε περίπτωση, παρακαλώ ό,τι στοιχεία έχετε, ευχαρίστως να τα στείλετε επισήμως στο Υπουργείο ή μέσω της Βουλής ή απευθείας. Και βεβαίως, εφόσον πραγματικά υπάρχει οποιαδήποτε υπέρβαση της νομιμότητας, να είστε βέβαιη ότι το Υπουργείο είναι παρόν και θα ελέγχει, όπως κάνει καθημερινά γι' αυτού του είδους τα ζητήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την έβδομη με αριθμό 1199/30-8-2016 επίκαιρη ερώτησή δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Α' Πειραιώς της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Κατσαφάδου, προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σχετικά με την ναυτική τραγωδία στην Αίγινα.

Κύριε Κατσαφάδο, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, όλοι γίναμε μάρτυρες στις 16 Αυγούστου του τραγικού δυστυχήματος, που συνέβη στην Αίγινα. Τέσσερις άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και άλλοι πέντε τραυματίστηκαν σοβαρά.

Φυσικά, ο λόγος για τον οποίο κατέθεσα στην ερώτησή μου δεν είναι για να υποκαταστήσουμε τις αρμοδιότητες της δικαιοσύνης, αλλά για να δούμε τις τυχόν ευθύνες και παραλείψεις τις οποίες έχει το Λιμενικό Σώμα, του οποίου εσείς πολιτικά προϊστάστε, αλλά και για να συζητήσουμε και για τις ατυχείς δηλώσεις – όπως έχει περάσει η άποψη στο πανελλήνιο – τις οποίες κατέθεσα εκείνη την ημέρα και τις επόμενες ημέρες.

Αυτό, λοιπόν, το οποίο θέλω να σας ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, είναι για ποιον λόγο το ταχύπλοο του Λιμενικού Σώματος έφθασε με δυόμισι ώρες καθυστέρηση στον τόπο του δυστυχήματος. Είναι ένα καυτό ερώτημα το οποίο απασχολεί όχι μόνο τους Αιγινίτες, αλλά και όλους τους Έλληνες πολίτες οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει αυτό το τραγικό περιστατικό το οποίο συνέβη.

Το δεύτερο το οποίο θέλω να σας ρωτήσω είναι για ποιον λόγο δεν συνοδεύτηκε το σκάφος «Dueende», το οποίο ήταν υπεύθυνο γι' αυτό το δυστύχημα, από τις λιμενικές αρχές στο Λιμεναρχείο της Αίγινας.

Και το τρίτο που θέλω να σας ρωτήσω είναι πώς δεν συνοδεύτηκαν οι επιβάτες οι οποίοι ήταν στο ταχύπλοο «Dueende» από τις λιμενικές αρχές στο Λιμεναρχείο της Αίγινας, αλλά μόνοι τους πήγαν σε κάποιο άλλο λιμάνι και από εκεί και πέρα, ακολούθησαν έναν δρόμο και ήρθαν μόνοι τους στο Λιμεναρχείο της Αίγινας. Τολμά να σας πω ότι ένας από τους φερόμενους ως επιβάτες – γιατί αυτά θα να κρίνει η δικαιοσύνη – μάλιστα έφυγε από την Αίγινα και παρουσιάστηκε αρκετό καιρό μετά.

Αυτά είναι τρία βασικά ερωτήματα στα οποία θα θέλαμε να μας δώσετε μια απάντηση, γιατί όπως δηλώσατε «το Λιμενικό έκανε άψογα τη δουλειά του και δεν μπορώ να καταλάβω τι άλλο θα μπορούσε να κάνει το Λιμενικό σε αυτή την περίπτωση».

Και το δεύτερο πράγμα το οποίο θα ήθελα να σας ρωτήσω

είναι αναφορικά με τις δηλώσεις σας, κύριε Υπουργέ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δηλώσατε ότι ο χειριστής του ταχυπλόου ήταν έμπειρος, γνώστης και κατείχε πολλά χρόνια δίπλωμα ταχυπλόου. Ο ρόλος σας δεν ήταν αυτός, κύριε Υπουργέ. Εγώ δεν διαφωνώ ότι θα έπρεπε να παρίστατε στην Αίγινα. Καλά κάνετε, ήταν ένα ναυτικό δυστύχημα. Όχι επειδή ήταν εκλογική σας περιφέρεια, αλλά και σε οποιοδήποτε σημείο της χώρας να είχε γίνει κάτι ανάλογο, θα έπρεπε να παρευρεθείτε. Από εκεί και πέρα, όμως, τουλάχιστον οι δηλώσεις σας για την εμπειρία και την ικανότητα του οδηγού του ταχυπλόου ήταν ατυχέστατες και αυτό φάνηκε και την επόμενη ημέρα που του πήραν το δίπλωμα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Υπουργός. Ελάτε, κύριε Δρίτσας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Κύριε συνάδελφε, ειλικρινά εκτιμώ –και πρέπει κατ' αρχάς να το πω– ιδιαίτερα την αναφορά σας, στην ερώτησή σας, ότι η ερώτηση γίνεται ακριβώς για να απαντηθούν σοβαρότατα ερωτήματα, όπως αναφέρετε, και να διευκρινιστούν, ως ελάχιστη υποχρέωση απέναντι στα θύματα και στα εκατομμύρια τουριστών που επισκέπτονται κάθε χρόνο τη χώρα μας.

Παρακάτω, πριν θέσετε τα ερωτήματά σας, προτάσσετε μια φράση που όντως την εκτιμώ. Λέτε, δηλαδή, «Με απόλυτο σεβασμό στη μνήμη των θυμάτων και στις οικογένειές τους». Αυτό το λέω διότι ακριβώς επειδή είστε και γνώστης της περιοχής –είστε Βουλευτής Πειραιώς και Νήσων και τακτικός επισκέπτης της Αίγινας– και γνωρίζετε πρόσωπα και πράγματα, δεν υποπέσατε στο λάθος των συναδέλφων σας Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι διαδοχικά με τρεις ερωτήσεις ούτε αναφέρθηκαν στον σεβασμό των νεκρών ούτε σεβάστηκαν άλλα πράγματα, αλλά ακολούθησαν –αυτό που δεν κάνετε εσείς– μια τακτική πολιτικής αξιοποίησης –θα την πω «σπέκουλα»– άθλιων δημοσιευμάτων, που έφεραν δήθεν εμένα, τον κ. Φλαμπουράρη, τον κ. Σταθάκη και άλλους Βουλευτές ή παράγοντες του ΣΥΡΙΖΑ ως επιβαίνοντες στο μοιραίο σκάφος, που προκάλεσε αυτήν την τραγωδία, στο ταχύπλοο «Dueende».

Αυτήν την αθλιότητα δεν την ακολουθείτε εσείς και αυτό σας τιμά. Αυτό, πράγματι, όπως και εγώ και όλοι μας έχουμε κάνει, επιδεικνύει σεβασμό στη μνήμη των νεκρών και στην οδύνη των οικείων τους.

Από εκεί και πέρα, πρέπει να απαντήσω αναλυτικά εντός των ημερών για όλα αυτά και θα το κάνω στις ερωτήσεις, που έχουν κατατεθεί. Μεταξύ των άλλων, όπως γνωρίζει το πανελλήνιο, ερωτώμαι και γιατί πήρε δίπλωμα το 2014 ο συγκεκριμένος κατηγορούμενος στην περίπτωση της τραγωδίας της Αίγινας!

Επομένως, αναλυτικά και συστηματικά θα απαντήσω γραπτά, γιατί είναι πληθώρα τα δεδομένα, που πρέπει να εκτεθούν. Όμως, λέω ότι δεν είναι σωστή η ενημέρωση που έχετε. Από τη στιγμή που κατεγράφη το περιστατικό, σύμφωνα με στοιχεία τα οποία δεν είναι στοιχεία της οικογραφίας –κι εγώ δεν αναμείχθηκα στη οικογραφία ούτε επιχείρησα σε καμιά περίπτωση να επηρεάσω την ανακριτική διαδικασία και θα το αποδείξω αυτό, καθώς δεν έχουμε κανέναν λόγο να καλύψουμε κανέναν και τίποτα σ' αυτήν την υπόθεση, το αντίθετο μάλιστα– στις 12.48' της 16^{ης} Αυγούστου, σύμφωνα με το ημερολόγιο του Λιμεναρχείου, το λιμεναρχείο δέχθηκε, για πρώτη φορά διαμέσου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Ναυπλίου, από πολίτη, που ήταν στη Νήσο Μονή και είδε το περιστατικό, τη γενική είδηση ότι υπάρχει μια σύγκρουση σκαφών, χωρίς άλλες λεπτομέρειες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Αμέσως κινήθηκε η διαδικασία ενημέρωσης του λιμεναρχή, του υπολιμεναρχή, της προϊστάμενης Λιμενικής Αστυνομίας και δόθηκε επείγουσα εντολή προσέλευσης όλου του διαθέσιμου προσωπικού στην υπηρεσία. Δόθηκε, επίσης, εντολή προς όλα τα παραπλέοντα σκάφη που εκτελούν πλόες, αφού προηγουμένως έγινε η αναγκαία διασταύρωση. Ταυτόχρονα, έγινε κινητοποίηση του Κέντρου Υγείας της Αίγινας, του ιδιωτικού δικαίου νοσοκομείου της Αίγινας και έγινε πρόσκληση σε όλους τους για-

τρούς.

Αυτά έγιναν στο λιμεναρχείο εκείνη την ώρα, γιατί το άμεσο ήταν η ανθρώπινη ζωή. Μεγάλο μέρος της ευθύνης των λιμενικών αρχών στη συνέχεια ήταν η διακομιδή των σορών των νεκρών, η περίθαλψη των τραυματιών, η μεταφορά τους εν συνεχεία στην Αθήνα και η καταγραφή των πάντων.

Από τις 12.48', επτά λεπτά μετά, στις 12.55' αναχωρούν με υπηρεσιακό όχημα οδικώς για την Πέρδικα και φτάνουν στις 13:15'. Εκεί επιλαμβάνονται άμεσα της διαδικασίας και έχουν ήδη αρχίσει να φέρνουν στη στεριά και σορούς νεκρών και τραυματίες. Όμως και ένας εξ αυτών, των λιμενικών, επιβιβάζεται σε ιδιωτικό σκάφος και φτάνει στον τόπο του συμβάντος.

Το ταχύπλοο, το φουσκωτό, που διαθέτει το Λιμεναρχείο της Αίγινας με αριθμό «334» στις 12.56', οκτώ λεπτά μετά την πρώτη ειδοποίηση, ξεκινά διαδικασία αναχώρησης. Ξέρετε, ένα σκάφος θέλει μια διαδικασία πριν αναχωρήσει. Δεν ήταν εν κινήσει αυτό το σκάφος.

Καταγράφεται, λοιπόν, η άφιξη του και εν συνεχεία πριν από τη 13.30', δηλαδή, σε λιγότερο από μισή ώρα, έγινε η συνοδεία της ρυμούλκησης του σκάφους «Duende», αυτού του ταχύπλου που προκάλεσε αυτό το τραγικό συμβάν, στο λιμάνι της Αίγινας. Συνοδεύτηκε από αυτό το σκάφος. Αυτά είναι καταγεγραμμένα όχι στη δικογραφία –μπορεί, βέβαια, να είναι και εκεί, αλλά δεν είναι από εκεί-, αλλά στα επίσημα στοιχεία του Λιμεναρχείου της Αίγινας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, θα σας παρακαλούσα να συντομεύετε, γιατί έχετε καλύψει διπλάσιο χρόνο από την ομιλία σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Τελειώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε.

Από εκεί και πέρα, από τη 13.30' με κινητοποίηση του κέντρου επιχειρήσεων του Λιμενικού Σώματος καταπλέουν το «601», το «607», το πλοίο ανοικτής θαλάσσης, το «050», ομάδες ειδικών δυνάμεων με εξοπλισμό και ελικόπτερο. Επίσης το ΓΕΕΘΑ διέθεσε Super Puma. Από τη 13.30' και μετά διαδοχικά από τον Πόρο εν συνεχεία, γιατί ήταν ανοικτή ακόμα η διαδικασία και για πολλή ώρα. Αυτή η διαδικασία κράτησε σαράντα οκτώ ώρες, σύμφωνα με την υποχρέωση που υπάρχει, για έρευνα και διάσωση πιθανών νέων αγνοουμένων. Κανείς δεν ήξερε πόσοι αγνοούνται. Κανείς δεν είχε επίσημο στοιχείο καταγραφής για το πόσοι επέβαιναν στη λάντζα, που μετέφερε τον κόσμο από την Πέρδικα στη Μονή.

Επομένως, δεν υπάρχει υπαίτια καθυστέρηση του Λιμενικού Σώματος σ' αυτό. Αντίθετα, όλο το Λιμενικό Σώμα και όλο το αρχηγείο κ.ο.κ. περιφερειάρχης του Λιμενικού Σώματος, ο Υποναύαρχος κ. Ντούνης, μαζί με το πλοίο ανοικτής θαλάσσης έφτασαν επιτόπου το δυνατόν συντομότερα.

Στη δευτερομιλία μου θα αναφερθώ στα υπόλοιπα.

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, αλλά έχει λεπτά ζητήματα αυτό το θέμα και γι' αυτό καθυστέρησα. Σας ευχαριστώ πολύ για την κατανόησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, κύριε Κατσαφάδο, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας. Και παρακαλώ να είστε εντός του πλαισίου του χρόνου που προβλέπεται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να πάρω λίγο χρόνο παραπάνω, γιατί δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, από τα επτά λεπτά που μιλούσατε, τα τρία λεπτά μιλήσατε για τα ερωτήματα, που σας έθεσα και τα άλλα τέσσερα λεπτά κάνατε αντιπολιτευτική κριτική στη Νέα Δημοκρατία.

Θέλω, λοιπόν, να σας πω πως δεν πιστεύω ότι υπάρχει εκπρόσωπος του λαού, δεν πιστεύω ότι υπάρχει Βουλευτής μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα ο οποίος δεν σεβάστηκε τα θύματα και τη μνήμη των νεκρών και τις οικογένειές τους.

Από εκεί και πέρα, κύριε Υπουργέ, υπάρχει κάποιο πρόβλημα. Νομίζω ότι δεν σας έχουν ενημερώσει καλά. Το σκάφος «334», όπως λέτε, το οποίο ανήκει στο Λιμεναρχείο της Αίγινας, την τελευταία φορά που τροφοδοτήθηκε με καύσιμα ήταν στις 18 Ιουλίου. Η ενημέρωση την οποία έκαναν οι λιμενικές αρχές της Αίγινας ήταν ότι δεν είχε καύσιμα για να προστρέξει άμεσα, επει-

δή το δρομολόγιο στις 10 Αυγούστου δεν πραγματοποιήθηκε.

Και έρχομαι και σε κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ. Το λιμενικό στην περιοχή, στην Αίγινα, έχει ένα σκάφος. Και έρχομαι στη γενική ερώτηση: Στην Αίγινα υπήρχαν πάνω από ογδόντα χιλιάδες πολίτες. Αν γινόταν ένα τραγικό γεγονός –όπως και έγινε-, ποια θα ήταν η κινητοποίηση την οποία θα είχε το Λιμενικό Σώμα με το πλωτό του σκάφος; Δεν είχε καύσιμα! Αυτή ήταν η δικαιολογία την οποία είπαν στους Αιγινίτες. Και εκείνη την ώρα ανεφοδιαζόταν, κύριε Υπουργέ! Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, σαφέστατα μισή ώρα μετά το περιστατικό, όταν ενημερώθηκε το λιμεναρχείο, πήγε ένα τζιπ του Λιμενικού Σώματος με δύο άνδρες στην Πέρδικα. Ο ένας, όπως όντως λέτε, αποβιβάστηκε σε ένα σκάφος στην Πέρδικα και πήγε και στην περιοχή όπου έγινε το τραγικό συμβάν, αλλά προσέγγισε και το «Duende».

Και εδώ υπάρχει ένα ερώτημα, κύριε Υπουργέ, γιατί το μεγάλο πρόβλημα, όπως σας είπα, δεν είναι ότι έρχομαι εδώ να συζητήσω τις ποινικές ευθύνες και να προσπαθήσω να καπελώσω το χρέος και τη δουλειά που έχει να κάνει η δικαιοσύνη.

Σας, ρωτώ λοιπόν, το εξής, κύριε Υπουργέ. Αυτός ο λιμενοφύλακας, αυτός ο λιμενικός ο οποίος πήγε στην περιοχή και ο οποίος πήγε δίπλα στο «Duende» όφειλε ή δεν όφειλε να συνοδεύσει αυτός το «Duende» και να μη φύγουν οι επιβάτες από μέσα; Όφειλε ή δεν όφειλε, αν έμπαινε το «Duende» νερά, να τους βάλε στο σκάφος το οποίο πήγε εκεί και να τους προσαγάγει αυτός στο λιμεναρχείο; Διότι πήγαν ασυνόδευτοι, κύριε Υπουργέ. Δεν μπορεί να καθόμαστε να συζητούμε για πράγματα τα οποία έπρεπε να γίνονταν αυτομάτως. Σας λέω ότι μόνοι τους οι φερόμενοι ως επιβάτες πήγαν στο λιμεναρχείο και εσείς μου λέτε ότι το Λιμενικό έκανε καλά τη δουλειά του. Δεν είναι έτσι, κύριε Υπουργέ.

Εγώ δεν είμαι μάντης προθέσεων ούτε κάνω δίκη προθέσεων. Εγώ δεν προσπαθώ να ανακαλύψω μυστήρια ούτε σκευωρίες. Παραθέτω, όμως, τα γεγονότα έτσι όπως είναι. Το σκάφος του Λιμενικού δεν είχε βενζίνη. Εκείνη την ώρα, λοιπόν, το τροφοδοτούσαν με βενζίνη. Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, αυτό το οποίο είπατε –και έχετε δίκιο– είναι ότι πήγε το τζιπ του Λιμενικού, αποβιβάστηκε ο ένας από τους δύο υπαλλήλους του Λιμενικού Σώματος, πήγε στη θαλάσσια περιοχή, πήγε στο «Duende», ρώτησε ποιοί ήταν οι επιβάτες, του είπαν ότι είναι μέσα στην καμπίνα και ότι έχουν πανικοβληθεί. Δεν κατέβηκε, δεν μπήκε μέσα στο «Duende» για να δει ποιοι πραγματικά ήταν οι επιβάτες και τους άφησε και έφυγαν, και μου λέτε ότι έπραξε σωστά το Λιμενικό και ότι ήσασταν εκεί όλη την ώρα κατά τη διάρκεια της προανάκρισης.

Ρωτώ: Με όλα αυτά τα αναπάντητα ερωτήματα, με όλη αυτή τη μυθολογία η οποία έχει αναπτυχθεί γύρω από το ποιοί ήταν επιβάτες, θα έπρεπε ή δεν θα έπρεπε να διαταχθεί μία ΕΔΕ;

Αυτό είναι το ερώτημα, κύριε Υπουργέ.

Μετά υπάρχουν και άλλα ερωτήματα για τα οποία δεν φέρετε εσείς μόνο την ευθύνη, η Κυβέρνησή σας εννοώ. Βεβαίως, φέρετε την ευθύνη για το ότι ενάμιση χρόνο δεν έχουμε κάνει κάτι σε μία τουριστική και ναυτική χώρα για να μπορέσουμε να λύσουμε παθογένειες δεκαετιών, όπως και εμείς έχουμε ευθύνη, όπως και όσοι κυβέρνησαν αυτόν τον τόπο έχουν ευθύνη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σας ρωτώ κάτι, κύριε Υπουργέ: Είναι δυνατόν μετά από τις καταγγελίες οι οποίες υπήρχαν από κατοίκους της Πέρδικας αλλά και από παραθεριστές, ότι το ίδιο έγινε και με άλλα σκάφη την προηγούμενη μέρα, την προπροηγούμενη μέρα, που έκαναν επικίνδυνους ελιγμούς, να μην έχει παρουσιαστεί ένας λιμενοφύλακας στην περιοχή; Είναι δυνατόν, όταν υπάρχουν καθημερινά δρομολόγια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Κατσαφάδο, να κλείνετε, παρακαλώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πόσο να σας επιτρέψω;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Ένα δευτερόλεπτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ήδη έχουν περάσει

τέσσερα λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Είναι δυνατόν, όταν γίνονται καθημερινά δρομολόγια, τα οποία έχουν συγκεκριμένη ώρα από λάντζες, να μην ξέρουμε και να μην υπάρχει ένας έλεγχος για το πόσοι επιβαίνουν σε αυτές τις λάντζες; Δηλαδή, αν γινόταν ένα ναυτικό ατύχημα, ένα τραγικό ναυτικό δυστύχημα, επειδή ένα λαντζέρης αντί για είκοσι ή είκοσι δύο άτομα τα οποία χωρούν στη λάντζα, έβαζε σαράντα; Υπάρχει έλεγχος του κράτους;

Σας λέω ότι σε αυτό δεν έχετε μόνο εσείς την ευθύνη. Η ευθύνη είναι διαχρονική, αλλά μη μου λέτε ότι το λιμενικό έκανε σωστά τη δουλειά του.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας και θα παρακαλούσα να περιοριστείτε στα τρία λεπτά που δικαιούστε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Κύριε Κατσαφάδο, δεν ξέρω, αλλά μάλλον δεν έπιασαν τόπο τα καλά λόγια που σας είπα στην πρωτομιλία μου. Διολισθήσατε στην ίδια κατεύθυνση, ανεβάζοντας τους τόνους και κάνοντας σαφή προσπάθεια πολιτικής αξιοποίησης της τραγωδίας. Ο έλεγχος είναι θεμιτός, αλλά χρειάζεται μία προσοχή και σεβασμός στα όρια.

Η δική μας Κυβέρνηση και εγώ προσωπικά έχω ρυθμίσει με νόμο τη δυνατότητα να διευκολύνονται τα σκάφη του λιμενικού σώματος και να προμηθεύονται καύσιμα πέρα από τις διαγωνιστικές και τις άλλες διαδικασίες.

Σε κάθε περίπτωση, το σκάφος του λιμενικού σώματος έφτασε εκεί, στον χώρο στον συντομότερο δυνατό χρόνο, πάντως όμως όχι δύομιση ώρες μετά, όπως είπατε στην πρωτομιλία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Μιάμιση ώρα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Μιάμιση. Σε είκοσι λεπτά έφτασε κατά τεκμήριο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Από τις δώδεκα μέχρι τη μίαμιση, από τις δώδεκα που έγινε το γεγονός μέχρι που ενημερώθηκε είναι μίαμιση ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Κατσαφάδο, μη διακόπτετε, σας παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Αφού σας λέω ότι στις 12.50' συμβαίνει το τραγικό δυστύχημα και στις 13.30' είναι καταγεγραμμένη συνοδεία του σκάφους αυτού στη ρυμούλκηση του ταχυπλόου προς το λιμάνι της Αίγινας από την περιοχή.

Άρα τι μου λέτε; Μην μπορούμε, όμως, τώρα σε λεπτομέρειες, γιατί ήδη υπεισέλθατε στην ίδια την ανακριτική διαδικασία, στην οποία εγώ δεν θέλω να υπεισέλθω.

Εγώ περιέγραφα δεδομένα. Δεν έκανα κρίση και μάλιστα, συνολική για το αν υπάρχουν ή δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε ευθύνες. Δεν έχουν καταγραφεί υπηρεσιακά, δεν έχουν καταγραφεί από την ανακριτική διαδικασία, δεν με έχει καλέσει ο ανακριτής, δεν μου έχει στείλει καμμία επισήμανση ότι υπάρχουν παραλείψεις που πρέπει να ελεγχθούν και μάλιστα υπαίτιες. Εάν προκύψουν τέτοια θέματα, πρώτοι εμείς θα ελέγξουμε τα πάντα. Όμως, δεν είναι δυνατόν να μεταβληθεί ο Υπουργός σε ανακριτή, όταν η ανάκριση υπάρχει, είναι ανοικτή και πορεύεται.

Από αυτήν την άποψη, λοιπόν, όλα αυτά τα ζητήματα, δηλαδή τι έπρεπε, τι δεν έπρεπε, σε τι συνθήκες, το ένα ή το άλλο, αφήστε την ανακριτική διαδικασία να τα ρυθμίσει. Η πολιτική αγωγή έχει κάθε δικαίωμα και υποχρέωση, θα έλεγα, να θέσει όλα τα ερωτήματα και το κάνει. Επομένως, εμείς πρέπει να είμαστε πιο χαμηλά.

Τώρα, γιατί πήγα στην Αίγινα; Ήμουν στο Λεωνίδιο και ο Αρχηγός του λιμενικού σώματος με ενημερώνει για το τραγικό συμβάν. Δεν το σκέφτηκα ούτε στιγμή. Ο κ. Γεωργιάδης, ο Αντιπρόεδρος του κόμματός σας ρώτησε: «Γιατί τσακίστηκε ο κ. Δρίτσας». Ναι, τσακίστηκε και πήγα. Δεν θα μπορούσα να μείνω να κάνω μπάνια στο Λεωνίδιο, όταν έχει συμβεί αυτή η τραγωδία. Φθάνοντας εκεί, δεν έκανα τίποτα άλλο παρά να συντονίσω –ήδη, η ώρα ήταν πια απογευματινή– από την δική μου πλευρά ευθύνης, όλες εκείνες τις ενέργειες για τους τραυματίες, για τη συνέχιση της έρευνας διάσωσης.

Είδα τα πληρώματα των σκαφών και τους άντρες των Ειδικών

Δυνάμεων. Ασχολήθηκα με όλα αυτά τα θέματα της ευθύνης μου και στον λιμενάρχη, που είχε την ευθύνη της προανακριτικής διαδικασίας, το μόνο που του είπα ήταν να μην μείνει καμμία πτυχή αυτής της υπόθεσης αδιερεύνητη. Καμμία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Αν δεν το λέγατε, δηλαδή...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Αυτό θα το έκανε ούτως ή άλλως, αλλά ήδη διάφορες φημολογίες είχαν αρχίσει να κυκλοφορούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

Κύριε Κατσαφάδο, μην διακόπτετε σας παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Τελειώνω.

Το ΠΑΣΟΚ μετά τη συνέντευξή μου στον ΣΚΑΪ, στον κ. Λυριτζή, στην οποία ανέφερα ότι δεν είναι μόνο η διαδικασία αδειών, που εδώ ενέχεται το κόμμα σας και το ΠΑΣΟΚ και η ΝΔ, στο πως διονταν οι άδειες...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Κάνετε κάτι για να το αλλάξετε αυτό;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Φυσικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μην διακόπτετε, παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Αναφέρω αναλυτικά, μην παρεμβαίνετε.

Εκεί ακριβώς αναφέρθηκα απαξιωτικά και για την οδήγηση στη στεριά και για την οδήγηση στη θάλασσα, για κάθε συμπεριφορά οδηγού ή κυβερνήτη που θέλει να έχει τον εαυτό του, όπως το είπα, νταή και λεβέντη του βολάν και της θάλασσας και είπα ότι με την εμπειρία και τη γνώση που έχω στο πέρασμα Πέρδικας-Μονής δεν νοείται υψηλή ταχύτητα. Είναι στενό πέρασμα. Ακόμα και κολυμβητές, παράτολμους, θα μπορούσε κανείς να συναντήσει αλλά υπάρχει πληθώρα σκαφών, μικρών και μεγάλων, και δεν νοείται ταχύτητα.

Ένας έμπειρος κυβερνήτης, λοιπόν, κατά τεκμήριο –όχι από τη δικογραφία, αλλά από την κοινή πληροφόρηση που βοούσε στο νησί– δεν είναι νοητό να μην δείξει την οφειλόμενη επιμέλεια και να τρέχει με τη δύναμη που έχει ένα ταχύπλοο σκάφος σε αυτήν την περιοχή. Είναι αδιανόητο να μην υπάρχει νομοθετική ρύθμιση σε στενά περάσματα, να επιτρέπεται να τρέχουν τα ταχύπλοα με την ίδια ταχύτητα όπως θα είναι στο πέλαγος. Αυτά είπα στις απαντήσεις μου και το γραφείο Τύπου του ΠΑΣΟΚ έβγαλε ανακοίνωση ότι παρενέβην στην προανάκριση και μάλιστα υπέρ του κατηγορούμενου και από εκεί και πέρα άρχισε η σπέκουλα από όλους σας, και από τα δημοσιογραφικά επιτελεία και από τα πολιτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ. Ολοκληρώστε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Αυτό, λοιπόν, δεν είναι σεβασμός στη μνήμη των νεκρών. Σας παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Πριν περάσουμε στην επόμενη επίκαιρη ερώτηση, έχω να κάνω μία ανακοίνωση:

Η Βουλευτής κ. Παρασκευή Χριστοφιλοπούλου ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας από 12-9-2016 μέχρι και 13-9-2016, λόγω μετάβασής της στο εξωτερικό. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Δεν θα συζητηθεί, λόγω απουσίας του αρμόδιου Υπουργού στο εξωτερικό, η τρίτη με αριθμό 1205/31-8-2016 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Εύβοιας του Λαϊκού Συνδέσμου – Χρυσή Αυγή κ. Νικολάου Μίχου προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με τη «σκανδαλώδη πώληση της «ΤΡΑΙΝΟΣΕ» έναντι του ευτελούς τιμήματος των 45 εκατομμυρίων ευρώ».

Επίσης, δεν θα συζητηθεί λόγω αναρμοδιότητας –αρμόδιο είναι το Υπουργείο Οικονομικών– η πρώτη με αριθμό 1212/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Σερρών της Νέας Δημοκρατίας κ. Φωτεινής Αραμπατζή προς τον

Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, σχετικά με την «πλήρη αδράνεια για την αντιμετώπιση των «γκρίζων μισθώσεων» στις μισθώσεις ιδιωτικών χώρων ως τουριστικών καταλυμάτων».

Εισερχόμαστε στην τέταρτη με αριθμό 1207/1-9-2016 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Δωδεκανήσου της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑ-ΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ κ. Δημητρίου Κρεμαστινού προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με την «ανυπαρξία πολιτικής στην προάσπιση της υγείας των πολιτών». Θα απαντήσει ο Υπουργός κ. Ανδρέας Ξανθός.

Κύριε Κρεμαστινέ, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, δεν θα προχωρούσα σε αυτήν την ερώτηση, εάν δεν είχα ανησυχήσει με τον τρόπο που με δημόσιες ανακοινώσεις το Υπουργείο αντιμετωπίζει θέματα όπως η επανεμφάνιση της ελονοσίας στη χώρα και βεβαίως με τα αποτελέσματα της, κατά τη γνώμη μου, ανεπιτυχούς αντιμετώπισης της εποχιακής γρίπης πρόσφατα.

Ο λόγος, λοιπόν, που κάνω αυτήν την ερώτηση είναι διότι το John Hopkins, ένα από τα μεγαλύτερα πανεπιστήμια της Αμερικής, δημοσίευσε μία μεγάλη μελέτη στην Αμερική, όπου ως τρίτη αιτία θανάτου στην Αμερική θεωρεί τα ιατρικά σφάλματα. Τα δημοσίευσε το BMJ, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου. Κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, λέγοντας ότι αυτό οφείλεται κυρίως στο ότι δεν τηρούνται οι κατευθυντήριες οδηγίες. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει όλοι να είναι προσεκτικοί πάνω σε αυτό.

Θα επικαλεστώ μίαν άλλη μελέτη, την πρώτη που ανακοινώθηκε αυτόν τον χρόνο από το Αμερικάνικο Κολλέγιο Καρδιολογίας, όπου λέει περίπου τα εξής τρομερά πράγματα. Πάλι για την Αμερική μιλάω, που είναι αυστηροί οι νόμοι όσον αφορά την ιατρική δεοντολογία, αυστηρότεροι -αν θέλετε- από τους δικούς μας. Μετά από εγχειρίσεις by pass ή επεμβατικές μεθόδους στην καρδιολογία, επί πέντε χρόνια παρακολούθησαν τι γίνεται. Και τι βρήκαν; Βρήκαν ότι στην πολυαγγειακή στεφανιαία νόσο οι επεμβάσεις που γίνονταν με stent είχαν έξι φορές περισσότερους θανάτους από την κανονική χειρουργική επέμβαση. Όταν λέμε «θανάτους», εννοούμε θανάτους. Δεν εννοούμε εργασία, παραποιημένα αποτελέσματα κ.λπ.. Εννοούμε καταγραφή με ονοματεπώνυμο.

Το ερώτημα, λοιπόν, είναι ποια πολιτική εφαρμόζει ή σκέφτεται να εφαρμόσει το Υπουργείο Υγείας, για να δει τι γίνεται στη χώρα, όχι μόνον στην καρδιολογία που έφερα ως παράδειγμα, για να μην επεκταθώ σε άλλες ειδικότητες, αλλά σε όλες τις ειδικότητες; Υπάρχει, δηλαδή, ο μηχανισμός, η υπηρεσία που να ελέγχει, όχι άτομο κατ' άτομο, αλλά όπως γίνεται στην Αμερική, σε νοσοκομεία, σε ιδιωτικά κέντρα, σε οτιδήποτε τους φακέλους και να βλέπει τι περίπου γίνεται; Γνωρίζουμε σήμερα, παραδείγματος χάριν, πόσα stents έχουν φυτευτεί στη χώρα; Ξέρουμε πόσοι από αυτούς ζουν στην πενταετία; Δεν υπάρχουν καν επιστημονικές εργασίες, το Υπουργείο, όμως, οφείλει, αν δεν υπάρχουν επιστημονικές εργασίες, να οργανώσει μελέτες, γιατί αυτό αποτελεί στόχο ουσιαστικό για τη ζωή και τον θάνατο.

Όταν στην προηγούμενη ερώτηση πολύ σωστά και ο Υπουργός και ο ερωτών Βουλευτής ανησυχούσαν για πέντε-έξι θανάτους που έγιναν σε ένα ατύχημα, αντιλαμβάνεστε ότι, όταν βλέπει κανείς τέτοια δεδομένα στην παγκόσμια ιατρική κοινότητα, θα πρέπει να ανησυχήσει για το τι συμβαίνει στο κράτος του.

Η ερώτηση, λοιπόν, δεν έχει στόχο ούτε αντιπολιτευτικό ούτε επικριτικό προς τον Υπουργό, αλλά έχει στόχο προβληματισμού του τι θα γίνει ή τι γίνεται αυτήν τη στιγμή στη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Υπουργός, ο κ. Ξανθός.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Κύριε συνάδελφε, έχουμε συζητήσει ξανά αυτά τα θέματα. Σας έχω απαντήσει με πολύ τεκμηριωμένα στοιχεία ότι το κλίμα γενικευμένης ανασφάλειας για τις υπηρεσίες δημόσιας υγείας της χώρας και για τη διαχείριση των υγειονομικών προβλημάτων και των πολιτών της πατρίδας μας αλλά και των μεταναστών και προσφύγων που βρίσκονται αυτήν την περίοδο στην Ελλάδα είναι σε πλήρη αντίθεση με την πραγματικότητα.

Γίνεται μία συστηματική προσπάθεια από συνδικαλιστικούς, πολιτικούς και δημοσιογραφικούς κύκλους να δημιουργηθεί μία εικόνα γενικευμένης ανασφάλειας στην κοινωνία όσον αφορά τα υγειονομικά θέματα. «Το σύστημα υγείας καταρρέει. Οι πολίτες πεθαίνουν αβοήθητοι έξω από τις εντατικές. Υπάρχει υγειονομική βόμβα». Άλλοι λένε ότι υπάρχει υγειονομικό ναρκοπέδιο. «Υπάρχουν επιδημίες. Υπάρχει καταστροφή». Νομίζω ότι αυτός ο δρόμος είναι ολισθηρός. Δεν λέω ότι το κλίμα της τοποθέτησής σας ήταν αυτό σήμερα, αλλά πραγματικά πρέπει να σκεφτούν κάποιοι, που μάλιστα έχουν και θεσμικούς ρόλους, ότι δεν μπορούν να παίζουν με αυτά τα πράγματα.

Η δημόσια υγεία είναι πολύ σοβαρή υπόθεση για να γίνεται αντικείμενο χυδαίας πολιτικής σπέκουλας και αντιπαράθεσης.

Η χώρα είναι υγειονομικά ασφαλής. Το πιστοποιούν οι επιστημονικές και θεσμικές εκπροσωπήσεις της Ευρώπης. Μιλάω για το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου των Λοιμώξεων, το ECDC. Έχει έρθει το αμερικάνικο ECDC και στην έκθεσή του δεν αναφέρονται τέτοιου τύπου προβλήματα. Φυσικά, είμαστε σε διαρκή επικοινωνία με και τεχνική συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Υπάρχει, λοιπόν, ένα ερώτημα εάν τηρούνται οι κατευθυντήριες οδηγίες του ΠΟΥ, εάν σε αυτήν την χώρα ερευνώνται, ας πούμε, τα επιστημονικά δεδομένα. Προφανώς υπάρχουν ελλείψεις και έχουμε ένα τεράστιο πρόβλημα –το ξέρετε πάρα πολύ καλά κι εσείς- καταγραφής δεδομένων στη χώρα. Όμως, αυτήν την περίοδο ενισχύουμε τα εργαλεία, για να αποκτήσουμε πραγματικά αξιόπιστες βάσεις δεδομένων και με τα δεδομένα αυτά να κάνουμε και τον απαραίτητο πολιτικό σχεδιασμό.

Ολοκληρώθηκε μετά από μία ιστορία που κράτησε πάρα πολλά χρόνια –νομίζω πάνω από δεκαετία και στην οποία είχαν διαπανηθεί επίσης πάρα πολλά χρήματα, αν θυμάμαι καλά πάνω από 6 εκατομμύρια ευρώ-, ολοκληρώθηκε αυτήν την περίοδο ο λεγόμενος παλιά «χάρτης υγείας» ή «υγειονομικός χάρτης». Η νέα του ονομασία είναι «Άτλας» υγείας. Είναι ένα πολύ ανεπτυγμένο πληροφοριακό σύστημα. Έγινε αδαπάνως για το ελληνικό δημόσιο από την Υπηρεσία Πληροφορικής του Υπουργείου και την αντίστοιχη υπηρεσία του ΕΟΠΥΥ. Δεν αναθέσαμε σε κανένα εξωτερικό προμηθευτή να μας το αναβαθμίσει και να μας το εκσυγχρονίσει. Έχουμε τώρα ένα πάρα πολύ καλό εργαλείο με επιδημιολογικά δεδομένα, με νοσολογικά δεδομένα, με δείκτες θνησιμότητας, βρεφικής θνησιμότητας και μία εικόνα της γεωγραφικής κατανομής των αναγκών υγείας σε όλη τη χώρα.

Επίσης, έχουμε ένα σύστημα που λέγεται BI, που είναι ένα σύστημα που παίρνει τις πληροφορίες από τα πληροφοριακά συστήματα των νοσοκομείων και δίνει τη δυνατότητα στο Υπουργείο, σε real time χρόνο, να έχει εικόνα των κενών, να έχει εικόνα της ροής των πληρωμών, να έχει εικόνα της κάλυψης θέσεων ανθρώπινου δυναμικού, να έχει συνολική εικόνα της καθημερινότητας του συστήματος υγείας. Έχουμε κάνει, λοιπόν, τις απαραίτητες παρεμβάσεις γι' αυτό.

Αυτό, όμως, που έχουμε κάνει κυρίως είναι ότι προσπαθούμε με ευλάβεια και σεβασμό να υλοποιήσουμε τις κεντρικές κατευθυντήριες γραμμές του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Αυτές είναι: Πρώτον, η καθολική πρόσβαση των ανθρώπων στις υπηρεσίες υγείας. Αυτό το κάναμε με τον νόμο 4368. Με αυτό τον νόμο έγινε μία τεράστια τομή, καλύπτοντας την περιθαλψη των ανασφάλιστων ανθρώπων και εδραιώνοντας για πρώτη φορά στη χώρα την άποψη ότι η υγεία είναι δικαίωμα που οφείλει η πολιτεία να το παρέχει σε όλους ανεξάρτητα από την εισοδηματική, την ασφαλιστική και την εργασιακή κατάστασή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, θα παρακαλούσα να συντομεύετε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Κύριε Πρόεδρε, σε μισό λεπτό τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έχετε και τον χρόνο της δευτερολογίας σας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Επιτρέψτε μου δύο λεπτά, γιατί αλλιώς χάνεται η ενότητα της παρέμβασής.

Η δεύτερη κατευθυντήρια οδηγία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας είναι η στροφή στην πρωτοβάθμια φροντίδα για την πρόληψη. Αυτό υλοποιείται αυτή την περίοδο με ένα πολύ καλά

επεξεργασμένο σχέδιο αναδιοργάνωσης της πρωτοβάθμιας φροντίδας, ένα νέο μοντέλο που θα έχουμε μάλιστα την ευκαιρία, αξιοποιώντας και ευρωπαϊκούς πόρους, να το προωθήσουμε όχι σε μια πιλοτική εφαρμογή, όπως σχεδιάζαμε στην αρχή, αλλά σε μία γενικευμένη εφαρμογή σε πενήντα αστικές περιοχές της χώρας, αναπτύσσοντας πάνω από διακόσιες πενήντα νέες αποκεντρωμένες δομές με πυρήνα τον οικογενειακό γιατρό και την ομάδα υγείας. Αυτές είναι οι κατευθύνσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Τρίτη κατεύθυνση: Έμφαση στην ψυχική υγεία και στις εξαρτήσεις, που είναι η αναδυόμενη απειλή για την παγκόσμια υγεία. Έχουμε έτοιμο νομοσχέδιο -το ξέρετε, πιστεύουμε ότι θα το φέρουμε μέσα στον Σεπτέμβριο με αρχές Οκτώβρη- για τη διοικητική μεταρρύθμιση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Θα είναι μία πολύ μεγάλη προσπάθεια αναζωπύρωσης του οράματος της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης που είχε βαλτώσει και βελτίωσης της εξυπηρέτησης των ανθρώπων που έχουν προβλήματα ψυχικής υγείας.

Φυσικά το κρίσιμο ζήτημα της έμφασης στη δημόσια υγεία. Επειδή, λοιπόν, όντως το προσφυγικό έθεσε νέα δεδομένα στη χώρα, η πρώτη μας προτεραιότητα και το μέγιστο μέλημα ήταν να δημιουργήσουμε μηχανισμούς επαρκούς αντίδρασης σε όποια προβλήματα εμφανιζόντουσαν, που ήταν αναμενόμενο να εμφανιστούν. Πραγματικά αυτή την περίοδο έχουμε καταφέρει τα όποια κρούσματα λοιμώξεων να είναι εντοπιζόμενα, να περιχαρακωθούν έγκαιρα, να μην υπάρξει διασπορά ούτε στον προσφυγικό πληθυσμό ούτε στον ευρύτερο κοινωνικό ιστό, να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά και να παίρνουμε και τα εύσημα από το ευρωπαϊκό CDC. Επίσης, να συνεργαζόμαστε με αξιοπρέπεια και με ψηλά το κεφάλι με όλους τους θεσμούς.

Αυτό κάνει αυτή η Κυβέρνηση. Η χώρα είναι υγειονομικά ασφαλής. Βεβαίως να συζητήσουμε όσο θέλετε τρόπους καλύτερης βελτίωσης, καλύτερης επιστημονικής αναδιοργάνωσης του συστήματος, δημιουργίας νέων δεδομένων και νέων εργαλείων άσκησης πολιτικής. Νομίζω, όμως, ότι οφείλουμε όλοι, ειδικά στα θέματα δημόσιας υγείας, να δείχνουμε την απαιτούμενη υπευθυνότητα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Κρεμαστινέ, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, θα μου δώσετε και μένα λίγο χρόνο, διότι το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συγγνώμη για τη διακοπή. Κανένas δεν αντιπύγει ότι το θέμα είναι σοβαρό. Όμως, και ο Κανονισμός προβλέπει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Επτά λεπτά μίλησε ο Υπουργός, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ο Υπουργός μίλησε επτά και πλέον λεπτά. Δεν αρνούμαι την ανοχή, που την επιδεικνύει ούτως ή άλλως το Προεδρείο. Το ξέρετε πολύ καλά και εσείς ως Αντιπρόεδρος. Όμως, θα παρακαλούσα να μην πλατειάζουμε, διότι περιμένουν και οι υπόλοιποι συνάδελφοι με τις επίκαιρες ερωτήσεις που έχουν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Όχι, κύριε Πρόεδρε, θα είμαι ακριβής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Αφαιρέστε μου τον χρόνο, παρακαλώ.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να ξέρετε ότι στο Υπουργείο αυτό έχω κάνει δύομισι χρόνια Υπουργός και μάλιστα εξωκοινοβουλευτικός Υπουργός. Έχω κάνει και πέντε χρόνια Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων και έχω χειριστεί αυτά τα θέματα.

Εγώ στη θέση σας θα ήμουν ιδιαίτερα ανήσυχος και δεν θα εφυσύχαζα κανέναν. Έχω να σας πω το εξής: Στις 5 Αυγούστου ο Πρόεδρος Ομπάμα σε εθνικό δίκτυο ενεφανίσθη και είπε -δείτε το CNN- ότι εισέβαλε ο ιός Ζίκα στην Αμερική: «Έχω τέσσερα κρούσματα στη Φλόριντα. Υπολογίζω ότι θα επεκταθούν τα κρούσματα. Κάνω έναν γενικότερο έλεγχο όσον αφορά τις μεταγίσεις στην Αμερική. Διατάζω. Λέω ότι θα επεκταθούν τα κρού-

σματα. Δεν καθησυχάζω». Ομπάμα, 5 Αυγούστου.

Εχθές λέει: «Ιός Ζίκα, ένα κρούσμα στη Μαλαισία». Διότι όπως είναι ο κόσμος σήμερα δεν απέχει πολύ η Αμερική από τη Μαλαισία και από την Ελλάδα.

Ερώτημα: Εμείς ανησυχούμε για το ιό Ζίκα; Έχει γίνει τίποτα ή περιμένουμε το πρώτο περιστατικό;

Όταν εγώ, λοιπόν, ήμουν Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων είπα σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ότι εισέβαλε η ελονοσία στην Ευρώπη και μιλάω για το 2011. Σαράντα δύο κρούσματα στην Ελλάδα από τσίμπημα κουνουπιού σε Έλληνες πολίτες, όχι το εισαγόμενο, και ζήτησα βοήθεια. Είπα «η εισβολή στην Ελλάδα είναι εισβολή στην Ευρώπη, εσείς θα έχετε το πρόβλημα, εμείς το έχουμε τώρα». Η βοήθεια, τεchnοκρατική, εδόθη. Τον επόμενο χρόνο από σαράντα δύο κρούσματα είχαμε είκοσι και τον επόμενο δέκα και τον μεθεπόμενο μηδέν. Παρ' ότι τα κρούσματα αυξάνονταν, παρ' ότι οι μεταναστες αυξάνονταν, παρ' ότι οι φορείς των μεταναστών αυξάνονταν, επειδή έγινε καταπολέμηση σωστή, το 2014 είχαμε μηδέν κρούσματα, το 2015 επανεμφανίζονται, το 2016 συνεχίζονται και δεν ξέρουμε πόσο θα φτάσουν μέχρι το τέλος του χρόνου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εγώ, εάν ήμουν Υπουργός, δεν θα έλεγα ότι είμαι ήσυχος, θα έλεγα ότι είμαι ιδιαίτερα ανήσυχος. Αυτό είναι το ζητούμενο στην ιστορία, πώς αντιμετωπίζονται τα θέματα.

Όσον αφορά την πρώτη ερώτηση, εγώ θα περίμενα να μου πείτε ότι, ξέρετε, βάλαμε τόσα stents από τα ταμεία στη χώρα, τόσοι άρρωστοι ζουν σήμερα από αυτούς που βάλαμε, δεν γνωρίζουμε από τι πέθαναν οι άλλοι, δεν έχει γίνει μελέτη. Προγραμματίζουμε νέες μελέτες, μία, δύο, τρεις, τέσσερις. Να σας βοηθήσουμε, εάν θέλετε, πάνω σε αυτά, στα τεχνοκρατικά εννοώ.

Λοιπόν, αυτή είναι η απάντηση. Το να μου λέτε ότι όλα είναι καλά στη χώρα, εντάξει χαίρομαι που το ακούω, αλλά δεν είμαι καθόλου εφησυχασμένος, όταν βλέπω αυτά τα νούμερα, τα οποία είναι γενικά.

Για να μην σας πάω σε άλλους, σας πάω στον εαυτό μου. Εγώ έβαλα το θέμα του Έμπολα το 1995 στην Ευρώπη, ως Υπουργός Υγείας, και ξέρετε τι μου είπαν οι συνάδελφοι Υπουργοί τότε: «Τι είναι αυτά που λέτε, αυτά είναι θέματα που απασχολούν την υποσαχάρια Αφρική, εμείς είμαστε Ευρωπαίοι, είμαστε Αμερικανοί.» Ο Έμπολα ήρθε σε είκοσι χρόνια. Δεν είναι, λοιπόν, αυτή η τακτική η σωστή. Η τακτική η σωστή είναι ότι ανησυχούμε για το παραμικρό, η τακτική η σωστή είναι αυτή, την οποία βλέπουμε να εφαρμόζουν οι άλλοι. Θα έβγαине ποτέ εδώ ο Πρωθυπουργός ή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να πει ότι έχουμε ένα περιστατικό με ιό Ζίκα; Δεν λέω ότι το απαιτώ, καθόλου, αλλά ο Υπουργός Υγείας πρέπει να βγει να το πει πρώτος και να πει «ανησυχώ», όπως είπε ο Ομπάμα. Αυτή είναι η σωστή πολιτική υγείας.

Σας το λέω αυτό, διότι, επειδή είχαμε μία συζήτηση για τη γρίπη, εγώ μετά έστειλα ένα σημείωμα -για να υπάρχει στα Πρακτικά- για το τι έπρεπε να γίνει και να μην έχετε αυτούς τους αριθμούς στη γρίπη. Υπάρχει στα Πρακτικά της Βουλής. Γιατί το έστειλα; Γιατί εάν δεν τα κάνετε, του χρόνου τα πράγματα θα είναι χειρότερα, μπορεί να είναι και εξίσου καλά. Όμως, εγώ το έστειλα. Το έστειλα για να το φέρω -που εύχομαι να μην το φέρω και να γίνουν όλα καλά, αλλά λέω, εάν δεν γίνουν- και να σας πω «ορίστε, αυτό είπα».

Πρέπει να ξέρετε, κύριε Ξανθέ, ότι είμαι τεchnοκράτης και δεν έρχομαι στη Βουλή για να κάνω τον πολιτικάντη ούτε να εκμεταλλευθώ τη ζωή και τον θάνατο. Διότι, άμα ήθελα να τον εκμεταλλευθώ, ξέρω πολλούς τρόπους να τον εκμεταλλευθώ. Αυτό να το έχετε υπ' όψιν σας. Παρακαλώ πολύ να το λάβετε υπ' όψιν σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Κύριε Κρεμαστινέ, ούτε εγώ ούτε κανένas από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου έχουμε ισχυριστεί ότι όλα τα πράγματα λειτουργούν άψογα στο σύστημα υγείας. Ίσα ίσα έχουμε αναγνωρίσει τα προβλήματα, τις ακόλυπτες ανάγκες, τις παθoγένειες, τις στρεβλώσεις, τη δυσκολία η οποία υπάρχει στην καθημερινότητα των ανθρώπων και

των εργαζομένων στο σύστημα υγείας.

Αυτό το οποίο, όμως, λέμε και το αποδεικνύουμε με έργα είναι ότι έχει αλλάξει η πολιτική κατεύθυνση, ότι στην πράξη υπάρχει προτεραιότητα στη δημόσια περίθαλψη σε αυτή τη χώρα με αυξημένη χρηματοδότηση των νοσοκομείων, με δέσμες προσλήψεων μόνιμου προσωπικού, με αναδιοργάνωση του συστήματος προμηθειών, με ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας.

Εγώ αυτό ισχυρίζομαι και φυσικά στα θέματα δημόσιας υγείας πρέπει να είμαστε όλοι πάρα πολύ προσεκτικοί και πολύ υπεύθυνοι στη στάση μας.

Φυσικά είμαστε σε μία περίοδο διακινδύνευσης. Ο σύγχρονος κόσμος, οι δυτικές κοινωνίες και προφανώς η κλιματική αλλαγή και οι μετακινήσεις των πληθυσμών και το μεταναστευτικό-προσφυγικό κύμα αυτής της περιόδου δημιουργούν επιπλέον κινδύνους. Είναι άλλο αυτό, να αναγνωρίζεις τον κίνδυνο, να παίρνεις τα μέτρα που πρέπει και άλλο να καταφεύγεις σε μία λαϊκιστική υστερία που παίζει και με ξενοφοβικά αντανάκλαστα, τα οποία ξέρετε ότι αυτήν την περίοδο σε όλη την Ευρώπη έχουν ευνοϊκό κοινωνικό έδαφος.

Στα θέματα της ελονοσίας δείτε πώς χειριστήκαμε το θέμα. Τι είπαμε εμείς; Δεν κρύψαμε τα κρούσματα. Είπαμε μάλιστα δημόσια ότι αναμένονται και νέα εγχωρίως μεταδιδόμενα κρούσματα στο επόμενο διάστημα. Αυτό λέει η επιδημιολογική πρόβλεψη.

Αλλά δεν βγήκαμε, κύριε Κρεμαστινέ, να λέμε ότι το 2010 και το 2011 ή το 2011 και το 2012 που ήσασταν εσείς -ο πολιτικός σας χώρος- στην εξουσία, ότι είχαμε έκρηξη κρουσμάτων και φταίτε εσείς, γιατί υπήρξαν αυτά τα κρούσματα.

Υπάρχει μία διακύμανση...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Υπουργέ...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Προσέξτε. Εδώ έχω μία ανακοίνωση του ΠΑΣΟΚ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Δεν την έκανα εγώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): ...η οποία λέει επισημονικές ανακρίβειες, κύριε Κρεμαστινέ. Ξέρετε τι λέει η ανακοίνωση του ΠΑΣΟΚ;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Υπουργέ, εγώ ό,τι λέω, ισχύει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): «Η επανεμφάνιση της ελονοσίας ενώ είχε εκριζωθεί το 2014 στη χώρα οφείλεται στον ΣΥΡΙΖΑ».

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Δεν θα απολογηθώ για αυτό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Προσέξτε. Αφήστε με τώρα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Κρεμαστινέ, μην διακόπτετε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν μπορείτε, λοιπόν, να κάνετε πολιτική κριτική και μάλιστα καλοπροαίρετη, όπως λέτε, -εγώ το αποδέχομαι. Δεν μπορεί να γίνεται και από εσάς προσωπικά και από τον πολιτικό σας χώρο με ανακρίβειες.

Η ελονοσία έχει εκριζωθεί στη χώρα από το 1974, κύριε Κρεμαστινέ. Από τότε υπήρξαν και υπάρχουν κάθε χρόνο σποραδικά κρούσματα που οφείλονταν σε εισαγόμενη μετάδοση. Όντως, από το 2009 έχουμε καταγραφή εγχωρίως μεταδιδόμενων κρουσμάτων εξαιτίας της παρουσίας πληθυσμού μεταναστών στη χώρα από ενδημικές περιοχές. Αυτή η ετήσια παρουσία κρουσμάτων έχει μία διακύμανση: άλλοτε φτάνει στα σαράντα, άλλοτε φτάνει στο μηδέν και άλλοτε φτάνει στα τέσσερα που έχουμε φέτος. Ελπίζουμε να μην έχουμε άλλο, αλλά πολύ πιθανόν να έχουμε όπως μας λένε οι επιδημιολόγοι. Αυτό δεν σημαίνει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ επανέφερε την ελονοσία στη χώρα, διότι αυτό είπατε, κύριε Κρεμαστινέ, ως πολιτικός χώρος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Σας παρακαλώ, δεν είπα αυτό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν λέω ότι το είπατε εσείς. Έχω ανακοίνωση της κ. Χριστοφιλοπούλου του ΠΑΣΟΚ. Ορίστε! Θα την καταθέσω στα Πρακτικά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Εγώ έχω κάνει συγκεκριμένη ερώτηση.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Κοιτάξτε, με αυτά τα θέματα δεν θα παίζουμε. Ή θα κάνουμε σοβαρή επιστημονική και τεχνοκρατική συζήτηση, ή θα κάνουμε λαϊκισμό. Διαλέξτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Ξανθό.

Πριν περάσουμε στην επόμενη επίκαιρη ερώτηση, θα ήθελα να ενημερώσω το Σώμα ότι η πρώτη με αριθμό 1210/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Κοζάνης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ιωάννη Θεοφύλακτου προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την προστασία από την κατάσταση των αναδρομικά καταβαλλόμενων συντάξεων δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του αρμόδιου Υπουργού.

Επίσης, η δεύτερη με αριθμό 1211/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Καρδίτσας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Τσιάρα προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τις αυξήσεις στις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του αρμόδιου Υπουργού.

Λόγω κωλύματος του Αναπληρωτή Υπουργού Προστασίας του Πολίτη δεν θα συζητηθεί η έκτη με αριθμό 1204/30-8-2016 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αχαΐας του Ποταμιού κ. Ιάσωνα Φωτήλα προς τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σχετικά με την αύξηση της παραβατικότητας με θύμα τους πολίτες.

Ομοίως, δεν θα συζητηθεί και η πέμπτη με αριθμό 1208/2-9-2016 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Γεωργίου Λαζαρίδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σχετικά με τις συγχωνεύσεις αστυνομικών τμημάτων στο Νομό Θεσσαλονίκης.

Η δεύτερη με αριθμό 1206/31-8-2016 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β' Αθηνών του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Ηλία Παναγιώταρου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με την «ανθελληνική δράση τούρκων πρακτόρων και εκπροσώπων τους στη Θράκη» δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του Υπουργού Εξωτερικών κ. Κοτζιά, εξαιτίας απουσίας του εκτός Αθηνών.

Τέλος, η τέταρτη με αριθμό 1216/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την απορρόφηση όλων των παιδιών στους παιδικούς σταθμούς δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Θα συζητηθεί η πέμπτη με αριθμό 1215/5-9-2016 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β' Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κατσώτη προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την μετατροπή του επιδόματος ανεργίας σε επιδόμα εργασία.

Στην επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου θα απαντήσει η Αναπληρώτρια Υπουργός κ. Ουρανία Αντωνοπούλου.

Κύριε Κατσώτη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ας πάμε σε μία άλλη «ανίατη ασθένεια» του καπιταλιστικού συστήματος, για την οποία δίνετε «ασπιρίνες», αυτή της ανεργίας. Κυρία Υπουργέ, πριν από λίγες μέρες ανακοινώσατε ένα ακόμα πρόγραμμα του ΟΑΕΔ και το παρουσιάσατε ως νέο, ως δήθεν καινοτόμο, αυτό της μετατροπής του επιδόματος ανεργίας σε επίδομα εργασία, καινοτομία που πράγματι εξέπληξε και τους εκπροσώπους των βιομηχάνων και των άλλων αγροτικών οργανώσεων. Δεν περίμεναν αυτό το βήμα της παραπέρα ενίσχυσής τους με τις εισφορές των εργαζομένων, που ο σκοπός τους είναι η προστασία των ανέργων μ' αυτό το ισχύον επίδομα, που έχει καταντήσει τόσο ισχύον από τις μειώσεις που έχουν αποφασιστεί και που εσείς διατηρείτε, κάτι που πράγματι δεν είχαν τολμήσει οι προηγούμενες κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ, γι' αυτό και η μεγάλη ικανοποίησή τους.

Το επίδομα ανεργίας, που στηρίζεται στον κόπο και τον ιδρώτα χιλιάδων εργαζομένων, το μετατρέπετε σε άμεση ενίσχυση των εργοδοτών. Προστίθεται και αυτό στον πακτωλό των δισεκατομμυρίων ευρώ των προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν όλα τα προηγούμενα χρόνια και αποτέλεσαν το εργαλείο για εξασφάλιση πιο φτηνής εργατικής δύναμης. Διευκόλυνε την κατάργηση της πλήρους και σταθερής δουλειάς, την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, ενίσχυσε την ευελιξία, κατέργαγε εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα. Όπως αναφέρει η διοικήτρια του ΟΑΕΔ σε συνέντευξή της, η καθαρή επίπτωση των προγραμμάτων στην απασχόληση ήταν ασήμαντη.

Η Κυβέρνησή σας, λοιπόν, έρχεται και τα κάνει αυτά σε μία περίοδο που η ανεργία έχει «κοκκαλώσει» σε υψηλά επίπεδα, που η προστασία των ανέργων και των οικογενειών τους έχει εκμηδενιστεί. Φτάσαμε αυτή η ελάχιστη βοήθεια του επιδόματος ανεργίας με το «κουτσουρεμένο» επίδομα των 360 ευρώ που λαμβάνει μόλις το 10% των ανέργων, να δίνεται από την Κυβέρνηση της «δεύτερης φοράς Αριστερά» απλόχερα στους εργοδότες, να αυξάνει το τζίρο τους και τα κέρδη τους, αφού αυτοί που θα παράγουν τον πλούτο δεν θα πληρώνονται από τον εργοδότη, αλλά από τις εισφορές που παρακρατούνται από τους εργαζόμενους που, όπως είπα, σκοπός τους είναι η επιδότηση κατά την περίοδο της ανεργίας τους.

Αυτό αποτελεί πρόκληση, κυρία Υπουργέ. Αυτός ο σχεδιασμός σας, σε συνδυασμό με τις ήδη ανύπαρκτες ή τις ήδη δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι εργοδότες, αλλά και η μη θεμελίωση σταθερών θέσεων εργασίας, ανοίγει νέα γραμμή παραγωγής οικειοθελών αποχωρήσεων που θα «βαφτίζονται» στη συνέχεια «προσλήψεις ανέργων». Η μετατροπή του επιδόματος σε επιταγή εργασίας δημιουργεί νέο χτύπημα στους κλαδικούς μισθούς γιατί, όπως κι εσείς είπατε σε συνέντευξή σας, κυρία Υπουργέ, θα διασφαλίσετε τον κατώτερο μισθό. Όχι τον κλαδικό, αλλά τον κατώτερο μισθό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Κατωτή, ολοκληρώστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Άρα λοιπόν, θα συμβάλετε στην προσπάθεια που κάνει η εργοδοσία να κατεβάσει τους κλαδικούς μισθούς στα επίπεδα της εθνικής συλλογικής σύμβασης εργασίας.

Ρωτάμε, λοιπόν, αν θα επιμείνετε σ' αυτό το προκλητικό πρόγραμμα παραπέρα ενίσχυση της εργοδοσίας και ουσιαστικά αν θα αφήσετε απροστάτευτους τους άνεργους, έστω και αυτό το 10% που σήμερα προστατεύεται μ' αυτό το επίδομα ανεργίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η κ. Αντωνοπούλου.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμες και αξιότιμοι Βουλευτές, θέλω να ευχαριστήσω πρώτα απ' όλα τον κ. Κατωτή που μου δίνει την ευκαιρία να αναφερθώ σ' αυτό το πολύ σημαντικό ζήτημα.

Η Κυβέρνησή μας από την πρώτη στιγμή έβαλε στο κέντρο της προσοχής της και της πολιτικής της το να υποστηρίξει τον κόσμο που έχει περάσει στην ανεργία και βάλαμε σαν προγραμματισμό και στόχο το να εξορθολογίσουμε τους λίγους πόρους που έχει η χώρα μας σήμερα, ώστε να ενδυναμώσουμε το ανθρώπινο δυναμικό από τη μία και από την άλλη να κάνουμε τις παρεμβάσεις που χρειάζονται, ώστε να μπορούν να γίνονται καινούργιες προσλήψεις.

Αναφερθήκατε σε πολλά. Δεν θα χρησιμοποιήσω καν την απάντηση που είχα ετοιμάσει στην ερώτηση που καταθέσατε. Θα απαντήσω, όμως, συγκεκριμένα στα θέματα που θέσατε σήμερα.

Υποστηρίζουμε –είπατε– τους βιομηχάνους. Υποστηρίζουμε τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας που είναι οι πάρα πολύ μικρές επιχειρήσεις. Γι' αυτό, λοιπόν, είπαμε ότι αυτό το πρόγραμμα απευθύνεται σε εκείνες τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που έχουν από μηδέν σήμερα μέχρι και εννέα ή δέκα εργαζόμενους. Αυτές είναι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις. Το κάναμε ακριβώς γιατί δεν θέλουμε να υποστηρίξουμε τις μεγάλες εταιρείες που έχουν τη δυνατότητα να κάνουν προσλήψεις και δεν θέλουμε να έχουμε υποκαταστάσεις. Ήμασαν πολύ προσεκτικοί σε αυτό.

Μιλήσατε για «ασπιρίνες». Ακούστε. Με τις «ασπιρίνες» τις οποίες η Κυβέρνησή μας έχει «δώσει», έχει καταφέρει σε ένα πάρα πολύ δύσκολο περιβάλλον να μειώσει τον αριθμό των ανέργων κατά εκατόν δέκα τρεις χιλιάδες, να αυξήσει τους απασχολούμενους κατά εκατόν είκοσι χιλιάδες. Αυτό όχι επειδή έχουμε brain drain και φεύγει ο κόσμος από τον χώρο της εργασίας. Διότι άμα δείτε, το εργατικό δυναμικό έχει αυξηθεί ταυτόχρονα. Άρα η απασχόληση αυξήθηκε, ο αριθμός των ανέργων έχει παρουσιάσει πτώση και αυτό το πετυχαίνουμε ακριβώς γιατί χρησιμοποιούμε όλα τα δυνατά εργαλεία που έχουμε με εξορθολογισμένο τρόπο.

Αναφερθήκατε στην πλήρη και σταθερή δουλειά. Έχουμε παραλάβει όχι μόνο ένα τεράστιο ποσοστό ανεργίας, αλλά ελαστικές σχέσεις τις οποίες προσπαθούμε –καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια– να αλλάξουμε. Έχουμε, λοιπόν, τους πρώτους επτά μήνες του 2016, πρώτη φορά από το 2010, αλλαγή στην πτωτική τάση.

Δεν είμαστε ευχαριστημένοι εδώ που έχουμε φτάσει. Έχουμε πολύ δρόμο μπροστά μας. Αλλά οι ασπιρίνες που λέτε, προσπαθούν να βάζουν αυτό το μικρό και σταθερό βηματισμό μέσα στην αγορά εργασίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας αναπληρώτριας Υπουργού)

Θα χρειαστώ άλλο ένα λεπτό.

Μιλήσατε για άνεργους οι οποίοι τώρα δεν θα μπορούν να παίρνουν το επίδομά τους. Ποιος το είπε αυτό; Εμείς δίνουμε επιλογή στον άνεργο. Δεν υπάρχει υποχρεωτικότητα. Λέμε ότι όποιος θέλει να συμμετέχει και να δώσει τα 360 ευρώ σαν υποστήριξη σε μία επιχείρηση για να τον προσλάβει.

Για παράδειγμα, μπορεί να είχε επίδομα ανεργίας για πέντε μήνες ή για δώδεκα. Μπορεί ο άνθρωπος να είναι στον ενδέκατο μήνα. Εμείς λέμε πάρε τον ενδέκατο και τον δωδέκατο, να σε προσλάβει μία επιχείρηση και να έρθει συμπληρωματικά το Υπουργείο Εργασίας να υποστηρίξει αυτή τη θέση εργασίας, έχοντας διασφαλίσει ότι τρεις μήνες πριν την πρόσληψη δεν έχει γίνει απόλυση σε αυτή τη συγκεκριμένη δουλειά για την οποία προσλαμβάνεται. Κατά τη διάρκεια των δώδεκα μηνών, που εξασφαλίζουμε, δεν θα γίνει απόλυση και υπάρχει και υποχρεωτικότητα στη συνέχεια να τον κρατήσει ο επιχειρηματίας για τρεις μήνες.

Εάν αυτό το αναζητεί ο άνεργος ή όχι, δηλαδή, να μην περιοριστεί στα 360 ευρώ αλλά να μπορέσει να έχει μία θέση εργασίας, θα φανεί. Δεν είναι με τον κατώτατο μισθό υποχρεωτικά. Εμείς δίνουμε 360 ευρώ. Το τι θα εμφανιστεί σαν τάση μέσα στην αγορά, θα το δούμε. Γι' αυτό δεν είπαμε ότι βγάζουμε νόμο και το ανοίγουμε σε όλους τους άνεργους. Είπαμε για δέκα χιλιάδες, να δούμε πώς πηγαίνει, να κάνουμε τους ελέγχους μας και να δούμε τελικά εάν ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες των ανέργων.

Υποστηρίζουμε τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, υποστηρίζουμε την επανένταξη των ανέργων, όσων επιθυμούν και νομίζουν ότι θέλουν να ενταχθούν σε αυτό το Πρόγραμμα. Γιατί λέω, «όσοι επιθυμούν», κύριε Βουλευτά; Γιατί το λέω αυτό; Διότι όταν κάποιος μπαίνει στην ανεργία, υπάρχει ένα χρονικό διάστημα που ψάχνει για καλύτερη δουλειά που θέλει να πάει σε ένα ΙΕΚ να αλλάξει τα προσόντα του, που θέλει να μπορέσει να ενταχθεί σε ένα Πρόγραμμα μικρής κατάρτισης που αυτό πιστεύει ότι θα τον οδηγήσει σε μία πρόσληψη μόνιμης θέσης. Δεν θα μπορούσαμε ποτέ να το κάνουμε υποχρεωτικό εμείς σαν Κυβέρνηση. Λέμε ότι δίνουμε την εναλλακτική λύση. Υπάρχει περίπτωση αυτό το πρόγραμμα να μην έχει απορροφητικότητα, να μην θέλουν να συμμετέχουν. Θα το αποσύρουμε.

Σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες η ελληνική οικονομία μαζί με τον ιδιωτικό τομέα –θα σας το πω– έχει καταφέρει να δημιουργήσει καινούριες θέσεις εργασίας. Κάθε φορά που κάνουμε μία προσπάθεια να υποστηρίξουμε τους άνεργους να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, έρχεστε εσείς και λέτε γιατί κάνουμε αυτό, γιατί κάνουμε εκείνο, γιατί δίνουμε «ασπιρίνες».

Δηλαδή, τι να κάνουμε; Να κάσουμε με σταυρωμένα χέρια να περιμένουμε τότε θα έρθει η ποθητή ανάπτυξη; Είμαστε υποχρεωμένοι! Το έχουμε κάνει σε κάθε πρόγραμμα. Με μεγάλη μου χαρά να έρθω σε μία ολομέλεια, σε μία επιτροπή, να σας παρου-

σιάσω ακριβώς τι έχουμε κάνει και πώς έχουμε πετύχει αυτά τα αποτελέσματα. Δεν έγιναν από μόνα τους. Η Κυβέρνησή μας προσπάθησε και η Κυβέρνησή μας το πέτυχε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Χρήστος Κατσώτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Κυρία Υπουργέ, νομίζω ότι πάλι προκαλείτε με την απάντησή σας. Το ποια είναι η τάση ξέρουμε πολύ καλά: είναι η βαθύτερη εκμετάλλευση των εργαζομένων, η απλήρωτη εργασία. Αυτή είναι η τάση που υπάρχει και αυτή εσείς την ενισχύετε.

Αυτό που λέτε: «Τι να κάνουμε; Να περιμένουμε την ανάπτυξη;» Όχι, να προστατεύετε τον άνεργο. Ούτε ευρώ απ' αυτά που πληρώνει ο εργαζόμενος δεν θα πρέπει να δώσετε στην εργοδοσία. Ούτε ευρώ! Μέχρι τώρα εσείς συνεχίζετε αυτήν την προκλητική ενίσχυσή τους. Προκλητική ενίσχυση!

Για να δούμε κατά πόσο λέτε για τους μικρομεσαίους. Τι λέει, λοιπόν, η διοικήτριά σας, η κ. Καραμεσίνη στη συνέντευξή της; «Η σχέση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ΟΑΕΔ μπορεί μεν να διευκόλυνε τις πρώτες να χρηματοδοτούν με κρατικά έξοδα αυτούς που είχαν προεπιλέξει ή τις ασφαλιστικές εισφορές συγγενών τους, που θα δούλευαν ούτως ή άλλως σε επιχείρηση και χωρίς την επιχορήγηση, αλλά η καθαρή επίπτωση των προγραμμάτων στην απασχόληση ήταν ασήμαντη». Άρα λοιπόν ο ΟΑΕΔ ενοχοποιεί τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την αποτυχία των προγραμμάτων των προηγούμενων. Πού προσανατολίζεται; Προσανατολίζεται στις μεγάλες επιχειρήσεις που θέλουν να ροκανίσουν, όπως συνήθως, και τα προγράμματα.

Για δείτε το «CARREFOUR»! Τι προγράμματα έχει πάρει, κυρία Αντωνοπούλου; Για δείτε! Μεγάλη επιχείρηση! Όχι από εσάς τώρα, δεν λέω επί δικής σας υπουργίας. Από πριν.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Ακούστε και μη φωνασκείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε. Μη διακόπτετε. Παρακαλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Εδώ επιδοτείτε τους άνεργους με 10%! Οι άνεργοι από το 1.280.000 επιδοτούνται μόνο με 10%. Δεν ντρέπεστε λιγάκι να λέτε ότι προστατεύετε τους άνεργους; Και δίνετε μόνο το 10%, με προϋποθέσεις τέτοιες που όλοι είναι εκτός; Και ποια είναι λοιπόν εδώ η πολιτική αυτή που λέτε, ότι εσείς έχετε για την προστασία των ανέργων; Μήπως πήρατε άλλα μέτρα για τους άνεργους;

Έχουμε κάνει μία πρόταση νόμου από τον Μάρτιο του 2016 για τους άνεργους. Ακόμα δεν το έχετε φέρει στη Βουλή να το συζητήσουμε εδώ και να δούμε αν πράγματι υπάρχουν μέτρα ανακούφισης των ανέργων ή όχι. Να δούμε αν εσείς θέλετε να πάρετε αυτά τα μέτρα ή αρνείστε και είστε στην ίδια κατεύθυνση με τους προηγούμενους. Να δούμε αν είστε στην κατεύθυνση που έχει χαράξει η Ευρωπαϊκή Ένωση για στήριξη της εργοδοσίας με κάθε τρόπο, έτσι ώστε μέσα από τον ΟΑΕΔ, με εργαλείο τον ΟΑΕΔ -όπως με τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης που πρωτοστατήσατε τότε και σαν ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ- να χτυπήσετε τις κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας, να χτυπήσετε την πλήρη και σταθερή εργασία, να διευρύνετε τις ελαστικές μορφές απασχόλησης. Διότι αυτό έχει γίνει μέχρι σήμερα και αυτό συνεχίζει να γίνεται και με τη δική σας πολιτική και με τα προγράμματα και με την ενίσχυση -όπως λέτε- της εργασίας και όχι της ανεργίας.

Προστασία των ανέργων! Αυτό προέχει σήμερα. Κι εσείς έχετε φύγει έξω από κάθε τέτοια γραμμή και λογική για να προστατεύσετε τους άνεργους. Και αυτό το 10% σε λίγο θα είναι απροσάτευτο. Και αφήστε ότι είναι επιλογή δική τους. Η επιλογή είναι πολιτική και η επιλογή αυτή θα γενικευτεί, έτσι ώστε αυτή η εισφορά που παρακρατείται σήμερα να πηγαίνει και αυτή στον τζίρο και στα κέρδη των επιχειρήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Αντωνοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ.

Ας μην μιλήσω για τη δωρεάν πρόσβαση σε υγεία. Ας μην μιλήσω για την ελεύθερη μετακίνηση των ανέργων σε μέσα μαζικής μεταφοράς και το τι ακριβώς άλλο έχουμε κάνει. Θα επικεντρωθώ στην ουσία αυτού που λέτε.

Επικαλεστήκατε τα λόγια της διοικήτριας του ΟΑΕΔ, της κ. Καραμεσίνη. Πραγματικά, με φέρνετε σε δύσκολη θέση γιατί δεν περίμενα ότι θα κάνετε επιλεκτικά απόσπαση λόγων που έχει βγάλει η κ. Καραμεσίνη και θα το παρουσιάσετε σαν θέση της για το τι γίνεται σήμερα.

Ακούστε, η κ. Καραμεσίνη, με την οποία συνεργάζομαι πολύ στενά -όπως ξέρετε, είναι φορέας τον οποίο εποπτεύω- είπε αυτά που αναφέρατε για προηγούμενους προγραμματισμούς. Αυτό που αλλάξαμε και είπα «εξορθολογισμός» έγκειται ακριβώς σε αυτό.

Τι κάναμε, ακριβώς για να μην προσλαμβάνει κάποιος έναν συγγενή του, ακριβώς διότι προηγούμενως σε μία παρόμοια προσπάθεια που είχε γίνει το 2011 υπήρχε ο περιορισμός ότι θα πρέπει η επιχείρηση -οποιαδήποτε επιχείρηση όχι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, η ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας, αυτοί που έχουν πληγεί και έχουν υποστεί τα μέγιστα- να τον έχει προσλάβει για είκοσι τέσσερις μήνες; Ε, δεν υπάρχουν αυτές οι επιχειρήσεις, κύριέ μου, σήμερα! Άρα, δεν έμπαινε κανένας να αδράνεις να προσλάβει μέσα απ' αυτό το πρόγραμμα. Είχε μείνει αδρανής, κανένας δεν πήγαινε. Αυτό λέει η κ. Καραμεσίνη.

Ερχόμαστε, εμείς, λοιπόν, πιλοτικά να κάνουμε μια διόρθωση. Εξακολουθείτε να λέτε ότι είναι μόνο το 10%. Είναι το 10% διότι το παραλάβαμε. Έχετε προσέξει μήπως τον ανασχεδιασμό που κάναμε όσον αφορά την κοινωφελή εργασία; Ότι τώρα ο κόσμος εργάζεται για οκτώ μήνες και άρα οι σαράντα τρεις χιλιάδες άνθρωποι, που θα προσληφθούν μέσα απ' αυτό πρόγραμμα -την «ασπιρίνη» που λέτε εσείς- στη συνέχεια, μετά από οκτάμηνη εργασία με όλα τα εργασιακά δικαιώματα, θα μπορέσουν να πάρουν το ταμείο ανεργίας; Για πείτε μου, όταν σήμερα έχουμε εκατόν δώδεκα-εκατόν δεκατρείς χιλιάδες και ξαφνικά θα έχουμε άλλους σαράντα τρεις δεν θα ανέβει το 10%; ««ασπιρίνη» μας δίνει η κ. Αντωνοπούλου για άλλη μια φορά».

Ακούστε, αυτές οι παρεμβάσεις έχουν μοναδικό στόχο να μπορέσουμε να υποστηρίξουμε τους άνεργους να έχουν επιλογές, να μην έχουμε οριζόντια προγράμματα κατάρτισης, όπως είχαμε μέχρι τώρα, αλλά κλαδικά, να μπορούν να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας. Σε αυτό αυτή η δουλειά δεν είναι δουλειά ενός, δεν είναι δουλειά της Αντωνοπούλου μόνο ούτε του Υπουργείου Εργασίας. Είναι δουλειά όλων των Υπουργών και όλων βρίσκονται δίπλα μου, που υποστηρίζουν την επιχειρηματικότητα των νέων, που κάνουμε μία σειρά παρεμβάσεις. Διότι τα αποτελέσματα για τα οποία σας μίλησα, δηλαδή, η πτώση της ανεργίας -επαναλαμβάνω- δεν είναι δουλειά ενός. Είναι δουλειά μιας κυβέρνησης, που οργανωμένα, συντεταγμένα έχει σαν στόχο την υποστήριξη ανέργων και την επανένταξή τους το δυνατό συντομότερο στην εργασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κ. Αντωνοπούλου.

Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 1209/2-9-2016 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αρκαδίας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλου προς τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την αντιστάθμιση της πορείας «κατάρρευσης» της ελληνικής οικονομίας. Θα απαντήσει ο Υπουργός κ. Σταθάκης.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντινόπουλος.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ως αρμόδιος Υπουργός Οικονομικών και Ανάπτυξης το Υπουργείο παίρνει πρωτοβουλίες που αφορούν την επιχειρηματικότητα.

Συμφωνούμε όλοι πια ότι τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ του Ιουνίου μιλούν για 0.9% ύφεση. Και ο κ. Χουλιαράκης πια, με δήλωσή του, αποδέχεται ότι αυτά τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ είναι σωστά και τα αποδέχεται και η Κυβέρνηση. Αν έχετε κάποιο άλλο στοιχείο, θα σας παρακαλούσα να μας το πείτε.

Την ίδια στιγμή ψήφισε η Κυβέρνηση έναν αναπτυξιακό νόμο. Είχαμε πει ότι εντός τριμήνου θα είχαν βγει όλες οι υπουργικές αποφάσεις. Σας είχαμε πει ότι ήταν χρονοβόρες και περιμένουμε

από εσάς να ακούσουμε αν ακόμα και αυτός ο αναπτυξιακός νόμος, ο οποίος θα έδινε διακόσιες πενήντα χιλιάδες θέσεις εργασίας κατά τον γενικό σας γραμματέα, είναι έτοιμος και μπορούν επενδυτές να καταθέσουν τις προτάσεις τους.

Το δεύτερο είναι ότι, παρ' όλο ότι υπήρχε στην αρχή μια δυνατότητα με το πακέτο Γιούνκερ, θα θέλαμε να μας ενημερώσετε πού βρίσκεται αυτήν τη στιγμή. Πραγματικά, υπάρχει μια επιχείρηση η οποία μόνη της, κατά κύριο λόγο, έκανε τη συμφωνία, αλλά θα θέλαμε να μας πείτε πού βρίσκονται οι άλλες προτάσεις.

Το τρίτο θέμα είναι το νέο ΕΣΠΑ 2014-2020, όπου εσείς, σε δική σας απάντηση είπατε -και το καταλαβαίνετε- ότι μπορεί να έχουν ενεργοποιηθεί προγράμματα, αλλά αυτή τη στιγμή πολύ δύσκολα θα πέσουν πάνω από 500 ή 600 εκατομμύρια. Και νομίζω ότι σε αυτά τα νούμερα που λέω, ξεφεύγω από τα όρια, γιατί αυτή τη στιγμή είναι σε εξέλιξη προγράμματα γύρω στα 243. Δεν ξέρω πόσα χρήματα μπορούν να απορροφηθούν και θα ήθελα να μας το πείτε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω με αυτό και θα επανέλθω μετά.

Το τέταρτο θέμα είναι οι μεγάλες επενδύσεις, που καλώς ή κακώς το Υπουργείο Ανάπτυξης -μπορεί να μην είναι ακριβώς δική σας αρμοδιότητα- παίζει έναν σημαντικό ρόλο. Μία μεγάλη επένδυση είναι το Ελληνικό, που δυστυχώς ο κ. Τσακαλώτος δεν μας κάνει τη χάρη να έρθει εδώ και οκτώ μήνες στη Βουλή να μας μιλήσει. Θα έχει άλλες, σοβαρές δουλειές να κάνει. Είναι μία επένδυση ύψους 8 δισεκατομμυρίων, η οποία καθυστερεί. Διαβάζουμε τα δημοσιεύματα. Και εσείς οι ίδιοι λέτε ότι θα φέρει, με βάση τη μελέτη του IOBE, πάνω από εξήντα χιλιάδες θέσεις εργασίας, θα βοηθήσει στο ΑΕΠ κατά 2%.

Υπάρχουν και άλλες ιδιωτικές επενδύσεις, για τις οποίες εσείς, ως Υπουργός της Οικονομίας, θα ήθελα να μας ενημερώσετε στη Βουλή για το δικό σας σχέδιο, ώστε να αλλάξουν τα δεδομένα προς όφελος της χώρας.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Υπουργός κ. Σταθάκης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού): Θα ξεκινήσω με τα περί ύφεσης και κατάρρευσης της ελληνικής οικονομίας που φέρει ο τίτλος της ερώτησής σας, «Μέτρα αντιστάθμισης της πορείας «κατάρρευσης» της ελληνικής οικονομίας».

Να υπενθυμίσω για πολλοστή φορά ότι κατάρρευση της ελληνικής οικονομίας είχαμε την περίοδο 2009-2014, όταν το ΑΕΠ της χώρας συρρικνώθηκε κατά 25%, όταν η ανεργία από το 11% έφτασε στο 29%, όταν ο σχηματισμός παγίου κεφαλαίου μειώθηκε κατά 64% και οι επενδύσεις έπεσαν περίπου 60%, η ιδιωτική κατανάλωση 23% και οι δημόσιες δαπάνες 28%. Αυτό λέγεται κατάρρευση της οικονομίας.

Το 2015 και το 2016 η οικονομία, όπως και να το μετρήσετε, σταθεροποιείται. Το 2015 η ύφεση ήταν κάτω από 1% -αυτό το είχαμε πει από τον Ιούνιο και ακόμη περισσότερο τον Σεπτέμβριο- μία χρονιά που έγιναν τρεις εκλογικές αναμετρήσεις, που ήταν η περίοδος της επαναδιαπραγμάτευσης, που φτάσαμε σε μία συμφωνία όπου μέσα από αυτήν έχουμε πλέον ένα σταθερό πρόγραμμα ανάκαμψης της οικονομίας. Άρα, την ιδέα της κατάρρευσης μάλλον πρέπει να την αντικαταστήσετε με την ιδέα της σταθεροποίησης με προοπτική ανάκαμψης. Αυτά είναι τα δεδομένα.

Δεύτερον, για το δεύτερο τρίμηνο του 2016 βγήκε ο τίτλος ότι και το δεύτερο τρίμηνο υπάρχει ύφεση. Η ύφεση σε ετήσια βάση -το τονίζω, σε ετήσια βάση- είναι μείον 0,9% -αυτό δεν είναι καινούργια ειδηση- γιατί φέρει το βάρος των τριών τριμήνων της περιόδου, του τέλους του 2015 και των αρχών του 2016.

Το δεύτερο τρίμηνο είναι το πρώτο τρίμηνο που έχει θετικό πρόσημο σε σχέση με το προηγούμενο. Είναι συν 0,20% και κάτι. Εάν προσθέσουμε σ' αυτό τη βεβαιότητα ότι και το τρίτο τρίμηνο, αυτό του καλοκαιριού, θα έχει θετικό πρόσημο, ενισχύεται η κεντρική ιδέα ότι το δεύτερο εξάμηνο του 2016 είναι το σημείο στροφής από τη στασιμότητα στην ανάκαμψη. Εάν επακολουθήσει και τρίτο τρίμηνο, όπως ξέρετε τα τρία διαδοχικά τρίμηνα με θε-

τικό πρόσημο θεωρούνται από τους οικονομολόγους μονιμότερο στοιχείο για ανάκαμψη της οικονομίας. Ως εκ τούτου, με αυτές τις προβλέψεις και τα δεδομένα δικαιώνεται και η διατύπωση ότι από Ιούνιο σε Ιούνιο -αυτό που έχει και η Ευρωπαϊκή Ένωση- η ελληνική οικονομία θα αυξηθεί σε δωδεκάμηνη βάση με 2,7%.

Αυτά περί ύφεσης. Τώρα περί των δεδομένων για τα διάφορα θέματα που θίξατε.

Αναπτυξιακός νόμος: Ο αναπτυξιακός νόμος που ψηφίσαμε, είχαμε πει ότι θα ενεργοποιηθεί μέσα στον Σεπτέμβριο. Τα τέσσερα πρώτα προγράμματα, τα οποία είναι και τα πιο σημαντικά, αναμένεται να βγουν στη διαβούλευση στις 20 Σεπτεμβρίου. Αναφέρομαι στα προγράμματα της «Γενικής Επιχειρηματικότητας» και αρκετά άλλα. Υπενθυμίζω ότι είναι οκτώ. Από τα οκτώ προγράμματα, τα τέσσερα θα βγουν τώρα στη διαβούλευση και θα ενεργοποιηθούν προφανώς αμέσως μετά.

Δεύτερον, όλες οι κανονιστικές αποφάσεις που χρειαζόντουσαν μέχρι σήμερα, έχουν εκδοθεί. Για παράδειγμα, κανονιστική απόφαση για τη σύσταση γνωμοδοτικής επιτροπής, για τον ορισμό διακριτών κατηγοριών επενδυτικών σχεδίων κ.ο.κ.. Ορισμένες συμπληρωματικές θα βγουν μαζί με τα προγράμματα στα οποία και θα αναφέρονται.

Άρα, στα τέλη του Σεπτέμβρη ή την πρώτη βδομάδα του Οκτώβρη οι επιχειρήσεις θα μπορούν να κάνουν αίτηση στα τέσσερα μεγάλα προγράμματα του αναπτυξιακού νόμου. Ταυτόχρονα - να το επισημάνω αυτό- ο αναπτυξιακός νόμος είχε μία ισχυρή μεταβατική διάταξη για τις προηγούμενες επενδύσεις των παλιών αναπτυξιακών νόμων. Μιλάμε για δύο χιλιάδες επενδύσεις που βρίσκονται σε διάφορα στάδια ολοκλήρωσης. Αρκετές απ' αυτές έχουν ολοκληρωθεί και δεν είχαν πληρωθεί.

Σας υπενθυμίζω ότι στόχος και δέσμευσή μας ήταν εντός του επόμενου χρόνου να επιταχύνουμε τις διαδικασίες εκκαθάρισης των παλιών αναπτυξιακών νόμων, με πρόσληψη διακοσίων εξωτερικών συνεργατών, μηχανικών, οικονομολόγων και άλλων ειδικοτήτων που θα κάνουν τους ελέγχους και μεταστροφή όλης της υπηρεσίας στο Υπουργείο στην επιτάχυνση των αξιολογήσεων. Υπολογίζουμε να φτάσουμε σε έναν επιθυμητό ρυθμό, να κλείνουμε εκατό επενδύσεις το μήνα κατ' ελάχιστον.

Άρα, η απάντηση είναι ότι στο μεν αναπτυξιακό κλείνουμε και εκταμιεύουμε πόρους από τους παλιούς αναπτυξιακούς, στα συγχρηματοδοτούμενα που λήγουν φέτος και στα αυτόνομα τα οποία θα αποπληρωθούν σε βάση επταετίας, όπως είχε προβλέψει ο νόμος, και ταυτόχρονα ενεργοποιούμε τον καινούργιο αναπτυξιακό σε κανονική ροή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Το δεύτερο που ήθελα να επισημάνω αναφέρεται στις θεσμικές παρεμβάσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Ένα λεπτό θα χρειαστώ ακόμα.

Πέρα από τον αναπτυξιακό νόμο, από τα ΕΣΠΑ, τα οποία προσδοκούμε ότι θα απορροφήσουν όλα αυτά τα προγράμματα που συνδέονται με την επιχειρηματικότητα ύψους ενός δισεκατομμυρίου -και θα τα απορροφήσουμε μέχρι τέλος του χρόνου- όπως ξέρετε, θα έχει προκηρυχθεί το 50%. Αυτά που προκηρύχθηκαν μέχρι τέλος Οκτώβρη. Σε αυτά που προκηρύχθηκαν ήδη, εξαιτίας του μεγάλου ενδιαφέροντος που είχαν και εξαιτίας και του γεγονότος φυσικά ότι πλέον έχουμε βάσει μία διαδικασία στα ΕΣΠΑ που προσομοιάζει στις πανελλήνιες εξετάσεις και κανένας δεν μπορεί να επέμβει και να επηρεάσει το αποτέλεσμα, γιατί όλες οι αξιολογήσεις γίνονται τυφλά, χωρίς να ξέρει το όνομα της επιχείρησης κ.ο.κ., και άρα είναι ένα «τυφλό» σύστημα απόλυτης αξιοκρατίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, τα υπόλοιπα στη δευτερολογία σας. Φθάσαμε στα επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού): Ωραία, όπως θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ο κ. Κωνσταντίνουλος έχει τον λόγο.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Καταλαβαίνω ότι σας λένε στο Υπουργείο ότι για πρώτη φορά γίνεται το «τυφλό» σύ-

στημα, αυτό που αναφέρατε εσείς «όλα κλειστά». Και στις προηγούμενες αξιολογήσεις «τυφλό» σύστημα είχαμε. Απλώς, σας το λέω, για να σας ενημερώνουν τουλάχιστον σωστά.

Τώρα, δεν θέλω να μπω στο τι έγινε τα προηγούμενα χρόνια. Είναι οι δηλώσεις του κ. Ντομπροβόσκι, πολύ γνωστές σε όλους για το πού βρισκόμασταν το 2014 και πού πήγαμε. Είναι γνωστές οι δηλώσεις του κ. Ρέγκλινγκ, παρουσία του κ. Τσακαλώτου, για τα 86 δισεκατομμύρια που κόστισαν οι καλοί οικονομολόγοι του ΣΥΡΙΖΑ και ο καλός Πρωθυπουργός στη χώρα. Αυτά, όμως, τα αφήνουμε.

Εγώ χαίρομαι πάρα πολύ, γιατί οι προτάσεις που είπατε για τους αξιολογητές και όλα αυτά, ήταν προτάσεις που σας είχαμε κάνει εμείς και χαιρόμαστε που θα υλοποιηθούν. Κρατώ από εσάς ότι από την 1^η Οκτωβρίου οι επενδυτές, ο ιδιωτικός τομέας θα μπορεί να κάνει τις αιτήσεις του για τα επενδυτικά σχήματα. Είναι μία δέσμευση, που ελπίζω να την κρατήσετε, διότι θυμάστε ότι την άλλη φορά είχατε πει ότι θα καταθέσετε τον επενδυτικό νόμο και τον καταθέσατε μετά από δύο χρόνια. Είμαστε εδώ, όμως, και είναι θετικό αυτό.

Χαίρομαι που λέτε ότι θα απορροφήσετε ένα δισεκατομμύριο. Δεν θα πω εγώ αν είναι πολλά, αλλά χαίρομαι που στη δέσμευσή σας λέτε ότι θα απορροφηθεί ένα δισεκατομμύριο από τα νέα προγράμματα. Εδώ θα είμαστε να τα δούμε.

Όμως, σας έβαλα και άλλα θέματα -ελπίζω στη δευτερολογία σας να αναφερθείτε- που αφορούν τις μεγάλες επενδύσεις, για τις οποίες έχετε ευθύνη και εσείς ως Υπουργός Οικονομίας. Έχει να κάνει με το πακέτο Γιούνγκερ. Και θα ήθελα να μου πείτε, αυτά που έχετε καταθέσει σε εμάς, πού βρίσκονται και σε ποιες διαδικασίες. Επίσης, θα ήθελα να σας ρωτήσω ποιες άλλες είναι οι πρωτοβουλίες σας ως προς την επιχειρηματικότητα και τις μεγάλες επενδύσεις.

Δεν θα ήθελα να σας αναφέρω το γνωστό πρόβλημα που έχει προκύψει με τη ΔΕΣΦΑ, το οποίο δημιουργεί νέα δεδομένα ή οτιδήποτε άλλο. Σας είπα, όμως, για ένα χαρακτηριστικό πρόβλημα, τη μεγαλύτερη επένδυση που θα δημιουργήσει και θα αλλάξει τα δεδομένα στη χώρα και την Αθήνα. Είναι αυτό που λέμε ότι θα υλοποιηθεί η Αθηναϊκή Ριβιέρα από το Πέραμα μέχρι το Σούνιο. Και ξέρετε ότι τα έργα αυτά, που σήμερα ολοκληρώθηκαν σε ένα μέρος της περιοχής αυτής, αναβάθμισαν την Αθήνα. Νομίζω ότι από εσάς τουλάχιστον θα περιμένουμε μια απάντηση.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ (Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού): Θα ξεκινήσω, συνεχίζοντας από εκεί που σταμάτησα.

Υπενθυμίζω ότι η στρατηγική απέναντι στις ιδιωτικές επενδύσεις, όπως έχει χαραχθεί, έχει τρία κομμάτια. Το ένα κομμάτι είναι τα ΕΣΠΑ. Τα ΕΣΠΑ χρηματοδοτούν τα Προγράμματα Επιχειρηματικότητας μέχρι στιγμής, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, και είναι απόλυτα προσανατολισμένα σε νεοφυείς επιχειρήσεις και σε μικρές και πολύ μικρές.

Ο αναπτυξιακός νόμος είναι απολύτως προσανατολισμένος

στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ο τομέας των στρατηγικών επενδύσεων, το Γιούνγκερ plan και οι μεγάλες επενδύσεις αποτελούν μια άλλη χωριστή ενότητα, όπου η κύρια αρωγή γίνεται με την πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία. Συνεπώς, η στρατηγική είναι αποσαφηνισμένη στα τρία κουτιά της.

Τώρα, επιτρέψτε μου να πω δύο-τρία πράγματα για τις μεγάλες επενδύσεις.

Κατ' αρχάς, στο Γιούνγκερ plan θα προστεθεί και ένα καινούργιο εργαλείο, το οποίο ιδρύεται αυτές τις ημέρες. Είναι το ταμείο συμμετοχών, τη διαχείρισή του οποίου θα αναλάβει το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο, το EIF, όπου ως στόχο έχει την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων από δημόσιους πόρους αλλά και από ιδιωτικούς και από τράπεζες, προκειμένου να δημιουργηθεί ένας μεγάλος χρηματοδοτικός θεσμός, ένα fund of funds δηλαδή, το οποίο θα προσφέρει πρωτίστως και συμμετοχές στη μετοχική σύνθεση.

Τώρα, επανέρχομαι στις χρηματοδοτήσεις τύπου Γιούνγκερ. Το πρόγραμμα των χρηματοδοτήσεων επεξεργάζεται και ωριμάζει τα σχέδια, τα οποία έχουμε εξαγγείλει εδώ, τα σαράντα και πλέον σχέδια ύψους 5,6 δισεκατομμυρίων και ταυτόχρονα, προχωρούν οι ιδιωτικές επενδύσεις μαζί και η χρηματοδότηση ορισμένων από τις ιδιωτικοποιήσεις, οι οποίες υλοποιούνται βήμα-βήμα. Αναφέρομαι και στα περιφερειακά αεροδρόμια και στο λιμάνι του Πειραιά.

Σχετικά με το Ελληνικό: Η σύμβαση του Ελληνικού, όπως ξέρετε, έχει υπογραφεί μαζί με ένα κείμενο αμοιβαίας κατανόησης. Είναι ένα από τα δέκα προαπαιτούμενα, το οποίο θα έρθει στη Βουλή εντός του μήνα για επικύρωση. Είναι η συμφωνία, η οποία έγινε τον περασμένο Ιούνιο.

Επιπρόσθετα, επιτρέψτε μου να υπογραμμίσω και τρεις ακόμη πρωτοβουλίες σημαντικού αντίκτυπου για τη διευκόλυνση των ιδιωτικών επενδύσεων. Η πρώτη πρωτοβουλία είναι αυτή που είναι ήδη στη διαβούλευση, δηλαδή η αυτοαδειοδότηση των επιχειρήσεων σε τέσσερις μεγάλους κλάδους της οικονομίας. Η επιχείρηση θα μπορεί να αυτοαδειοδοτείται και απλώς να γνωστοποιεί τη λειτουργία της επιχείρησης. Αυτό αφορά και τον τουρισμό και την εστίαση και μεγάλους τομείς της ελληνικής οικονομίας. Ο έλεγχος θα γίνεται εκ των υστέρων στη λειτουργία της επιχείρησης. Άρα, μηδενίζεται ο χρόνος, ο οποίος για γραφειοκρατικούς λόγους καθυστερούσε, προκειμένου να ανοίξει μια επιχείρηση σε αυτούς τους τέσσερις τομείς που προχωρούν στην αυτοαδειοδότηση.

Επιπρόσθετα, ο θεσμός της «Μίας στάσης» για το σύνολο των επιχειρήσεων, που θα συγκροτηθεί σε περιφερειακό και επιμελητηριακό επίπεδο, θα έρθει μέσα στον Οκτώβρη με την επιμελητηριακή νομοθεσία και μια πληθώρα άλλων μέτρων, τα οποία αποβλέπουν στη ριζική απλοποίηση της έναρξης λειτουργίας των επιχειρήσεων και στην προσπάθεια να στηριχθεί άμεσα και αποτελεσματικά η νέα επιχειρηματικότητα και ο επενδυτικός κύκλος, στον οποίο όλοι φιλοδοξούμε ότι μπαίνει η οικονομία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαιρών ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πριν προχωρήσουμε στη συζήτηση του σχεδίου νόμου, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα τα εξής:

Πρώτον, οι Υπουργοί Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εξωτερικών, Οικονομικών, Επικρατείας, η Αναπληρώτρια Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και ο Υφυπουργός Εξωτερικών κατέθεσαν στις 6 Σεπτεμβρίου 2016 σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Τριμερούς Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου και της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας για τη Συνεργασία στον τομέα του τουρισμού».

Δεύτερον, οι Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εξωτερικών, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατέθεσαν στις 6 Σεπτεμβρίου 2016 σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Εγγείων Βελτιώσεων της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου για συνεργασία στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας».

Τρίτον, οι Υπουργοί Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης κατέθεσαν στις 6 Σεπτεμβρίου 2016 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας περί Διασυννοριακής Αστυνομικής Συνεργασίας».

Τέλος, οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Εξωτερικών, και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατέθεσαν στις 7 Σεπτεμβρίου 2016 σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Μνημονίου Συνεννόησης σχετικά με την Οργάνωση, Διοίκηση, Ασφάλεια, Χρηματοδότηση και Επάνδρωση του Μικτού Κλιμάκιου του NATO για τον Ηλεκτρονικό Πόλεμο [Joint Electronic Warfare Core Staff (JEWCS)] προς υποστήριξη του NATO, μεταξύ του Υπουργού Άμυνας της Γαλλικής Δημοκρατίας, του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Άμυνας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Υπουργείου Άμυνας της Ιταλικής Δημοκρατίας, του Υπουργού Άμυνας του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, του Υπουργείου Άμυνας του Βασιλείου της Νορβηγίας, του Υπουργού Εθνικής Άμυνας της Δημοκρατίας της Πολωνίας, του Υπουργείου Άμυνας του Ηνωμένου Βασιλείου Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, του Υπουργείου Άμυνας των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, του Ανώτατου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων της Ευρώπης και του Αρχηγείου της Ανώτατης Συμμαχικής Διοίκησης Μετασχηματισμού.»

Παραπέμπονται στις αρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές.

Εισερχόμαστε τώρα στη συζήτηση του σημερινού σχεδίου νόμου.

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας: «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚ (αριθμ. L 127/1 της 29.4.2014), όπως το Παράρτημα II της Οδηγίας αυτής τροποποιήθηκε με την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα Οδηγία 2014/109/ΕΕ της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2014 για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη

θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού, καθώς και άλλες συναφείς διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίαση της 31^{ης} Αυγούστου 2016 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και επί των τροπολογιών.

Θέλω να σας ενημερώσω ότι έχει κατατεθεί μία υπουργική τροπολογία που αφορά το ΚΕΘΕΑ και έχουν υποβληθεί πέντε - μάλλον τέσσερις, γιατί η μία απεσύρθη - βουλευτικές τροπολογίες. Θα ήθελα ο κύριος Υπουργός κατά τη διάρκεια της ομιλίας του να πει ποιες κάνει δεκτές, για να ξέρουν οι συνάδελφοι όταν θα τοποθετηθούν.

Στους δύο πρώτους εισηγητές θα ανοίξει η ηλεκτρονική εγγραφή και όσοι συνάδελφοι επιθυμούν, μπορούν να εγγραφούν.

Αν δεν υπάρχει κάποια παρατήρηση επί της διαδικασίας, να ξεκινήσουμε. Δεν υπάρχει.

Ο κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης, εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, έχει τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο; Έχω ένα αίτημα προς εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Λοβέρδο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ που μου δίνετε τον λόγο.

Δεν θα σας καθυστερήσω, κύριε Μιχαηλίδη.

Κύριε Πρόεδρε, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης θα ήθελα -στο μέτρο των δυνατοτήτων του Προεδρείου βέβαια- να ζητήσετε από τον Υπουργό Εσωτερικών αν μπορεί να έρθει ή να στείλει κάποιον συνεργάτη του Υφυπουργό, να μας ενημερώσει για τον τρόπο αντιμετώπισης από την Κυβέρνηση των θεμάτων που προέκυψαν από την κακοκαιρία και τις πλημμύρες.

Όλο το χθεσινό και το σημερινό ρεπορτάζ κατακλύζεται από ανθρώπους δυστυχισμένους που έχουν υποστεί βαρύτατες βλάβες. Επειδή η Κυβέρνηση προφανώς θα αντιδράσει, θέλουμε να έχουμε να έχουμε μια εικόνα ει δυνατόν εδώ στην Εθνική Αντιπροσωπεία για τον τρόπο της αντίδρασής της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Παράκληση μπορούμε να υποβάλουμε. Και μπορεί στο τέλος της διαδικασίας ή εν πάση περιπτώσει με τη συναίνεση του Σώματος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να αφιερώσουμε μισή ώρα για να μιλήσει η Κυβέρνηση κι ένας εκπρόσωπος από κάθε κόμμα λόγω του εκτάκτου του γεγονότος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Θα σας θυμίσω ότι με δικιά σας παρέμβαση είχε έρθει ο Υπουργός Μετανάστευσης εδώ. Είχαμε κάνει την ίδια διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Εντάξει. Εγώ θα επικοινωνήσω με τον κ. Κουρουμπλή, κύριε Λοβέρδο, όταν κατέβω από την Έδρα. Δεν μπορώ να ξέρω την απάντησή του, αλλά θα το κάνω πάντως. Εν πάση περιπτώσει, μπορούμε να το υποβάλουμε στον Γραμματέα της Κυβέρνησης σαν ομόφωνο αίτημα - δεν νομίζω ότι έχει αντίρρηση κανένας συνάδελφος- έστω και λίγο εκτός Κανονισμού, να ενημερώσει τον κ. Κουρουμπλή και κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης να ξέρουμε αν θα έρθει ή δεν θα έρθει.

Ορίστε, κύριε Μιχαηλίδη, έχετε τον λόγο για δεκαπέντε λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σκοπός του σχεδίου νόμου που συζητάμε σήμερα στην Ολομέλεια είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3^{ης} Απριλίου 2014 για την προσέγγιση νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων.

Η οδηγία αυτή έρχεται να αντικαταστήσει ουσιαστικά, εμπλουτίζοντας, αναπροσαρμόζοντας και επικαιροποιώντας, μία παλαιότερη οδηγία, την 37/2001, η οποία είχε ενταχθεί στο ελληνικό δίκαιο με την κοινή υπουργική απόφαση του Ιανουαρίου του 2003.

Η παλαιότερη αυτή οδηγία θέσπισε κανόνες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα προϊόντα καπνού σχετικά με την περιεκτικότητα σε διάφορες ουσίες. Προκειμένου, όμως, να αποτυπωθούν οι επιστημονικές εξελίξεις, οι οποίες εν τω μεταξύ έχουν υπάρξει και οι οποίες προφανώς καταγράφουν την αναγκαιότητα ουσιαστικών αλλαγών στην εν λόγω οδηγία, θα έπρεπε να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από μια νέα οδηγία.

Όσον αφορά τους λόγους που κατέστησαν αναγκαία τη διαμόρφωση και την υιοθέτηση ενός νέου ρυθμιστικού πλαισίου για τα προϊόντα καπνού και τα συναφή προϊόντα, θα μπορούσαμε να επισημάνουμε πρώτα-πρώτα το γεγονός ότι τα κράτη-μέλη και η επιτροπή χρειάζονται αναλυτικές πληροφορίες για τα συστατικά και τις εκπομπές προϊόντων καπνού, έτσι ώστε να αξιολογούν την ελκυστικότητα, την εθιστικότητα και την τοξικότητα των προϊόντων καπνού, καθώς και να εκτιμούν τους κινδύνους που ενέχει για την υγεία η κατανάλωση των εν λόγω προϊόντων.

Η χρήση διαφορετικών μορφότυπων υποβολής στοιχείων δυσκολεύει εξαιρετικά τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς των προϊόντων αυτών, έτσι ώστε να μπορούν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και βεβαίως δυσχεραίνει το έργο των κρατών-μελών και της επιτροπής να συγκρίνουν, να αναλύουν και να εξαγάγουν συμπεράσματα βάσει στοιχείων που λαμβάνουν.

Εξάκολουθούν, επίσης, να υπάρχουν διαφορές μεταξύ των εθνικών διατάξεων που διέπουν κυρίως την επισήμανση των προϊόντων καπνού, ιδίως όσον αφορά τη χρήση των συνδυασμένων προειδοποιήσεων για την υγεία, που συνίστανται σε εικόνα και κείμενο, τα οποία πρέπει να αναγράφονται πάνω στα προϊόντα.

Είναι, επίσης, αναγκαία η προσαρμογή διατάξεων που αφορούν την επισήμανση, ώστε να ευθυγραμμιστούν οι κανόνες που εφαρμόζονται σε επίπεδο Ένωσης με τις διεθνείς εξελίξεις και βεβαίως τις διεθνείς επιστημονικές εξελίξεις.

Έχοντας, λοιπόν, ως βάση τα παραπάνω μπορεί κανείς να συνοψίσει ότι η ανάγκη ενός νέου ισχυρότερου ρυθμιστικού πλαισίου σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την κατασκευή, παρουσίαση και πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων εδράζεται πρώτα-πρώτα στην πάγια και υψηλή προτεραιότητα που οφείλουν οι κυβερνήσεις και οι κοινωνίες να δίνουν στο αγαθό της υγείας και βεβαίως στην προστασία της δημόσιας υγείας.

Η διαρκής παραγωγή επιστημονικών ερευνών που επιβεβαιώνουν τις δυσμενείς για την ανθρώπινη υγεία συνέπειες της χρήσης προϊόντων καπνού καθιστά εξ ορισμού τα προϊόντα αυτά του καπνού μη συνήθη εμπορεύματα.

Τα αποτελέσματα που προέρχονται από διάφορες χώρες αποδεικνύουν ότι η αυστηροποίηση των κανόνων σχετικά με τη διαφήμιση και τη χρήση των προϊόντων καπνού έχει θετικές επιπτώσεις τόσο στην ατομική υγεία των καπνιστών και των μη καπνιστών όσο και για τα συστήματα της δημόσιας υγείας γενικότερα.

Τα παραπάνω ισχύουν αναμφισβήτητα για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα έλεγα, όμως, ότι η ενίσχυση του ρυθμιστικού πλαισίου όσον αφορά τα προϊόντα καπνού είναι ακόμα περισσότερο αναγκαία στην Ελλάδα και αυτό για λόγους που όλοι γνωρίζουμε.

Για παράδειγμα, είναι γνωστό και επιβεβαιώνεται σε έρευνες, όπως αυτή του ευρωβαρόμετρου του Μαΐου του 2015 που είναι ευρέως γνωστή, ότι η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό καπνιστών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, 38% έναντι 26%, που είναι ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην ίδια έρευνα, όπως και σε άλλες χώρες, αποτυπώνεται, επίσης, η πολύ μεγαλύτερη έκθεση σε καπνό που υφίσταται ο πολίτης στην Ελλάδα σε χώρους εστίασης, ακόμα και σε εργασιακούς χώρους, σε σχέση με τον μέσο πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μελέτη αυτή έχει δημοσιευθεί στο «Hellas Health» 6-2015.

Αυτό, βεβαίως, μας υπενθυμίζει ότι ακόμα και η νομοθέτηση αυστηρότερων ρυθμίσεων δεν θα είναι ωφέλιμη και βελτιωτική, αν η εφαρμογή τους δεν είναι αυτή που πρέπει. Και αναφέρομαι, βεβαίως, στην προβληματικότητα εφαρμογή του λεγόμενου «αντικαπνιστικού» νόμου, όσον αφορά το κάπνισμα σε κλειστούς χώρους που είναι ένα ζήτημα το οποίο, δυστυχώς, είναι ανοιχτό.

Επιπλέον, παρ' ότι η προστασία της υγείας είναι ο σημαντικότερος λόγος που θα πρέπει να νομοθετήσουμε για τα προϊόντα

καπνού, δεν θα πρέπει να υποτιμούμε –χωρίς, βεβαίως, αυτό να είναι ο κυρίαρχος λόγος– την επιβάρυνση που το κάπνισμα συνεπάγεται και για το δημόσιο σύστημα υγείας, δεδομένου του υψηλού ποσοστού των καπνιστών στην Ελλάδα, με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται για το δημόσιο σύστημα υγείας.

Παρ' ότι ισχύουν τα παραπάνω, θα ήθελα να σημειώσω πως, σύμφωνα με την έρευνα του ευρωβαρόμετρου που προανέφερα, η μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών, όπως και των Ευρωπαίων συνολικά, εμφανίζεται να συμφωνεί με την επιβολή μιας σειράς αυστηρότερων μέτρων σχετικά με την πώληση και τους περιορισμούς στη χρήση προϊόντων καπνού και των συναφών προϊόντων.

Έχοντας, λοιπόν, αναφερθεί με τα παραπάνω στην αναγκαιότητα ενός νέου ρυθμιστικού πλαισίου για τα καπνικά και τα συναφή προϊόντα, πέρα φυσικά από την υποχρέωση της χώρας ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προσαρμόσει την οδηγία στο εσωτερικό εθνικό της Δίκαιο, πολύ συνοπτικά θα αναφερθώ στις προβλέψεις του σχεδίου νόμου, θεωρώντας ότι θα έχουμε τη δυνατότητα να ακούσουμε και τις απόψεις των άλλων πολιτικών δυνάμεων για το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου.

Πρώτα-πρώτα, λοιπόν, ορίζονται τα μέγιστα επίπεδα εκπομπών πίσσας, νικοτίνης και μονοξειδίου του άνθρακα. Επιπλέον, προσδιορίζονται τα πρότυπα ISO, με τα οποία πρέπει να γίνονται οι μετρήσεις των εκπομπών αυτών, καθώς και η διαδικασία επαλήθευσης των μετρήσεων από το Γενικό Χημείο του Κράτους και διαπιστευμένα εργαστήρια.

Προβλέπονται για τους κατασκευαστές και εισαγωγείς προϊόντων καπνού αυξημένες –σε σχέση με τις υφιστάμενες– υποχρεώσεις κοινοποίησης των συστατικών, των εκπομπών και ιδίως των πρόσθετων που περιέχονται στα τσιγάρα και στον καπνό για τα στριφτά τσιγάρα.

Απαγορεύεται πλήρως η κυκλοφορία τσιγάρων και καπνού για στριφτά που έχουν χαρακτηριστικό άρωμα ή γεύση, καθώς και πρόσθετα που δίνουν την εντύπωση μειωμένου κινδύνου για την υγεία με χρωστικές ιδιότητες ή άλλες ιδιότητες οι οποίες μπορούν να παραπλανήσουν τον καταναλωτή.

Γίνεται, επίσης, αναλυτική αναφορά και περιγραφή των νέων επισημάτων που πρέπει να φέρουν οι συσκευασίες προϊόντων καπνού.

Βασική πρόβλεψη των άρθρων 8 έως 14 –και μια από τις βασικές αλλαγές στην ουσία που φέρνει το σχέδιο νόμου– είναι οι νέες προειδοποιήσεις για την υγεία, οι οποίες αφορούν πρωτίστως τις συσκευασίες τσιγάρων και καπνού. Ιδιαίτερα έντονος είναι σε αυτές ο τόνος διατύπωσης των προειδοποιητικών μηνυμάτων σε συνδυασμό με σκληρές –θα έλεγα– εγχρωμες φωτογραφίες που θα τα συνοδεύουν. Όλα αυτά σηματοδοτούν έναν νέο τρόπο πρόληψης και αποτροπής του καπνίσματος, καθώς παράλληλα και ενημέρωσης των καπνιστών και του ευρύτερου κοινού για τις συνέπειες του καπνίσματος.

Παράλληλα με το σχέδιο νόμου, απαγορεύονται οι διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών από το εξωτερικό προς την Ελλάδα, αν και επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις το αντίστροφο, οι πωλήσεις από Ελλάδα σε άλλες χώρες.

Επιτρέπεται μου να αναφερθώ λίγο εκτενέστερα στο άρθρο 17, το οποίο απετέλεσε και ένα σημείο προβληματισμού, θα έλεγα, στις συνεδριάσεις της αρμόδιας επιτροπής, και στην πρώτη ανάγνωση και στη δεύτερη, αλλά και κατά την ακρόαση των εξωκοινοβουλευτικών φορέων. Αφορά στη διαδικασία αδειοδότησης των νέων καπνικών προϊόντων.

Με το εισαγόμενο νομοσχέδιο προτείνεται μια διαδικασία, η οποία είναι ομολογουμένως μια στενή διαδικασία, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται ότι μέσα σε τρεις μήνες η εταιρεία η οποία εισάγει στην αγορά το νέο καπνικό προϊόν θα πρέπει να καταθέσει έναν πλήρη τεχνικό φάκελο. Συστήνεται μια συγκεκριμένη πενταμελής επιτροπή με γνωμοδοτικό χαρακτήρα, η οποία αποφαινεται επί του αιτήματος και στη συνέχεια ακολουθείται η διαδικασία της αδειοδότησης του προϊόντος.

Εδώ οφείλω να επισημάνω το γεγονός ότι η διαδικασία αυτή –γιατί υπήρξε ένας προβληματισμός ως προς αυτό– ενδεχομένως να είναι πολύ εκτεταμένη χρονικά και ενδεχομένως να δημιουρ-

γεί προβλήματα καθυστέρησης στην εξέλιξη της διαδικασίας αδειοδότησης.

Η διαδικασία αυτή θα είναι συγκεκριμένη, μέχρι τρεις μήνες. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει γνωμοδότηση της σχετικής επιτροπής, δεν θα απαιτείται υπουργική απόφαση. Επομένως, το προϊόν θα διατίθεται στην αγορά, με την επιφύλαξη όμως ότι, εάν το προϊόν αυτό διατεθεί στην αγορά και στη συνέχεια υπάρξει αρνητική εισήγηση, θα αποσύρεται.

Τέλος, επιχειρείται για πρώτη φορά με έναν τρόπο συντεταγμένο μια συνολική ρύθμιση για τα διάφορα ζητήματα που άπτονται της πώλησης και χρήσης του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Ορίζονται συγκεκριμένες προδιαγραφές των προϊόντων, υποχρεώσεις κοινοποίησης για τους κατασκευαστές και εισαγωγείς τους, ενώ απαγορεύεται και κάθε είδους διαφήμιση των προϊόντων αυτών, όπως ακριβώς δηλαδή συμβαίνει και για τα κλασικά προϊόντα του καπνού.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Κυρίες Πρόεδρε, ένα λεπτό, αν έχετε την καλοσύνη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι με το παρόν νομοσχέδιο εξυπηρετούνται μια σειρά από στοχεύσεις και προλαμβάνονται μια σειρά από συνέπειες χωρίς να πλήττεται η καλλιέργεια του καπνού.

Πρωθεί την ενίσχυση του επιπέδου προστασίας της υγείας του πληθυσμού της χώρας και της υγείας των καπνιστών. Θέτει αυξημένες υποχρεώσεις κοινοποίησης σε καπνοβιομηχανίες και άλλες εταιρείες καπνικών προϊόντων και νέων προϊόντων, όπως το ηλεκτρονικό τσιγάρο. Δημιουργεί καλύτερες προϋποθέσεις για την ενημέρωση του κοινού και την προστασία της δημόσιας υγείας. Εφαρμόζονται πολλές από τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στη σύμβαση – πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του καπνού. Και, τέλος, δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Αντιθέτως, η επιβολή παραβόλων σε κατασκευαστές και εισαγωγείς ενισχύει δράσεις του Υπουργείου Υγείας σχετικά με το κάπνισμα.

Με βάση τα παραπάνω, θεωρώ ότι είναι απαραίτητη η υπερψήφιση του σχεδίου νόμου, όπως ακριβώς εισάγεται από τον Υπουργό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, ο συνάδελφος κ. Βασίλειος Γιόγκας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η οδηγία 2014/40 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που με το παρόν νομοσχέδιο ενσωματώνεται στο εθνικό μας δίκαιο, είναι αναμφίβολα ένα θετικό βήμα.

Ευλικρινά ελπίζουμε η εφαρμογή της να συμβάλει στους στόχους που έχουν τεθεί, να μειωθεί η κατανάλωση καπνού, να μειωθεί ο αριθμός των καπνιστών, να μειωθεί το κόστος της υγειονομικής περιθαλψής για τις ασθένειες που προκαλούνται από το κάπνισμα και να γίνουν ξεκάθαροι και κοινοί οι κανόνες του παιχνιδιού, άρα να υπάρξει ισότιμος ανταγωνισμός στην εσωτερική ευρωπαϊκή αγορά μεταξύ των επιχειρήσεων, κατασκευαστών και εισαγωγέων.

Είναι αλήθεια ότι μέχρι πρόσφατα είχαν παρατηρηθεί αποκλίσεις στα ρυθμιστικά πλαίσια των κρατών-μελών για τα προϊόντα καπνού και η κυκλοφορία των ηλεκτρονικών τσιγάρων και των νέων προϊόντων καπνού πιθανότατα θα μεγάλωνε τις αποκλίσεις αυτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά την επεξεργασία του νομοσχεδίου στην αρμόδια επιτροπή ακούστηκαν πράγματι πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις από επιστημονικούς φορείς και εκπροσώπους της αγοράς. Εμείς από την πλευρά μας καταλήξαμε σε δύο βασικά συμπεράσματα.

Το πρώτο είναι ότι πράγματι δεν έχουμε αδιαμφισβήτητα επιστημονικά δεδομένα για τις επιπτώσεις των νέων προϊόντων καπνού και των ηλεκτρονικών τσιγάρων στην ανθρώπινη υγεία.

Το δεύτερο είναι ότι αυτό που μας ενδιαφέρει περισσότερο είναι η βελτίωση της δημόσιας υγείας, αλλά και ο υγιής ανταγωνισμός που μπορούν να διασφαλιστούν στο ακέραιο, χωρίς να

μπαίνουν παράλογα εμπόδια στην επιχειρηματική δραστηριότητα, ειδικά όταν οι επιχειρήσεις έχουν ήδη σηκώσει υπέρμετρα βάρη και στη σημερινή δύσκολη κατάσταση αναζητούν τρόπους επιβίωσης. Γι' αυτό και εκφράσαμε τη διαφωνία μας για τον τρόπο με τον οποίο μεταφέρθηκαν στο νομοσχέδιο οι ρυθμίσεις της οδηγίας για την κυκλοφορία των νέων προϊόντων καπνού στην αγορά.

Να σημειώσω εδώ ότι τα νέα προϊόντα καπνού δεν μπορούν να οριστούν ακόμα με ακρίβεια. Πολλά από αυτά βρίσκονται, άλλωστε, στη φάση της έρευνας και ανάπτυξης, γι' αυτό και το κείμενο της οδηγίας λέει τι δεν μπορεί να είναι τα προϊόντα αυτά και όχι τι είναι. Σε κάθε περίπτωση, έχουν ως συστατικό τον καπνό και μπορεί κάποιος να τα καπνίζει, μπορεί και όχι.

Επειδή ακριβώς πρόκειται για νέα προϊόντα, οι έρευνες για τις επιδράσεις τους στην υγεία βρίσκονται σε εξέλιξη και δεν υπάρχουν οριστικά συμπεράσματα. Είναι επομένως σωστό ο νομοθέτης να αντιμετωπίζει τα προϊόντα αυτά με επιφύλαξη. Δεν γνωρίζουμε τα χαρακτηριστικά τους, δεν είναι διαδεδομένα ούτε στην Ευρώπη και πιθανότατα ενέχουν σοβαρές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, έστω και μειωμένες.

Όμως, αυτή η λογική επιφύλαξη δεν σημαίνει απαραίτητα και υπερβολική ρύθμιση. Η δημόσια υγεία μπορεί να προστατεύεται με επάρκεια, χωρίς να προστίθενται αχρείαστα διοικητικά βάρη στις επιχειρήσεις.

Πολύ συνοπτικά, θέλω να σημειώσω ορισμένα πράγματα για τις διοικητικές διαδικασίες του άρθρου 17 που αφορά τη διάθεση στην αγορά των νέων καπνικών προϊόντων. Στην οδηγία υπάρχει μια υποχρεωτική διαδικασία κοινοποίησης των νέων προϊόντων καπνού στην αρμόδια κρατική αρχή, καθώς και μια σύντομη αναφορά στη δυνατότητα –το τονίζω– των κρατών-μελών να θεσπίσουν μία διαδικασία αδειοδότησης.

Ο Έλληνας νομοθέτης επιλέγει να κάνει αυτή την προαιρετική διαδικασία αδειοδότησης υποχρεωτική, καταφέροντας μια ευρωπαϊκή πρωτοτυπία. Προτείνει μία διαδικασία, που ομοιά της δεν υπάρχει σε καμία άλλη χώρα. Είκοσι ένα κράτη-μέλη διατηρούν το συγκεκριμένο άρθρο όπως έχει στην οδηγία, αποδέχονται δηλαδή ότι η διαδικασία της κοινοποίησης που προβλέπεται στην οδηγία είναι αρκετή και έχει χαρακτήρα αυξημένου ελέγχου από τις δημόσιες αρχές, γιατί τους δίνει τη δυνατότητα να ελέγχουν την ασφάλεια και την ποιότητα των προϊόντων για έξι μήνες πριν από την κυκλοφορία τους και, αν διαπιστωθεί κάποιο πρόβλημα, να μην επιτρέψουν την κυκλοφορία του προϊόντος στην αγορά.

Τα υπόλοιπα έξι κράτη-μέλη έχουν προβλέψει, πέρα από την κοινοποίηση, μια τυπική έγκριση των νέων προϊόντων καπνού. Η έγκριση δίνεται από κάποια αρμόδια υπηρεσία μέσα στο προβλεπόμενο εξάμηνο, χωρίς καμία επιπλέον προϋπόθεση, εκτός από αυτές που ορίζονται στη διαδικασία κοινοποίησης.

Εμείς, όμως, θέλαμε σώνει και καλά να κάνουμε τη διαφορά. Στήσαμε μια σύνθετη και χρονοβόρα γραφειοκρατική διαδικασία, με επιτροπή, γνωμοδοτήσεις και δυνατότητες παράτασης, που καταλήγει σε υπουργική απόφαση, προκειμένου να κυκλοφορήσει ένα νέο καπνικό προϊόν στην αγορά. Αν αυτό δεν είναι η αποθέωση της γραφειοκρατίας, τότε τι είναι; Φυσικά αυτοί που την πληρώνουν είναι αυτοί από τους οποίους η Κυβέρνηση ζητά να πληρώσουν περισσότερους φόρους, άμεσους και έμμεσους, και αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές.

Θα θέλαμε να ρωτήσουμε την Κυβέρνηση τα εξής: Έτσι στήριζετε τα ποιοτικά αγροτικά προϊόντα μας, όπως τα καπνά; Έτσι αντιμετωπίζετε την ανεργία; Έτσι τονώνετε τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα;

Να μη μιλήσω βέβαια για την τροπολογία που έφεραν στην επιτροπή δεκαέξι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, με την οποία ζητούσαν την απαγόρευση πώλησης τσιγάρων σε ψιλκατζήδικα, δηλαδή σε μικρομαγαζάτορες, που την τελευταία εξαετία είδαν τον τζίρο τους να μειώνεται δραματικά. Αυτή η τροπολογία, αφού αποδοκιμάστηκε σύσσωμα από την Αντιπολίτευση, ευτυχώς δεν έγινε δεκτή.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλουμε να βοηθήσουμε. Η Κυβέρνηση έχει επιλογές, χωρίς να τιμωρεί την παραγωγή και το εμπόριο. Θέλετε περισσότερες πληροφορίες; Μπορείτε να εν-

τάξετε τα επιπρόσθετα στοιχεία που ζητάτε για τον φάκελο αδειοδότησης ως απαιτούμενα στη διαδικασία κοινοποίησης.

Θέλετε να οργανώσετε καλύτερα τις πληροφορίες που κοινοποιούνται; Φτιάξτε πρότυπο ηλεκτρονικής υποβολής, όπως ορίζει η εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2015/2186 για τα προϊόντα καπνού. Σε αυτή αναφέρεται ρητά ότι μπορείτε να προτείνετε αντίστοιχη φόρμα και για τα νέα προϊόντα καπνού.

Θέλετε παρ' όλα αυτά υπουργική απόφαση; Ας προβλέπεται μια κοινή υπουργική απόφαση, που θα καθορίζει τους περιορισμούς της εμπορικής επικοινωνίας των νέων προϊόντων καπνού προς το καταναλωτικό κοινό. Το ζήτημα αυτό δεν περιλαμβάνεται στην οδηγία και επομένως υπάρχει ένα νομικό κενό, που πρέπει να καλυφθεί.

Ειλικρινά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μου είναι δύσκολο να καταλάβω γιατί η Κυβέρνηση επιμένει σε αυτή την ελληνική πατέντα, σε ένα καθεστώς αδειοδότησης που δεν προβλέπεται για τα θεωρητικά πιο επικίνδυνα παραδοσιακά προϊόντα καπνού.

Έρχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα άλλο επίμαχο θέμα του νομοσχεδίου, την απαγόρευση της χρήσης των ηλεκτρονικών τσιγάρων που περιέχουν νικοτίνη, του λεγόμενου ατμισματος, στους δημόσιους χώρους, εκεί δηλαδή όπου σήμερα απαγορεύεται και το κάπνισμα.

Σε έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας με τίτλο «Ηλεκτρονικές συσκευές εισπνοής με νικοτίνη» αναφέρεται ότι ορισμένοι ειδικοί είναι θετικοί απέναντι στα συγκεκριμένα προϊόντα, γιατί μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του καπνίσματος, ενώ άλλοι εκτιμούν ότι μπορούν να εξουδετερώσουν τις προσπάθειες που έχουν γίνει, προκειμένου να περιθωριοποιηθεί το κάπνισμα.

Στην ίδια έκθεση διευκρινίζεται ότι, επειδή τα επιστημονικά δεδομένα που έχουμε στη διάθεσή μας είναι περιορισμένα, δεν υπάρχουν ασφαλή συμπεράσματα για το αν η χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου είναι προθάλαμος του καπνίσματος ή πύλη εξόδου από αυτό. Ακόμα κι αν η επιστημονική έρευνα δεν έχει απαντήσει οριστικά για το εύρος των κινδύνων από το άτμισμα, αναγνωρίζεται ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο έχει σημαντικά λιγότερες επιπτώσεις στην υγεία.

Επικαλούμενος όλη αυτή την αβεβαιότητα, ο νομοθέτης μπορεί να παίρνει περιοριστικά μέτρα, όπως αυτά που προβλέπονται στην κοινοτική οδηγία για τις απαγορεύσεις στην εμπορική επικοινωνία των ηλεκτρονικών τσιγάρων. Η οδηγία, ωστόσο, δεν ρυθμίζει ούτε προτρέπει σε ρύθμιση της χρήσης του ηλεκτρονικού τσιγάρου.

Άλλωστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν τα επιστημονικά δεδομένα είναι αντιφατικά, πιστεύουμε ότι πρέπει να σκεφτόμαστε και να ενεργούμε πολιτικά. Γιατί, ξέρετε, στο τέλος της ημέρας, αυτό που έχει πολιασία είναι με ποιον τρόπο θα πετύχουμε τους κύριους στόχους της οδηγίας.

Θέλουμε να μειώσουμε το κάπνισμα και τους καπνιστές; Ας αποδεχτούμε τη χρήση ενός υποκατάστατου των συμβατικών τσιγάρων, που έχει αποτελέσει σανίδα σωτηρίας για καπνιστές ή πρώην καπνιστές. Αυτό άλλωστε προκύπτει από μαρτυρίες των ίδιων των ατμιστών.

Θέλουμε να πέτυχουμε μείωση των δαπανών για την υγειονομική περίθαλψη; Είναι προτιμότερο και για τη δημόσια υγεία και για τα δημόσια οικονομικά να έχουμε διακόσιες χιλιάδες ατμιστές –τόσοι υπολογίζονται σήμερα στη χώρα μας– παρά διακόσιες χιλιάδες καπνιστές.

Νοοτροπίες και συνήθειες που έχουν βαθιές ρίζες δεν αλλάζουν εύκολα. Και οι μεγάλες αλλαγές, κυρίες Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνονται πράξη βήμα βήμα. Πιστεύουμε ότι η διάκριση του καπνίσματος από το άτμισμα είναι ένα τέτοιο ενδιάμεσο βήμα, που βοηθά τους καπνιστές να απαλλαγούν από το τσιγάρο και τους μη καπνιστές από το παθητικό κάπνισμα.

Θεωρούμε μια τέτοια επιλογή πολύ πιο αποτελεσματική από τις οριζόντιες απαγορεύσεις και τις απόλυτες προσεγγίσεις. Αν κρίνετε σκόπιμο, μπορείτε να επανεξετάσετε το θέμα, αφού έρθουν στη δημοσιότητα μέσα στο 2017 τα συμπεράσματα μεγάλης ευρωπαϊκής μελέτης για τις επιδράσεις στην υγεία από την παθητική έκθεση στον ατμό του ηλεκτρονικού τσιγάρου, η οποία μελέτη αναμένεται να επιβεβαιώσει πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα, που δείχνουν ότι δεν υπάρχει παθητικό κάπνισμα, με την

έννοια ότι δεν βλέπεται η υγεία τρίτων από την έκθεσή τους στον ατμό του ηλεκτρονικού τσιγάρου.

Θα ήθελα να σημειώσω εδώ ότι το άτμισμα σε δημόσιους χώρους έχει επιτραπεί σε διάφορες χώρες της Ευρώπης, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία, και, μάλιστα, σε χώρες στις οποίες η απαγόρευση του καπνίσματος σε κλειστούς δημόσιους χώρους εφαρμόζεται, σε αντίθεση με τη χώρα μας.

Αν, λοιπόν, θέλετε, κύριε Υπουργέ, να κάνετε κάτι ουσιαστικό για την προστασία της δημόσιας υγείας, ας εφαρμόσουμε άμεσα την αντικαπνιστική νομοθεσία, κάτι για το οποίο άλλωστε δεσμευθήκαμε και σύντομα θα το φέρουμε και σε συζήτηση στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι δύο μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από λύκειο προερχόμενο από την Ολλανδία.

Καλωσορίσατε στην Ελλάδα και στη Βουλή.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής της Χρυσής Αυγής κ. Ιωάννης Αϊβατίδης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το εισαχθέν σχέδιο νόμου συνιστά μια προσαρμογή στην ευρωπαϊκή οδηγία 40/2014 και αφορά στην κατασκευή, παρουσίαση και πώληση καπνικών και συναφών προϊόντων, μεταξύ των οποίων και τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, ενώ θεσπίζεται βιβλιοθήκη εικονογραφικών προειδοποιήσεων για τα καπνικά προϊόντα.

Η δημόσια υγεία, η υγεία των Ελλήνων πολιτών, είναι πανθομολογούμενο πως αποτελεί πρωτίστη προτεραιότητα της πολιτείας. Είναι πλήρως αποδεδειγμένη εδώ και δεκαετίες η σχέση καπνίσματος και δυσμενέστατων συνεπειών στην υγεία, τόσο όσον αφορά το ενεργητικό όσο και το παθητικό κάπνισμα.

Από την άλλη πλευρά, όμως, η καλλιέργεια καπνού αποτελεί μια παραδοσιακή καλλιέργεια, που απασχολεί στην Ελλάδα δεκαπέντε χιλιάδες τουλάχιστον οικογένειες και κοσμήει την ελληνική πρωτογενή παραγωγή, οι δε καπνοβιομηχανίες στην Ελλάδα έχουν μακρόχρονη παράδοση επιτυχούς παραγωγής και εξαγωγών, παρά τα αλλεπάλληλα πλήγματα που έχουν δεχθεί από τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την υπερφορολόγηση των καπνικών προϊόντων αλλά και τη μη πάταξη του παραεμπορίου και λαθρεμπορίου.

Επίσης, η καλλιέργεια καπνού συναρτάται και με τον τριτογενή τομέα, υπό την έννοια του χονδρεμπορίου και εμπορίου λιανικής. Άρα απαιτείται ένας πολιτικός χειρισμός που θα βρει τη χρυσή τομή για το ζήτημα αυτό.

Το ηλεκτρονικό τσιγάρο βάσει επιστημονικών δεδομένων είναι 95% λιγότερο βλαπτικό από το συμβατικό τσιγάρο, ενώ πρακτικά το παθητικό άτμισμα δεν υφίσταται. Άρα είναι αντιεπιστημονική η εξίσωση συμβατικού και ηλεκτρονικού τσιγάρου, όπως δυστυχώς ακούστηκε από εκπροσώπους των φορέων κατά την επιτροπή που έλαβε χώρα.

Κάποιοι απ' αυτούς εμφανίστηκαν φανατικοί πολέμιοι του καπνού, αλλά με έναν άκομψο τρόπο, γιατί θα πρέπει να τους ενθυμίσω ότι ο καπνός, το τσιγάρο, δεν είναι απαγορευμένη ουσία στην Ελλάδα, αλλά μόνο στο Βασίλειο του Μπουτάν, μεταξύ Κίνας και Ινδίας.

Βασική θέση της Χρυσής Αυγής είναι πως η πρόληψη είναι πιο αποτελεσματική από την καταστολή και την τιμωρητική διάθεση που επιδεικνύει πολλές φορές το κράτος, τόσο όσον αφορά το κάπνισμα όσο και το άτμισμα. Το ηλεκτρονικό τσιγάρο δεν αποτελεί πύλη εισόδου ή πύλη επανεισόδου στο κάπνισμα, αλλά μία εναλλακτική μέθοδο περιορισμού ή και διακοπής του καπνίσματος, κάτι το οποίο υποστηρίζει ρητώς το Υπουργείο Υγείας, επί παραδείγματι, της Μεγάλης Βρετανίας.

Το ηλεκτρονικό τσιγάρο αποτελεί το πλέον διαδεδομένο –και αποτελεσματικό, απ' όσο φαίνεται– μέσο περιορισμού και διακοπής του καπνίσματος. Μόνο ένα ποσοστό 0,2% των χρηστών ηλεκτρονικού τσιγάρου δεν υπήρξαν ποτέ καπνιστές. Άρα δυνητικώς το ηλεκτρονικό τσιγάρο αποτελεί μία πύλη εξόδου και σε καμμία περίπτωση μία πύλη εισόδου για το κάπνισμα.

Επομένως, λοιπόν, αυτή η εξομίσωση, η εξίσωση συμβατικού και ηλεκτρονικού τσιγάρου, όσον αφορά τις δυσμενείς συνέπειες στην υγεία, είναι αντιεπιστημονική. Θεωρώ ότι η πλήρης εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου 3730/2008 είναι καταχρηστική και θα πρέπει να ανευρεθεί μία άλλη λύση, όσον αφορά τους περιορισμούς για το άτμισμα σε δημόσιους χώρους, χώρους εστίασης και λοιπά.

Σαφώς η νικοτίνη είναι μία ισχυρή εξαρτησιογόνος ουσία, με δυσμενείς συνέπειες στην υγεία, κατά περίπτωση. Όμως, φρονώ πως αυτές οι αποκρουστικές απεικονίσεις στα πακέτα των τσιγάρων συνιστούν ημίμετρα και δεν μπορούν να λύσουν το πρόβλημα. Δεν αποτελούν προληπτικό μέσο του καπνίσματος, διότι ο εξαρτημένος καπνιστής θα παραβλέψει αυτές τις απεικονίσεις και θα προβεί στη χρήση του τσιγάρου και καπνού.

Η Χρυσή Αυγή προτείνει να δοθούν κίνητρα ανάπτυξης στην εγχώρια καλλιέργεια καπνού, αλλά και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο ηλεκτρονικό τσιγάρο, δηλαδή κυρίως σε ελληνικά σχήματα παραγωγής υγρών αναπλήρωσης ηλεκτρονικού τσιγάρου με υψηλού επιπέδου επιστημονική υποστήριξη.

Όσον αφορά το σχέδιο νόμου αυτό καθαυτό, θα ήθελα να αναφέρω στον κύριο Υπουργό ότι θα ήταν σκόπιμο να γίνει μία ρητή αναφορά για τους περιέκτες των υγρών αναπλήρωσης των ηλεκτρονικών τσιγάρων, όσον αφορά τα πώματα υψίστης ασφαλείας για την προστασία των παιδιών.

Θα υπερψηφίσουμε κάποια από τα άρθρα –επί της αρχής έχουμε δηλώσει «παρών» και θα ψηφίσουμε «παρών»– που αφορούν, κυρίως, κάποιες απαγορεύσεις για καπνικά προϊόντα με ειδικό άρωμα ή γεύση, που μπορεί να παραπλανήσει. Αυτό είναι το άρθρο 7.

Θα υπερψηφίσουμε, επίσης, το άρθρο 13 –για απαγόρευση προϊόντων που δημιουργούν την εσφαλμένη εντύπωση ότι είναι λιγότερο ανθυγιεινά ως καπνικά προϊόντα και την απαγόρευση που αφορά τον καπνό που λαμβάνεται από το στόμα– αλλά και το άρθρο 16, που απαγορεύει τις διασυννοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις ηλεκτρονικών τσιγάρων και υγρών επαναπλήρωσης από το εξωτερικό προς την Ελλάδα.

Όσον αφορά την κατατεθείσα τροπολογία, τη με γενικό αριθμό 661 και ειδικό 55, δηλώνουμε «παρών».

Όμως θα καταψηφίσουμε το άρθρο 18, που αφορά στο ηλεκτρονικό τσιγάρο, αλλά και το άρθρο 24, διότι αυτά τα άρθρα ξεκινούν από μία λανθασμένη αντιεπιστημονική βάση, ότι δηλαδή η χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου, το άτμισμα, αποτελεί πύλη εισόδου για το κάπνισμα.

Επειδή αυτό είναι τελείως λανθασμένο και αντιεπιστημονικό, καταψηφίζουμε αυτά τα δύο άρθρα και ειδικά το άρθρο 24, το οποίο μάλιστα είναι και αντικείμενο εθνικής δικαιοδοσίας, δηλαδή αποτέλεσε επιλογή της Κυβέρνησης να δημιουργήσει αυτή την απαγόρευση για το ηλεκτρονικό τσιγάρο και το άτμισμα, το οποίο ουσιαστικά εξισώνει με το κάπνισμα.

Θα αναφερθώ πολύ σύντομα σε ένα επίκαιρο θέμα. Στη χώρα μας επιβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ένα πρόστιμο της τάξης των 10 εκατομμυρίων ευρώ για τα επικίνδυνα απόβλητα, λόγω ανυπαρξίας έστω και ενός χώρου επεξεργασίας και ταφής επικινδύνων αποβλήτων. Είναι ένα θέμα που άπτεται εν ευρεία έννοια της δημόσιας υγείας και βέβαια είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μέχρι τώρα έχει καταβληθεί από τη χώρα μας ένα πρόστιμο 37 εκατομμυρίων ευρώ για παράνομες χωματερές και 13,7 εκατομμυρίων ευρώ για απουσία βιολογικών καθαρισμών.

Ειδικά όσον αφορά το τελευταίο, θα αναφερθώ σε ένα ζήτημα που απασχολεί ιδιαίτερα την Κέρκυρα και αφορά τις εργατικές κατοικίες του Αγίου Ιωάννη, που θα μπορούσαν να έχουν παραδοθεί στους δικαιούχους από το έτος 2010. Λόγω της απουσίας βιολογικού καθαρισμού, αυτός ο οικισμός δεν έχει καταστεί λειτουργικός και αποτελεί έναν οικισμό-φάντασμα.

Θα πρέπει η Κυβέρνηση –βέβαια αυτό είναι θέμα του Υπουργείου Εργασίας– να επιλύσει άμεσα αυτό το ζήτημα.

Κλείνοντας, θα αναφερθώ σε ορισμένα ζητήματα γενικής φύσεως, αφού πρώτα αναφερθώ στο ότι ο Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας κ. Πολάκης έλαμψε διά της απουσίας του στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου. Και χωρίς αυτό να αποτελεί κάποια ειρωνική θέση, πιστεύω ότι θα μπορούσε να εισφέρει θετικά.

Το Υπουργείο Υγείας διά των Υπουργών του κόπτεται για τη δημόσια υγεία. Η Χρυσή Αυγή είχε προειδοποιήσει για τις δυσμενείς συνέπειες της λαθραίας μετανάστευσης, της εισβολής αυτών των απρόσκλητων ανθρώπων, ακόμα και αναξιοπαθούντων, οι οποίοι προέρχονται από τριτοκοσμικές χώρες.

Η Χρυσή Αυγή ήταν αυτός ο πολιτικός φορέας ο οποίος αναφέρθηκε στον κίνδυνο της φυματίωσης –επιβεβαιώθηκε–, στον κίνδυνο της ελονοσίας –επίσης επιβεβαιώθηκε–, αλλά και σε άλλα λοιμώδη νοσήματα, όπως είναι η ηπατίτιδα Α.

Πραγματικά είναι μια δραματική επιβεβαίωση των προβλέψεών μας, που δεν θα θέλαμε να επιβεβαιωθούν, αλλά επιβεβαιώθηκαν και διέψευσαν τις αναφορές περί υγιούς πληθυσμού των μεταναστών.

Κύριε Υπουργέ, δεν απαντάτε στα ερωτήματα που τίθενται από τους Βουλευτές της Χρυσής Αυγής. Εμμένετε σ' αυτή την πρακτική, ενώ είναι κατακριτέα, κάτι που γνωρίζετε κι εσείς ο ίδιος. Σχεδόν όλοι οι άλλοι Υπουργοί απαντούν και προφασίζεστε ότι υπάρχει μια δίκη σε εξέλιξη για εγκληματική οργάνωση.

Φρονώ, κύριε Υπουργέ, ότι επιμολύνετε το υπουργικό σας καθέκον με έναν άκρατο και ακραίο αριστερισμό, ο οποίος παραβιάζει ουσιαστικά το δημόσιο συμφέρον και θίγει το τρίτο πολιτικό κόμμα στην πατρίδα μας. Και είναι βέβαιο ότι η Χρυσή Αυγή θα συνεχίσει να υπάρχει και θα μεγαλουργήσει, ενώ εσείς θα παύσετε κάποια στιγμή να είστε Υπουργός Υγείας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει η ειδική αγορήτρια της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κ. Εύη Χριστοφιλοπούλου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, που αφορά την οδηγία για τα καπνικά προϊόντα, διεξάγεται μέσα σε ένα περιβάλλον δύσκολο.

Είναι δύσκολο, κύριε Υπουργέ, κυρίως για τους συνταξιούχους, που, όπως θα γνωρίζετε, βρίσκονται ενώπιον πικρής αλήθειας μπροστά στα ΑΤΜ και από τη δέκατη τρίτη σύνταξη που θα έπαιρναν, χάνουν και τη δωδέκατη.

Ο ίδιος ο κ. Κατρούγκαλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μόλις πριν από λίγο αποδέχθηκε ότι έως και 40-45% είναι οι περικοπές στις επικουρικές συντάξεις. Βεβαίως, θυμάται κανείς ότι με το τρίτο και επαχθέστερο μνημόνιο όχι μόνο ο ΣΥΡΙΖΑ και οι ΑΝΕΛ αποδέχθηκαν όλες τις περικοπές που είχαν κάνει οι προηγούμενες κυβερνήσεις επί ελλειμμάτων, αλλά σήμερα, επί δήθεν πλεονασμάτων, αυτές οι επικουρικές είναι κατά πολύ υψηλότερες.

Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, και μέσα από σας η Κυβέρνηση πρέπει να απαντήσει εάν εφαρμόζεται, έστω αυτός ο ληστικός, ασφαλιστικός «νόμος Κατρούγκαλου», γιατί οι περικοπές έχουμε την αίσθηση και την πληροφορία ότι γίνονται χωρίς αιτιολογημένες αποφάσεις της διοίκησης, γίνονται όπως όπως, άρα γίνονται παρανόμως και μπαίνουν χαράτσι πολύ μεγαλύτερα από αυτά που εσείς οι ίδιοι ψηφίσατε. Το καταγγέλλουν συνταξιούχοι, υπάρχουν παραδείγματα –δεσμεύομαι και εγώ, κύριε Υπουργέ, στη δευτερολογία μου να φέρω παραδείγματα– και δεν μπορεί μετά τα λύτρα επιβίωσης των καναλαρχών, να έχουμε λύτρα επιβίωσης των συνταξιούχων πέρα από τους νόμους. Πρέπει να απαντήσει η Κυβέρνηση και ο αρμόδιος Υπουργός, γιατί δεν μπορούμε να νομοθετούμε εν κενώ εδώ και να μιλάμε μόνο για τα καπνικά προϊόντα, ενώ έξω «σφάζονται» πράγματα, άνθρωποι και καταστάσεις και νόμοι.

Έρχομαι τώρα σε ένα δεύτερο σημείο, εξίσου σοβαρό. Καταργήσατε το ΕΚΑΣ, κάτι στο οποίο μέχρι τώρα εμείς, οι «γερμανο-τσολιάδες», είχαμε αντισταθεί. Το καταργήσατε, λοιπόν, το ΕΚΑΣ.

Και ήρθε ο κ. Κατρούγκαλος και ο κ. Τσίπρας και μας είπαν ότι μηδενική είναι η συμμετοχή στα φάρμακα, για να ελαφρυνθούν οι συνταξιούχοι που χάνουν το ΕΚΑΣ.

Κύριε Υπουργέ, σήμερα που μιλάμε γνωρίζετε ότι η εγκύκλιος του ΙΚΑ δεν έχει φτάσει και οι συνταξιούχοι δεν έχουν μηδενική συμμετοχή στα φάρμακα; Γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, ότι δεν υπάρχει ηλεκτρονικό σύστημα που να μπορεί να στηρίξει τους συνταξιούχους; Σε αυτό το περιβάλλον συζητάμε.

Επιπλέον, επειδή, κύριε Υπουργέ, μας εγκατέστησε και με εγκατέστησε και προσωπικά για λαϊκισμό, να ξεκαθαρίσω τα πράγματα. Επειδή φαίνεται ότι τις ανακοινώσεις μας τις διαβάσατε όπως θέλετε εσείς, με γυαλιά, εμείς δεν είπαμε ότι φέρατε την ελonoσία, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Αυτό ακριβώς είπατε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Κάνετε λάθος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Αυτό ακριβώς είπατε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Διαβάστε ξανά τι λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τώρα μην αρχίζουμε τη διαλεκτική. Όταν έρθει η ώρα σας, κύριε Υπουργέ, θα απαντήσετε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Σας είπα όλα αυτά για τις συντάξεις και δεν ιδρώσε το αυτί σας και ιδρώνει τώρα για την ελonoσία.

Ακούστε με λίγο. Το μόνο που σας λέω είναι ότι το πρόγραμμα που είχε ξεκινήσει για ένα πρόβλημα, το οποίο όντως και λόγω των μεταναστών και των προσφύγων είχε γίνει έντονο το 2011, μέσα από μια αντικουνουπική προγραμματισμένη δράση είχε φτάσει το 2014 στο να μην έχουμε κρούσμα. Το μόνο που σας λέμε είναι ότι δεν προγραμματίσατε και φέρατε ένα παλιό πρόβλημα. Γιατί δεν το κάνατε; Γιατί λείπει ο προγραμματισμός και η διαχείριση. Αλλά από επικοινωνία παίρνετε «10». Παίρνετε «10»!

Περικοπές, λοιπόν, επί περικοπών και κάπου φτάνει, πρέπει να φταίει κάποιος, κάποια αντιπολίτευση, που δεν σας πάει «με το σερί και με το σας» και ούτε θα σας πάει -είναι και ο κ. Λοβέρδος εδώ- «με το σερί και με το σας».

Κύριε Υπουργέ, αντικαπιταλιστικός νόμος. Θέλω να καταθέσω στα Πρακτικά, έτσι για να το θυμηθούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την εικόνα του κ. Πολάκης, την εικόνα του Αναπληρωτή σας, κύριε Υπουργέ, να καπνίζει αρεϊμανίως σε δημόσιο χώρο πριν από συνέντευξη Τύπου και εσείς να μην κάνετε τίποτα.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Παρασκευή Χριστοφιλοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα φωτογραφία, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Στη συνέντευξη. Στην αίθουσα Τύπου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Στη συνέντευξη, ναι, κύριε Λοβέρδο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν ισχύει αυτό.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Πώς δεν ισχύει;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν ήταν συνέντευξη.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ήταν στη συνέντευξη Τύπου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ήταν κλειστός χώρος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν ήταν συνέντευξη!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν πειράζει, θα πάρουν οι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλά, δεν θα τσακωθούμε για το πού κάπνισε ο κ. Πολάκης.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, και μέσα από εσάς στη Διάσκεψη των Προέδρων με τον κ. Μπαργιώτα από το Ποτάμι...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα σας κρατήσω τον χρόνο, κυρία Χριστοφιλοπούλου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ο κ. Πολάκης κάπνιζε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Λοβέρδο, κύριοι συνάδελφοι, με συγχωρείτε, ακούτε το Προεδρείο;

Είναι θέμα τώρα, το πού κάπνισε ο κ. Πολάκης; Αυτό είναι το πρόβλημα που έχει το Υπουργείο Υγείας; Μακάρι να ήταν αυτό! Έχει πάρα πολλά άλλα και σοβαρότερα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Και αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Βεβαίως, αλλά μην κάνουμε τώρα διακοπή για αυτό!

Συνεχίστε, κυρία συνάδελφε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Οι θεατρινισμοί είναι γνωστοί. Δεν μας εκπλήσσουν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Συνεχίζω, κύριε Πρόεδρε.

Στις αρχές του καλοκαιριού, μετά από επίκαιρη ερώτηση του συναδέλφου από το Ποτάμι, του κ. Μπαργιώτα, κάνουμε κοινή επιστολή ο συνάδελφος κ. Μπαργιώτας και εγώ προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, ζητώντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να συγκληθεί η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων με μόνο αυτό θέμα, με σκοπό να αναδείξουμε και τη διαχρονικότητα του προβλήματος. Γιατί εμείς δεν μηδενίζουμε ούτε προπαγανδίζουμε. Προσπαθούμε να μη λαϊκίζουμε. Εσείς κάνετε το ακριβώς αντίθετο. Δεν αυταπατάσθε. Ψεύδεσθε.

Και τι κάνατε; Φτάσαμε στο τέλος Ιουλίου, κύριε Υπουργέ, για να έρθει αυτή η οδηγία. Και σας ρωτάω και εγώ και ο κ. Μπαργιώτας στην πρώτη επιτροπή: «Τι θα κάνατε με αυτό;» και απαντάτε να πείτε: «Ναι». Σας ευχαριστώ δημοσίως. Και τώρα σας ευχαριστώ που είπατε «ναι». Πότε, κύριε Υπουργέ, γίνεται δεύτερη συνάντηση με τους φορείς; Φορείς δεν θέλατε να καλέσετε. Σας το προτείναμε, το δεχθήκατε. Σας ευχαριστήσαμε που το δεχθήκατε, για να υπάρξει μια ανάδειξη του θέματος της εφαρμογής της αντικαπιταλιστικής νομοθεσίας και γενικότερα αυτής της οδηγίας, που έχει τη συμφωνία και πρέπει να αναδειχθεί. Και ούτε σε αυτή τη συνεδρίαση ούτε στη δεύτερη ανάγνωση, κύριε Υπουργέ, βάζετε ημερομηνία σύγκλησης της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων. Περιμένουμε, λοιπόν.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν συγκαλώ εγώ την επιτροπή, κυρία Χριστοφιλοπούλου. Ο Πρόεδρος τη συγκαλεί.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, κύριε Υπουργέ. Ξέρω πάρα πολύ καλά, όπως ξέρετε κι εσείς, ότι ο Πρόεδρος τη συγκαλεί. Αλλά όποιος δεν θέλει να ζυμώσει, δέκα μέρες κοσκινίζει.

Επί του νομοσχεδίου.

ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ: Σαράντα μέρες.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Σαράντα, κυρία συνάδελφε. Δεν θα τα χαλάσουμε σε αυτό.

Εμείς αυτό το νομοσχέδιο, σε ό, τι αφορά την εφαρμογή της αντίστοιχης οδηγίας για τα καπνικά προϊόντα, είμαστε σύμφωνοι και θα υπερψηφίσουμε την πλειονότητα των διατάξεων. Άλλωστε, κατέστη σαφές και από την ακρόαση των φορέων ότι υπάρχει μια ευρύτερη συμφωνία στην ελληνική επιστημονική κοινότητα σε σχέση και με την εφαρμογή και με τα όσα λέει αυτή η οδηγία. Εάν σηκώνουμε τους τόνους για το αντικαπιταλιστικό, είναι λιγότερο στην περίπτωση αυτή αντί των συνταξιούχων, για να βάλουμε πραγματικά το δάχτυλο επί τον τύπον των ήλων, κύριε Υπουργέ, και να δούμε με ποιον τρόπο μπορούμε να εφαρμόσουμε αυτά που νομοθετούμε. Γιατί σε αυτή τη συγκεκριμένη οδηγία έχουμε δύο κατευθύνσεις. Έχουμε μια κατεύθυνση ως προς τη συσκευασία και τα ίδια τα τσιγάρα, όπου έχουμε επιβαρύνσεις στον τρόπο προώθησης και προβολής και συσκευασίας των προϊόντων. Και εκεί νομίζω ότι υπάρχει απόλυτη συμφωνία. Υπάρχει, όμως, και το κομμάτι που αφορά το άτμισμα και το ηλεκτρονικό τσιγάρο.

Εδώ θέλω να σας θυμίσω και μάλιστα να επικαλεστώ και τον Αντιπρόεδρο της Βουλής, τον καθηγητή κ. Κρεμαστινό, ο οποίος μίλησε για σημαντικά ερευνητικά δεδομένα και αμφίρροπες προσεγγίσεις. Πρόκειται για ένα νέο προϊόν. Ακούσαμε κι εμείς, κύριοι συνάδελφοι, στην επιτροπή τους μεν να λένε ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο είναι πύλη εξόδου από το κάπνισμα, αλλά και κάποιες φωνές να λένε ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο μπορεί να οδηγήσει ή να υπάρξει ως εναλλακτικό και να βοηθήσει τον εθισμό

στο κάπνισμα.

Εμείς θεωρούμε ότι, επειδή αυτές οι ερευνητικές εργασίες είναι αμφίρροπες και αμφιλεγόμενες και επειδή το προϊόν είναι καινούργιο, πρέπει να μην πάμε πέρα από την οδηγία. Δηλαδή, να εφαρμόσουμε την οδηγία, αλλά να μην πάμε ένα βήμα πέρα από την οδηγία, θεωρώντας, επίσης, κάτι άλλο που είπαμε στην επιτροπή, όταν πηγαίνεις στο άλλο άκρο της αυστηρότητας. Άσε που λέμε: «Δεν εφαρμόζουμε τον αντικαπνιστικό νόμο». Και ξαναλέω ότι αυτό αφορά όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Να εφαρμόσουμε, λοιπόν, τον αντικαπνιστικό νόμο. Θα εφαρμόσουμε αυτόν τον νόμο, που λέει «ούτε το ηλεκτρονικό τσιγάρο στους δημόσιους χώρους»; Μήπως είναι υπερβολικό;

Δεύτερο θέμα. Το άρθρο 17, κύριε Υπουργέ, αφορά τεχνικές προδιαγραφές για την αδειοδότηση. Εδώ η ελληνική Κυβέρνηση προτείνει η Βουλή να νομοθετήσει πέρα από την οδηγία. Δηλαδή, αντί να πάμε σε κοινοποίηση των ηλεκτρονικών τσιγάρων, όπως των συμβατικών, να πάμε σε αδειοδότηση. Και υπάρχει μια διαδικασία, αρκετά γραφειοκρατική μάλιστα. Σας το είπαμε και στην επιτροπή.

Όμως, θέλω να σας ρωτήσω το εξής και παρακαλώ να ενημερώσετε την Εθνική Αντιπροσωπεία: Εάν για αυτή την τεχνική, τους τεχνικούς κανόνες, έχετε εφαρμόσει την οδηγία 2015/1535 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θέλει, εφόσον ένα κράτος-μέλος θέτει έναν τεχνικό κανόνα, πριν από τρεις μήνες να έχει θέσει το θέμα αυτό σε διαβούλευση προς όλα τα κράτη-μέλη.

Βεβαίως αυτή η οδηγία δεν ισχύει αν ο τεχνικός κανόνας περιέχεται στην ίδια την οδηγία που σήμερα ψηφίζουμε, και την υπερψηφίζουμε. Προσέξτε, αυτό είναι λίγο τεχνικό, αλλά πρέπει να προσέξουμε, κύριε Υπουργέ, να μη νομοθετήσουμε κάτι για το οποίο θα συρθούμε στα δικαστήρια ή θα το «ξε-νομοθετήσουμε», θα το «ξε-ψηφίσουμε». Δεν μας αρέσει να «ξε-ψηφίσουμε» και δεν το κάνουμε εμείς.

Θέλουμε, λοιπόν, να πούμε ότι εδώ πρέπει να δούμε εάν η ελληνική διοίκηση απέστειλε προς διαβούλευση αυτό, αν όφειλε να το αποστείλει και αν το Υπουργείο Υγείας το έχει κάνει, να μας γνωρίσετε αν έχει γίνει αυτό. Γιατί, αν δεν έχει γίνει, τίθεται θέμα ψήφισης του άρθρου 17 ως έχει.

Περιμένω μία απάντηση, κύριε Υπουργέ, γιατί, κατά τα άλλα, όπως σας είπα στην πρωτομιλία μου, έχουμε συμφωνήσει ότι θα ψηφίσουμε όλα τα άρθρα του συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

Ένα ακόμα σημείο που θέλω να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, και ολοκληρώνω.

Κλείνοντας την ομιλία μου αυτή θα ήθελα για άλλη μια φορά και ελπίζω στη σημερινή Διάσκεψη των Προέδρων να προσδιοριστεί αυτή η συζήτησή μας, να δούμε ξανά με ποιον τρόπο το κάπνισμα, που προκαλεί κάθε χρόνο είκοσι χιλιάδες θανάτους στην Ελλάδα και το 13% της συνολικής νοσηρότητας στη χώρα μας οφείλεται στο τσιγάρο, πρέπει να εξαφανιστεί τουλάχιστον από τους δημόσιους χώρους.

Εάν θεωρείτε ότι αδικώς στηλίτευσα τον κ. Πολάκη, θα κλείσω την ομιλία μου, δυστυχώς στηλιτεύοντας γενικότερα τον πολιτικό κόσμο. Και εμάς τους ίδιους εδώ στο κυλικείο της Βουλής και στο εντευκτήριο και βεβαίως δυστυχώς την ανώτατη πολιτική ηγεσία, σχεδόν το σύνολο των πολιτικών Αρχηγών, δεν λέω ονόματα, αλλά και τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Θυμίζω δημοσίευμα της 1^{ης} Δεκεμβρίου του 2015, που οι πολιτικοί Αρχηγοί κάπνιζαν αρεϊμανίως μαζί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι έχουμε χρέος να μην το κάνουμε αυτό. Εμείς πρώτοι να δείξουμε ένα παράδειγμα. Ακόμη και αν είμαστε καπνιστές, να αποφύγουμε με κάθε τρόπο να καπνίζουμε σε δημόσιους χώρους.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες της Δημοκρατικής Συμπράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ και του Ποταμιού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχάλης Κακλαμάνης): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο συνάδελφος κ. Γεώργιος Λαμπρούλης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Και στο συγκεκριμένο κείμενο του σχεδίου νόμου, της οδηγίας, αλλά και από πλευράς Κυβέρνησης σε ό,τι αφορά τη διαδι-

κασία συζήτησης στην επιτροπή, διατυπώθηκε πως σκοπός, στόχος, προσανατολισμός με την ενσωμάτωση της συγκεκριμένης οδηγίας αποτελεί κυρίως η προστασία της δημόσιας υγείας σε ό,τι αφορά το κάπνισμα.

Αναμφίβολα το κάπνισμα είναι μία επιβλαβής συνήθεια, που μπορεί να οδηγήσει σε τραγικά αποτελέσματα. Με αυτή την έννοια, το μέλημα του κράτους, των κυβερνήσεων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προφυλάξουν την υγεία μας από το κάπνισμα θα μπορούσε να είναι και συγκινητικό.

Θεωρούμε, όμως, πως και η συγκεκριμένη οδηγία, όπως και αντίστοιχος του παρελθόντος, αλλά και τα μέτρα κατά του καπνίσματος που έχουν θεσπιστεί, είναι υποκριτικά και αποπροσανατολιστικά, διότι επικεντρώνουν μονομερώς στο κάπνισμα ως παράγοντα κινδύνου για την υγεία. Εξάλλου τόσο οι προηγούμενες όσο και η παρούσα Κυβέρνηση, αν ήθελαν να αντιμετωπίσουν την υγεία των ανθρώπων σχετικά με τη βλάβη από το κάπνισμα, άλλα μέτρα έπρεπε να πάρουν, είτε πριν είτε τώρα.

Όταν μιλάμε για τη δημόσια υγεία, για την ολοκληρωμένη προστασία της, αυτό προϋποθέτει τη συστηματική εκτίμηση, τον έλεγχο των συνθηκών μιας σειράς παραγόντων, όπως, για παράδειγμα, διαβίωσης, εργασίας, εκπαίδευσης, αναψυχής, έως τον έλεγχο της παραγωγής προϊόντων και άλλα. Συνδέεται, δηλαδή, με εκείνο το έργο που απαιτείται, ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος διαμόρφωσης ενός προβλήματος υγείας.

Όμως, πώς γίνεται την ίδια ώρα που εκδηλώνεται το ενδιαφέρον για τις επιπτώσεις υγείας από το κάπνισμα να μην επιδεικνύεται το ίδιο ενδιαφέρον με τις πολλαπλές συνέπειες που έχει για την υγεία του λαού μας, των λαών, αν θέλετε, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η βαθύτατα αντιλαϊκή πολιτική που προωθείται και ασκείται, με το πετσόκομμα των συντάξεων, τα απανωτά χαράσσια, την τεράστια ανεργία και τη φτώχεια, τις τεράστιες ελλείψεις και την τραγική και επικίνδυνη κατάσταση των δημόσιων δομών υγείας, τη δουλειά ως τον θάνατο, την έλλειψη μέτρων υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας, τις περιβαλλοντικές καταστροφές που προκαλούν οι βιομηχανίες, με αποτέλεσμα τον πολλαπλασιασμό των καρκίνων στις περιοχές που ρυπαίνουν με τα απόβλητά τους –με κορυφαίο παράδειγμα τα Οινόφυτα-, την εμπορευματοποίηση της υγείας πρόνοιας, τις περικοπές παροχών και φαρμάκων από τα ταμεία;

Και αφού εκφράζετε το ενδιαφέρον για απεγκλωβισμό από τις συνέπειες του καπνού –απαγορεύτηκε, και παράδειγμα, στα ασφαλιστικά ταμεία να καλύπτουν την αναγκαία φαρμακευτική αγωγή για τη διακοπή του καπνίσματος, μάλιστα θεωρήθηκαν σαν προϊόντα life style, λένε, με αποτέλεσμα να τα πληρώνουν από την τσέπη τους όσοι αποφάσισαν να διακόψουν το κάπνισμα, αλλά και ασθενείς οι οποίοι λαμβάνουν κάποια αγωγή για το πρόβλημα υγείας τους και, βεβαίως, μήνηκαν ή θέλουν να μπουν και στη διαδικασία διακοπής του καπνίσματος, αξιοποιώντας και τη φαρμακευτική αγωγή- γιατί, για παράδειγμα, υπάρχει παντελής αδιαφορία σχετικά με αυτό που λέγεται «αγωγή υγείας», πολύ περισσότερο που οι υπηρεσίες δημόσιας υγείας είναι γυμνές από το αναγκαίο προσωπικό και τα μέσα; Στην ουσία δεν υπάρχουν υπηρεσίες δημόσιας υγείας που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν ρόλο και στο ζήτημα του καπνίσματος, τόσο σε ό,τι αφορά την πρόληψη όσο και για τη διακοπή του καπνίσματος.

Ακόμα και στην οδηγία που συζητάμε, δεν προβλέπεται κανένα μέτρο ούτε για την πρόληψη, ιδιαίτερα για τη νεολαία, ούτε για την απεξάρτηση από τις εθιστικές ουσίες του τσιγάρου. Έτσι, για παράδειγμα, είναι υποκρισία τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 16 περί διασυννομιακής πώλησης. Δηλαδή είναι μέτρο που θα αποτρέψει τους νέους από την προμήθεια, για παράδειγμα, του τσιγάρου και του ηλεκτρονικού τσιγάρου, όπως αναφέρεται μέσα;

Όμως το σημαντικότερο, κατά τη γνώμη μας, στο ζήτημα του καπνίσματος, όπως και στα άλλα ζητήματα που συνδέονται με την υγεία –παχυσαρκία, έλλειψη άσκησης κ.ά.- είναι η αποδοχή ή η προσπάθεια αποδοχής από τον λαό της κατεύθυνσης περί ατομικής ευθύνης απέναντι στα ζητήματα της υγείας του. Και αυτό γίνεται προκειμένου να κρυφτεί ότι το κάπνισμα συνδέεται όχι μόνο με πρότυπα και συμπεριφορές που έχουν στηρίξει διαχρονικά οι προηγούμενες κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Ένωση

—όλοι γνωρίζουμε και θυμόμαστε τη διαφήμιση για την προώθηση των προϊόντων καπνού, τα πρότυπα που προβάλλονταν στα παιδιά αλλά και στους εφήβους-, αλλά κυρίως συνδέεται και με τους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες που οι πολιτικές διαμόρφωσαν και διαμορφώνουν.

Είναι γνωστό σε όλους, για παράδειγμα, ότι η διακοπή καπνίσματος είναι σχεδόν αδύνατη, όταν ο καπνιστής έχει απολυθεί, είναι άνεργος, βιώνει μεγάλο άγχος, ζει μόνος και εγκαταλελειμμένος και άλλα. Επίσης, άνθρωποι που διέκοψαν το κάπνισμα, κάτω από τις σημερινές συνθήκες, έχουν αυξημένες πιθανότητες να το ξαναρχίσουν. Όταν, λοιπόν, αυτοί οι παράγοντες ζουν και βασιλεύουν, τα όποια μέτρα απαγόρευσης ή τα πρόστιμα δεν βοηθούν τον καπνιστή. Μάλιστα, αποτελεί πρόκληση το γεγονός ότι, την ίδια ώρα που απαγορεύεται το κάπνισμα μέσα από σειρά μέτρων, αυξάνονται οι συζητήσεις για την αποποινικοποίηση των μαλακών ναρκωτικών.

Έτσι, έρχεται το κράτος, η Κυβέρνηση, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τι λέει; Παίρνω κάποια μέτρα, θέτω κάποιους κανόνες και ο καθένας ας πάρει τα μέτρα του, ατομικά, δηλαδή, την ευθύνη, προκειμένου να αντιμετωπίσει το όποιο πρόβλημα, τόσο για την πρόληψη όσο και στην αντιμετώπιση των ζητημάτων υγείας, απεμπολώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την υποχρέωση της προστασίας της ζωής και της υγείας του λαού.

Και αποτελεί τεράστια πρόκληση και υποκρισία το γεγονός πως το όποιο ενδιαφέρον δεν έχει να κάνει με την υγεία των καπνιστών, αλλά την επιβάρυνση από τις συνέπειες του καπνίσματος στις κρατικές δαπάνες και τα ασφαλιστικά ταμεία, δηλαδή το κόστος. Έτσι αντιμετωπίζεται η υγεία, η δημόσια υγεία, ως κόστος για την οικονομία. Και αυτό αποτελεί διακηρυγμένο στόχο στην Ευρωπαϊκή Ένωση κυβερνήσεων αλλά και κομμάτων που αποδέχονται τις στρατηγικές επιλογές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι οποίες επιβάλλουν την εξατομίκευση της ευθύνης για την υγεία και την ασφάλιση, με συνακόλουθο την εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίηση και των τομέων αυτών.

Να γιατί αποτελεί πρόκληση το γεγονός ότι το όποιο ενδιαφέρον δεν είναι για την υγεία των καπνιστών, αλλά για το κόστος για τα ασφαλιστικά ταμεία και τις κρατικές δαπάνες, που αφορούν τόσο τα ζητήματα της πρόληψης, της αγωγής υγείας, αλλά και της αντιμετώπισης των προβλημάτων υγείας. Έτσι οτιδήποτε έχει σχέση με την πραγματική πρόληψη της έναρξης του καπνίσματος και τη διακοπή του -αγωγή υγείας, άθληση, υπηρεσίες υγείας, παροχές ασφαλιστικών ταμείων, αντικαπνιστικά ιατρεία- περικλύπτονται συνεχώς από το κράτος και εμπορευματοποιούνται.

Συγχρόνως, με τις πολιτικές μείωσης των κρατικών και εργοδοτικών δαπανών για την υγεία, υλοποιείται ο στρατηγικός στόχος εξοικονόμησης κρατικών κονδυλίων, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Έτσι, την ώρα που το κράτος, σε κάθε χώρα και ως σύνολο βεβαίως η Ευρωπαϊκή Ένωση, επιδιώκει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα χωρίς επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, αντίθετα πολλές φορές αξιοποιείται το πρόβλημα, επενδυμένο βεβαίως και με την αντίστοιχη προπαγάνδα, στην κατεύθυνση αύξησης των κρατικών εσόδων.

Για παράδειγμα, η αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου καπνού, μαζί με την προβολή της διακίνησης των μη ελεγχόμενων, επικίνδυνων τσιγάρων για την υγεία, συνοδεύεται -και μάλιστα αναγορεύεται ως κυρίαρχο πρόβλημα-, με την απώλεια κρατικών εσόδων από την απώλεια φόρου καπνού. Όμως, το ίδιο το κράτος είναι οι κυβερνήσεις του, που επιβάλλουν κατ' εξακολούθηση φόρους στον καπνό. Δείτε, από τις αρχές του επόμενου έτους, από τον Ιανουάριο, θα προστεθεί νέος φόρος στα τσιγάρα, εκτός αν χρειαστεί νωρίτερα, τα έσοδα του οποίου ή έστω μέρος θα κατευθύνονται στη στήριξη του δημόσιου συστήματος υγείας, αφού το επιχείρημα είναι πως το μέτρο δρα αφ' ενός αποτρεπτικά στο κάπνισμα, αφ' ετέρου στο να πληρώνουν αυτοί που επιβαρύνουν με ευθύνη τους το σύστημα.

Πρόκειται για υποκρισία, αφού την ίδια στιγμή η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι κυβερνήσεις μειώνουν τις κρατικές δαπάνες στην υγεία, μεταφέροντας όλο και μεγαλύτερο μέρος των δαπανών στα λαϊκά στρώματα, είτε καπνίζουν είτε δεν καπνίζουν. Έτσι, με

αυτή την πολιτική, από τη μια προβάλλονται όντως τα κακά του καπνίσματος και από την άλλη ένα μέρος των δαπανών στην υγεία εξαρτάται από την αύξηση του καπνίσματος, αφού έτσι αυξάνονται και τα κρατικά έσοδα από την επιβάρυνση του λαού, όχι όμως των επιχειρηματικών ομίλων, των καπνοβιομηχανών, αφού αυτό απαιτεί η ανταγωνιστικότητα, δηλαδή η κερδοφορία τους.

Μάλιστα, απαύγασμα της υποκρισίας αποτελούν οι αποκρουστικές φωτογραφίες που πρόκειται να τοποθετηθούν στις συσκευασίες και προβλέπονται βεβαίως και στην οδηγία που συζητούμε σήμερα, υποκαθιστώντας με τον τρόπο αυτόν την κρατική ευθύνη στην ανάπτυξη υπηρεσιών και υποδομών με τρομοκρατικές καμπάνιες.

Αλήθεια, τι αποτελέσματα είχαν τα έως τώρα μέτρα, όπως, για παράδειγμα, οι προειδοποιήσεις στα πακέτα, η αύξηση στις τιμές των τσιγάρων; Τόσο αυτά αλλά και όσα προτείνονται με το σκεπτικό της αποτροπής από το κάπνισμα ακουμπούν στην αντίληψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κυβερνήσεων ότι «δείχνω τι μπορεί να συμβεί, τι μπορεί να πάθεις από το κάπνισμα, όμως δεν εφαρμόζω μέτρα για να αντιμετωπίσω το πρόβλημα, αλλά αντίθετα αναπαράγω το πρόβλημα με τα μέτρα που παίρνω». Δείτε μισθούς, συντάξεις, τα ζητήματα του περιβάλλοντος, της ανεργίας, το σύστημα υγείας, προβολή προτύπων κ.λπ., τα οποία συνολικά συντελούν στην πρόωρη φθορά της υγείας των λαϊκών οικογενειών, είτε καπνίζουν είτε δεν καπνίζουν, μεταφέροντας αντίστοιχα την ευθύνη στον καθένα ατομικά να δώσει λύση.

Εξάλλου, τα ίδια δεν συμβαίνουν και με τις άλλες πηγές που αφορούν την υγεία; Προβάλλεται, για παράδειγμα, η ανάγκη της υγιεινής διατροφής, με αφορμή την αντιμετώπιση της χοληστερόλης ή των καρδιακών νοσημάτων ή της παχυσαρκίας κ.ά., όταν μεγάλο τμήμα του πληθυσμού τρώει σαβούρα, γιατί αυτή αντιστοιχεί στο επίπεδο των μισθών και των συντάξεων; Και βέβαια η κατάσταση είναι πολύ χειρότερη γι' αυτούς που δεν έχουν ούτε αυτά.

Έτσι, λοιπόν, τα όποια αντικαπνιστικά μέτρα πάρθηκαν ή τα όποια προγραμματίζονται στο όνομα της δημόσιας υγείας προβάλλονται ως ευαισθησία. Όμως, δεν επιδεικνύει το κράτος -οι κυβερνήσεις με τις πολιτικές που εφαρμόζουν, αυτό το αστικό κράτος και η εργοδοσία παράλληλα- την ίδια ευαισθησία για την υγεία και ασφάλεια στους τόπους δουλειάς, αφού χιλιάδες εργαζόμενοι αποκτούν επαγγελματικές ασθένειες, χιλιάδες δολοφονούνται ή σακατεύονται στους τόπους δουλειάς από την εγκληματική εργοδοτική δράση. Δεν δείχνουν την ίδια ευαισθησία, αλλά καταργούν ή καταργήθηκαν τα βαρέα και ανθυγιεινά. Εδώ οι κυβερνήσεις δεν μιλούν για κόστος στην οικονομία. Η ζωή των εργατών είναι αναλώσιμη. Εξάλλου, ένας θάνατος από εργατικό ατύχημα κοστίζει πολύ λιγότερο ως αποζημίωση από το να εφαρμόσουν μέτρα υγιεινής και ασφάλειας.

Θεωρούμε πως η απόφαση, η προσπάθεια για απαλλαγή από το κάπνισμα δεν μπορεί παρά να είναι μια συλλογική και ατομική επιλογή στην κατεύθυνση εξάλειψης των εξαρτήσεων, που η οργανωμένη πολιτεία θα στέκεται αρωγός με όλα τα μέσα, κυρίως μέσω της πρόληψης, που είναι ανύπαρκτη και έξω από τους προσανατολισμούς της ασκούμενης πολιτικής.

Θεωρούμε πως πρέπει να υπάρχουν μέτρα ελέγχου, κυρίως όμως μέτρα αντιμετώπισης όλων των κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων που επιδρούν αρνητικά στη ζωή και στην υγεία του λαού και αφορούν όχι μόνο το κάπνισμα, αλλά συνολικά τους όρους ζωής του λαού μας.

Αυτό που απαιτείται είναι ολοκληρωμένα προγράμματα πρόληψης και κρατικής φροντίδας και δημόσιες δωρεάν υποδομές απεξάρτησης από το κάπνισμα, ενταγμένα σε ένα ολοκληρωμένο δημόσιο σύστημα υγείας και πρόνοιας, με απαγόρευση κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας, που μπορούν όμως να υλοποιηθούν μόνο σ' έναν εντελώς διαφορετικό δρόμο ανάπτυξης, με τον εργαζόμενο λαό στην εξουσία.

Στη βάση όλων αυτών, κύριε Πρόεδρε, το Κομμουνιστικό Κόμμα θα ψηφίσει «παρών» στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, στη συγκεκριμένη οδηγία.

Επιτρέψτε μου με τον χρόνο που μου απομένει -λιγότερο χρόνο θα χρησιμοποιήσω- να ζητήσω κάτι από τον Υπουργό, από την

Κυβέρνηση. Νομίζω ότι θα αγκαλιαστεί αυτή η πρόταση, γιατί και από άλλους Βουλευτές είχε κατατεθεί αντίστοιχη τροπολογία. Είναι μια τροπολογία που αφορά στην επέκταση των συμβάσεων, έως το τέλος του 2016, συμβασιούχων εργαζομένων που σύναψαν σύμβαση με τους δήμους. Εμείς το αναφέρουμε στην τροπολογία με αφορμή τον Δήμο Ηρακλείου, αλλά αυτό συμβαίνει και σε άλλους δήμους ανά τη χώρα. Ήταν η δεύτερη φάση συμβασιούχων τον Γενάρη, για τους οποίους δεν προβλέφθηκε ή τέλος πάντων δεν είχε περάσει τροπολογία, όπως είχε γίνει με τους συμβασιούχους του Δεκέμβρη, δηλαδή αυτούς οι οποίοι στις 31-12-2015 είχαν συνάψει συμβάσεις με τους δήμους, των οποίων η θητεία ανανεώθηκε –να το πούμε έτσι- έως το τέλος του 2016. Για τη δεύτερη φάση συμβασιούχων, του Γενάρη του 2016, ζητάμε με την τροπολογία να παραταθεί η θητεία τους μέχρι το τέλος του 2016.

Βεβαίως, πέραν αυτού, εμείς καταθέτουμε και ως αίτημα μέσω της τροπολογίας με τη λήξη της θητείας, εν προκειμένω στο τέλος του 2016, να μετατραπούν οι εργασιακές τους σχέσεις σε αορίστου χρόνου. Νομίζω ότι η Κυβέρνηση θα το δει θετικά αυτό.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνος Μπαργιώτας, ειδικός αγορητής από το Ποτάμι, έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι ολοκληρώνεται σήμερα μια πραγματικά καλή συζήτηση που αφορά το κάπνισμα, τις απαγορεύσεις και τους κανονισμούς. Η ενσωμάτωση της οδηγίας, όπως αυτή ήλθε από το Υπουργείο, συζητήθηκε όντως διεξοδικά. Είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε τις απόψεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων και της επιστημονικής κοινότητας οι οποίες, απ' ό,τι φαίνεται, υποστηρίζουν τις καινούργιες ρυθμίσεις και την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας.

Θα ήθελα να θυμίσω απ' αυτά που ακούσαμε ένα αισιόδοξο στοιχείο, ότι ο αριθμός των καπνιστών βαίνει μειούμενος στην Ελλάδα. Είναι πλέον περίπου 27%, δηλαδή κάτι λιγότερο από ένας στους τρεις ενήλικους καπνίζει. Έχουμε ακόμα μία φωνασκούσα μειοψηφία, η οποία διά της βίας επιβάλλει στην Ελλάδα, όπως πολλές άλλες, τον κανόνα του ισχυρότερου, τουλάχιστον στη φωνή. Έτσι, λοιπόν, ένας στους τρεις ενήλικες καπνίζει και έχει επιβάλει την καταπίτση του αντικαπνιστικού νόμου και το κάπνισμα παντού, όπως είπε προηγουμένως και η κ. Χριστοφιλοπούλου, στη Βουλή, στους χώρους εστίασης, στα νοσοκομεία.

Νομίζω ότι αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση που πρέπει να γίνει, δηλαδή ότι το μεγάλο έλλειμμα της χώρας δεν ήταν η εναρμόνιση, δεν είναι η εισαγωγή απαγορεύσεων και φωτογραφιών, δεν είναι ενδεχομένως καν η απαγόρευση και του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Είναι κυρίως η εφαρμογή της νομοθεσίας στην οποία υπάρχει μια τεράστια τρύπα.

Έλεγε η συνάδελφος κ. Μάρκου, που είχε μία πρόσφατη εμπειρία στη γείτονα Τουρκία, ότι απαγορεύεται το κάπνισμα στα καράβια και στο κατάστρωμα και δεν καπνίζει κανένας. Το «και δεν καπνίζει κανένας» είναι αυτό που δεν γίνεται σε αυτή τη χώρα, έστω και στους χώρους που απαγορεύεται το κάπνισμα.

Νομίζω ότι αυτό που πρέπει να συζητήσουμε, αφήνοντας λίγο στην άκρη την υποκρισία που μας διακρίνει σαν κοινωνία, είναι το θέμα της απαγόρευσης του καπνίσματος και της επιβολής του νόμου. Αυτό είναι το σημαντικότερο και αυτό δεν θέλουμε να βλέπουμε.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι είναι σημαντικό το ότι αποδεχθήκατε την πρόταση για τη σύγκληση της επιτροπής. Περιμενούμε την ημερομηνία -και πρέπει να είναι σύντομα- και πρέπει να γίνει μια κουβέντα όχι για την κουβέντα, αλλά για τη διαμόρφωση μιας καινούργιας πολιτικής για την εφαρμογή της αντικαπνιστικής νομοθεσίας. Η εφαρμογή είναι το πρόβλημα, όπως και σε πολλά άλλα πράγματα στη χώρα. Το σημαντικό είναι η εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας. Μας το έχει πει ο Εμμανουήλ Ροΐδης από πολύ παλιά. Μας το είπε και ο Σόιμπλε τελευταία με το «it's the implementation». Η αλήθεια είναι αυτή. Αν θέλουμε να κάνουμε μία αρχή, έστω και «εξ όνυχος τον λέοντα», πρέπει να αρχίσουμε από εδώ.

Το κάπνισμα πρέπει πραγματικά να απαγορευθεί σε όλους

τους χώρους που ο νόμος –αυτός ο νόμος που έχουμε ή οποιονδήποτε άλλον ψηφίσουμε στο μέλλον- προβλέπει, με συγκεκριμένες ποινές και συγκεκριμένο τρόπο αστυνόμευσης. Έτσι, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικό να δούμε την απαγόρευση, να δούμε κάτι που δεν γίνεται πουθενά και δεν τηρείται πουθενά, δηλαδή την απαγόρευση πώλησης προϊόντων καπνού αλλά και αλκοόλ από όλα, τα πάσης φύσεως καταστήματα σε ανηλίκους. Είναι ακόμα μια τεράστια τρύπα στην Ελλάδα.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο αυτό καθαυτό θα είμαι ιδιαίτερα σύντομος. Νομίζω ότι έχουμε συζητήσει αρκετά. Υπάρχουν πολύ λίγα σημεία που είναι αμφισβητούμενα και υπάρχει ανοικτή συζήτηση. Το ένα είναι το άρθρο 17 –εάν δεν κάνω λάθος- που αφορά την αδειοδότηση των νέων καπνικών προϊόντων. Επισημάναμε και εμείς, όπως πολλοί άλλοι, ότι εδώ με την επιλογή της διαδικασίας αδειοδότησης από το δυσκίνητο γραφειοκρατικό –για να τα λέμε όλα- διεφθαρμένο ελληνικό δημόσιο δημιουργείται μια πρόσθετη δυσκολία για την εισαγωγή νέων καπνικών προϊόντων, σε αντίθεση με το ηλεκτρονικό τσιγάρο και τα παλαιότερα. Είναι μια πρακτική που υιοθετείται μόνο στη χώρα μας από όσο γνωρίζω σε καμία άλλη χώρα της Ευρώπης και μάλιστα σε μια χώρα η οποία είναι από τις μεγαλύτερες καπνοπαραγωγικές χώρες και έχει ένα σημαντικό κομμάτι της οικονομίας της, η οποία βασίζεται στην καλλιέργεια του καπνού και στα παράγωγά της.

Επειδή ακριβώς τα νέα καπνικά προϊόντα αφορούν λιγότερο βλαπτικές ή νέες μορφές με λιγότερη νικοτίνη και λιγότερες βλαπτικές ουσίες στο περιεχόμενό τους, νομίζουμε ότι η πολύ βαριά γραφειοκρατική διαδικασία πρέπει να παραλειφθεί. Σε αυτή τη λογική θα είναι και το μόνο άρθρο του νομοσχεδίου το οποίο θα καταψηφίσουμε μια και θα συμφωνήσουμε και θα ψηφίσουμε όλα τα υπόλοιπα.

Το δεύτερο –και με κίνδυνο να γίνω πολύ δυσάρεστος σε ορισμένους καλούς φίλους- αφορά το ηλεκτρονικό κάπνισμα. Νομίζω ότι η κουβέντα είναι ανοικτή. Είναι λάθος το πλαίσιο της συζήτησης για το εάν βλάπτει λιγότερο ή περισσότερο το τσιγάρο. Σαφώς και βλάπτει λιγότερο και είναι μια κουβέντα που έχει πολλές υποκατηγορίες, μια και δεν είναι ένα το ηλεκτρονικό κάπνισμα, αλλά είναι πάρα πολλές διαφορετικές συσκευές με πάρα πολλές διαφορετικές ουσίες και τουλάχιστον αρκετούς τρόπους εξάχνωσης των ουσιών αυτών που το κάνει ιδιαίτερα πολύπλοκο επιστημονικά.

Όμως, εάν θέλουμε να είμαστε σωστοί και σοβαροί, το ηλεκτρονικό κάπνισμα είναι ένα υποκατάστατο του καπνίσματος, το οποίο χρησιμοποιείται με διάφορους τρόπους. Χρησιμοποιείται όντως ως ένα ενδιάμεσο μέσο διακοπής. Χρησιμοποιείται ως ένα μόνιμο υποκατάστατο εκεί που απαγορεύεται το κάπνισμα –σε αυτή την Αίθουσα για παράδειγμα- και μετά πάμε έξω και καπνίζουμε ένα τσιγάρο. Χρησιμοποιείται ως χρόνιο υποκατάστατο του καπνίσματος.

Σε κάθε περίπτωση αναπαράγει ένα κοινωνικό και πολιτιστικό πρότυπο, αυτό το πρότυπο της εισπνοής ουσιών, το οποίο δεν μπορεί να το δεχόμαστε σε δημόσιο χώρο και δεν βλέπω κανέναν λόγο οι άνθρωποι που πραγματικά το χρησιμοποιούν για να διακόψουν το κάπνισμα, προφανώς και θα βοηθηθούν από το γεγονός ότι δεν είναι ελεύθερη παντού η χρήση του, αλλά υπόκειται σε περιορισμούς όπως και τα άλλα.

Νομίζω, λοιπόν, ότι παρ' όλο που υπάρχουν κάποια στοιχεία τα οποία θα μπορούσαμε να τα δούμε, κάποιοι χώροι ενδεχομένως θα μπορούσαν να εξαιρεθούν από την απαγόρευση του ηλεκτρονικού τσιγάρου, όπως οι μαζικοί πολύ μεγάλοι χώροι εστίασης ή δεν ξέρω κάτι άλλο. Σίγουρα πρέπει να απαγορευθεί στα νοσοκομεία και στους δημόσιους χώρους, όπου υπάρχει πρόσβαση της νεολαίας. Νομίζω ότι αυτή πρέπει να είναι η κατεύθυνση προς την πλήρη απαγόρευση και του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Δεν νομίζω ότι είναι ένα πρότυπο το οποίο μπορεί να αναπαράγεται, είναι δε μια διαδικασία η οποία στη χρόνια μορφή της, δηλαδή ως χρόνια χρήση για πολλά χρόνια του ηλεκτρονικού τσιγάρου, δεν έχουμε καν ιδέα του τι μπορεί να δημιουργεί και τι παρενέργειες μπορεί να έχει. Έτσι νομίζω ότι και αυτό πρέπει να ψηφιστεί και η απαγόρευση του ηλεκτρονικού τσιγάρου πρέπει να γενικευθεί.

Για πολύ λίγο θέλω να ασχοληθώ με τις τροπολογίες. Είναι τέσσερις τουλάχιστον, εάν δεν κάνω λάθος, μέχρι αυτή τη στιγμή. Παρ' όλο που μία αποσύρθηκε δεν θα αντέξω στον πειρασμό και θα ξαναασχολιάσω την απαγόρευση της πώλησης τσιγάρων από ψιλικάτζίδικα και άλλα μαγαζιά και την επαναφορά ουσιαστικά του παλαιού καθεστώτος της πώλησης από τα περίπτερα.

Όπως είπα και τις προάλλες, η διαδικασία –η όχι και πολύ κομψή απόσυρση μετά από την πίεση συνδικάτων κ.λπ.- αποδεικνύει ότι αυτή η πελατειακή συμπεριφορά και η προσπάθεια εξυπηρέτησης κάθε φορά διαφόρων υποομάδων με ρουσφέτια και ουσιαστικά παραχωρήσεις μονοπωλίων σε ομάδες έναντι άλλων και έχει πλέον πάψει να λειτουργεί και στην ουσία δημιουργεί μεγαλύτερες αντισυμπεριώσεις και δυσαρέσκεις.

Νομίζω ότι η εποχή στην οποία η πρόσδοδος γινόταν αντικείμενο διαχείρισης με αυτόν τον τρόπο και που το κυβερνών κόμμα μοίραζε μικρά δωράκια σε μικρές ομάδες, εξασφαλίζοντας έτσι σταυροθρία, είναι μια πολύ παλιά τακτική. Δυστυχώς κάνει το κυβερνών κόμμα να μοιάζει απελπιστικά με τα παλαιότερα. Είναι αντιγραφή πρακτικών, η οποία είναι πραγματικά απογοητευτική.

Βλέπουμε πρακτικές απίθανες, οι οποίες έρχονται από πολύ παλιά και από κομμάτια της παραδοσιακής πολιτικής σκηνής, τα οποία έχουν καταδικαστεί εν μέρει και από τους ίδιους τους παλιούς πολιτικούς σχηματισμούς. Είναι κρίμα πραγματικά να βλέπει κανείς τέτοιου είδους τροπολογίες. Ήταν πραγματικά σοφό που αποσύρθηκε και ελπίζει κανείς να μην ξαναδεί τέτοια πράγματα, τουλάχιστον απ' αυτή την Κυβέρνηση.

Η δεύτερη τροπολογία που θέλω να σχολιάσω είναι μια τροπολογία βουλευτική, που αφορά τους επικουρικούς γιατρούς. Έχουμε στηρίζει ως τώρα κι έχουμε ψηφίσει σχεδόν όλες τις τροπολογίες που αφορούν προσωπικό σε νοσοκομεία, μιας και πραγματικά υπάρχει έλλειψη και κενά. Όμως, η μετάθεση ενός προβλήματος ή η λύση ενός προβλήματος με την παράλληλη δημιουργία ενός άλλου ούτε βοηθάει ούτε λύνει προβλήματα.

Η αθρόα πλέον και λίγο άκριτη –κατά την άποψή μου- τοποθέτηση επικουρικών παντού –ακόμα και στα στρατιωτικά νοσοκομεία, αν είναι δυνατόν- δημιουργεί την εικόνα ότι αυτό που ουσιαστικά γίνεται είναι ότι μεταφέρεται το κόστος της μισθοδοσίας στους προϋπολογισμούς των νοσοκομείων, του οποίου εξισορροπείται με τη μεγέθυνση των χρέους. Γυρνάμε ξανά σε μια πολύ κακή πρακτική, η οποία τίνανε στον αέρα την οικονομία της υγείας στη δεκαετία του '10, τηρουμένων των αναλογιών, με αποτέλεσμα να μεγεθύνουμε το χρέος των νοσοκομείων παίρνοντας χρήματα από ζωτικές δαπάνες, όπως είναι τα υλικά και το υγειονομικό υλικό, για να πληρώσουμε εφημερίες και επικουρικούς. Θυμίζω ότι αυτές ήταν επιλογές αυτής της Κυβέρνησης. Αυτή η Κυβέρνηση ξεκλείδωσε τη δυνατότητα της μεταφοράς κονδυλίων από ζωτικές λειτουργίες των νοσοκομείων, ζωτικά κονδύλια των νοσοκομείων προς τις μισθοδοσίες. Αυτό απαγορευόταν στο παρελθόν.

Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει εικόνα τού τι ακριβώς γίνεται. Γνωρίζω μεγάλα νοσοκομεία τα οποία έχουν μηδενίσει ΚΑΕ προμηθειών για εμφυτεύματα και υλικά, για να πληρώσουν εφημερίες και επικουρικούς. Η συγκεκριμένη τροπολογία θα καταψηφιστεί, γιατί λέει ότι μπορούν να παραταθούν οι θητείες επικουρικών γιατρών, οι οποίοι υποτίθεται ότι καλύπτουν οργανικές θέσεις που έχουν προκηρυχθεί, χωρίς να λέει τίποτε άλλο. Αυτό σημαίνει ότι κατά πάσα πιθανότητα οι γιατροί που καταλαμβάνουν την οργανική θέση –των οποίων οι θέσεις έχουν προκηρυχθεί και είναι, δυστυχώς, πολύ λίγες οι περιπτώσεις- θα συνυπάρχουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα με επικουρικούς γιατρούς, οι οποίοι προφανώς παύουν να είναι απαραίτητοι σε εκείνη τη θέση.

Θα ζητήσουμε σήμερα κιόλας από το Υπουργείο να μας δώσει την πλήρη εικόνα ανά την χώρα για το πόσοι επικουρικοί υπηρετούν, πού υπηρετούν και με ποια κριτήρια γίνονται οι προσλήψεις.

Η εικόνα που έχω είναι ότι ενώ στην προηγούμενη περίοδο η οδηγία ήταν «όταν υπάρχουν λεφτά να παίρνετε επικουρικούς» εδώ έχουμε φτάσει στο σημείο όπου η οδηγία είναι «παίρνετε επικουρικούς για κάθε αίτημα και βρίσκουμε λεφτά ο κόσμος να χαλάσει». Είναι δύο ακραίες λογικές, που καμιά από τις δύο δεν

εξυπηρετεί το σύστημα.

ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ: Παίρνει απόφαση το νοσοκομείο. Συγκεκριμένα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Νομίζω ότι είναι καιρός, κυρία Τζούφη, μετά από δύο χρόνια κυβέρνησης, να δούμε κριτήρια, πρόγραμμα και όχι προσπάθειες διορισμών παντού. Γιατί περί αυτού πρόκειται.

Παρ' όλο που μέχρι τώρα –και θα τελειώσω με αυτό- ήμασταν θετικοί σε οποιονδήποτε διορισμό, από εδώ και πέρα θα είμαστε πολύ κριτικοί και πολύ προσεκτικοί, καθώς πλέον φαίνεται ότι έχει υιοθετηθεί μια συγκεκριμένη στρατηγική η οποία, όπως είπα, μεσοπρόθεσμα απλώς θα τινάξει για ακόμα μια φορά τον προϋπολογισμό των νοσοκομείων στον αέρα, δημιουργώντας μια καινούρια κρίση χρέους πολύ σύντομα, έξω ίσως από τα χρονικά όρια και τους πολιτικούς ορίζοντες αυτής της Κυβέρνησης, αλλά μέσα στα όρια του πραγματικού χρόνου.

Δεν μπορεί να μεταφέρουμε άκριτα το χρέος στο μέλλον. Αυτή είναι μια τακτική η οποία χρεοκόπησε στο παρελθόν και πολύ φοβάμαι ότι τώρα γίνεται ξανά για χάρη κάποιων διορισμών που, επαναλαμβάνω, στη συγκεκριμένη τροπολογία ούτε επαρκώς αιτιολογημένοι είναι ούτε σώνει και καλά απαραίτητοι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Ποταμιού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Θανάσης Παπαχριστόπουλος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πιστεύω ότι για αυτό το νομοσχέδιο δεν χρειάζεται καθόλου η βουλευτική ιδιότητα. Μου αρκεί η άλλη ιδιότητα που είχα για τριάντα επτά χρόνια στα δημόσια νοσοκομεία.

Θέλω να ξεκινήσω και να πω ότι μπορεί κάποιος από εμάς εδώ να μην έχουμε καταλάβει ακριβώς τι σημαίνει κάπνισμα και τσιγάρο. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, όμως, ξέρει πάρα πολύ καλά. Είναι αυτός ο οργανισμός που μερικά χρόνια πριν ανέλαβε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προμηθευτούν άχρηστα εμβόλια για τον H1N1. Και όταν λίγο καιρό αργότερα αποδείχθηκε ότι κάποιος ανώτατος υπάλληλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας ανήκε ταυτόχρονα και σε κατασκευαστικές εταιρείες εμβολίων, το φιάσκο πήρε χειροπιαστή μορφή.

Τρεις χώρες τότε δεν πήραν καθόλου εμβόλια, προς τιμήν των τότε Υπουργών τους. Το λέω αυτό γιατί είμαστε μπροστά σε μία πραγματικότητα που δεν χωράει καμμία αμφισβήτηση.

Θέλω να επικαλεστώ ένα παράδειγμα. Στο υπόλοιπο ζωικό βασίλειο ούτε αλκοόλ πίνει κανένα ζώο, ούτε καπνίζει, ούτε παίρνει ναρκωτικά. Ο δε Ρουσώ στο «Κοινωνικό Συμβόλαιο» έχει πει ότι η φύση εκδικείται αυτούς που αγνοούν τους κανόνες της. Αυτό το βλέπουμε. Δεν είναι μόνο είκοσι χιλιάδες οι θάνατοι από το κάπνισμα όπως είπε η κ. Χριστοφιλοπούλου –και δεν έχω κανέναν δισταγμό να επικαλεστώ οποιαδήποτε μαρτυρία συναδέλφων που συνηγορούν και στη δική μου άποψη- αλλά είναι πολύ περισσότεροι.

Θέλω απλώς να θυμίσω ότι η χώρα μας –παρ' ότι ο αγαπητός σε εμένα κ. Βαγιωνάς με διόρθωσε στην επιτροπή- είναι μία από τις χώρες που έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό καπνιστών σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θέλω επίσης να θυμίσω ότι στη Σουηδία, στην Ολλανδία και στη Δανία, χώρες που τις ξέρω πάρα πολύ καλά, αυτό το ποσοστό είναι κάτω από το 12%. Και μάλιστα οι πολίτες που καπνίζουν σε αυτές τις χώρες δεν είναι αμιγώς Δανοί, Σουηδοί και Ολλανδοί αλλά είναι κυρίως άνθρωποι που έχουν έρθει από αναπτυσσόμενες χώρες.

Το ίδιο ποσοστό στις αναπτυσσόμενες χώρες, δηλαδή εκεί που δεν υπάρχει πληροφόρηση, που δεν υπάρχει πρόληψη, ανεβαίνει στο 50% και στο 60%. Κάποιοι απλά δεν έχουν χρήματα να αγοράζουν τσιγάρα και αυτοσχεδιάζουν. Πίνουν τον καπνό μόνοι τους και λοιπά.

Θέλω, με όλον τον σεβασμό, να έρθω σε μία μεγάλη κατηγορία ανθρώπων που ζουν από τις καλλιέργειές τους. Θέλω να θυμίσω ότι οι φτωχοί κάτοικοι του Αφγανιστάν ζουν από την καλλιέργεια οπίου. Όσοι δεν το ξέρετε, να το μάθετε. Τίποτε άλλο δεν γίνεται εκεί πέρα. Μπαίνει ένα ερώτημα εδώ. Θα ζήσουν αυτοί οι άνθρω-

ποι για να εξάγουν όποιο σε όλο τον πλανήτη ή κάτι άλλο πρέπει να γίνει; Είμαι της άποψης ότι κάτι άλλο πρέπει να γίνει.

Κάποιοι πράγματι φτωχοί άνθρωποι, καλοπροαίρετοι πολίτες, καλλιεργούν καπνό. Τι πρέπει να κάνουμε; Τους βοηθάμε; Τι κάνουμε; Η άποψή μου είναι η εξής: Αργά, όχι απότομα, αλλά σταθερά θα πρέπει αυτές οι καλλιεργίες να τροποποιηθούν. Πετάξτε την, μπορείτε να διαφωνείτε μαζί μου, αλλά αυτή είναι η άποψή μου. Πιστεύω ότι σιγά σιγά θα πρέπει να αποσυρθεί αυτή η καλλιέργεια από τη μικρή Ελλάδα.

Πριν μπω στο κυρίως θέμα μου θέλω να πω ότι έχω φίλους που τους αγαπώ πάρα πολύ και που δεν μπορούν να σταματήσουν το τσιγάρο. Το λέω με σεβασμό. Είναι άτομα ευαίσθητα, που έχουν κάνει πολλές προσπάθειες να σταματήσουν το τσιγάρο και δεν μπορούν.

Τους σκοτώνεις αυτούς τους ανθρώπους; Τους περιφρονείς; Όχι, βέβαια. Θέλουν -πιστεύω- και αυτοί μια βοήθεια. Σε καμμία, όμως, περίπτωση δεν πρέπει οι κανόνες της αγοράς -και εδώ θα συμφωνήσω με το ΚΚΕ- να υπερισχύσουν πάνω από τους κανόνες υγείας. Σε οποιαδήποτε ευνομούμενη πολιτεία η υγεία είναι αδιαφιλονίκητο αγαθό. Είναι πάνω από οτιδήποτε άλλο. Συμβαίνει αυτό; Όχι δεν συμβαίνει. Έχουμε δει πώς συμπεριφέρεται η παγκόσμια κοινωνία στα ναρκωτικά. Έχουμε δει πώς συμπεριφέρεται η παγκόσμια κοινωνία στο αλκοόλ και στο κάπνισμα.

Θεωρούμε σε θετική κατεύθυνση τη συμμόρφωση της νομοθεσίας μας με την οδηγία αυτή που σήμερα συζητάμε και θα την ψηφίσουμε, αυτό δεν το συζητάμε. Φτάνει; Εγώ πιστεύω πως όχι. Η μικρή Ελλάδα μπορεί να δώσει ένα παράδειγμα. Δεν στοιχίζει τίποτα να το κάνει.

Και εξηγούμε: Επειδή έχουμε ζήσει αυτή την πραγματικότητα μέσα στα δημόσια νοσοκομεία -εγώ για τριάντα επτά χρόνια-, θέλω να θυμίσω απλώς ότι την εμπειρία του μελλοθανάτου πολίτη που τον βλέπουμε να λιώνει σαν κερί, να φτάνει από τα ογδόντα στα σαράντα κιλά, εμείς την έχουμε ζήσει πάρα πολλές φορές. Όχι μία, αλλά πνήντα μία φορές. Όταν τελειώνει η κοινωνική μας δουλειά στα επί κλίνης είμαστε υποχρεωμένοι να δούμε τέτοια περιστατικά. Είναι μια συγκλονιστική εικόνα σοκ.

Θέλω, επίσης, επειδή ακούω πάρα πολλά για το ηλεκτρονικό τσιγάρο, να θυμίσω στατιστικά σε όλον τον κόσμο ότι όσοι είχαν άτομο στο περιβάλλον τους που πέθανε από το κάπνισμα, αποδεκτιμένα σε ποσοστό 99% κόψανε απότομα το τσιγάρο. Είναι, επομένως, αυτό χειροπιαστή απόδειξη ότι πρέπει να υποστείς αυτό το σοκ; Όχι. Εγώ δεν είμαι υπέρ της καταστολής. Θα πω πού είμαι υπέρ της καταστολής. Είμαι υπέρ της πληροφόρησης και της παιδείας πάνω στο τσιγάρο από πάρα πολύ νωρίς, βομβαρδισμός στην κυριολεξία.

Όταν βλέπω σε ένα ψιλικατζίδικο, σε ένα περίπτερο κάποιον να ζητάει πέντε πακέτα τσιγάρα, κάτι με πιάνει μέσα μου. Δεν είναι μόνο ότι πετάει χρήματα, αλλά κι ότι τα πετάει με επικίνδυνο τρόπο, αυτή είναι η αίσθηση. Και λέω: πρέπει να πληροφορησούμε αυτόν τον άνθρωπο ότι αυτό που κάνει είναι ότι πιο κακό θα μπορούσε να κάνει. Δεν μπορεί να το κάνει αυτό η πολιτεία; Εγώ πιστεύω ότι μπορεί.

Θα ήθελα, χωρίς να τρώω πολύ χρόνο, να πω ότι έχω ζήσει την εμπειρία, ως συντονιστής εφημερίας στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» που είχα την τιμή και την τύχη να υπηρετήσω επί πάρα πολλά χρόνια, -πάνω από τριάντα- ενός εμφράγματος από τσιγάρο και ενός θανάτου από τσιγάρο, καθώς και εγκεφαλικά επεισόδια που άφησαν ανάπηρους ανθρώπους, ανθρώπους που τυφλώθηκαν από το τσιγάρο. Τα λέω στην Ολομέλεια γιατί θέλω να ακουστούν, δεν κινδυνολογώ.

Δεν είναι μόνο ο καρκίνος του πνεύμονα, -κάποιοι νομίζουν ότι είναι μόνο ο καρκίνος του πνεύμονα και γενικά οι εννέα στους δέκα καρκίνους είναι του πνεύμονα- είναι δεκαοκτώ οι καρκίνοι. Ξέρει κάποιος, ας πούμε, σε αυτή την Αίθουσα ότι ένας απ' αυτούς είναι και ο καρκίνος της ουροδόχου κύστης; Θέλω να πω ότι είναι απίστευτα επιβλαβές πράγμα το τσιγάρο και θέλω επίσης να πληροφορήσω -τα είπε και η καθηγήτρια της παιδιατρικής τις προάλλες στην επιτροπή- ότι οι διαμαρτίες στη διάπλωση είναι φοβερές και τρομερές. Η ανευθυνότητα τού να είναι έγκυος μια γυναίκα και να καπνίζει ή να μην καπνίζει, αλλά να ζει σε περιβάλλον καπνίζοντων είναι εγκληματική για το παιδάκι που θα

φέρει στον κόσμο. Ξέρει ότι μπορεί το παιδί της να έχει προβλήματα για όλη του τη ζωή; Ξέρουμε ότι οι παθητικοί καπνιστές, που δεν έχουν και άμυνα στο τσιγάρο, κινδυνεύουν καμιά φορά πολύ περισσότερο από έναν καπνιστή που έχει αποκτήσει κάποια άμυνα; Ξέρει ένας νεαρός ότι η σεξουαλική του ικανότητα πέφτει; Ξέρει ένα μελλοντικό ζευγάρι ότι η γονιμότητα, δηλαδή το να μπορεί να πιάσει παιδί, επηρεάζεται από το κάπνισμα;

Θέλω να ξαναθυμίσω την εικόνα-σοκ που έζησα εγώ κάποιο απόγευμα που τέλειωσα το εξωτερικό ιατρείο -το είπα και στην επιτροπή και θα το επαναλάβω κι εδώ τώρα, έχω χρόνο- όταν φώναξα ένα όνομα, να πάω να το δω στο επί κλίνης. Το κάνουν όλες οι κλινικές για περιστατικά που δεν ανήκουν στην κλινική που νοσηλεύονται -τα ξέρει ο κ. Κακλαμάνης- και μας καλούν να δούμε ένα περιστατικό που έχει κάποια σχέση με την ειδικότητά μας.

Φωνάζω ένα όνομα και ακούω μια ασθενική φωνή κάπου στο βάθος. Όταν πήγα μπροστά μου λέει «Γιατρέ, δεν με θυμάσαι;». Του λέω «Δεν σας θυμάμαι, βοηθήστε με». Με πήγε γύρω στα τριάντα χρόνια πίσω, ήμασταν νεαροί τότε, πηγαίναμε στην Κέρκυρα, όπως πάνε όλα τα παιδιά, για τουρισμό, ξέρετε. Ήταν πραγματικά ένα από τα ωραιότερα άτομα που έχω γνωρίσει στη ζωή μου. Μάλιστα του κάναμε πλάκα και του λέγαμε «Ρε φιλάρακο, θα σηκωθούμε να φύγουμε από την Κέρκυρα με εσένα εδώ». Ήταν πραγματικά ένας πολύ ωραίος άντρας, ωραίο παιδί, ήταν αστυνομικός από την Καλαμάτα. Και με φωνή μελλοθανάτου μου λέει «Δεν βρέθηκε ένας να με πλάκώσει στα χαστούκια. Κάπνιζα από δεκαεπτά χρονών τέσσερα πακέτα την ημέρα».

Πράγματι, σε μια εβδομάδα πέθανε. Για δυο μήνες πραγματικά ήμουν σοκαρισμένος, γιατί έφερνα αυτόν τον άνθρωπο στον νομ, πώς τον ήξερα και πώς έγινε.

Όχι! Εκπτώσεις στο θέμα της υγείας δεν μπορεί να γίνουν. Θα πω ξανά για πολλοστή φορά ότι κάποια στιγμή οι κανόνες της αγοράς επιβάλλουν κάτι. Και λέω: Θα τα ισοπεδώσει όλα, επιτέλους, αυτή η αγορά; Θα φτάσουμε στο σημείο, δηλαδή, να κάνουμε κι εδώ εκπτώσεις; Δεν νομίζω ότι είναι ακραία θέση. Είναι μια πραγματική θέση. Νομίζω ότι θα πρέπει να την υιοθετήσουμε. Τη χρωστάμε στους ανθρώπους που είναι γύρω μας, στις γυναίκες μας, στους άνδρες μας, στα παιδιά μας, στους ανθρώπους που είναι γύρω μας. Είναι αποδεδειγμένο ότι το τσιγάρο είναι καταστροφικό, κάνει ζημιά.

Μπορεί να μου είναι αδιάφορες αυτή τη στιγμή οι εταιρείες που ξεφυτρώνουν σαν τα μανιτάρια, γιατί έμαθαν ότι εδώ υπάρχει χρήμα και «ήρθαμε κι εμείς». Με ενδιαφέρουν οι καπνοβιομηχανίες, που στην ουσία ξεκίνησαν με τη λέξη Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Δεν κάνει τίποτα.

Ιδού πεδίο δόξης λαμπρό, κύριε Υπουργέ! Το άρθρο 22 -δεν θυμάμαι ακριβώς ποιο- σας δίνει τη δυνατότητα να παρεμβαίνετε κάθε φορά και νομίζω ότι θα το κάνετε, όχι μόνο για το ηλεκτρονικό τσιγάρο, αλλά γενικότερα για το τσιγάρο. Νομίζω ότι αυτή η καμπάνια, η φοβερή καμπάνια, θα σταματήσει το κάπνισμα. Πρέπει κάποια στιγμή θα πάρει σάρκα και οστά και όχι στα λόγια.

Εννοείται ότι δεν πρέπει να επιτρέπεται το κάπνισμα σε δημόσιους χώρους. Θυμάμαι ότι όταν ήμουν στην Ολλανδία, τρεις κοπέλες με έπιασαν και με πέταξαν έξω. Είχα παρεξηγηθεί τότε, ο βλάχος ο Έλληνας, που είχε μάθει να κάνει φιγούρα με το τσιγάρο. Περάσανε χρόνια για να καταλάβω πόσο δίκιο είχαν αυτές οι κοπέλες. Με πετάξαν έξω στην κυριολεξία πριν είκοσι πέντε χρόνια σε ένα μαγαζί της Ολλανδίας και καλά έκαναν.

Τελειώνοντας, θα θυμίσω ξανά την κουβέντα του Ρουσώ στο «Κοινωνικό Συμβόλαιο»: «Η φύση εκδικείται αυτούς που αγνοούν τους κανόνες της». Όποιος καπνίζει αγνοεί κανόνες της φύσης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κι εγώ, κύριε Παπαχριστόπουλε.

Βέβαια, στην Ολλανδία, που την αναφέρατε δύο φορές, έχουν ρεκόρ προς τα πάνω στο κάπνισμα άλλου είδους τσιγάρου, που το επιτρέπουν δημοσίως και δεν σε πετάνε και έξω.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Άλλο είναι αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Άλλου είδους είπα τσιγάρο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Τώρα μη με προκαλείτε,

κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Το λέω για να σας ταιγκλιάσω!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Εμπόριο γίνεται φοβερό στην Ολλανδία – λυπάμαι που το λέω – από μετανάστες και όχι από τους Ολλανδούς. Αν δεν το ξέρετε, να σας δώσω τα στοιχεία ό,τι ώρα θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πάντως δεν το καπνίζουν μόνο οι μετανάστες. Το καπνίζουν και οι Ολλανδοί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ήμουν σαφής. Είπα ότι το μεγάλο ποσοστό καπνιζόντων εκεί προέρχεται από άλλες χώρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Εντάξει. Έχω κι εγώ εικόνα για το άλλου είδους τσιγάρο στην Ολλανδία.

Τον λόγο έχει η συνάδελφος κ. Θεοδώρα Μεγαλοοικονομού από την Ένωση Κεντρώων και ολοκληρώνονται οι τοποθετήσεις των εισηγητών και ειδικών αγορητών.

Αμέσως μετά θα πάρει τον λόγο ο Υπουργός Υγείας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Πώς θα πάμε μετά τον Υπουργό, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα μιλήσει ο Υπουργός Υγείας και επειδή είναι έντεκα οι εγγεγραμμένοι συνάδελφοι, θα μιλούν δύο συνάδελφοι και στη συνέχεια ένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ζητώ τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον έχει ζητήσει ήδη η κ. Κεραμέως και ο κ. Μαντάς μάλλον θα μιλήσει, ως συνηθίζει, μετά για να κλείσει. Μετά ούτως ή άλλως είναι η σειρά σας.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα του καπνίσματος στην Ελλάδα είναι μεγίστης σημασίας, καθώς ξέρουμε, γιατί μεγάλο μέρος του πληθυσμού καπνίζει, ως γνωστόν, από τη μικρή ηλικία. Έτσι, η ευρωπαϊκή οδηγία, που έρχεται σήμερα προς ψήφιση, συμβάλλει θετικά στο να έχουμε ένα ενιαίο και αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε μια προσπάθεια να προστατεύσουμε τη δημόσια υγεία.

Όποιος διαβάσει το σύνολο της οδηγίας και του νομοσχεδίου αντιλαμβάνεται ότι είναι μια σειρά από καλές ρυθμίσεις.

Ας πιάσουμε τα άρθρα.

Στο άρθρο 3 οριοθετούνται τα μέγιστα επιτρεπτά όρια εκπομπών σε πίσσα, νικοτίνη, μονοξειδίου του άνθρακα ανά τσιγάρο.

Στο άρθρο 4 κατοχυρώνεται ότι ο έλεγχος αυτών των στοιχείων θα γίνεται από διαπιστευμένα εργαστήρια.

Στο άρθρο 7 απαγορεύονται τα προϊόντα καπνού με χαρακτηριστικό άρωμα ή γεύση, εφόσον περιέχουν βιταμίνες. Αυτό, εν προκειμένω, είναι πάρα πολύ ορθό. Προστατεύεται ο καταναλωτής από το να αγοράζει τέτοια τσιγάρα και γενικώς προϊόντα καπνού τα οποία διαφημίζονται δήθεν ως υγιεινά.

Πολύ σωστές είναι αυτές οι ρυθμίσεις και νομίζω ότι είμαστε όλοι σύμφωνοι. Όμως, θα πρέπει όλοι να γνωρίζουμε και την πραγματικότητα. Θα με ρωτήσετε: Ποια είναι η πραγματικότητα; Η πραγματικότητα είναι ότι νομοθετούμε και το πρόβλημα βρίσκεται στην εφαρμογή των νόμων.

Η παγκοσμιοποίηση και το διαδίκτυο έχουν καταστήσει εύκολο το να παραγγέλνει κάποιος οτιδήποτε επιθυμεί μέσω διαδικτύου. Πλέον εναπόκειται, όπως ξέρουμε, στις τελωνειακές αρχές το εάν και κατά πόσον μπορούν με έναν δειγματοληπτικό έλεγχο να εντοπίσουν τα όσα επιχειρούν παρανόμως να εισέλθουν στη χώρα. Επομένως, είναι απολύτως απαραίτητο να υπάρξει ενίσχυση του προσωπικού των τελωνείων, διότι ο όγκος της δουλειάς αυτών των ανθρώπων είναι τεράστιος.

Ας πάμε σε ένα σημαντικό μέρος του νομοσχεδίου, στα άρθρα 8 έως 12, στο οποίο περιγράφονται λεκτικά και απεικονιστικά τα μηνύματα που υπάρχουν πάνω στα πακέτα των τσιγάρων. Έτσι, με αυτό στοχεύουμε στο να αποτραπούν οι πολίτες από το να καπνίζουν.

Πράγματι, κάποιες από τις φωτογραφίες που υπάρχουν πάνω στα πακέτα είναι αποκρουστικές και ευελπιστούμε ότι ίσως οι μη καπνιστές θα μπορούν πιο δύσκολα – με αυτή τη διαδικασία – να

ξεκινήσουν το κάπνισμα, όταν αντικρίζουν αυτές τις εικόνες.

Βεβαίως, εδώ υπάρχει και ο αντίλογος. Όπως ξέρουμε, η εμπορική δραστηριότητα «τρέχει» πριν απ' αυτή την ευρωπαϊκή οδηγία. Έτσι, θα έρθει πάλι η μόδα της ταμπακιάρας. Θα θυμηθούμε, κύριε Υπουργέ, το παλιό τραγούδι «Γιατί μου χάρισε αυτή την ταμπακίερα» με τη Σοφία Βέμπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Βέβαια, για άλλον λόγο είχε γραφτεί.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Βγήκαν και ωραίες θήκες τώρα, εάν τις είδατε. Έχουν λουλούδια τώρα απ' έξω. Δεν έχουν καμμία σχέση με αυτά που έχουν τα πακέτα. Έχουν λουλούδια, φεγγάρια, είναι πάρα πολύ ωραίες θήκες. Οπότε, η επιχειρηματικότητα «τρέχει» πριν από τον νόμο. Η εφευρετικότητα των εμπόρων είναι πάντοτε ένα βήμα μπροστά. Έτσι, ο καπνιστής δεν θα είναι αναγκασμένος να βλέπει αυτές τις σκληρές εικόνες που θα του περιγράφει ο νόμος, με τις οποίες νομίζετε ότι θα τον κάνατε να κόψει το κάπνισμα.

Επίσης, σε αυτό το νομοσχέδιο πριν από λίγες ημέρες καταθέσατε μια τροπολογία, τη με αριθμό 661/55, σύμφωνα με την οποία μπορεί πλέον και το ΚΕΘΕΑ, εκτός από το ΚΕΕΛΠΝΟ, τον ΟΚΑΝΑ και την ΑΕΜΥ, στην περίπτωση που δεν επαρκεί το προσωπικό να προσλαμβάνει επιπλέον ιατρούς και επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων, με δελτίο παροχής υπηρεσιών.

Προφανώς, το ΚΕΘΕΑ και οι υπόλοιποι είναι απαραίτητο να έχουν το κατάλληλο προσωπικό, γιατί κάνουν σημαντικό έργο. Όμως, κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, σας ερωτώ: Δεν πρέπει η πολιτεία να έχει εφοδιάσει αυτές τις υπηρεσίες με τους κατάλληλους επιστήμονες; Και αφού υπάρχει τόσο μεγάλο κενό στο προσωπικό, γιατί το Υπουργείο Υγείας δεν προσλαμβάνει το προσωπικό που απαιτείται για τις μόνιμες και διαρκείς ανάγκες και θα πρέπει την τελευταία στιγμή οι άλλοι φορείς να επιλέξουν; Στην έκθεση, μάλιστα, του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους αναφέρεται ότι ετησίως απαιτούνται από το ΚΕΘΕΑ μόνο επιπλέον 120.000 ευρώ.

Επομένως θεωρούμε ότι υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια για το ποιες ειδικότητες και με ποια χαρακτηριστικά θα προσληφθούν σε αυτές τις θέσεις. Δημιουργούνται κάποια ερωτηματικά. Δηλαδή, προετοιμάζετε θέσεις, χωρίς να λέτε ποιες ειδικότητες, με ποια χαρακτηριστικά, ποια αντικειμενικά κριτήρια. Είναι λίγο διφορούμενη η τροπολογία με αριθμό 661/55. Μας εκπλήσσει και λίγο μας προβληματίζει.

Ας προχωρήσουμε παρακάτω. Έρχομαι στο άρθρο 16, που είναι σχετικό με το ηλεκτρονικό τσιγάρο. Προβλέπεται ότι σε περίπτωση πώλησης ηλεκτρονικού τσιγάρου σε άλλο κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης τότε θα πρέπει η εταιρεία που κάνει την πώληση να εξακριβώσει την ηλικία του αγοραστή, ώστε προφανώς αυτός να μην είναι ανήλικος. Βεβαίως, στην πράξη αυτό, το να μην είναι ανήλικος, είναι πολύ σωστό.

Θέλω, όμως, τώρα να σας ρωτήσω: Μπορεί η εταιρεία να επαληθεύσει με σιγουριά την ηλικία του καταναλωτή που βρίσκεται χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, ποιος παραγγέλλει μέσω διαδικτύου και ποια είναι η ηλικία; Δεν δημιουργούνται ερωτήματα; Δηλαδή, μέσω διαδικτύου θα παραγγέλνεις στην άλλη άκρη της Ευρώπης ή της Αμερικής και θα ξέρει η εταιρεία ποια είναι η ηλικία του καταναλωτή που παραγγέλλει;

Συνολικά το νομοσχέδιο με το ηλεκτρονικό τσιγάρο τέθηκε και υπό αμφισβήτηση από τους εμπόρους του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Δεν έχουμε κανένα επιστημονικό στοιχείο που να αφορά τις βλαβερές του συνέπειες και δεν μπορούμε να το πούμε με σιγουριά. Επομένως είναι πολύ πρώιμο να έχουμε ασφαλή συμπεράσματα για το ηλεκτρονικό τσιγάρο, αλλά ο νομοθέτης επέλεξε την οδό τού να το απαγορεύσει στους δημόσιους χώρους.

Εντάξει, αν είναι σωστό ή όχι, δεν μπορώ να πάρω απόφαση, αλλά θεωρώ ότι πρέπει να παρακολουθούμε τις εξελίξεις και να δράσουμε στο μέλλον ανάλογα. Δεν μπορούμε ούτε να το καταδικάσουμε ούτε να το αθώσουμε. Διότι υπάρχει το ενδεχόμενο το ηλεκτρονικό τσιγάρο να είναι βλαβερό, αλλά υπάρχει και το ενδεχόμενο να μην είναι και να αποτελεί μια καλή και ακίνδυνη λύση στους καπνιστές. Οπότε, ο εθνικός νομοθέτης θα πρέπει να προσαρμοστεί αναλόγως με τα ευρήματα των ερευνών. Δεν έχουν τελειώσει τα ευρήματα. Δεν έχουμε αναλύσεις και τεκμη-

ριωμένες απαντήσεις.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσοι συμμετείχαμε στην επιτροπή του παρόντος νομοσχεδίου, γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά τα τεράστια ποσοστά καρκίνου και άλλων ασθενειών που προκαλεί το κάπνισμα. Γνωρίζουμε πόσο σοβαρά θέματα έχει το παθητικό κάπνισμα στην Ελλάδα. Μάλιστα, το 2016 δεν υπάρχει κανένας σεβασμός στους δημόσιους χώρους. Δεν υπάρχει καφετέρια, εστιατόριο που να λέει με σαφήνεια ότι απαγορεύεται το κάπνισμα. Μπορείς να πας να καπνίσεις, να εκθέσεις τα παιδιά σου σε κίνδυνο και λοιπά. Αυτό φυσικά είναι απαράδεκτο σε μια πολιτισμένη χώρα και το λέω εγώ που είμαι καπνίστρια –κατηγορώ και εγώ τον εαυτό μου- αλλά τουλάχιστον τα εγγόνια μου δεν θέλω όταν πηγαίνουν σε έναν δημόσιο χώρο, να αναγκάζονται να αναπνέουν τα βλαβερά συστατικά του καπνίσματος και να πρέπει να ρωτούν, πριν μπουν, αν επιτρέπεται ή δεν επιτρέπεται το κάπνισμα.

Είναι γεγονός ότι ο Έλληνας νοιώθει ότι μπορεί να καπνίζει οπουδήποτε, γιατί αυτό στηρίζεται σε έλλειψη παιδείας. Θα ήθελα να σταθώ, επίσης, στο εξής: Πρέπει να πάρουμε μια πρωτοβουλία να στηρίζουμε την οργανωμένη αντικαπνιστική εκστρατεία σε όλα τα σχολεία της χώρας. Θα πρέπει σε όλα τα δημοτικά, σε όλα τα γυμνάσια, σε όλα τα λύκεια τα παιδιά να μάθουν αναλυτικά για το πόσο κακό κάνει το τσιγάρο. Έτσι η νέα γενιά θα έχει τη σωστή στάση και θα έχει τη συνείδηση πλέον να το εφορμάσει και να το ενστερνιστεί, χωρίς να της το επιβάλουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει και μια άλλη διάσταση του προβλήματος. Όσον αφορά τα νομοθετικά ζητήματα ένα πολύ σημαντικό είναι ότι πρέπει να υπάρχει και μια πολιτική βούληση για την εφαρμογή της. Έχουμε λαθρεμπόριο καπνού στη χώρα μας και αυτό αποτελεί τρομερό πρόβλημα. Στην πραγματικότητα μιλάμε για ένα γιγάντιο κλάδο παραοικονομίας.

Το 2015, κύριε Υπουργέ, το ελληνικό δημόσιο έχασε 740 εκατομμύρια ευρώ από το λαθρεμπόριο τσιγάρων. Μιλάμε για ένα απίστευτο, ασύλληπτο ποσό και εσείς αφήσατε το 2015 να χαθούν 740 εκατομμύρια ευρώ από το λαθρεμπόριο τσιγάρων και κόψατε το ΕΚΑΣ στους συνταξιούχους. Ακόμη και στους ανάπηρους κόψατε επιδόματα. Συζητήστε το με τον κύριο Υπουργό Οικονομικών.

Όλα αυτά τα νούμερα φαίνονται σε μια μικρή πτώση το 2016 και θα καταθέσω το σχετικό δημοσίευμα της «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ». Ωστόσο, το πρόβλημα παραμένει πάρα πολύ μεγάλο.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Θεοδώρα Μεγαλοοικονομίου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Φυσικά δεν είναι μόνο η τεράστια ζημία του ελληνικού δημοσίου που χάνει τόσα χρήματα, τη στιγμή που ο τόπος τα έχει τόσο ανάγκη, αλλά είναι και η δημόσια υγεία.

Ξέρετε ότι τα λαθραία τσιγάρα δεν έχουν περάσει κανενός είδους έλεγχο, δεν τηρούν καμμία προδιαγραφή και είναι εξαιρετικά επικίνδυνα και δεν μπορούμε να τα ελέγξουμε, δηλαδή δεν έχουν καμμία προδιαγραφή και μπορεί να είναι τελείως επιβλαβή για την υγεία των καταναλωτών. Επομένως ο μεγάλος πόλεμος βρίσκεται εκεί, στην αποτελεσματική καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, και πλέον αναμένουμε τα αποτελέσματα από τον πρόσφατα ψηφισμένο ν.4411/2016 για την ανάθεση της προμήθειας των ταινιών φορολογίας καπνού από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Ελπίζω, τουλάχιστον, να παταχθεί το λαθρεμπόριο καπνού και να απαλλαγεί ο τόπος από το καταστροφικό φαινόμενο, που οι προηγούμενες κυβερνήσεις προσπάθησαν, αλλά δεν το κατόρθωσαν. Επίσης, τα πολλά και μεγάλα έσοδα, αυτά που χάνει το ελληνικό δημόσιο σε αυτή την κρίσιμη εποχή που ζούμε έχει μεγάλη σημασία να μείνουν στον τόπο μας και να πάψετε να κάνετε τις άλλες περικοπές από τους φτωχούς και τους συνταξιούχους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστώ και εγώ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο και θα σας δώσω αντί για δεκαοκτώ λεπτά είκοσι λεπτά, για να πείτε ποιες τροπολογίες κάνετε δεκτές.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι όντως έχει διεξαχθεί μια παραγωγική συζήτηση από όλες τις πτέρυγες με μια διάθεση συμβολής στην αντιμετώπιση ενός μείζονος κοινωνικού προβλήματος, ενός προβλήματος δημόσιας υγείας.

Ξέρουμε όλοι ότι το κάπνισμα είναι σε παγκόσμιο επίπεδο η πρώτη αιτία πρώιμης αλλά αποτρέψιμης θνησιμότητας στις αναπτυγμένες χώρες. Άρα για μια χώρα όπως η Ελλάδα είναι όντως ένα τεράστιο πρόβλημα δημόσιας υγείας. Υπάρχει μια μικρή υποχώρηση τα τελευταία χρόνια στα ποσοστά των καπνιζόντων στον γενικό πληθυσμό και στον νεανικό πληθυσμό και αυτό είναι ενθαρρυντικό αλλά συνολικά τα ποσοστά παραμένουν πάρα πολύ υψηλά. Σε αυτό αναφέρθηκε και ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ. Είναι περίπου 37% με 38% με μια λίγο μεγαλύτερη υπεροχή των ανδρών.

Επίσης, είναι ενδιαφέρον ότι υπάρχουν έρευνες που αποδεικνύουν ότι ένα μεγάλο ποσοστό των μαθητών γυμνασίου, πάνω από το 20%, έχει δοκιμάσει, έχει έρθει σε επαφή με τον καπνό ή με άλλα προϊόντα και ένα περίπου 10% κάνει συστηματική χρήση καπνού, καπνίζει συστηματικά.

Νομίζω ότι έχουμε να αντιμετωπίσουμε μια μεγάλη πρόκληση και το μεγάλο κενό είναι φυσικά ότι δεν έχει υλοποιηθεί εδώ και οκτώ χρόνια ο αντικαπνιστικός νόμος. Με το νομοσχέδιο αυτό κλείνουμε μια θεσμική εκκρεμότητα, που υπάρχει, για την ενσωμάτωση μιας ευρωπαϊκής οδηγίας αλλά, προφανέστατα, το πρόβλημα είναι η εφαρμογή του στην πράξη. Επίσης, εδώ υπάρχουν άλλες δύο κρίσιμες εκκρεμότητες. Η μια αφορά την εφαρμογή του νόμου που ψηφίστηκε πρόσφατα για το λαθρεμπόριο καπνού, που σωστά έχει επισημανθεί ότι συνεισφέρει σε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό και ίσως μειώνει ψευδώς τα ποσοστά κατατάσσοντας λαθραίων τσιγάρων.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε το εξής: Πρώτον, δεν νομοθετούμε εν κενώ. Υπάρχει ένα πολύ συγκεκριμένο πλαίσιο, το οποίο έχει θέσει η ευρωπαϊκή οδηγία του 2014 και σε αυτό το πλαίσιο προσπαθήσαμε να κινηθούμε και όπου η οδηγία δεν μας έδινε ευχέρεια επιλογών, τηρήσαμε ακριβώς το γράμμα της και όπου είχαμε ευχέρεια επιλογών, πήγαμε συνειδητά σε μια λίγο πιο αυστηρή εκδοχή.

Επίσης, λάβαμε υπ' όψιν μας –και αυτό είναι πολύ σημαντικό– το πόρισμα της διυπουργικής επιτροπής, μιας επιτροπής η οποία συγκροτήθηκε με συνεργασία τριών Υπουργείων και με εμπειρογνώμονες από πέρυσι, από την άνοιξη του 2015, η οποία κατέθεσε ένα πολύ συγκεκριμένο πόρισμα και το πόρισμα αυτό ήταν η βάση για τη συγκεκριμένη νομοθέτηση.

Στην ευρωπαϊκή οδηγία, λοιπόν, υπάρχουν ορισμένες κρίσιμες παραδοχές, τις οποίες πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας. Πρώτον, ότι τα καπνικά προϊόντα, η νικοτίνη και τα προϊόντα καπνού δεν είναι συνήθη εμπορεύματα. Αυτή είναι μια κορυφαία αρχή. Δεν είναι συνήθη εμπορεύματα.

Άρα η προτεραιότητα στην προσέγγισή τους πρέπει να αφορά το θέμα της υγείας. Συνεπώς η προστασία της υγείας πρέπει να είναι σε υψηλή προτεραιότητα. Έτσι ακριβώς λέει το προοίμιο. Πρέπει να υπάρχει υψηλή προτεραιότητα στην προσέγγιση αυτών των θεμάτων.

Επίσης, μια δεύτερη παραδοχή είναι ότι η νικοτίνη είναι μια τοξική ουσία. Ξέρουμε όλοι ότι είναι μια πολύ ισχυρή ψυχοδραστική ουσία, αλλά για πρώτη φορά μπαίνει σε νομικό κείμενο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο όρος «τοξική ουσία». Αυτό έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία για το πώς θα αντιμετωπίσουμε ακόμα και τα νεότερα προϊόντα, που περιέχουν, όμως, έστω και λιγότερη ποσότητα νικοτίνης.

Το τρίτο είναι ότι δεν γίνεται αποδεκτή από την ευρωπαϊκή οδηγία η λογική του λιγότερου βλαπτικού προϊόντος. Αυτό νομίζω ότι είναι, επίσης, πάρα πολύ σημαντικό. Λέει μάλιστα ρητά ότι αυτή η λογική μπορεί να είναι παραπλανητική.

Επίσης, δεν αποδέχεται τη λογική ότι μπορούν είτε πάνω στα καπνικά προϊόντα είτε αλλού να υπάρχουν ισχυρισμοί περί μειωμένης επίπτωσης στην υγεία ή ισχυρισμοί υγείας.

Και τελευταία, επίσης, παραδοχή είναι ότι στην ευρωπαϊκή οδηγία αναφέρεται ρητά –και αυτό είναι ένα consensus επιστημονικό και πολιτικό το οποίο έχει παραχθεί στα όργανα της Ευρώπης– ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο μπορεί να αποτελέσει δυνη-

τικά πύλη εισόδου για τον εθισμό στη νικοτίνη, ιδιαίτερα σε νέους ανθρώπους. Αυτό, δηλαδή, δεν το λέει η Κυβέρνηση, δεν το λέει η διυπουργική επιτροπή. Το λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση με το επίσημο κείμενό της.

Με αυτές τις παραδοχές, όπως φάνηκε και στη συζήτηση που κάναμε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων στην ακρόαση φορέων, που συμμετείχαν φυσικά οι επαγγελματικές ομάδες αλλά και εξαιρετικοί εκπρόσωποι της επιστημονικής κοινότητας της χώρας, συμφωνεί και υπερθεματίζει η πλειονότητα του επισημονικού κόσμου.

Φυσικά, αφήνεται να εννοηθεί ότι υπάρχει και μια επιστημονική διχογνωμία γύρω από αυτά τα θέματα. Δεν είναι τεκμηριωμένη αυτή. Οι μελέτες στις οποίες γίνεται αναφορά είναι μελέτες που αφορούν λίγα περιστατικά και δεν έχουν τις προδιαγραφές μιας έγκυρης καταγραφής και μιας έγκαιρης άποψης, η οποία μπορεί να αναθεωρήσει ενδεχομένως τις προσεγγίσεις που έχουν γίνει.

Εμείς, λοιπόν, αυτό το οποίο κάνουμε είναι, πρώτον, ότι θέτουμε το πλαίσιο για την κυκλοφορία των νέων καπνικών προϊόντων. Συνειδητά επιλέξαμε την αδειοδότηση. Μας έδινε τη διακριτική ευχέρεια η ευρωπαϊκή οδηγία να πάμε σε αδειοδότηση και όχι σε απλή κοινοποίηση.

Δεν υπάρχει κανένα θέμα, σαν αυτό που έθεσε η κ. Χριστοφιλοπούλου. Στο άρθρο 19 παράγραφος 3 της ευρωπαϊκής οδηγίας αναφέρεται ρητά ότι τα κράτη-μέλη μπορούν να θεσπίσουν σύστημα για την αδειοδότηση των νέων προϊόντων καπνού. Αυτό ακριβώς κάνουμε. Άρα δεν χρειάζεται κάποιου ειδικού τύπου διαβούλευση με τα ευρωπαϊκά όργανα. Μας παρέχεται η εξουσιοδότηση να νομοθετήσουμε με βάση τα δικά μας κριτήρια.

Αυτό το οποίο, όμως, προσπαθήσαμε να κάνουμε -οφείλω να θυμίσω ότι αυτή ήταν η αρχική πρόταση της διυπουργικής επιτροπής- ήταν η προθεσμία για την κατάθεση του φακέλου και την έκφραση γνώμης από την πενταμελή επιτροπή να είναι ένα εξάμηνο.

Κατεβάσαμε αυτόν τον χρόνο στο ένα τρίμηνο. Είπαμε ότι αν το τρίμηνο παρέλθει άκαρπο, χωρίς να έχει εκδοθεί γνωμοδότηση, οφείλουν τα μέλη της επιτροπής να ενημερώσουν τον Υπουργό εγγράφως για τους λόγους της μη ανταπόκρισης και σε αυτή την περίπτωση δίνει ο Υπουργός τη δυνατότητα για άλλο έναν μήνα στον οποίο οφείλουν να ολοκληρώσουν τις εργασίες τους.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν και το κλίμα το οποίο διαμορφώθηκε και τις επιφυλάξεις πτερύγων της Βουλής καταλήξαμε -και θα το καταθέσω τώρα σε νομοτεχνική βελτίωση αυτό- ότι αν παρέλθει το τετράμηνο χωρίς να έχει η πενταμελής επιτροπή ολοκληρώσει το έργο της -η προσπάθεια που θα κάνουμε εμείς θα είναι να ολοκληρώσει το έργο της και να έχουν συναίσθηση του καθήκοντος να φέρουν στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου και στην πολιτεία για έγκυρη γνώμη- και χωρίς να υπάρξει αυτή η γνωμοδότηση, το προϊόν θα μπαίνει στην κυκλοφορία χωρίς υπουργική απόφαση, αυτόματα και ο Υπουργός, βεβαίως, στην περίπτωση που έχει έρθει εκπρόθεσμα αρνητική γνωμοδότηση, υποχρεούται -όχι δύναται- να το αποσύρει.

Αυτή είναι η νομοτεχνική πρόταση την οποία θα καταθέσουμε. Νομίζω ότι είναι μια ισορροπημένη πρόταση που λαμβάνει υπ' όψιν της την ανησυχία για την ενδεχομένως γραφειοκρατική δυσλειτουργία των υπηρεσιών και του κράτους και πραγματικά καλώς τις πολιτικές δυνάμεις που έχουν εκφράσει επιφυλάξεις και αντηρήσεις γι' αυτό το άρθρο, μετά από αυτή τη ρύθμιση, να τις άρουν.

Για το θέμα, επίσης, του ηλεκτρονικού τσιγάρου, για το οποίο έγινε πάρα πολλή συζήτηση, πρέπει να έχουμε μια εικόνα. Αυτό το οποίο κάνουμε είναι ένα προϊόν, το οποίο κυκλοφορούσε επί περίπου οκτώ -δέκα χρόνια στη χώρα παράνομα, χωρίς καμμία άδεια, χωρίς καμμία έγκριση, τώρα μπαίνει σε ένα πλαίσιο. Υποχρεούνται οι επιχειρήσεις, που εμπορεύονται ηλεκτρονικά τσιγάρα, να καταθέτουν φακέλους με τις προδιαγραφές των προϊόντων, με τις περιεκτικότητες νικοτίνης στους περιέκτες επαναπλήρωσης κ.λπ., με αυστηρές προδιαγραφές που έχουν μπει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτή ήταν η ρητή κατεύθυνση της οδηγίας.

Σε αυτό το κομμάτι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η οδηγία της δεν μας άφηναν περιθώριο. Προέβλεπαν μόνο κοινοποίηση και όχι

αδειοδότηση. Όμως, με την απαίτηση μέσα σε ένα εξάμηνο να υπάρξει η κατάθεση του φακέλου, η οποία θα γνωστοποιεί τις λεπτομέρειες κάθε προϊόντος που κυκλοφορεί και, άρα, θα μας δίνει τα εχέγγυα ότι έχουμε στην αγορά σχετικώς ασφαλή προϊόντα.

Τώρα, επίσης, αυτό το οποίο αποφασίσαμε είναι να μην εξαιρέσουμε το ηλεκτρονικό τσιγάρο από τις απαγορεύσεις που αφορούν το κλασικό τσιγάρο στους προβλεπόμενους χώρους, από τον νόμο δηλαδή, ο οποίος, βεβαίως, ξέρουμε ότι στην πράξη δεν εφαρμόζεται.

Θεωρώ ότι αυτό, επίσης, είναι ένα σημαντικό μήνυμα σε μία χώρα με πολύ μεγάλα ποσοστά καπνιστών στον ελληνικό πληθυσμό και που κυρίως υπάρχει ένα καθεστώς ασιδωσίας, ανυπαρξίας ελέγχου και ατιμωρησίας όσων παραβιάζουν τον νόμο. Νομίζω ότι θα δοθεί ένα μήνυμα ότι υπάρχουν χώροι σεβασμού του δικαιώματος των μη καπνιστών, που είναι η πλειοψηφία της κοινωνίας, να μην έρχονται σε επαφή, ούτε με τον καπνό μας ούτε με τον ατμό μας και να εμπεδωθεί μία συνείδηση στους πολίτες ότι υπάρχουν χώροι, που πρέπει να είναι περιφρουρημένοι, είτε από την κλασική καπνιστική συμπεριφορά είτε από την προσομοίωσή της. Αυτή είναι η ιδέα.

Νομίζουμε ότι είναι ένα βήμα αλλαγής κοινωνικής συνείδησης, το οποίο, βεβαίως, θέλει χρόνο για να αλλάξει οριστικά και να ανατραπεί αυτό το κλίμα παραβατικότητας και ανομίας, το οποίο υπάρχει.

Θέλει συντονισμένες προσπάθειες από την πολιτεία πρωτίστως, που έχει την ευθύνη της εφαρμογής, αλλά απαιτεί και συστράτευση και της επιστημονικής κοινότητας και των κοινωνικών οργανώσεων και των πολιτικών δυνάμεων. Και, προφανώς, και η προσωπική στάση καθενός έχει τον ρόλο της σε αυτή την προσπάθεια.

Διατυπώνεται πολλές φορές μια ευχή από συναδέλφους ότι πρέπει να βρούμε μια ισορροπία ανάμεσα στη δημόσια υγεία και στη λειτουργία -ας πούμε- της αγοράς, στα επιμέρους συμφέροντα που σχετίζονται με αυτόν τον χώρο και λοιπά. Ξέρετε πολύ καλά ότι αυτή η ισορροπία δεν είναι εύκολη. Είναι πολύ δύσκολη η ισορροπία ανάμεσα στη δημόσια υγεία και στην αγορά. Υπάρχει ετερογένεια συμφερόντων και σκοπών και είναι πολύ δύσκολο να βρει κανείς αυτή την ισορροπία.

Εμείς, λοιπόν, συνειδητά επιλέξαμε σε αυτό το δίλημμα να γείρουμε την πλάστιγγα προς την πλευρά της δημόσιας υγείας. Και, βεβαίως, πρέπει κάποιος να λαμβάνει υπ' όψιν του τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις και να κάνει ενδεχομένως αντισταθμιστικού τύπου παρεμβάσεις. Όμως, για εμάς, για το Υπουργείο Υγείας, που εισηγείται αυτό το νομοσχέδιο, η προτεραιότητα δεν μπορεί να είναι άλλη από τη δημόσια υγεία.

Βεβαίως, δεν μπορούμε να μπούμε στη λογική, όπως είπα και πριν, του λιγότερου επιβλαβούς, σε αυτή τη λογική που ισχυρίζεται η βιομηχανία ότι έχουν τα νέα προϊόντα. Δεν μπορούμε να μπούμε σε μια λογική του να παριστάνουμε τους ρυθμιστές του επιχειρηματικού ανταγωνισμού.

Αυτό το οποίο θέλουμε να εγγυηθούμε είναι η ασφάλεια των προϊόντων, που έχουν σχέση με αυτό το βλαπτικό προϊόν, που είναι η νικοτίνη αλλά και ο καπνός, πρωτίστως όμως η προστασία της ατομικής και της δημόσιας υγείας.

Θέλουμε, λοιπόν, να εμπεδωθεί στη χώρα μια κουλτούρα σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων, γιατί όντως παραβιάζονται ανθρώπινα δικαιώματα σε αυτό το κομμάτι. Είναι μια αντικοινωνική συμπεριφορά το να καπνίζει κάποιος σε δημόσιους, κλειστούς χώρους, στους οποίους μπορεί ενδεχομένως να βρεθούν άνθρωποι που έχουν χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια -στερώντας τους τη δυνατότητα μιας κοινωνικότητας, όπως όλοι οι άλλοι έχουν- ή άλλοι ασθενείς με χρόνια νοσήματα, που δεν μπορούν να εκτίθενται στο παθητικό κάπνισμα.

Δεν είναι ιατροκεντρική η προσέγγισή μας, το έχουμε πει εξ αρχής, γιατί και γι' αυτό υπήρξε μια κατηγορία. Είναι η λογική της προστασίας της δημόσιας υγείας, της πρόληψης και της αγωγής υγείας, δηλαδή είναι μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση. Και προτιμούμε, πραγματικά, να κατηγορηθούμε ότι ενδεχομένως κάνουμε κάποιες ρυθμίσεις που έχουν τον κίνδυνο μιας γραφειοκρατικής στρέβλωσης από το να κατηγορηθούμε ότι κάνουμε εκ-

πτώσεις στη λογική της δημόσιας υγείας.

Νομίζω, λοιπόν, ότι γίνεται ένα σημαντικό βήμα με αυτό το νομοσχέδιο. Τα επόμενα βήματα είναι, όμως, τα πιο σημαντικά, δηλαδή τα βήματα της εφαρμογής. Πιστεύω ότι χρειάζεται η πολιτική αποφασιστικότητα, η επιστημονική τεκμηρίωση, η κοινωνική συστράτευση, η συμβολή καθενός προσωπικά και συλλογικά, για να υπάρξει η αλλαγή κλίματος και η αντίστοιχη ωριμότητα σε όλα τα επίπεδα και, βεβαίως, στην κοινωνία, η οποία πραγματικά θα δώσει τη δυνατότητα εναρμόνισης της χώρας μας, με αυτό το οποίο συμβαίνει στον ανεπτυγμένο κόσμο, στην Ευρώπη, ώστε να μη συνεχίζουμε αυτή την προσβλητική –νομίζω– και για τον πολιτισμό μας και για την κουλτούρα μας εξαίρεση από αυτό το κανονιστικό πλαίσιο.

Θα ήθελα, λοιπόν, να κλείσω –εισαγωγικά– την τοποθέτησή μου και να αναφερθώ σε αυτό που είπα προηγουμένως ότι θα καταθέσω ένα σώμα νομοτεχνικών βελτιώσεων –είναι επτά στον αριθμό– τις οποίες θα παρουσιάσω σε λίγο. Απλώς δεν έχω τώρα τον χρόνο να μπω σε λεπτομέρειες. Λάβαμε υπ' όψιν μας όσο μπορούσαμε και τις παρεμβάσεις που έγιναν στη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή.

Υπάρχει μια υπουργική τροπολογία που αφορά το ΚΕΘΕΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, πριν μιλήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, να έχετε καταθέσει τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, παρακαλώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Μπορώ να την καταθέσω τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ολοκληρώστε τώρα. Μετά να τις καταθέσετε παρακαλώ, αλλά πριν ξεκινήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι για να τις έχουν υπ' όψιν τους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Εντάξει, ωραία, κύριε Πρόεδρε.

Η βασική πάντως είναι αυτή που σας είπα πριν.

Η τροπολογία όμως για το ΚΕΘΕΑ θέλει συζήτηση. Εύλογο είναι αυτό που λέτε, αλλά να ξέρετε το εξής:

Πρώτον, δώσαμε τη δυνατότητα στο ΚΕΘΕΑ να προκηρύξει τριάντα πέντε θέσεις μόνιμου κατά κάποιον τρόπο προσωπικού αορίστου χρόνου, για την κάλυψη διαχρονικών κενών. Αυτό έχει να γίνει από το 2006. Από τότε έχουν να γίνουν προσλήψεις προσωπικού στο ΚΕΘΕΑ.

Η ρύθμιση αυτή γίνεται για ένα συγκεκριμένο πρόβλημα που υπάρχει. Έχουμε επτά ψυχοδιαγνωστικά κέντρα. Ήταν χρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ. Πέρσι έληξε η περίοδος χρηματοδότησης. Βρήκαμε μία λύση. Δόθηκε μία οκτάμηνη σύμβαση μέσω του ΚΕΘΕΑ, η οποία λήγει τώρα στις 14 Σεπτεμβρίου και δεν μπορεί να ανανεωθεί.

Δίνουμε, λοιπόν, τη δυνατότητα στο ΚΕΘΕΑ μέχρι να προχωρήσει τις μόνιμες θέσεις και με αυτόν τον τρόπο να καλύψει τη μεγάλη πλειοψηφία των αναγκών αυτών των ψυχοδιαγνωστικών κέντρων, που κάνουν εξαιρετική δουλειά στον τομέα της διπλής διάγνωσης –είναι πάρα πολύ κρίσιμη παρέμβαση– με μπλοκάκι να πάρει για ένα μικρό διάστημα περίπου είκοσι με είκοσι πέντε εργαζόμενους, να καλύψουν αυτό το κενό για να μην υπάρχει πρόβλημα στη θεραπευτική συνέχεια και στη φροντίδα των εξαρτημένων ανθρώπων. Γι' αυτόν τον λόγο μπαίνει. Αυτή η δυνατότητα υπήρχε ούτως ή άλλως σε όλους τους άλλους φορείς, πλην του ΚΕΘΕΑ. Τώρα τη δίνουμε και στο ΚΕΘΕΑ. Μας την έχει ζητήσει το ίδιο το ΚΕΘΕΑ.

Δεύτερον, κάνουμε αποδεκτή την τροπολογία των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ που αφαιρεί αυτή την πρόταση από τη ρύθμιση για την παράταση θητείας των επικουρικών γιατρών, που λέει «εάν η θέση δεν έχει προκηρυχθεί», διότι μπορούσε να δημιουργήσει πρόβλημα στην κάλυψη σημερινών κενών, επειδή έχει ξεκινήσει μια διαδικασία κρίσεων, που όμως ξέρει πολύ καλά και ο συνάδελφος κ. Μπαργιώτας ότι ειδικά για τους γιατρούς θέλει αρκετό χρόνο για να ολοκληρωθεί. Άρα και μόνο η προκήρυξη της θέσης θα δημιουργούσε πρόβλημα.

Προφανώς η τάση είναι να ενισχύουμε προσλήψεις με μόνιμο προσωπικό και να καλύπτουμε τα κενά του συστήματος υγείας. Ξέρετε πολύ καλά ότι έχουν προκηρυχθεί ήδη επτακόσιες εξήντα θέσεις. Η τελευταία αντίστοιχη προκήρυξη –αν θυμάμαι καλά– έγινε το 2010. Υπάρχει τεράστιο ενδιαφέρον. Υπάρχουν θέσεις,

για τις οποίες έχουν υποβάλει τα χαρτιά τους ογδόντα, ενενήντα και εκατό γιατροί για μία θέση. Πολλοί από αυτούς είναι ήδη στο εξωτερικό και δείχνει μια τάση αντιστροφής του ρεύματος μεταναστεύσης στο εξωτερικό αυτό, όταν πήραν το σήμα ότι η πολιτεία αρχίζει και ξαναστηρίζει το δημόσιο σύστημα υγείας.

Δεν θέλουμε προφανώς, δεν υπάρχει κάποιο σχέδιο να μετακυλίσουμε το κόστος των προσλήψεων στους προϋπολογισμούς των νοσοκομείων. Έχουμε, όμως, αυξήσει το αντίστοιχο κονδύλι. Το έχουμε σχεδόν διπλασιάσει σε σχέση με πέρσι. Ήταν 34 εκατομμύρια. Αρχικά το πήγαμε στα 60 εκατομμύρια και είναι ήδη στα 82 εκατομμύρια ευρώ, επειδή ακριβώς θέλαμε σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία να έχουμε την εύκολη και σχετικά σύντομη λύση της κάλυψης των κενών μέσω επικουρικών γιατρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Αναφερθήκατε στην τροπολογία –δεν είπατε τον αριθμό– με γενικό αριθμό 660 και ειδικό 54.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Επίσης, όσον αφορά τις δύο πανομοιότυπες τροπολογίες από το ΚΚΕ και το ΠΑΣΟΚ που αφορούν τους εργαζομένους στον τομέα καθαριότητας των ΟΤΑ η πληροφόρηση...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Δεν είναι ακριβώς πανομοιότυπες. Αφορούν το ίδιο θέμα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Ναι, αφορούν το ίδιο θέμα. Πανομοιότυπες προφανώς δεν είναι. Έχουν άλλη πολιτική...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Υπάρχει πρόταση για αορίστου χρόνου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Σύμφωνοι.

Λέω, λοιπόν, ότι έχω ενημέρωση από το Υπουργείο Εσωτερικών ότι ετοιμάζεται ειδική ρύθμιση.

Θα υπάρξει –νομίζω– νομοσχέδιο την άλλη εβδομάδα του Υπουργείου Εσωτερικών που θα περιλαμβάνει την αντιμετώπιση αυτού του θέματος. Ούτως ή άλλως, απ' ό,τι είδα μέχρι το τέλος του χρόνου έχουμε περιθώριο ή όχι;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Να παραταθούν μέχρι το τέλος του χρόνου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Να παραταθούν. Τέλος πάντως, αυτά τα χειρίζεται το Υπουργείο Εσωτερικών και θα κάνει την αντίστοιχη κίνηση.

Υπάρχει και μία τροπολογία που έχει καταθέσει ο αξιότιμος Πρόεδρος. Είναι η με γενικό αριθμό 658 και ειδικό 52, που ζητά τη δυνατότητα παράτασης θητείας γιατρών διευθυντών του ΕΣΥ πέραν του εξηκοστού εβδόμου έτους της ηλικίας, επικαλούμενη τη πραγματικό πρόβλημα, ότι όντως ενδεχομένως θα υπάρξει ένα κενό στη στελέχωση του συστήματος υγείας με έμπειρους γιατρούς και με μεγάλη θητεία στο ΕΣΥ.

Νομίζω ότι αυτό το θέμα παρ' ό,τι έχει μια λογική –γιατί η πρόταση λέει να μπορούν να παραμείνουν στη θέση τους μέχρι την πλήρωση της θέσης– όμως είναι προβληματική η προσέγγιση αυτή, που λέει να παρατείνουμε συνεχώς –και μάλιστα πέραν των συνηθισμένων βιολογικών ορίων– τον εργασιακό βίο ανθρώπων που έχουν συνεισφέρει στο σύστημα υγείας και έχουν προφανώς καταθέσει την εμπειρία τους και τη γνώση τους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΥΚΟΥΔΗΣ)

Είμαστε σε μία φάση που προκηρύσσουμε καινούργιες θέσεις, που υπάρχει ένα αίτημα ανανέωσης του ανθρώπινου δυναμικού συστήματος, που πρέπει να στείλουμε το σήμα στους νέους γιατρούς, όπως είπα και πριν, που είναι στο εξωτερικό ότι η χώρα αυτή μπορεί να τους δώσει την ευκαιρία μιας αξιοπρεπούς επαγγελματικής και επιστημονικής διεξόδου.

Άρα, λοιπόν, είμαστε σε μία φάση που το σύστημα αρχίζει και προσλαμβάνει νέους γιατρούς. Θεωρώ ότι είναι μία αντιτιθέμενη με αυτή τη λογική τροπολογία. Δεν την κάνουμε αποδεκτή.

Αντίστοιχο αίτημα έχει κατατεθεί και για τους πανεπιστημιακούς γιατρούς και σε συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας είναι επίσης αρνητική η παράταση του εργασιακού βίου πέραν του εξηκοστού εβδόμου έτους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα προχωρήσουμε με τις ομιλίες των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και των συναδέλφων ομιλητών. Θα ομιλούν ένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και δύο ομιλητές. Θα προσπαθήσουμε να εξαντλήσουμε τον κατάλογο. Οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι έχουν τον λόγο για δώδεκα λεπτά και οι συνάδελφοι ομιλητές για επτά λεπτά.

Ξεκινάμε με τη συνάδελφο κ. Νίκη Κεραμέως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κατά παραβίαση του Κανονισμού. Έπρεπε να έχουν μιλήσει οι πρώτοι έξι ομιλητές και μετά ο Υπουργός. Απαράδεκτο, για άλλη μία φορά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κυρία Κεραμέως, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ δείγμα πολιτικού πολιτισμού ότι κατά την επεξεργασία του παρόντος σχεδίου νόμου στην αρμόδια επιτροπή διαμορφώθηκε ένα κλίμα συναίνεσης τουλάχιστον γύρω από τη βασική κατεύθυνση, αλλά και την αναγκαιότητα του νομοσχεδίου.

Θεωρώ δείγμα πολιτικού πολιτισμού ότι όλοι σε αυτή την Αίθουσα, καπνιστές και μη, συμφωνούμε ότι το κάπνισμα είναι ένας μείζων παράγοντας κινδύνου, ένα σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας και ότι οφείλουμε να νομοθετήσουμε κάθε ενέργεια για την καταπολέμησή του.

Αναρωτιέμαι όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι αξία έχουν όλα αυτά, όταν ο Υπουργός, αρμόδιος για την προστασία της δημόσιας υγείας, καπνίζει στην αίθουσα συνεδριάσεων του Υπουργείου Υγείας και η σχετική φωτογραφία κάνει τον γύρο του διαδικτύου;

Τι αξία έχουν όλα αυτά –και τώρα απευθύνομαι σε όλες τις πτέρυγες του Κοινοβουλίου– όταν μέσα στο ίδιο το Κοινοβούλιο, στο Κοινοβούλιο που ψηφίστηκε ο αντικαπνιστικός νόμος, δεν εφαρμόζεται ο ίδιος αυτός νόμος;

Και για να μιλήσουμε ανοιχτά, ξεκάθαρα, σταράτα, με εξαίρεση τις αίθουσες της Ολομέλειας και των επιτροπών δεν υπάρχει σχεδόν κανένας χώρος εντός της Βουλής, στον οποίο να γίνεται σεβαστή η απαγόρευση του καπνίσματος. Εντευκτήριο, αίθουσες κομμάτων, γραμματείες, διάδρομοι, τουαλέτες, παντού τσιγάρο!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από μερικούς μήνες είχα την ευτυχία να είμαι έγκυος ούσα Βουλευτής. Με λύπη και απογοήτευση σας καταθέτω ότι πάσχιζα να βρω χώρο εντός του Κοινοβουλίου, στον οποίο να μην αναγκάζομαι να υποστώ και εγώ και το έμβρυο τον καπνό των καπνιστών.

Πήγαινα από καρέκλα σε καρέκλα, από καναπέ σε καναπέ, γιατί όλο και κάποιος κάπνιζε δίπλα μου.

Κυρίες και κύριοι, είναι θλιβερό, αλλά είναι και εξοργιστικό. Αν δεν εφαρμόσουμε εμείς πρώτα υποδειγματικά τους νόμους, πώς περιμένουμε από τους πολίτες να το κάνουν;

Και με αυτή την αφορμή, απευθύνω αίτημα προς το Προεδρείο της Βουλής για το αυτονόητο, να εφαρμόσει, επιτέλους, τον αντικαπνιστικό νόμο εντός της Βουλής.

Κι έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο, αν και δεν έχω να προσθέσω πολλά, καθώς ο εισηγητής μας ανέλυσε σε βάθος τις παραμέτρους της ενσωμάτωσης στην ελληνική νομοθεσία της οδηγίας 2014/40 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού.

Όπως όλοι ξέρουμε, υπήρχε μια παλαιότερη οδηγία, η 2001/37, η οποία έπρεπε να επικαιροποιηθεί. Κι έπρεπε να επικαιροποιηθεί, μεταξύ άλλων, γιατί υπήρξαν νέες επιστημονικές έρευνες που απέδειξαν τις δυσμενέστερες συνέπειες της χρήσης προϊόντων καπνού. Έπρεπε να επικαιροποιηθεί, επειδή εμφανίστηκαν και διαδόθηκαν νέα προϊόντα, όπως είναι το ηλεκτρονικό τσιγάρο. Κι έπρεπε να επικαιροποιηθεί γιατί υπήρξαν έρευνες που αποδεικνύουν, ανάμεσα σε άλλα, ότι η αυστηροποίηση των κανόνων σχετικά με τη διαφήμιση και τη χρήση προϊόντων καπνού έχει θετικές επιπτώσεις, τόσο για την ατομική υγεία των καπνιστών και μη καπνιστών όσο και του συστήματος δημόσιας

υγείας γενικότερα.

Όποιοι και αν είναι οι λόγοι για τους οποίους κρίθηκε αναγκαία η αυστηροποίηση της σχετικής οδηγίας, πάνω απ' όλα προτάσσεται η υψηλή προτεραιότητα που οφείλουν να δίνουν οι κυβερνήσεις στην προστασία της δημόσιας υγείας.

Δυστυχώς δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί κάτι τέτοιο για τη χώρα μας, τη στιγμή που έχουμε αντικαπνιστικό νόμο θεσπισμένο από το 2008 και οκτώ χρόνια μετά δεν εφαρμόζεται σχεδόν πουθενά, ευτελίζοντας όχι μόνο το αγαθό της δημόσιας υγείας, αλλά και κάθε έννοια της έννομης τάξης.

Είναι προσβλητικό για όλους μας τη στιγμή που όλες οι χώρες της Ευρώπης έχουν ενσωματώσει και έχουν εφαρμόσει –γιατί η εφαρμογή είναι το κρίσιμο– την αντικαπνιστική νομοθεσία με αυστηρότητα, εμείς να κερδίζουμε διαρκώς αρνητικές πρωτιές.

Θεωρώ σημαντικό από αυτό εδώ το Βήμα να ειπωθούν κάποιες αλήθειες, όπως αμελίκτα διατυπώνονται με τη δύναμη των αριθμών. Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρομέτρου του Μαΐου του 2015, η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό καπνιστών σε ευρωπαϊκό επίπεδο: 37%-38% έναντι 26%, που είναι ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεύτερο στοιχείο: Το κάπνισμα ευθύνεται για περίπου επτακόσιες χιλιάδες πρόωρους θανάτους ετησίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τρίτο στοιχείο: Ένας στους τέσσερις περίπου θανάτους σε ανθρώπους πάνω από τριάντα πέντε χρόνων συνδέεται με το κάπνισμα.

Τέταρτο στοιχείο: Περίπου το 90% των τακτικών καπνιστών άρχισε να καπνίζει πριν από την ηλικία των δεκαοκτώ ετών.

Πέμπτο στοιχείο: Ένα στα τρία παιδιά ηλικίας δώδεκα ως δεκαοκτώ ετών έχουν δοκιμάσει το κάπνισμα, ενώ ένα στα δέκα παιδιά της ίδιας ηλικίας όχι μόνο το έχουν δοκιμάσει, αλλά είναι ήδη εθισμένα στο κάπνισμα.

Και οι αριθμοί αυτοί, κυρίες και κύριοι, δεν αποτυπώνουν μόνο τη βλάβη που προκαλεί το κάπνισμα στη δημόσια υγεία. Οι επιπτώσεις είναι δραματικές και στην οικονομία.

Τα δημόσια συστήματα υγείας επιβαρύνονται με 25 δισεκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο εξαιτίας του καπνίσματος, ποσό το οποίο ξεπερνά το 1,5% του ΑΕΠ, με το κόστος αυτό να παρουσιάζει αυξητική τάση κατά περίπου 2% ανά έτος. Στην Ελλάδα, κατά τη διάρκεια της κρίσης, υπάρχει επιβάρυνση 3,5 δισεκατομμυρίων ευρώ τον χρόνο εξαιτίας του καπνίσματος.

Η απώλεια της παραγωγικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω του καπνίσματος αποτιμάται σε 8 δισεκατομμύρια ευρώ τον χρόνο και αυξάνεται επίσης με ετήσιο ρυθμό 2%. Και σταμάτα εδώ.

Επιτρέψτε μου μια αναφορά στην υπουργική τροπολογία, σύμφωνα με την οποία δίνεται η δυνατότητα στο ΚΕΘΕΑ να συνεργάζεται με γιατρούς, νοσηλευτές, θεραπευτές, πρώην εξαρτημένους, για να καλύψει τις ανάγκες του σε προσωπικό. Επί της αρχής, δεν έχουμε αντίρρηση, καθώς πρέπει να λειτουργήσει απρόσκοπτα το ΚΕΘΕΑ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά τους δημοσιονομικούς περιορισμούς και τους κανόνες που ισχύουν σχετικά με τις προσλήψεις στο δημόσιο. Και γνωρίζουμε όλοι σε αυτή την Αίθουσα τις δυνατότητες για νέες προσλήψεις και ότι αυτές είναι περιορισμένες, παρά το γεγονός ότι η έλλειψη προσωπικού, ειδικά στους φορείς υγείας, προκαλεί τεράστιες ανάγκες και δυσλειτουργίες, που μπορούν να οδηγήσουν ακόμη και στην απώλεια ανθρώπινης ζωής, τη στιγμή που, από την άλλη, υπάρχουν υπηρεσίες του δημοσίου, οι οποίες είναι υπερστελεχωμένες.

Ωστόσο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εσείς εδώ και είκοσι μήνες που είστε στην εξουσία, δεν έχετε σταματήσει να προσλαμβάνετε κατά τρόπο άτακτο, απρογραμματίστο και κυρίως χωρίς προηγούμενη διερεύνηση αναγκών. Ποιος θα πληρώσει τον λογαριασμό που εσείς αυτή τη στιγμή φουσκώνετε τόσο γενναιόδωρα για να παραμείνετε αρεστοί σε κομματικές πελατείες; Το κυριότερο, πώς σκοπεύετε να καλυφθούν πραγματικές ανάγκες σε προσωπικό στη δημόσια υγεία, στη δημόσια παιδεία; Οι πραγματικές ανάγκες πώς θα καλυφθούν, όταν έχετε ξεδύσει τα ποσά των προσλήψεων για οριζόντιες επαναπροσλήψεις, για πα-

ράδειγμα, το 2015;

Θα κλείσω και θα είμαι σύντομη, κύριε Πρόεδρε, με δύο σχόλια από την επικαιρότητα.

Πρώτο σχόλιο: Κυρίες και κύριοι, δεν μπορώ παρά να κάνω μια σύντομη αναφορά σε όσα διημείφθησαν χθες στην εξεταστική επιτροπή για τη δανειοδότηση μέσω μαζικής ενημέρωσης. Τι αποκαλύφθηκε χθες στην εξεταστική επιτροπή; Από την κατάθεση του Διευθύνοντος Συμβούλου της εφημερίδας «ΑΥΓΗ» προέκυψε ότι, πρώτον, η «ΑΥΓΗ», με καθημερινές πωλήσεις μόλις χίλια πεντακόσια φύλλα και με αρνητικό πιστωτικό παρελθόν -θυμίζω ότι η «ΑΥΓΗ» είχε κάνει στάση πληρωμών, διαγραφή χρεών, όλα αυτά επιβεβαιώθηκαν χθες από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εφημερίδας «ΑΥΓΗ»- έλαβε δάνειο το 2009 1,2 εκατομμύρια ευρώ, το οποίο εν συνεχεία έγινε 1,5 εκατομμύριο ευρώ.

Ερωτώ το εξής: Πώς πήρε το δάνειο αυτό; Το πήρε επί τη βάσει επιστολής του ΣΥΡΙΖΑ προς την τράπεζα, όχι εγγυητικής με τη νομική έννοια του όρου, αλλά επιστολής, η οποία τι έλεγε; Έλεγε ότι λίγο-πολύ ο ΣΥΡΙΖΑ είναι το αφεντικό και, συνεπώς, είναι η λεγόμενη «δήλωση πατρωνίας», ότι δηλαδή το αφεντικό της «ΑΥΓΗΣ» είναι ο ΣΥΡΙΖΑ.

Δεύτερο στοιχείο που αποκαλύφθηκε χθες είναι το εξής. Η «ΑΥΓΗ», με καθημερινές πωλήσεις μόλις χιλίων πεντακοσίων φύλλων, έλαβε διαφήμιση από τράπεζες ύψους 470.000 ευρώ.

Τρίτο στοιχείο: Ο Διευθύνων Σύμβουλος της «ΑΥΓΗΣ» αρνήθηκε κατ' επανάληψη να αποκαλύψει το όνομα του φυσικού προσώπου που κρύβεται πίσω από offshore εταιρεία, η οποία εντοπίστηκε στο μετοχολόγιο της «ΑΥΓΗΣ». Μάλιστα, είπε ο εκπρόσωπος της εφημερίδας: «Δεν λέω το όνομα για να μη γίνει θόρυβος».

Διερωτώμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Τι έχει να κρύψει η «ΑΥΓΗ»; Γιατί έχει να γίνει θόρυβος, αν αποκαλυφθεί αυτό το όνομα του φυσικού προσώπου που κρύβεται πίσω από offshore μέσου μαζικής ενημέρωσης;

Τελευταίο στοιχείο που αποκαλύφθηκε, πολύ σημαντικό, είναι το εξής: Αποκαλύφθηκε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ στηρίζει οικονομικά την εφημερίδα μέσα από την κρατική του χρηματοδότηση και αυτό, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, συνιστά κατάφωρη παραβίαση του ν.4304/2014. Κοιτάξτε το, είναι το άρθρο 1. Τι λέει αυτό το άρθρο; Λέει ότι, όταν το κόμμα χρηματοδοτείται από το κράτος, τα χρήματα αυτά μπορεί να τα δαπανά για τους εξής σκοπούς: για λειτουργικές δαπάνες, για εκλογικές δαπάνες, για επιστημονικούς και για επιμορφωτικούς σκοπούς. Δεν μπορεί να δίνει τα χρήματα που πληρώνουν οι Έλληνες φορολογούμενοι στα κόμματα για να επενδύει σε μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Κυρίες και κύριοι, φαίνεται τελικά ότι το τρίγωνο-μοντέλο της διαπλοκής ΜΜΕ, τράπεζες καλά κρατεί στον ΣΥΡΙΖΑ.

Ένα δεύτερο σχόλιο θα κάνω και θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, από την επικαιρότητα. Την περασμένη εβδομάδα ψηφίστηκε στη

ζούλα -αν μου επιτρέπετε τον όρο- με νομοτεχνική βελτίωση της τελευταίας στιγμής στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας, μια διάταξη με την οποία δινόταν η δυνατότητα σε μέλη ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ να γίνουν λέκτορες με κλειστές διαδικασίες, ενάντια δηλαδή σε αυτά που προβλέπονται κανονικά για την αναγόρευση λεκτόρων και καθηγητών. Ξεσηκώθηκε η Αντιπολίτευση, ξεσηκώθηκε η ακαδημαϊκή κοινότητα και τι διαβάζουμε σήμερα; Διαβάζουμε σήμερα ότι η αρμόδια Υπουργός έδωσε εντολή να παγώσει η εφαρμογή αυτού του νόμου που ψηφίστηκε μόλις την περασμένη εβδομάδα.

Ερωτώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Έτσι νομοθετείτε; Είναι αυτός τρόπος νομοθέτησης; Είναι αυτός τρόπος διακυβέρνησης; Ψηφίζετε και ξεψηφίζετε ανάλογα με τις αντιδράσεις;

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κυρία Κεραμέως.

Κύριε Υπουργέ, είπατε ότι θέλετε να κάνετε νομοτεχνικές βελτιώσεις τώρα;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Κύριε Πρόεδρε, τις καταθέτω. Είναι επτά νομοτεχνικές βελτιώσεις. Τη μία την ανέπτυξα προηγουμένως. Για την άλλη έχω πάρει υπ' όψιν μου δύο παρατηρήσεις που είχε κάνει ο κ. Γιόγιακας στη συζήτηση στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων. Είναι φραστικές βελτιώσεις. Θα τις δείτε τις αλλαγές, δεν είναι κάτι το ιδιαίτερο.

Επίσης, επαναφέραμε μία πρόταση που μας είχε κάνει η κεντρική νομοπαρασκευαστική επιτροπή. Επαναφέραμε αυτή τη ρύθμιση, παρ' ότι υπήρξε μία σύσταση να απαλειφθεί μία παράγραφο.

Αυτό που είναι σημαντικό είναι το εξής: Σε αυτή την πενταμελή επιτροπή υπήρξε μία επιφύλαξη σχετικά με το πώς θα συγκροτηθεί η επιτροπή, εάν ο ΕΟΦ ή η Πνευμονολογική Εταιρεία δεν ορίσουν εκπροσώπους και, ενδεχομένως, να υπάρξει καθυστέρηση κ.λπ..

Προσθέτουμε, λοιπόν, ένα εδάφιο που λέει ότι εάν δεν οριστούν απ' αυτούς τους αρμόδιους φορείς, τότε ο Υπουργός Υγείας ορίζει επιπλέον αυτά τα πρόσωπα, έναν υπάλληλο του ΕΟΦ με αντίστοιχο γνωστικό αντικείμενο -να έχει, δηλαδή, ελεγκτική εμπειρία κ.λπ.- και έναν πνευμονολόγο διευθυντή του ΕΣΥ ή έναν πνευμονολόγο μέλος ΔΕΠ, σε περίπτωση που υπάρξει για κάποιον λόγο μία δυσκολία συγκρότησης της επιτροπής, οπότε παρέλκει και το θέμα της καθυστέρησης στη συγκρότηση και διεκπεραίωση της διαδικασίας και της αδειοδότησης.

Αυτές είναι οι βασικές αλλαγές. Τις καταθέτω για τα Πρακτικά. (Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Υγείας κ. Ανδρέας Ξανθός καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

«Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚ (αριθμ. L 127/1 της 29.4.2014), όπως το Παράρτημα II της Οδηγίας αυτής τροποποιήθηκε με την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα Οδηγία 2014/109/ΕΕ της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2014 για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού, καθώς και άλλες συναφείς διατάξεις».

Α. ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

1) Η παρ. 6 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου αναδιατυπώνεται ως εξής:

«6. Όλα τα στοιχεία και οι πληροφορίες που παρέχονται προς το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Οικονομικών και από το Υπουργείο Υγείας βάσει του παρόντος άρθρου και του άρθρου 6 υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή. Τα στοιχεία αυτά φυλάσσονται ηλεκτρονικά και εξασφαλίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα υπόλοιπα κράτη μέλη έχουν πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος νόμου. Το Υπουργείο Υγείας εξασφαλίζει τον εμπιστευτικό χειρισμό του εμπορικού απορρήτου και των άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς οφείλουν να προσδιορίζουν, κατά την υποβολή των πληροφοριών σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος και το άρθρο 6, τις πληροφορίες που θεωρούν εμπορικό απόρρητο.»

2) Στην παρ. 3 του άρθρου 17 του σχεδίου νόμου προστίθεται προτελευταίο εδάφιο (πριν την φράση « Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι διετής») ως εξής:

«Σε περίπτωση που ο Ε.Ο.Φ. και η Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία δεν ορίσουν εκπροσώπους, τότε ο Υπουργός Υγείας ορίζει δύο επιπλέον πρόσωπα, ήτοι ένα υπάλληλο του Ε.Ο.Φ. και ένα πνευμονολόγο-Διευθυντή του Ε.Σ.Υ. ή ένα πνευμονολόγο-μέλος Δ.Ε.Π. Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου.»

3) Το εδ. α' της παρ. 4 του άρθρου 17 του σχεδίου νόμου αναδιατυπώνεται ως εξής:

«4. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς νέων προϊόντων καπνού υποχρεούνται, τουλάχιστον τέσσερις μήνες πριν τεθεί σε κυκλοφορία ένα νέο προϊόν καπνού, να καταθέσουν τεχνικό φάκελο στην Επιτροπή της παρ. 3, ή, σε περίπτωση που δεν έχει συγκροτηθεί η Επιτροπή της παρ. 3, στον Υπουργό Υγείας. Ο φάκελος κατατίθεται εγγράφως και ηλεκτρονικώς και περιλαμβάνει τα εξής:»

4) Στην παρ. 6 του άρθρου 17 του σχεδίου νόμου μετά τη φράση «περί αδειοδότησης ή μη του προϊόντος, εντός προθεσμίας τριών μηνών» προστίθεται η φράση:

«από την κατάθεση του φακέλου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του παρόντος.»

5) Τα δύο (2) τελευταία εδάφια της παρ. 8 του άρθρου 17 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται ως εξής:

«Σε περίπτωση που και η τελευταία αυτή προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τότε το νέο προϊόν καπνού τίθεται νομίμως σε κυκλοφορία χωρίς τη σχετική άδεια. Αν, εκ των υστέρων, συνταχθεί αρνητική γνωμοδότηση, ο Υπουργός Υγείας υποχρεούται με απόφασή του να απαγορεύσει την κυκλοφορία του προϊόντος.»

6) Προστίθεται παρ. 12 στο άρθρο 17 του σχεδίου νόμου, η οποία έχει ως εξής:

«12. Τα νέα προϊόντα καπνού που διατίθενται στην αγορά οφείλουν να τηρούν τις προδιαγραφές του παρόντος νόμου. Η υπαγωγή των προϊόντων αυτών στις διατάξεις του παρόντος εξαρτάται από το κατά πόσο τα εν λόγω προϊόντα εμπίπτουν στον ορισμό του μη καπνιζόμενου προϊόντος καπνού ή του προϊόντος καπνού για κάπνισμα.

7) Τα εδ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 24 του σχεδίου νόμου ενσωματώνονται σε ένα εδάφιο (εδάφιο α'), το οποίο αναδιατυπώνεται ως εξής:

«3. Σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης κοινοποίησης των άρθρων 5, 6 και 7 του παρόντος νόμου, σε περίπτωση ελλιπούς κοινοποίησης κατά παράβαση των άρθρων 5, 6 και 7 του παρόντος νόμου και σε περίπτωση ψευδούς κοινοποίησης κατά παράβαση των άρθρων 5, 6 και 7 του παρόντος νόμου επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, πρόστιμο 400 ευρώ ανά προϊόν.»

Β. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

Το σημείο 17 της αιτιολογικής έκθεσης αναδιατυπώνεται ως εξής:

«17. Στο άρθρο 24 προβλέπονται οι κυρώσεις για την πώληση, τη διαφήμιση και τη χρήση προϊόντων καπνού, νέων προϊόντων καπνού, ηλεκτρονικού τσιγάρου και φυτικών προϊόντων για κάπνισμα. Επιφυλάσσεται η ίδια μεταχείριση σε όλα τα προϊόντα αυτά, δεδομένου ότι η νικοτίνη είναι τοξική ουσία (σκέψη 41 προοιμίου της οδηγίας).»

Αθήνα, 07 Σεπτεμβρίου 2016

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ανδρέας Ξανθός

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Η συνάδελφος κ. Μερόπη Τζούφη από τον ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρ' ότι επικράτησε σήμερα ένα κλίμα συναίνεσης, αφού βρέθηκα στο Βήμα μετά την Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας –στα λεχθέντα της, προφανώς, θα απαντήσει ο δικός μας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος– απλώς εισαγωγικά θα ήθελα να πω την ελληνική παροιμία «Φω-νάζει ο κλέφτης, για να φοβηθεί ο νοικοκύρης».

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Για ποιο πράγμα;

ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ: Θα ήθελα να κάνω δύο μικρά ενδεικτικά σχόλια. Η Νέα Δημοκρατία είναι εκείνο το κόμμα που χρωστά και έχει δανειστεί πάνω από 200.000.000 ευρώ –αντίστοιχα και πολύ περισσότερα έχει δανειστεί και το κόμμα του ΠΑΣΟΚ– τα οποία, προφανώς, δεν γνωρίζει κανείς πότε θα αποπληρωθούν. Βεβαίως, δεν έχει δώσει και απάντηση για το απλήρωτο δάνειο της οικογένειας Μητσοτάκη προς την Τράπεζα Πειραιώς από τον «ΚΗΡΥΚΑ ΧΑΝΙΩΝ», στον οποίο είναι μέτοχος ο νυν Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας.

Επαναλαμβάνω ότι δεν είναι αυτός ο σκοπός της ομιλίας μου και προχωρώ στο καθαυτό σκέλος, στο σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας.

Προφανώς θα επαναλάβω κάποια πράγματα που ήδη έχουν ειπωθεί. Είναι ένα νομοσχέδιο που αφορά την παραγωγή και διακίνηση καπνικών προϊόντων, δηλαδή ενός σημαντικού τομέα της ελληνικής κοινωνίας. Κάνει προσπάθεια για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, καθιερώνει –νομίζω και με τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που έκανε δεκτές ο Υπουργός– ένα ισορροπημένο, αξιόπιστο και πλήρες σύστημα αδειοδότησης, παρά τις διατυπωθείσες αντιρρήσεις και επιφυλάξεις περί γραφειοκρατίας, ενώ επιχειρεί και τον ορθό έλεγχο διακίνησης των καπνικών και του εξοπλισμού παραγωγής.

Όμως, εκείνο στο οποίο θέλω κυρίως να αναφερθώ είναι οι διατάξεις που αναφέρονται στη σφαίρα της προστασίας της δημόσιας υγείας, δηλαδή στο ενεργητικό και παθητικό κάπνισμα, με επέκταση κατ' εξοχήν στο ηλεκτρονικό τσιγάρο, όπου αυτή η νομοθέτηση αποτελεί, ουσιαστικά, όπως είπε και ο Υπουργός, υιοθέτηση σχετικής ευρωπαϊκής οδηγίας.

Λόγω της ιατρικής μου ιδιότητας, θα μου επιτρέψετε, όπως είπα και πριν, να εστιάσω κυρίως σ' αυτή την κατεύθυνση. Είναι γνωστές οι πολύ μεγάλες επιπτώσεις σε σοβαρά χρόνια προβλήματα και ασθένειες για τους καπνιστές, καθώς και η αυξημένη θνησιμότητα. Ήδη ειπώθηκε ότι είμαστε η πρώτη χώρα καπνιστών στην Ευρώπη, με το 1/3 του πληθυσμού μας να καπνίζει, κυρίως άνδρες, αλλά, δυστυχώς, με διαρκώς αυξανόμενη τη συμμετοχή των γυναικών, ενώ η απαγόρευση σε συγκεκριμένους κλειστούς χώρους καταστρατηγείται συστηματικά.

Μία σημαντική παράμετρος, την οποία θέλω να αναδείξω γιατί νομίζω ότι συστηματικά υποβαθμίζεται και πήρε πολλά χρόνια για να αναδειχθούν οι σοβαρές της επιπτώσεις, είναι το παθητικό κάπνισμα. Σαν παιδίατρος και παιδονευρολόγος, σας αναφέρω ενδεικτικά –το είχα πει και στις επιτροπές– ότι το κάπνισμα κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης έχει συσχετιστεί με αυξημένο κίνδυνο αποβολών, πρόωρου τοκετού, ελλειποβαρών νεογνών, ενώ αποδεδειγμένα οδηγεί σε σοβαρή μικροκεφαλία, με αποτέλεσμα τη γέννηση παιδιών με πολύ αυξημένο κίνδυνο νευροαναπτυξιακών προβλημάτων, λιγότερο ή περισσότερο σοβαρών.

Επιπρόσθετα, η έκθεση στο παθητικό κάπνισμα των γονιών στη νεογνική και βρεφική ηλικία αυξάνει τον κίνδυνο αιφνιδίου θανάτου, σοβαρών λοιμώξεων του ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού, εμφάνισης ή επιδείνωσης του βρογχικού άσθματος, νευροαναπτυξιακών προβλημάτων και άλλα.

Πιο μακροπρόθεσμα φαίνεται ότι αυξάνει σε ποσοστό 20% την πιθανότητα για μεταγενέστερη εμφάνιση καρδιοπαθειών, πνευμονοπαθειών και διαφόρων τύπων καρκίνων. Γι' αυτό και βιβλιογραφικά αναφέρεται το πολύ δραματικό νούμερο ότι εκατόν πενήντα χιλιάδες παιδιά πεθαίνουν ετησίως από το παθητικό κάπνισμα.

Αν σε αυτό βάλει κανείς και τα στοιχεία του ΠΟΥ από έρευνα σε εκατόν ενενήντα δύο χώρες, θα δει ότι τα νούμερα αυξάνουν δραματικά, καθώς ο αριθμός των θανάτων των ενηλίκων από πα-

θητικό κάπνισμα αγγίζει τους εξακόσιους χιλιάδες ετησίως.

Και, δυστυχώς, έχουμε και τα ελληνικά στοιχεία ότι το 28% των Ελλήνων εκτίθεται σε παθητικό κάπνισμα στο σπίτι, ενώ το 79% –προσέξτε!– υποχρεώνεται να καπνίζει τον καπνό των άλλων σε δημόσιους χώρους, όπως στην εργασία και σε χώρους διασκέδασης.

Συνεπώς στόχος μας –ειπώθηκε από πολλούς– πρέπει να είναι η τήρηση του υπάρχοντος νόμου που παραβιάζεται συστηματικά σε δημόσιους, ιδιωτικούς και κλειστούς χώρους, πιθανόν και με αυστηροποίηση του πλαισίου του –και συμφωνήσαμε ότι θα αποτελέσει θέμα μιας ξεχωριστής συζήτησης– όπως βεβαίως και η αλλαγή της κουλτούρας και του επιπέδου συνείδησης γύρω από το κάπνισμα καθαυτό.

Αν, δηλαδή, θεωρούμε ότι μόνο με την ποινικοποίηση και την απαγόρευση του καπνίσματος στους κλειστούς χώρους θα λύσουμε το πρόβλημα, τότε το στοιχείο δεν θα κερδηθεί. Θα πρέπει να επικεντρωθούμε στη συνέχιση και στη διεύρυνση μιας σοβαρής αντικαπνιστικής καμπάνιας με έμφαση και στην απεξάρτηση, σεβόμενοι φυσικά τους εξαρτημένους καπνιστές που διατηρούν το ιδιωτικό δικαίωμα στην επιλογή τους με διαθεσιμότητα ειδικών ιατρείων, αλλά και αξιόπιστων μεθόδων και προσβάσιμων προϊόντων. Και υπάρχουν σοβαρές προσπάθειες στην κατεύθυνση αυτή. Όμως, πρωτίστως θα γίνει με πρωμοδότηση της πρόληψης, ώστε να μπορούμε να λέμε ότι έχουμε μια επιτυχημένη πολιτική απέναντι στο κάπνισμα και στις καταστροφικές του συνέπειες.

Και στο σημείο αυτό, πρέπει να πούμε για τα ελπιδοφόρα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ που δείχνουν ότι τα τελευταία επτά χρόνια έχουν μειωθεί κατά 14% οι σταθεροί καπνιστές και κατά 13% οι περιστασιακοί, ενώ είναι πολύ ενδιαφέρον ότι η ηλικιακή ομάδα των δεκαέξι έως είκοσι τεσσάρων ετών παρουσιάζει μείωση κατά 33% από το 2009, ενώ από την άλλη μεριά τα ίδια στοιχεία δείχνουν πολύ μεγάλη αύξηση στο παθητικό κάπνισμα.

Και έρχομαι τώρα στο ηλεκτρονικό τσιγάρο, το οποίο έχει ήδη κατακτήσει ένα σημαντικό μερίδιο της αγοράς και διαφημίζεται ως η υγιεινή εναλλακτική του συμβατικού καπνίσματος. Ωστόσο, όλο και περισσότερες μελέτες αμφισβητούν την άποψη αυτή επισημαίνοντας μια σειρά από κινδύνους που σχετίζονται τόσο με τη βραχυπρόθεσμη, αλλά κυρίως με τη μακροχρόνια χρήση των συγκεκριμένων συσκευών ατμίσματος.

Επιπλέον, οι αναφερόμενες θετικές επιδράσεις του ηλεκτρονικού τσιγάρου στη διακοπή του κανονικού βρίσκονται υπό σοβαρή αμφισβήτηση. Δεν αποτελεί εγκεκριμένη επιστημονική μέθοδο απεξάρτησης, όπως κατατέθηκε και από όλες τις επιστημονικές εταιρείες, που συμμετείχαν, αλλά και από τα διεθνή δεδομένα.

Επίσης, το άτμισμα ως προσομοίωση της καπνιστικής συμπεριφοράς μπορεί να αποτελέσει, ιδιαίτερα για νέους ανθρώπους, εναλλακτική επιλογή. Και υπάρχουν πρόσφατες μελέτες, δηλαδή σημείο εκκίνησης της καπνιστικής κουλτούρας, του εθισμού στη νικοτίνη και αφετηρία της εξάρτησης, τόσο σε επίπεδο κοινωνικής συμπεριφοράς όσο και σε επίπεδο βιοχημικής πραγματικότητας.

Υπήρξαν φωνές που μας κατηγορήσαν ότι είμαστε πολύ αυστηροί στην απαγόρευση της ατμίσματος στον δημόσιο χώρο. Όμως, πρόσφατες μελέτες καταλήγουν ότι η χρήση ηλεκτρονικών τσιγάρων προκαλεί εκπομπές αερολυμάτων, αρωματικών ουσιών, βαρέων μετάλλων, μεταλλικών νανοσωματιδίων και νικοτίνης.

Άρα το άτμισμα σε κλειστό χώρο αποτελεί μια νέα πηγή ρυπογόνων χημικών ουσιών, που βεβαίως απαιτούνται και άλλες μελέτες για να αποδειχθεί, όπως άλλωστε έγινε –και πήρε πολλά χρόνια– για το κλασικό παθητικό κάπνισμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνοντας θα ήθελα να πω πως το νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας κινείται στον άξονα της διασφάλισης της δημόσιας υγείας και όχι, όπως υποστηρίχθηκε –ετυχώς από λίγους– στις επιτροπές και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στον άξονα της τακτοποίησης της μιας ή της άλλης δέσμης επιχειρηματικών συμφερόντων.

Ακριβώς, λοιπόν, επειδή το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό και χρήζει περισσότερης και σε βάθος μελέτης, μέχρι να υπάρξουν τεκμηριωμένες αποδείξεις για την επικινδυνότητα ή μη του ηλεκτρονικού τσιγάρου, αποφασίσαμε να αυστηροποιήσουμε το πλαίσιο των διατάξεων.

Για μας, αγαπητοί συνάδελφοι, η δημόσια υγεία αποτελεί προτεραιότητα. Μάλιστα, ορισμένοι από εμάς την υπηρετήσαμε έμπρακτα για σειρά δεκαετιών. Και περισσότερο η εμπειρία μας, παρά η πολιτική μας άποψη, υπαγορεύει πως το πολυπαραγοντικό αυτό πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπίζεται πολυδιάστατα με παρεμβάσεις που να διαμορφώνουν ένα ενιαίο πλαίσιο από την πρόληψη ως την απεξάρτηση.

Σε αυτή τη κατεύθυνση θα προχωρήσουμε, επανασυγκροτώντας την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας -μία από τις επόμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου και της Κυβέρνησής μας συνολικά- παρέχοντας με συντεταγμένο και οργανωμένο τρόπο την απαραίτητη ιατρική γνώση και κάλυψη στον ελληνικό πληθυσμό, σε ένα ζήτημα -όχι το μόνο, υπάρχουν κι άλλα- σημαντικό και απειλητικό για τον άνθρωπο και το περιβάλλον του.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διарκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας περί Διασυνδυασμένης Αστυνομικής Συνεργασίας».

Τώρα, τον λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γεώργιος Βαγιωνάς από τη Νέα Δημοκρατία για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΓΙΩΝΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα εξαντλήθηκε στις επιτροπές. Και στην Ολομέλεια, όμως, τα είπαν πάρα πολύ καλά και ο κ. Γιόγιακας -και συμφωνώ απόλυτα- όπως και η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος, η κ. Κεραμέως, για το κάπνισμα και για το «ηθικό πλεονέκτημα», το λεγόμενο, του ΣΥΡΙΖΑ. Κλείνω την παρένθεση αυτή.

Θα προσπαθήσω να μην επαναλάβω ό,τι είπαν οι προλαλήσαντες και λέχθηκαν εκτενώς στην επιτροπή. Όμως, θέλω να πω πράγματα για όλους τους συναδέλφους που δεν ήταν στην επιτροπή.

Το ηλεκτρονικό τσιγάρο λειτουργεί με μπαταρία που θερμαίνει το υγρό που περιέχει. Και το υγρό που περιέχει είναι τέσσερα πράγματα: Προπυλαινική γλυκόλη, γλυκερίνη, νικοτίνη και αρωματικές ουσίες. Το βάζουμε στα καπνικά προϊόντα γιατί έχει τη νικοτίνη, λες κι άλλες οι ουσίες είναι εντελώς ακίνδυνες. Ε, όχι, δεν είναι ακίνδυνες και θα το αποδείξω. Επειδή το αεροζόλ περιέχουν λιγότερες χημικές ενώσεις και ουσίες από τον καπνό των πραγματικών τσιγάρων, θεωρούνται ασφαλή εναλλακτικά των τσιγάρων, αλλά αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι ακίνδυνο. Και θα πω ότι από την εμπειρία αιώνων που έχουμε από το κοινό κάπνισμα είναι γνωστές εκατομμύρια μελέτες. Η εμπειρία, όμως, των νικωτινικών συσκευών άτμισης, μετράει λιγότερο από δέκα χρόνια.

Για τους ατμιστές παθητικό κάπνισμα δεν υφίσταται. Ουδέν, αναληθέστερον αυτού. Περιμένετε! Η επόμενη γενιά θα δείξει εάν είναι ή όχι, έχοντας υπ' όψιν το ενεργό κάπνισμα όλων των ανθρώπων.

Ποιος συνάδελφος μιλούσε, κύρια Τζούφη, στην ιατρική πριν από τριάντα χρόνια για παθητικό κάπνισμα; Ουδείς. Το είπατε και το τονίζω για να δείξω του λόγου το αληθές. Γιατί δεν υπήρχε; Γιατί τότε αυτοί ήταν ιδιόρρυθμοι υπάλληλοι, που κάπνιζε ο γείτονας τους. Αποδέχθηκε, όμως, ότι ήταν καταστροφικό στην κυριολεξία.

Τώρα, ισχυρίζονται ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο συμβάλλει στη διακοπή του καπνίσματος. Ουδέν, αναληθέστερον αυτού. Αυτό αποδεικνύεται από τη μοναδική -πιστεύω- μελέτη που έγινε από μία ομάδα ανθρώπων σε πεντακάσιες εβδομήντα επτά υπάρχουσες μελέτες. Μάλιστα, οι τριάντα οκτώ απ' αυτές μπήκαν και στο

πρόγραμμα μετανάλυσης. Δεν θα πω για την μετανάλυση, γιατί χρειάζονται ιδιαίτερες στατιστικές γνώσεις. Εκείνο, όμως, που βρέθηκε είναι ότι το ποσοστό που διέκοψε το κάπνισμα ήταν κατά 28% χαμηλότερο από αυτούς που χρησιμοποιούσαν το ηλεκτρονικό τσιγάρο σε σύγκριση με αυτούς που δεν το χρησιμοποιούσαν. Αυτή η μελέτη υπάρχει και είναι στη διάθεση όλων.

Όσον αφορά αυτούς που λένε ότι δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος υγείας -πάλι με ανασκοπική μελέτη- από είκοσι επτά μελέτες και είκοσι έξι περιστατικά βρέθηκε ότι υπάρχουν επιπτώσεις -και επί υγιών ατόμων- και στο αναπνευστικό και στο καρδιαγγειακό και στο γαστρεντερικό και στο ανοσολογικό. Επίσης, υπάρχουν και ατυχήματα από εκρήξεις μπαταριών, ακόμη και δηλητηριάσεις για αυτοκτονία από νικοτίνη με τέσσερις θανάτους. Αυτά, λοιπόν, γι' αυτούς που λένε ότι είναι εντελώς ακίνδυνο.

Απαντώντας στην κοινότητα των Ελλήνων ατμιστών, το νομοσχέδιο δεν κινείται σε λανθασμένη κατεύθυνση. Το σωστό συμπέρασμα είναι πως ό,τι απαγορευτικό ισχύει για τους κοινούς καπνιστές, ισχύει και για τους ατμιστές. Πιστεύω ότι ένας από τους βασικότερους παράγοντες -ο βασικότερος για μένα- κινδύνου -όχι αρρώστια- είναι το κάπνισμα. Και η παχυσάρκία είναι και ο σακχαρώδης διαβήτης είναι, κ.ά.. Αυτά τα αφήνουμε.

Θα σας φέρω, όμως, ένα αναλογικό παράδειγμα, το οποίο έχει και εμπορική μεγάλη σημασία. Όταν τελείωσα την Ιατρική, τα επίπεδα της χοληστερόλης τα είχαμε στο διακόσια πενήντα. Αν κάνω λάθος, διορθώστε με. Μετά από τριάντα χρόνια πήγαμε στα διακόσια είκοσι. Τώρα είναι στα διακόσια και σε λίγο θα πάμε στα εκατόν ογδόντα.

Θα έκλειναν όλες οι βιομηχανίες των γαλακτομικών προϊόντων στην Αμερική, το πρόβλημα της ανεργίας θα εκρήγνυτο και το εφάρμοσαν. Σήμερα υπάρχουν, όμως, οι φαρμακευτικές εταιρείες που κάνουν έρευνες και λένε, «ρίξτε τα ακόμα λίγο». Και φτάνουμε στην Ελλάδα να έχουμε φαρμακευτική δαπάνη περίπου ένα δισεκατομμύριο τον χρόνο για αντιυπερτασικά και αντιχοληστερινικά φάρμακα. Μήπως διαφωνείτε οι συνάδελφοι γιατροί; Αυτή είναι η πραγματική κατάσταση.

Εγώ οφείλω από τη θέση αυτή στο ένα, ενάμισι λεπτό να συγχαρώ την Αντικαρκινική, την Καρδιολογική, την Πνευμονολογική Εταιρεία -ιδιαίτερα τον Πάνο Μπεχράκη, που είναι και ο αρμόδιος εκ μέρους της ελληνικής Κυβέρνησης στις Βρυξέλλες- που το νομοσχέδιο αυτό έχει τη μήτρα στην Ελλάδα. Αυτοί το εισήγαγαν και θα το εφαρμόσουν οι Ευρωπαίοι. Άρα, να και μια πρωτιά που έχουμε, μια καλή πρωτιά. Και οφείλουμε να τη βελτιώσουμε.

Όσον αφορά τα καπνικά προϊόντα των τελευταίων δέκα ετών, θυμάστε τι αρνητική προπαγάνδα έγινε με φωτογραφίες, με ασχημες εικόνες από πνευμόνια, από συκώτια, από καρδιές, με φίλτρο, χωρίς φίλτρο, λεπτότερο τσιγάρο, διαφορετικό χαρτί, τσίχλες μαστίχας κ.ο.κ.. Εκείνο, όμως, που θέλω να τονίσω είναι ότι στο προσεχές νομοσχέδιο πρέπει να μπει ένας τρόπος που να μαθαίνουμε, να ξέρουμε ποιες είναι οι αρωματικές ουσίες και πόσο επικίνδυνη είναι η καθεμία. Αν θα διαβάσετε -και το συνιστώ- θα εκπλαγείτε και θα πείτε «όχι» στο ηλεκτρονικό τσιγάρο. Αν από σήμερα δεν εφαρμόσουμε ό,τι ισχύει για τους κοινούς καπνιστές και για το ηλεκτρονικό τσιγάρο, θα θρηνησουμε θύματα, τα οποία δεν μπορώ να προβλέψω. Απλά το επιβεβαιώνω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τώρα, όσον αφορά, τις άδειες και το ποιος θα τις δίνει. Υπουργέ μου, έχετε τόσο καλούς επιστήμονες και συνεργάτες. Βρείτε τον καλύτερο τρόπο να απαγκιστρωθεί λίγο το Υπουργείο από αδειοδοτήσεις και γραφειοκρατίες.

Σας ευχαριστώ και με συγχωρείτε για την παρεκτροπή των είκοσι δευτερολέπτων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κ. Λορένδος για δώδεκα λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ασχοληθώ στην τοποθέτησή μου με δύο θέματα που αφορούν στο σχέδιο νόμου, το οποίο -η κ. Χριστοφιλοπούλου το έχει αναλύσει

με επάρκεια και ενάργεια- θα ψηφίσουμε.

Θα επεκταθώ, όμως, και σε δυο, τρία θέματα γενικότερου πολιτικού ενδιαφέροντος, που ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος έχω εκ του Κανονισμού τη δυνατότητα να κάνω.

Κύριε Υπουργέ, όταν είχα αναλάβει τον Σεπτέμβριο του 2010, επίκειτο, ήταν θέμα ημερών, η εφαρμογή του ν.3868/2010, που είχε εισηγηθεί στη Βουλή η κ. Ξενογιαννακοπούλου. Θα ήθελα να μιλήσω λίγο για αυτό και θα καταθέσω και κάποια έγγραφα.

Προσπαθώ να σας πω σήμερα -και το είπα και στην επιτροπή χθες και είχαμε και μια μικρή παρεξήγηση- ότι όταν το Υπουργείο Υγείας δίνει το μήνυμα ότι καπνίζουμε, δεν μπορεί να λέτε εδώς όσα λέτε. Άλλο η οδηγία, βέβαια -σωστά- άλλο όμως οι γενικότερες αναφορές σας. Είστε και γιατρός. Έχετε στέλεχος του Υπουργείου υψηλότατο, το οποίο σας προσβάλλει προσωπικά και μετά από λίγους μήνες έρχεστε εδώς να εισηγηθείτε σχέδιο νόμου και γενικεύετε τη συζήτηση. Για τη γενίκευση δεν έχετε πολιτικό δικαίωμα. Τυπικά έχετε το δικαίωμα να λέτε ό,τι θέλετε.

Οποιοσδήποτε Υπουργός στη θέση σας θα τον είχε διώξει από το Υπουργείο κι αν ο Πρωθυπουργός τον κάλυπτε, θα παραιτείτο ο ίδιος ο Υπουργός, θα δημιουργούσε πολιτικό θέμα, όχι αυτό που κάνατε εσείς να το περάσετε, σαν να μην το έχετε δει. Διότι το είχατε δει. Αν θυμάμαι καλά -δεν είμαι βέβαιος για αυτό- ήσασταν δίπλα.

Το δεύτερο που θέλω να σας πω που ίσως, αν είμαι καλά ενημερωμένος, περιορίζει και κάπως το δικαίωμα του ομιλείν σε έναν Υπουργό, είναι ότι δεν έχετε έλεγχο της εφαρμογής του αντικαπιταλιστικού νόμου καθόλου. Σας έχει ξεφύγει τελείως η κατάσταση. Δεν είστε ο μόνος υπεύθυνος και οι προηγούμενοι Υπουργοί της Νέας Δημοκρατίας το ίδιο έκαναν. Οι δράσεις που ως Υπουργείο έχετε αναπτύξει -δεν αναφέρομαι στον κ. Μπεχράκη- είναι περιορισμένες.

Θέλω να καταθέσω, κύριε Πρόεδρε, δελτία Τύπου για την εποχή τη δική μου κι αυτό που προσπαθούσα να κάνω, κύριε Ξανθέ, αγαπητές, αγαπητοί συνάδελφοι. Είχα συμπληρώσει και τη νομοθεσία με την απαγόρευση καπνίσματος σε αυτοκίνητο όταν υπάρχει μικρό παιδί. Εμέμφθη ο κ. Χρυσόγονος, ο Ευρωβουλευτής σας, την Ελλάδα που αυτό δεν το έχει κάνει -δεν το ήξερε-, ενώ το έκανε η Μεγάλη Βρετανία πέρυσι. Δεν το εφαρμόζετε ούτε αυτό ούτε καν το ξέρετε ενδεχομένως. Επίσης δεν μας εκθέσατε εδώς και τα δικαιώματα, να είναι συνειδώς η Εθνική Αντιπροσωπεία των θεμάτων που έχετε. Γιατί έχετε θέματα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Λοβέρδος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικής της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο νόμος έπρεπε να εφαρμοστεί με τους ελεγκτές του ΣΕΥΠ του Υπουργείου Υγείας. Δεν έφταναν. Πόσοι είναι, κύριε Ξανθέ, για όλη τη χώρα; Σαραντά; Κάπου τόσοι. Ζήτησα από τον τότε Πρωθυπουργό, που ήταν μάλιστα και προπομπός του αγώνα κατά του καπνίσματος, τη στήριξη του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, της Αστυνομίας, και ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης τότε και ο Πρωθυπουργός τότε μου είπαν: «Όχι, είναι άλλη η δουλειά της Αστυνομίας». Το μόνο που έβγαλα ήταν η συνδρομή του Υπουργού Εργασίας, που μου επέτρεψε να ελέγχουν και οι ελεγκτές εργασίας.

Οι δήμοι συνεργάζονταν με τη Δημοτική Αστυνομία τότε; Όχι. Μάλιστα είχα κάνει και συγκεκριμένες καταγγελτικές αναφορές εναντίον δύο μεγάλων δήμων της περιφέρειάς μου, για να μη λέω άλλων τις περιφέρειες. Σημειώστε ότι είμαι καπνιστής, αλλά ξέρω να σέβομαι τα δικαιώματα του άλλου. Ξέρω ότι ένας Υπουργός Υγείας ακόμα και στο γήπεδο, σε ανοιχτό χώρο να φωτογραφηθεί, δεν μπορεί να σταθεί στη θέση του. Δεν μπορεί να σταθεί στη θέση του. Είναι ο τομέας αυτός. Υπάρχουν άνθρωποι στην Ευρωπαϊκή Ένωση που καπνίζουν, πολιτικοί όπως ο Γιούνκερ. Υπουργός Υγείας, δεν είναι δυνατόν να είναι θέαμα με τσιγάρο. Δεν γίνεται. Είναι αντίφαση εξ ορισμού.

Δεν βοηθούν οι δήμοι. Έλεγαν δήμαρχοι τότε μεγάλων δήμων, κύριε Υπουργέ, «Μα εμείς έχουμε τη Δημοτική Αστυνομία για τα παρκάρια, για το ένα, για το άλλο, δεν προλαβαίνουμε». Έλεγαν άλλοι, «Μη με βάζεις να μπλέκω». Ξέρετε πολύ καλά ότι το πρόβλημα παροξύνεται στα καταστήματα υγειονομικού ενδια-

φέροντος, εκεί που ο άλλος πάει με τα παιδιά του και είναι ο άλλος δίπλα και με πούρο πολλές φορές, ενώ στη Βουλή λέμε αυτά.

Δεν ξέρω αν σας το έχει πει η κ. Κουντουρά -όφειλε να το έχει κάνει-, ότι για τον Υπουργό Τουρισμού χειρότερο είναι να απαγορεύεται το κάπνισμα, αλλά όλοι να καπνίζουν, παρά να επιτρέπεται. Γιατί ρωτάει ο τουρίστας, «Επιτρέπεται ή απαγορεύεται;», του λένε πως απαγορεύεται, αλλά όλοι καπνίζουν προς εξευτελισμό της χώρας. Έπρεπε να έλθετε να μας πείτε ποια είναι τα προβλήματα τώρα. Εγώ σας μεταφέρω τα δικά μου, που είχα τότε. Μπορεί να έχουν αλλάξει τα δεδομένα. Εκείνο, όμως, που δεν μπορείτε να μου πείτε ότι άλλαξε, είναι ότι καπνίζουν όλοι παντού. Ομιλώ για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Αν θέλουμε να σοβαρευτούμε, συνάδελφοι της Πλειοψηφίας -γιατί άκουσα και τον εισηγητή σας, ο οποίος είναι γιατρός, τη συνάδελφο καθηγήτρια της Ιατρικής και φαντάζομαι ότι στη Διάρκη Επιτροπή κι άλλοι γιατροί θα πήρατε τον λόγο ή θα τον πάρτε αργότερα εδώς στην Ολομέλεια- ή θα πείτε τι γίνεται με αυτό ή θα πείτε, καλή είναι η ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής, ενωσιακής οδηγίας, μαζί σας, αλλά το πρόβλημα είναι άλλο.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο θέμα υγείας -για να κλείσω με τα θέματα αρμοδιότητας του παρόντος Υπουργού-, δηλαδή την τροπολογία των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ που κάνατε δεκτή, για τους επικουρικούς, δεν έχω ακριβή εικόνα του θέματος σήμερα. Σας ενημέρωσε, όμως, η κ. Χριστοφιλοπούλου εξ' όσων μου έχει πει, καθώς κι ο κ. Μπαργιώτας -που είναι συνάδελφός σας και στην Ιατρική, και στέλεχος του ΕΣΥ- ο οποίος ανέφερε από το Βήμα πριν ότι ο τρόπος που το κάνατε, δημιουργεί επιμέρους τοπικούς πληθωρισμούς σε κλινικές και αφήνει άλλες περιπτώσεις κλινικών άδειες.

Η δική μας πρόταση είναι να το δείτε ορθολογικά και αν μπορείτε την τροπολογία των συναδέλφων να την βγάλετε λίγο από τον χώρο των πελατειακών σχέσεων και να την βάλετε στον χώρο του ορθολογισμού, που οπωσδήποτε έχει ανάγκη ένα σύστημα που όλο του φεύγουν άνθρωποι και θα πρέπει...

ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ: Δεν έχει καμμία σχέση η πραγματικότητα με αυτό που λέτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κυρία μου, ακούσατε. Επικαλέστηκα συνάδελφο. Αν κάνει λάθος, θα το πει ο Υπουργός. Μπορεί, όμως, να μην κάνει. Επειδή κάτι ξέρω κι εγώ από αυτό, το ακούω το επιχείρημα. Ο διάλογος θα αναδείξει την ορθότητα ή το εσφαλμένο των επιχειρημάτων.

Τώρα γενικότερα, κύριε Πρόεδρε, επί προεδρίας του Αντιπροέδρου κ. Ανακλαμένης ζήτησα -όπως επανειλημμένα είχε γίνει στην Εθνική Αντιπροσωπεία- να προσέλθει ο Υπουργός Εσωτερικών, να μας ενημερώσει για τις πλημμύρες και τις καταστροφές. Δεν είναι αντιπολιτευτική η διάθεση, διότι θυμάστε ότι και με τον κ. Μουζάλα -εγώ του είχα ζητήσει και είχε έλθει- είχε γίνει μια πολύ χρήσιμη δουλειά. Δεν ξέρω αν η Κυβέρνηση είχε εξαγγείλει μέτρα, ενώ εμείς είμαστε εδώς. Έχοντες, όμως, εικόνα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, από το πρωί και από χθες το βράδυ, όπου μιлагαν άνθρωποι και όχι πολιτικοί, κατάλαβα ότι το θέμα είναι πολύ μεγάλο. Βέβαια και οι θάνατοι σε βοηθούν να το καταλάβεις στο δευτερόλεπτο. Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν καταστραφεί τα σπίτια τους. Πρέπει η Κυβέρνηση να αντιδράσει. Θα αντιδράσει. Όμως θα ήταν προτιμότερο - και είναι προτιμότερο- μέχρι να κλείσει η συνεδρίαση, ανεξαρτήτως του ποιος είναι στην Αίθουσα ή όχι, Υπουργός ή Υφυπουργός Εσωτερικών, να έλθουν να μιλήσουν.

Βλέπετε πως το αντιμετωπίζουμε το θέμα, κυρίες και κύριοι της Πλειοψηφίας. Θυμάστε τι λέγατε σε κάθε καταστροφή; Θυμάστε τι λέγατε σε κάθε αυτοκτονία; Ακόμα ορισμένοι πρώην φίλοι σας στο διαδίκτυο κάτι μας λένε για τις αυτοκτονίες αυτοκτονούντων σήμερα ανθρώπων. Θυμάστε τι λέγατε και τι λέγανε τα παιδιά σας, στα πρωινάδικα, στα κανάλια που σας καλούσαν και σας έκαναν και φίρμες ορισμένους. Τα θυμάστε; Δεν τα θυμάστε. Απώλεια πρόσφατης μνήμης, κοντή πολιτική λογική. Ό,τι βγάλαμε κερδοσκοπώντας, το βγάλαμε, τώρα τα ξεχνάμε και κάνουμε τους διαχειριστές της εξουσίας.

Εν πάση περιπτώσει, αναμένεται ο Υπουργός Εσωτερικών. Δεν ζητάμε ενημέρωση από τον Υπουργό Υγείας, διότι προφανώς ο

άνθρωπος δεν ξέρει. Ο Υπουργός Εσωτερικών, όμως, οφείλει να ενημερώσει -αν δεν το έχει κάνει ήδη-, για τα μέτρα που η Κυβέρνηση προτίθεται να πάρει αμέσως, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των ανθρωπών.

Τώρα πριν πούμε για το σχέδιο νόμου, ο Υπουργός Ανάπτυξης έκανε λόγο για ανάπτυξη και έδωσε ορισμένα στοιχεία, με τον τρόπο του. Τον έχουμε πια συνηθίσει τον κ. Σταθάκη. Το δεδομένο, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι ότι ακόμα κι αν η ύφεση μείνει στο 0,3% του πρώτου τριμήνου του 2016, σε σχέση με το 2014 το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν θα είναι λιγότερο κατά 2 δισεκατομμύρια. Ακόμα και με 0,3%.

Κύριε Υπουργέ, είστε υποχρεωμένος -και θα το δούμε σε λίγους μήνες, να είμαστε καλά, με τον προϋπολογισμό- να μας πείτε πού θα τα βρείτε αυτά τα διακόσια εκατομμύρια τα οποία διατυμπανίζατε στην αρχή του πολιτικού έτους με την ψήφιση του προϋπολογισμού για το 2016. Πού θα τα βρείτε; Εδώ όλα τα Υπουργεία λένε, όπως και ο Υπουργός Παιδείας το έλεγε εδώ πριν από λίγες μέρες, ότι αυξάνεται ο προϋπολογισμός τους. Πού θα τα βρείτε, αν το έτος κλείσει με ύφεση; Δεν σας λέω την ύφεση που προβλέπουν άλλοι που τη φτάνουν και στο 2%. Εγώ λέω για το 0,3% του πρώτου τριμήνου. Αγνού και το 0,9% του δεύτερου τριμήνου του 2016. Πού θα τα βρουν τα νοσοκομεία και η παιδεία τα λεφτά, αν το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μειωθεί; Πόσους λιγότερους φόρους σημαίνει αυτό και πόσες εισφορές λιγότερες σημαίνει αυτό;

Θα αναφέρω επιγραμματικά δύο τελευταία θέματα, όσο μπορώ, γιατί δεν έχω χρόνο.

Κυρίες και κύριοι, κάνετε αναφορά στα σχετικά με την εξεταστική επιτροπή δάνεια των κομμάτων, τα δάνεια των μίντια. Πρώτα απ' όλα, γενικά για τα μίντια, κύριοι συνάδελφοι, τα δάνεια τους είναι, όπως σωστά λένε οι Βουλευτές της Πλειοψηφίας, 1,3 δισεκατομμύρια μέσα στα χρόνια αυτά. Μόνο το 35% απ' αυτά δεν έχει τακτοποιηθεί. Τα άλλα έχουν επιστραφεί και πληρώνονται. Τεράστιο μέρος απ' αυτά αφορούν τον «ΤΗΛΕΤΥΠΟ», από τη στιγμή που άρχισε να κλείνει. Ρωτήστε τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα μέχρι στιγμής της εξεταστικής επιτροπής και θα σας πουν οι συνάδελφοί σας. Χθες, ας πούμε, και η «ΑΥΓΗ» που ήρθε -μικρή, βέβαια- αλλά και τα «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ», τα έντυπα του κ. Κουρτάκη που ήρθαν, είπαν ότι δεν οφείλουν. Πριν από λίγες μέρες η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» έλεγε τα ίδια. Πριν από λίγες μέρες ήρθαν τα υπόλοιπα κανάλια, ο Κοντομηνάς, όλοι, το «STAR», και τα πληρώνουν τα δάνειά τους. Συνεπώς μ' αυτά που λέτε προσβάλλοντας εμάς -όχι αυτούς, αλλά εμάς- ότι «δεν τα παίρνατε, θαλασσοδάνεια» κ.λπ., είστε ψεύτες. Ρωτήστε τους συναδέλφους σας εκεί.

Σήμερα είμαστε στη Βουλή που είναι πολιτικό όργανο και όχι σε εξεταστικές. Εγώ ήμουν απολύτως αντίθετος στο να έρθει η «ΑΥΓΗ» χθες. Είναι, όμως, πολιτικό θέμα να μας πείτε ποιος έχει την offshore που έχει το 2,5% των μετοχών της «ΑΥΓΗΣ». Αυτό είναι πολιτικό θέμα, δεν είναι θέμα εξεταστικής. Ήμουν απολύτως αντίθετος και με την εξεταστική και με το να έρθει η «ΑΥΓΗ», όπως και άλλοι που δεν χρωστάνε, που ό,τι χρωστάνε το πληρώνουν, αλλά το πολιτικό θέμα υπάρχει. Γιατί δεν λέτε το όνομα;

Απαντώντας σ' εμένα, ο διευθυντής της «ΑΥΓΗΣ» είπε: «Δεν λέω το όνομα, για να μη δημιουργηθεί θόρυβος». Είστε καλά; Μου είπε επίσης: «Ο νόμος δεν το επιβάλλει». Δεν το ήξερα. Έχω, όμως, εδώ την ισχύουσα νομοθεσία, που επιβάλλει την ονομαστικοποίηση μέχρι και του τελευταίου φυσικού προσώπου και αυτό κάνουν όλες οι τράπεζες όταν ένα μέσο ενημέρωσης ζητάει δάνειο.

Είστε εκτεθειμένοι χωρίς λόγο. Κρύβετε κανέναν; Φοβάστε κανέναν; Υπάρχει κάποιος που δεν θέλετε να πείτε ποιος είναι; Τι έχει συμβεί; Εγώ στην εξεταστική χθες -ρωτήστε, κύριοι συνάδελφοι- ήμουν πάρα πολύ ήπιος. Το δείχνει το κανάλι της Βουλής. Επαναλαμβάνω ότι δεν ήθελα να έρθει η «ΑΥΓΗ» και επιμένω ότι ήταν μη χρήσιμη η συνεισφορά της, αλλά αυτό είναι γενικότερο πολιτικό θέμα. Δεν αφορά ούτε εξετάσεις, ούτε τίποτα. Φοβάστε; Ποιος είναι; Γιατί δεν τον λέτε;

Υπάρχει ακόμα ένα ψέμα που διακινείται -και μ' αυτό τελειώνει και που προσβάλλει εμάς. Δεν μου έτυχε ακόμα συνάδελφος -σε μέσο ενημέρωσης να το πει σ' εμένα, αλλά άκουγα το

πρώι την Κοινοβουλευτική σας Εκπρόσωπο να το λέει στον κ. Δένδια που δεν αντιδρούσε. Έλεγε ότι δεν πλήρωναν όλα αυτά τα χρόνια της ανομίας. Το έλεγε και το λέτε. Δεν έχω συγκεντρωτικά. Θα τα προσθέσω τώρα, αλλά ενός καναλιού που προχθές τα έβγαλε αυτά, του «STAR», είδα φόρο ενοικίασης συχνοτήτων δεκαεπτά εκατομμύρια. Λίγο, θα μπορούσε να πει κανείς. Ωραία, να το μεγαλώναμε ή να το μεγαλώνατε. Ειδικός φόρος τηλεόρασης, εκατόν πενήντα έξι εκατομμύρια. Άλλα κανάλια με μεγαλύτερη τηλεθέαση φτάνουν τα τριακόσια ή και τα επτακόσια εκατομμύρια. Φόρος μισθωτών υπηρεσιών, ειδικές εισφορές και φορολογία στο τέλος του οικονομικού έτους.

Όποιοι το ξαναπεί αυτό, ότι δηλαδή αυτά τα χρόνια τη βγάζανε αυτοί με λαθροδάνεια που δεν πλήρωναν ενώ τα πληρώνουν... Ένας είχε θέμα που τον δανειοδοτήσατε με ογδόντα εκατομμύρια την άνοιξη, εσείς -επί των ημερών σας έγινε- και μία τράπεζα με υπερβολικά πληθωρική πολιτική συμμετοχή που συνεχίζει να τα κάνει αυτά.

Σήμερα, κύριε Πρόεδρε, ο Υπουργός Επικρατείας είπε ότι ο έλεγχος των πόθεν έσχες θα αφορά μόνο την πρώτη δόση. Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έχετε ταυτιστεί με συγκεκριμένους ανθρώπους. Απορώ πώς στο εσωτερικό του κόμματός σας δεν έχετε ακόμα ηχηρές διαφωνίες.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο Ανεξάρτητος Βουλευτής, συνάδελφος κ. Λεωνίδας Γρηγοράκος.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δράττομαι της ευκαιρίας ως Ανεξάρτητος Βουλευτής, να πω και δυο λόγια εκτός από την ημερήσια διάταξη, στα πλαίσια βέβαια των εθνικών καταστροφών που έγιναν χθες και προχθές στην Ελλάδα. Να συλλυπηθώ τους συγγενείς των θυμάτων και να πω στην Κυβέρνηση ότι είμαστε και εμείς εδώ μαζί σας. Η Κυβέρνηση να σκύψει πάνω από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτές οι κοινωνικές ομάδες, ιδιαίτερα των αγροτών αλλά και των πολιτών όλης της Ελλάδας από τις καταστροφικές πλημμύρες.

Θέλω να πω και δυο πράγματα για την περιοχή μου, τη Λακωνία, ιδιαίτερα για την περιοχή του Δήμου Ευρώτα και του ποταμού Ευρώτα και της γέφυρας του Ευρώτα, αλλά και να το συνδέσω αυτό με τους οικολόγους και με ανθρώπους οι οποίοι το καλοκαίρι, ενώ οι δήμοι ήθελαν να πάνε να κάνουν αποψίλωση και να καθαρίσουν τα φρεάτια, τους χειμάρρους και το ποτάμι, προσέφυγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας και ακύρωσαν αυτές τις προσπάθειες των δήμων. Όχι ότι οι συμπολίτες μας αυτοί δεν έχουν δικαιώματα στην οικολογία και στο περιβάλλον, αλλά πρέπει όλα αυτά να τα δούμε με ένα μέτρο, ούτως ώστε να μη φέρνουν καταστροφές και έχουμε και απώλειες ζωών, κύριε Υπουργέ.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι αυτή τη στιγμή η Κυβέρνηση, τα στελέχη της θα σκύψουν πάνω στα μεγάλα προβλήματα της αγροτικής οικονομίας και όλων των άλλων προβλημάτων που έφεραν αυτές οι καταστροφικές βροχές και θα δώσουν λύση. Περιμένα να έρθει και ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Κουρουμπλής αλλά και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης ή ο κ. Σπίρτζης να μας πουν για αυτές τις καταστροφές.

Ένα άλλο θέμα, κύριε Πρόεδρε, που θέλω να θίξω, ήταν το θέμα του αθλητισμού και είδα αυτές τις μέρες που επισκέφτηκαν τη Βουλή. Πολύ ωραία η ενέργεια του Προέδρου της Βουλής, της Κυβέρνησης και του Προέδρου της Δημοκρατίας να δεχτεί τους ολυμπιονίκες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να θίξω αυτό το θέμα, γιατί ο ελληνικός πολιτισμός στηρίζεται σε τέσσερις πυλώνες. Τους θέλουμε δεν τους θέλουμε, τους αναγνωρίζουμε δεν τους αναγνωρίζουμε, αυτοί είναι οι πυλώνες: Η φιλοσοφία, η μόρφωση και ο πολιτισμός που έχει η Ελλάδα, η δημοκρατία μας, ο αθλητισμός και η Εκκλησία, η Ορθοδοξία. Δεν ξέρω κατά πόσο τυχαίνουν ιδιαίτερης σημασίας αυτοί οι πυλώνες, αλλά σε διεθνές αθλητικό επίπεδο εμείς είμαστε αμελητέοι και δεν είναι τυχαίες οι επαναλαμβανόμενες διακρίσεις κάποιων άλλων κρατών

και όχι της Ελλάδος.

Θα ήθελα να πω ότι θα πρέπει να εκμεταλλευτούμε το πνεύμα του ολυμπισμού και να επαναφέρουμε παλιές προτάσεις, που θα δώσουν στη χώρα μια άλλη διέξοδο στα προβλήματα του αθλητισμού και του ολυμπισμού. Πιστεύω ότι αυτό πρέπει να το εκμεταλλευτούμε, γιατί είναι ένα συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελλάδος. Έφυγαν τα τελευταία χρόνια, λόγω της κρίσης, κάποιες προτάσεις που υπήρχαν για κάτι διαφορετικό στην Ηλεία και στην Ολυμπία, αλλά θέλω να πω ότι υπάρχουν και καταπληκτικά τμήματα στα πανεπιστήμια της Ελλάδος –δέκα περίπου- τα οποία μπορούν να ασχοληθούν με αυτή τη διαχείριση του αθλητισμού και την οργάνωση. Βέβαια στη Σπάρτη υπάρχει ένα τέτοιο τμήμα που πρέπει να το ενεργοποιήσουμε, γιατί μπορεί να προσφέρει τα μέγιστα σε αυτό το θέμα.

Κύριε Υπουργέ, έρχομαι στα θέματα τα δικά μας που συζητάμε σήμερα εδώ. Θα αρχίσω με την τροπολογία του ΚΕΘΕΑ. Είναι σωστό, πρέπει να προχωρήσετε. Λέμε ότι είναι σε σωστή κατεύθυνση. Προχωρήστε και κάντε πολλά περισσότερα για το θέμα των ναρκωτικών.

Όσον αφορά τους επικουρικούς, συμφωνώ, αλλά έχω μια άλλη προσέγγιση. Η προσέγγιση η δική μου είναι ότι αυτοί όλοι οι επικουρικοί, αγαπητέ κύριε Υπουργέ, που υπάρχουν σήμερα στο Εθνικό Σύστημα Υγείας θα πρέπει να ενταχθούν σε μόνιμες θέσεις επιμελητών Γ'. Όλοι όσοι είναι, θα βάλουμε τα κριτήρια, θα το συζητήσουμε εδώ, τους έχουμε ανάγκη και θα πάμε για τους επιμελητές Γ' και μετά θα προκηρύξετε όσες κενές θέσεις υπάρχουν επιμελητών Β' και θα υπάρξει ιεραρχία.

Δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε τα νοσοκομεία χωρίς τους επικουρικούς. Εντάξτε τους, λοιπόν, στο ενιαίο μισθολόγιο, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και όλα θα πάνε καλά και δεν θα κατηγορήσει κανείς εσάς ή την κ. Τζούφη η οποία-δείτε ότι αυξάνετε τους προϋπολογισμούς και τα έξοδα των νοσοκομείων.

Είμαι αντίθετος στην τροπολογία του κ. Κακλαμάνη, την οποία είδατε με κάποιο θετικό μάτι. Όχι, κύριε Υπουργέ, μέχρι εδώ. Το εξήντα επτά είναι αρκετό για όλους μας. Δεν μπορεί να βάζεις χειρουργούς στα νοσοκομεία, να τρέμουν τα χέρια τους και να χειρουργούν. Τελειώσαμε. Μέχρι εκεί καλά είμαστε.

Βλέπω, αγαπητέ μου Σάκη, φίλε καλέ, συμφωνείς. Τελειώσαμε με το θέμα, κύριε Υπουργέ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Συμφωνώ.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Πιστεύω πως ό,τι κάναμε το κάναμε. Λύνεται, όμως, το θέμα με την πρόταση που σας έκανα με τους επικουρικούς. Άρα, λοιπόν, δεν έχουμε ανάγκη τους μεγάλους γιατρούς που έχουν εμπειρία. Την έδωσαν, την δίνουν, τους ευχαριστούμε πολύ όλους όσοι ήταν παρόντες όλα αυτά τα χρόνια στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Τώρα να μπούμε στην πολιτική μας. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το τελευταίο χρονικό διάστημα βλέπουμε αυτό που έγινε αυτές τις ημέρες, για να πει ο Πρωθυπουργός στη Θεσσαλονίκη και να πει ότι κάτι έγινε με τα κανάλια, τα 250 εκατομμύρια, που στην ουσία θα είναι 80 εκατομμύρια, που θα τα δώσουμε σε κάποιες κοινωνικές ομάδες πολύ ευαίσθητες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην πολιτική υπάρχει πάντα η μικρή και η μεγάλη εικόνα. Εγώ, τουλάχιστον, έχω απαίτηση από τη χώρα μου, η κυβέρνηση που την κυβερνά, να την κυβερνά χωρίς χρώμα και να στέκεται στη μεγάλη εικόνα. Δηλαδή με ενδιαφέρει να νοιάζεται για τα μεγάλα προβλήματα του τόπου, της κοινωνίας και των πολιτών, προωθώντας τις κατάλληλες λύσεις. Δεν με ενδιαφέρουν οι μικροπολιτικές, η μικρή εικόνα. Αν θέλει να είναι αποτελεσματική και χρήσιμη μια κυβέρνηση, πρέπει να ξεπερνά τον εαυτό της, επιταχύνοντας τους ρυθμούς λειτουργίας της, χωρίς να αναλώνεται σε δευτερεύουσες πλευρές της πολιτικής της.

Η συγκεκριμένη Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ANEL φαίνεται ανήμπορη να κάνει αυτόν τον στοιχειώδη διαχωρισμό μεταξύ της μεγάλης και της μικρής εικόνας. Ο λόγος είναι απλός. Η ανάρμωση σχέση που έχει με την εξουσία. Τη διακυβέρνηση δεν τη βλέπει ως πρόκληση για να κάνει καλό για τον τόπο, για να προωθήσει μεγάλους κοινωνικούς, πολιτικούς και οικονομικούς στόχους, τους οποίους τους είχε και τους έλεγε όταν ήταν στην αντιπολί-

τευση, αλλά τη βλέπει ως ευκαιρία για απόλαυση των προνομίων και των αξιωμάτων της εξουσίας.

Το γεγονός αυτό εξηγεί, γιατί η πρώτη φορά αριστερή Κυβέρνηση, που διατυμπάνιζε το ηθικό πλεονέκτημα, τώρα που βρίσκεται στο τιμόνι της Ελλάδας, ακολουθεί πολιτικές που απέχουν παρασάγγας από τις διακηρυγμένες θέσεις που μας έλεγε στα κανάλια πριν πάρει την εξουσία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Δεν πρόλαβα να πω τίποτα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κανείς σοβαρός άνθρωπος δεν σας χρεώνει την κρίση και τη χρεοκοπία της Ελλάδος. Κανείς δεν σας την χρεώνει. Ήρθατε στην εξουσία με έναν ορυμαγδό υποσχέσεων. Παραμένετε σε αυτή, γιατί σας αρέσει. Οι διακηρύξεις σας, οι προεκλογικές σας δεσμεύσεις απεδείχθησαν φρούδες. Αντί να φέρετε την ελπίδα που μας είχατε υποσχεθεί, μας φέρατε τη θλίψη, την απογοήτευση και την οργή.

Όσοι από εσάς έχετε εντρυφήσει στον μαρξισμό –γιατί έχετε εντρυφήσει στο μαρξισμό- θυμάστε τη μεγάλη ρήση. Η οικονομία είναι η βάση. Εκεί αξιολογούνται οι πολιτικές, εκεί κρίνονται οι κυβερνήσεις. Εκεί παίζεται το παρόν και το μέλλον.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας πω ότι το νομοσχέδιο που φέρατε, είναι στη θετική κατεύθυνση. Έχετε κάνει τεράστιες προσπάθειες να προχωρήσετε πολύ περισσότερο. Μπορούμε να δούμε και το πρωτόκολλο που έχει προτείνει ο κ. Μπεχράκης. Οι άνθρωποι αυτοί οι οποίοι ενδιαφέρονται για τον αντικαπνιστικό αγώνα, το Ίδρυμα Μπεχράκη είναι ένα απ' αυτά. Πολλοί φορείς έχουν δώσει θετικές προτάσεις να το συζητήσουμε την επόμενη φορά. Εμείς θα είμαστε παρόντες. Εγώ προσωπικά ψηφίζω το νομοσχέδιο αυτό. Σας λέω ότι εδώ είμαστε ανοιχτοί να συζητήσουμε και τα μεγάλα προβλήματα υγείας του ελληνικού λαού.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Ποταμιού κ. Αμυράς, έχει τον λόγο για δώδεκα λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Δεν θα μιλήσει δεύτερος Βουλευτής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ζήτησε ο κ. Αμυράς να προηγηθεί του δεύτερου Βουλευτή, γιατί έχει να μετράσει σε μια επιτροπή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζήτησα τον λόγο λίγο πιο νωρίς από τη σειρά μου, γιατί πηγαίνω στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου στο δεύτερο όροφο της αίθουσας 223.

Από εκεί, λοιπόν, μέχρι εδώ που ήρθα, συνάντησα μετρημένους εννέα καπνιστές. Οι τέσσερις εξ αυτών είναι Βουλευτές. Οι πέντε είναι διοικητικοί υπάλληλοι και ενδεχομένως αστυνομικοί. Εάν έρθετε και μυρίσετε το σακάκι μου, θα βρωμάει τσιγαρίλα. Εδώ τώρα εάν ανοίξουμε αυτή την πόρτα, κύριε Υπουργέ, στα δύο μέτρα θα έχουμε οπτική επαφή με δύο κυρίους που καπνίζουν έξω από την Αίθουσα της ολομέλειας της Βουλής.

Η Βουλή ψήφισε τον αντικαπνιστικό νόμο και αδυνατεί η ίδια να τον εφαρμόσει. Άντε μετά ο πολίτης να πάρει ένα υγιές μήνυμα στην προσπάθειά του, εάν είναι καπνιστής, να αποβάλει αυτή την κακή συνήθεια για τον εαυτό του και την υγεία του και τους γύρω του. Τι να πουν, όμως, και οι υπόλοιποι μη καπνιστές, βλέποντας νωρίτερα την αντίδρασή σας, κύριε Υπουργέ της Υγείας, κύριε Ξανθέ, όταν έγινε η αναφορά στο ατυχές –εγώ θα πω- περιστατικό του Αναπληρωτή Υπουργού κ. Πολάκη, που άναψε τσιγάρο μέσα σε κλειστή αίθουσα του Υπουργείου Υγείας;

Τι να κάνει ο πολίτης σε αυτή την περίπτωση; Μήπως να μην ακολουθήσει και αυτός τον αντικαπνιστικό νόμο; Μήπως μετά να πάρει τον συμβολισμό ότι «δεν χρειάζεται να κόβω και αποδείξεις, δεν χρειάζεται να είμαι συνεπής στις υποχρεώσεις μου προς το κράτος», αφού τίποτε δεν τηρείται; Μέσα στη Βουλή οι Βουλευτές καπνίζουν και ψηφίζουν. Οι Υπουργοί της Υγείας καπνίζουν αρεμάνιως, μάγκικα και ωραία. Όχι μόνο δεν εξεγείρεστε και να πείτε –όπως λέω και εγώ- ότι ήταν ένα ατυχές περιστατικό και να τελειώνουμε εκεί, αλλά προσπαθείτε να του δώσετε μια βάση δικαιολογίας ηθικό-δεν ξέρω εγώ τι.

Όχι, καθαρές κουβέντες, κύριε Υπουργέ. Εάν θέλουμε να εφαρμοστεί ο αντικαπνιστικός νόμος, ξεκινήστε από το δικό σας υπουργικό γραφείο. Δεν εφαρμόζεται, λοιπόν.

Σας θυμίζω ότι τον πρώτο καιρό τα μαγαζιά, τα εστιατόρια και τα μπαρ απέσυραν τα τασάκια και έδιναν ποτήρια. Τώρα, όμως, αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητές συναδέλφισσες, έχουν αποσυρθεί τα ποτήρια και έχουν ξαναβγεί τα τασάκια και είναι μεγάλη, βαριά, να τα χαίρεται ο καπνιστής. Έχουμε, λοιπόν, έλλειψη εφαρμογής της νομοθεσίας, έχουμε έλλειψη στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας πάνω σε αυτό το θέμα. Βρισκόμαστε πάλι εκεί απ' όπου ξεκινήσαμε.

Όσον αφορά τα καπνικά, η Ελλάδα έχει μια πολύ μεγάλη παράδοση στην παραγωγή καπνού. Στην Καβάλα, στην Ξάνθη, στη Θράκη γενικότερα αλλά και στη Λάρισα, έχουν μια παραγωγή που θα μπορούσε με διαφόρους τρόπους να ενισχυθεί, γιατί είναι κατά βάση εξαγωγική.

Μου έλεγε ένας αρκετά παλαιότερος και αρκετά μεγάλος σε ηλικία Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας μάλιστα ότι στην Καβάλα και στην Ξάνθη αντιμετώπιζαν το εξής πρόβλημα. Επειδή ήταν φημισμένα τα καπνά, διάφορες εταιρείες από την Ευρώπη έπαιρναν τη σφραγίδα των καπνικών της Ξάνθης και της Καβάλας και την τοποθετούσαν στα δικά τους προϊόντα. Είχε φτάσει η Καβάλα και η Ξάνθη, να παρουσιάζεται να έχει τέτοια παραγωγή καπνού όσο δεν είχε όλη η Ελλάδα μαζί τα τελευταία τριάντα χρόνια. Αυτό, όμως, δείχνει και το ποιοτικό πλεονέκτημα της παραγωγής καπνού εντός του ελλαδικού χώρου.

Θέλω να επαναλάβω, γιατί ίσως δεν το εντυπώσαμε καλά –το ανέφερε ο κ. Μπαργιώτας, ο δικός μας εισηγητής– ότι η αξιότητα, πολύ καλή συνάδελφός μας Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης, η Κατερίνα Μάρκου, ταξίδεψε με το καράβι στην Ίμβρο και την Κωνσταντινούπολη. Στο κατάστρωμα του καραβιού ουδείς τόλμησε να ανάψει τσιγάρο, διότι στην Τουρκία η απαγόρευση του καπνίσματος είναι καθολική.

Το καλοκαίρι νομίζω όλοι μπήκαμε σε ένα πλοίο και πήγαμε σε κάποιο νησί. Ποια ήταν η πιο συνηθισμένη κίνηση; Στη θάλασσα η γόπα! Να είχαμε τόσες γόπες σε ψάρια, θα ήμασταν ο πιο πλούσιος θαλασσινός βιότοπος της οικουμένης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Έχουμε γόπες!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Γόπες έχουμε, ναι! Αλλά εγώ αναφέρω-μαι στις άλλες γόπες. Αυτό δείχνει, λοιπόν, ότι μάλλον αρμενίζουμε στραβά.

Αφού μιλάμε για στραβά αρμενίσματα και για γόπες, χαίρομαι που γελάτε, γιατί αυτό δείχνει πως μάλλον, αγαπητοί συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, δεν είχατε αντιληφθεί την έννοια και τον δυναμισμό των συμβολισμών. Όταν βλέπεις τον αρμόδιο Υπουργό επιφορτισμένο με την προστασία της δημόσιας υγείας να καπνίζει και αμέσως μετά να αντεπιτίθεται σε εκείνους που του ζητούν να σβήσει το τσιγάρο και να το κρύψει από τη δημόσια θέα, τότε έχουμε πρόβλημα.

Το ότι αρμενίζουμε στραβά, φαίνεται και από τα εξής στοιχεία. Ήρθε ΕΝΦΙΑ για το Παιδικό Χωριό SOS στο Πλαγιάρι 92.000 ευρώ.

Στο «Χαμόγελο του Παιδιού» ήρθε ο ΕΝΦΙΑ 60.000 ευρώ. Στο «Ελληνικό Παιδικό Χωριό» στο Φίλυρο ήρθε ΕΝΦΙΑ 12.500 ευρώ, όση είναι η μισθοδοσία των ανθρώπων που εργάζονται σε αυτό το παιδικό χωριό για δύο μήνες. ηλέων «Μέλισσα», που φιλοξενεί κακοποιημένα κορίτσια, βιασμένα, χτυπημένα και εγκαταλελειμμένα, θα πρέπει να πληρώσει ΕΝΦΙΑ 20.000 ευρώ.

Εγώ λέω, αγαπητοί συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, εσείς δεν λέγατε ότι ο ΕΝΦΙΑ είναι ένας νόμος που δεν διορθώνεται, αλλά καταργείται; Δεν μπορείτε τώρα ούτε να αντικαταστήσετε τις ακραίες αδικίες αυτού του νόμου με ένα άλλο σύστημα, έστω για την κοινωνική ανακούφιση πυρηνών όπως αυτών που σας ανέφερα; Πού πήγε η μαχητικότητά σας, πού πήγε η αποτελεσματικότητά σας; Γιατί δεν καταργείτε τον ΕΝΦΙΑ γι' αυτά τα ιδρύματα; Τι σας κρατάει; Η σιωπή.

Να πω τώρα για τις επικουρικές συντάξεις; Διακόσιες σαράντα χιλιάδες συνταξιούχοι κόντεψαν οι άνθρωποι –χτύπα ξύλο– να πάθουν έμφραγμα στο ΑΤΜ, όταν είδαν κατακουσσομεμένες τις συντάξεις τους και φοβάμαι ότι κάποιοι απ' αυτούς θα το γυρίσουν στο κάπνισμα, το οποίο θα είναι και λαθραίο για να είναι

φτηνό.

Να μιλήσουμε για τους άνεργους στα ιδιωτικά κανάλια; Το μαύρο στην ΕΡΤ δεν πλήγωσε ένα μέρος της κοινωνίας μόνο, αλλά πλήγωσε ολόκληρη την κοινωνία. Το μαύρο στα ιδιωτικά κανάλια; Κανείς από τον ΣΥΡΙΖΑ και τους ΑΝΕΛ δεν θα χύσει ούτε ένα δάκρυ, μα ούτε ένα δάκρυ; Είναι δύο χιλιάδες οικογένειες. Είναι και αυτό επίτευγμα της Κυβέρνησής σας ότι θα εγγραφούν στο ταμείο ανεργίας με άδηλο το μέλλον.

Δεν είναι τόσο άδηλο το μέλλον, όμως, της εφημερίδας «ΑΥΓΗ». Μάθαμε, λοιπόν, ότι το 2013 είχε από τραπεζική διαφήμιση έσοδα 118.000 ευρώ, το 2014 είχε 272.000 ευρώ, το 2015 είχε 500.000 ευρώ, δηλαδή μισό εκατομμύριο ευρώ από διαφήμιση από τράπεζες. Για το 2016 τα πράγματα είναι ακόμα καλύτερα, σύμφωνα με τα στοιχεία του πρώτου τριμήνου. Χίλια τριακόσια φύλλα, χίλιοι τριακόσιοι αναγνώστες και οι μέτοχοι της «ΑΥΓΗΣ» είναι παραπάνω από τους αναγνώστες, όπως είπα χθες ο διευθύνων σύμβουλος του κομματικού εντύπου του ΣΥΡΙΖΑ.

Ερωτώ εσάς, τους καλούς συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ: Εσείς δεν καίγεστε να μάθετε, ποιο φυσικό πρόσωπο κρύβεται πίσω από την offshore που κατέχει το 2,7% των μετοχών της «ΑΥΓΗΣ»; Δεν καίγεστε; Εγώ θα καιγόμουν. Αν το Ποτάμι έβγαζε μια εφημερίδα και υπήρχε μέσα κυπριακή offshore και έβγαине και έλεγε ο εκπρόσωπος της εφημερίδας «δεν σας λέω ποιος κρύβεται πίσω από την offshore για να μη γίνει χαμός», εγώ τότε θα είχα λάβει άλλου είδους μέτρα και θα έκανα αυτόν που ξέρει να το πει. Ποιος κρύβεται; Ο Κοσκωτάς κρύβεται; Δεν νομίζω.

Η υπόθεση, λοιπόν, σηκώνει τσιγάρο; Όχι. Η υπόθεση σηκώνει επενδύσεις. Όπως είπε η Άννα Κορακάκη, η χρυσή Ολυμπιονίκης, στην πανηγυρική συνεδρίαση της επιτροπής επάνω με τους υπόλοιπους Ολυμπιονίκες, επενδύσεις στην υγεία και επενδύσεις στον αθλητισμό χρειαζόμαστε και αυτό θα μας έρθει πολλαπλάσια υπέρ της ελληνικής κοινωνίας πίσω.

Όσον αφορά τώρα το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, ο κ. Μπαργιώτας, σας είπε τα σημεία στα οποία έχουμε κάποιες ενστάσεις. Στο άρθρο 17 έχουμε ένσταση και δεν θα το ψηφίσουμε.

Δεν καταφέρατε να συνεννοηθείτε με το Υπουργείο Οικονομικών για την πλήρη ενσωμάτωση αυτής της οδηγίας, που ήρθε σε δύο δόσεις. Σας θυμίζω ότι είχα καταθέσει μια ερώτηση προς εσάς στις 24 Φεβρουαρίου 2016 και ρωτούσα, πώς θα αντιμετωπίσετε την απαράδεκτη, κατά τη δική μας αντίληψη, καθυστέρηση της Κυβέρνησης στην καταπολέμηση των καπνικών. Μου απαντήσατε, λοιπόν, με ένα έγγραφο, που μου λέγατε ότι συγκροτήσατε μια διυπουργική επιτροπή, στην οποία όμως διυπουργική επιτροπή δεν συμμετείχαν τα στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών. Επανήλθα και σας ρώτησα για ποιον λόγο και μου είπατε διαφωνούσαν με το περιεχόμενο.

Λέω, λοιπόν, ότι όταν σε μια οδηγία, η οποία κόβεται σε δύο κομμάτια, ενσωματώνεται το ένα της κομμάτι από το Υπουργείο Οικονομικών και το άλλο από το Υπουργείο Υγείας, παρά το γεγονός ότι συνδέονται σε μεγάλο βαθμό, και τα δύο Υπουργεία ομολογούν ότι μεταξύ τους υπάρχει μια ψύχρα στο συγκεκριμένο θέμα, οφείλω να σας πω ότι έχω κάποια ερωτηματικά, για το αν θα καταφέρετε να την εφαρμόσετε στην πράξη έτσι όπως όλοι θα θέλαμε, ούτως ώστε να αρχίσει σιγά-σιγά να υποχωρεί αυτός ο τυφώνας του τσιγάρου, που πλήττει όλους μας, είτε είναι ενεργητικοί οι καπνιστές είτε είμαστε οι υπόλοιποι παθητικοί καπνιστές.

Το τσιγάρο κάνει κακό. Όσοι μας ακούν, ας κάνουν μια προσπάθεια να το κόψουν. Θα δουν το δέρμα τους να καθαρίζει, οι γυναίκες θα αδυνατίσουν πιο εύκολα, όλοι θα δουν τα πνευμόνια τους να ανταποκρίνονται καλύτερα στην άσκηση, στο να ανεβαίνουν και να κατεβαίνουν τα σκαλιά και η καρδιά τους θα γίνει ακόμα πιο δυνατή, για να δέχεται και θετικά μηνύματα πιο εύκολα, να γίνονται αντιληπτά και όχι πίσω από ένα νέφος καπνού. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Ποταμιού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκοῦδης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης από τον ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου μια πρώτη παρατήρηση, πριν μπω στο θέμα για το οποίο συζητάμε. Νομίζω ότι μια κακή συνήθεια, πιο κακή και πιο επικίνδυνη και από το κάπνισμα, όπως τείνει να εξελιχθεί, είναι η ακατάσχετη κινδυνολογία στην οποία επιδίδεται η Αντιπολίτευση, η προσπάθεια να παρουσιάσουν την εικόνα της Κυβέρνησης και της κυβερνητικής πλειοψηφίας σαν μια εικόνα διάλυσης, η προσπάθεια να παρουσιάσουν διάφορα μέτρα, σαν άτακτες κινήσεις ανθρώπων να κρατηθούν με κάθε τρόπο στην εξουσία.

Πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η σημερινή Κυβέρνηση, παρά το δυσμενές δημοσιονομικό περιβάλλον που κληρονόμησε, δίνει μια ιστορική μάχη μέσα και έξω από τη Βουλή, για να αντιμετωπίσει την ανθρωπιστική κρίση, για να κρατήσουμε όρθια την κοινωνία και την χώρα.

Σ' αυτή την προσπάθεια δείκτης για την Αριστερά και τη σημερινή Κυβέρνηση, που κορμός της είναι η Αριστερά, είναι η ενότητα, εάν το θέλετε, ο συγχρονισμός της κοινοβουλευτικής δραστηριότητας με την εξωκοινοβουλευτική πάλη. Δείκτης για εμάς, για το πού πηγαίνει η Κυβέρνηση, είναι η δικαίωση των αγώνων της μαχόμενης κοινωνίας. Δικαίωση που θα δώσει δύναμη και αποφασιστική ώθηση στην Κυβέρνηση, να υπερασπιστεί τα συμφέροντα του τόπου, δικαίωση των αγώνων, στους οποίους αγώνες, πραγματικά, οι εργαζόμενοι έχουν σαν ένα επιπλέον όπλο τους, την Κυβέρνηση και τη στάση της.

Ξεκίνησα, λέγοντας αυτά, γιατί νομίζω ότι δεν μπορούν κάποια πράγματα να μένουν ασχολίαστα.

Σε ό,τι αφορά το σημερινό νομοσχέδιο, ενσωματώνεται στο Εθνικό Δίκαιο η ευρωπαϊκή οδηγία, που ρυθμίζει το μέχρι σήμερα θολό τοπίο στα προϊόντα καπνού, βάζοντας επιτέλους και εδώ κανόνες. Ενδεικτικά αναφέρω ότι καθορίζει τα μέγιστα επίπεδα εκπομπών νικοτίνης, πίσσας και μονοξειδίου του άνθρακα, ορίζει και κάποιες φορές με έντονη σχολαστικότητα –όντως- κρίσιμες λεπτομέρειες και πλευρές που αφορούν τις προειδοποιήσεις για την υγεία, αλλά και τις προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι περιέκτες αναπλήρωσης.

Ένα μεγάλο κομμάτι και ένα μεγάλο θέμα που απασχόλησε τη συζήτησή μας, είναι η διακοπή του καπνίσματος. Ακούστηκαν αρκετές παρατηρήσεις, που δεν με βρίσκουν αντίθετο προφανώς, που στέκονται όμως μόνο στην αστυνομική πλευρά της υπόθεσης. Απαγορεύεται το κάπνισμα, οι χώροι να ορίζονται, τασάκια να μην υπάρχουν, πινακίδες που να το λένε κλπ..

Έχω στο μυαλό μου, αλλά δυστυχώς δεν μπορώ να σας προβάλω την εικόνα της καρδιολογικής κλινικής του πανεπιστημιακού νοσοκομείου, εκεί που δούλευα, όπου στο μπαλκόνι της καρδιολογικής κλινικής –δεν ξέρω εάν με ακούει κανείς αυτή τη στιγμή και εάν παραμένουν στην ίδια κατάσταση- στις γλάστρες δεν φαινόταν το χώμα. Μιλώ για το μπαλκόνι, που χώριζε τους συνοδούς που έρχονταν να δουν τους καρδιοπαθείς συγγενείς τους από τους καρδιοπαθείς με μια απλή τζαμαρία. Στις γλάστρες δεν φαινόταν χώμα, ήταν μόνο γόπες τσιγάρων. Και πού; Σε έναν χώρο, όπου υπήρχε όχι απλώς η απαγόρευση του τσιγάρου αλλά και εντονότατη αστυνόμευση από τον Διευθυντή της κλινικής, τον καθηγητή μας, τον κ. Βάρδα, που σ' αυτό το θέμα ήταν κέρβερους, αλλά και απ' όλο το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό της κλινικής και προφανώς και από κάποιους από τους αρρώστους που φώναζαν, γιατί τους ενοχλούσε το τσιγάρο.

Με αυτή την έννοια –και εδώ θέλω να σταθώ λίγο παραπάνω στο θέμα και ας μην αναφερθώ στα υπόλοιπα θέματα που είχα σκοπό να θίξω- δεν νομίζω ότι είναι μόνο θέμα διοικητικών απαγορεύσεων ή αστυνομικών μέτρων για εφαρμογή του νόμου, όπως ειπώθηκε σε προηγούμενες ομιλίες.

Προσέξτε, δεν ξέρω πόσοι από εσάς θυμάστε ή βλέπετε ακόμα –δεν ξέρω αν υπάρχουν ακόμα- οι πινακίδες στις εκκλησίες, τουλάχιστον, «μην πτύετε χαμαί», που ήταν ένα μήνυμα, ουσιαστικά, σε μια Ελλάδα που έβγαινε από τον πόλεμο. Σε μια Ελλάδα που η φυματίωση θέριζε, ήταν απολύτως φυσιολογικό μετά από έναν παροξυσμό βήχα, ο άλλος να φτύσει δίπλα από εκεί που περπατούσε ή να φτύσει δίπλα από εκεί που καθόταν. Προφανώς πέρα από την προσπάθεια ξεριζωμού της αρρώστιας από την ελληνική κοινωνία, χρειάστηκε και μια ολόκληρη προσπάθεια, να καταδείξουμε στον κόσμο ότι δεν είναι σωστή συμ-

περιφορά το να φτύνεις εκεί που κάθεται ή εκεί που περπατάς, στον άνθρωπο που κάθεται δίπλα σου κ.λπ.. Να δείξουμε, δηλαδή, ότι αυτό ήταν μια αντικοινωνική συμπεριφορά.

Κατά τη γνώμη μου νόμους έχουμε, μπορούμε να εφαρμόζουμε ή υπάρχουν και μέτρα για την εφαρμογή τους. Πιστεύω ότι πρέπει να γίνει μια ολόκληρη εκστρατεία, να καταδειχθεί ότι το κάπνισμα είναι στοιχείο αντικοινωνικής συμπεριφοράς. Ο άλλος δηλαδή να μη φοβάται ότι θα τον προσβάλλουν επειδή είναι σε χώρο μη καπνιστών, να μη φοβάται που καπνίζει. Αν θέλετε, επειδή άκουσα και από ορισμένους Βουλευτές ότι το κάπνισμα βλάπτει, το λένε όλοι οι γιατροί, κανένας δεν καπνίζει επειδή αποφάσισε να πεθάνει. Κανένας δεν καπνίζει, επειδή θέλει να πάθει καρκίνο του πνεύμονα. Πρέπει, λοιπόν, να μη φοβάται ο άλλος που καπνίζει αλλά να ντρέπεται που καπνίζει. Αυτό πρέπει να κάνουμε.

Συμφωνώ με όλες τις προτάσεις των φορέων, κατ' αρχάς, με τους ίδιους τους επιστημονικούς φορείς, εξάλλου και εγώ ως καρδιολόγος, δεν θα μπορούσα να διαφωνώ με τις θέσεις που έχει η Ελληνική Καρδιολογική Εταιρεία. Νομίζω ότι σωστές ήταν οι παρατηρήσεις που έγιναν από τους φορείς και από τις εταιρείες, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αλλά και τις καπνοβιομηχανίες στα θέματα του καπνού. Νομίζω ότι σωστά αντιμετωπίζονται τα ζητήματα και με τις παρατηρήσεις που είπε ο Υπουργός, αντιμετωπίζονται συνολικά. Αντιμετωπίζεται το θέμα της γραφειοκρατίας. Φαντάζομαι ότι με την τροπολογία που έκανε δεκτή ο Υπουργός, ουσιαστικά δεν θα βρεθούμε μπροστά στη φάση να ξεπεράσουμε το τετράμηνο για αδειοδότηση κάποιων προϊόντων καπνού.

Νομίζω ότι το νομοσχέδιο έχει έναν κοινωνικό και πολιτικό χαρακτήρα. Ουσιαστικά στο ερώτημα. Κάποια μονοπωλιακά συμφέροντα –και υπάρχουν τέτοια- ή δημόσια υγεία; Η θέση μας είναι σαφής. Η υπεράσπιση πριν από όλα της δημόσιας υγείας και του αγαθού της υγείας. Αυτός είναι ο οδηγός μας, αυτή είναι η προσέγγιση που κάνει η Κυβέρνηση μας και πέρα από αυτό το νομοσχέδιο, τόσο η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας όσο και τα συνολικά μέτρα της στήριξης του δημόσιου τομέα υγείας, είναι και αυτά ένας σοβαρός δείκτης, για το πού πηγαίνει η σημερινή Κυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Χρήστος Κέλλας από τη Νέα Δημοκρατία έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου να καταθέσω ορισμένες σκέψεις μου, όσον αφορά το σχέδιο νόμου που εισάγει στη Βουλή η Κυβέρνηση και αφορά την ενσωμάτωση της κοινοτικής οδηγίας για τα προϊόντα του καπνού.

Η Νέα Δημοκρατία στηρίζει το νομοσχέδιο, το οποίο κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις, ίσως από υπερβολικό ζήλο, μπορεί να προκαλέσει αντίθετα αποτελέσματα από τα επιδιωκόμενα. Αναφέρομαι συγκεκριμένα στο άρθρο 17, κύριε Υπουργέ. Αφορά τη διαδικασία αδειοδότησης των νέων προϊόντων καπνού. Ενώ η οδηγία αναφέρεται σε υποχρεωτική κοινοποίηση, σε αντιδιαστολή με την προαιρετική αδειοδότηση, στο νομοσχέδιο το αλλάζετε προς το αυστηρότερο με τη διαδικασία της αδειοδότησης να είναι υποχρεωτική. Είκοσι ένα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν άλλαξαν την οδηγία και άλλα έξι προβλέπουν πέρα από την κοινοποίηση μια τυπική έγκριση.

Εμείς γιατί πρέπει να είμαστε αυστηρότεροι από αυτούς, κύριε Υπουργέ; Γιατί υψώνουμε τείχη και δυσκολεύουμε την προσέλαση νέων προϊόντων, ιδίως αυτή τη δύσκολη εποχή που ο τζίρος στην αγορά είναι πεσμένος; Από τη μια μεριά φέρνετε νόμους προς ψήφιση για την απλούστευση της διαδικασίας ιδρύσεως και αδειοδοτήσεως επιχειρήσεων και από την άλλη μεριά δυσκολεύετε την αδειοδότηση των προϊόντων.

Κύριε Υπουργέ, με τη νομοτεχνική βελτίωση, η οποία είναι στη σωστή κατεύθυνση, κάνετε ένα σωστό βήμα. Ολοκληρώστε το.

Άρθρο 24. Αφορά το ηλεκτρονικό τσιγάρο, το λεγόμενο άτμι-

σμα. Ενώ ορθά απαγορεύετε την εμπορική επικοινωνία του ατόμου στο άρθρο 18, στη συνέχεια υπερβάλλετε και απαγορεύετε τη χρήση του σε δημόσιους κλειστούς χώρους, κάτι που δεν συμβαίνει ούτε και στις πιο προηγμένες υγειονομικά χώρες της Ευρώπης.

Εγώ δεν θεωρώ πως πρέπει να εξομοιωθεί το ηλεκτρονικό τσιγάρο με το κανονικό. Παρακολουθώ με ιδιαίτερο ενδιαφέρον - και λόγω επαγγέλματος- τη διαμάχη που έχει ξεσπάσει στην επιστημονική κοινότητα, παρ' όλα αυτά θεωρώ, πως σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται για το ίδιο πράγμα. Επ' ουδενί δεν μπορούμε να θεωρήσουμε το ηλεκτρονικό τσιγάρο, ως πύλη εισόδου για κάποιον στο χώρο του τσιγάρου. Το αντίθετο ακριβώς συμβαίνει. Είναι κάτι που περιγράφεται και από τη σχετική εμπειρία αλλά και από την ίδια τη ζωή. Εκτός, μια και είστε, κύριε Υπουργέ, γιατρός, αν θεωρήσουμε ότι η μεθαδόνη είναι είσοδος στα ναρκωτικά, στην ηρωίνη και όχι απεξάρτηση από την ηρωίνη.

Δεν μπορούμε, λοιπόν, να κλείσουμε τα μάτια και να δεχθούμε πως όλα είναι ίδια, εντάσσοντας στην ίδια κατηγορία απαγορεύσεων το ηλεκτρονικό και το κανονικό τσιγάρο, πόσω δε μάλλον όταν το ηλεκτρονικό τσιγάρο, είναι ένα από τα μέσα που μπορεί να χρησιμοποιήσει κάποιος για να σταματήσει το κάπνισμα.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, μιλάμε για το άτμισμα, όταν έχουμε αντικαπνιστικό νόμο από το 2008, τον ν.3730, και αν εξαιρέσουμε κάποιες αρχικές προσπάθειες, ουδέποτε εφαρμόστηκε. Είναι αδιανόητο, να μην μπορεί το επίσημο κράτος να εφαρμόσει τους νόμους που το ίδιο ψηφίζει. Έτσι δίνει και στους πολίτες το δικαίωμα, να θεωρούν πως οι νόμοι υπάρχουν απλώς για να υπάρχουν. Επιπλέον πρέπει να στείλουμε ένα ξεκάθαρο μήνυμα, πως η επικινδυνότητα του τσιγάρου για τη δημόσια υγεία είναι τέτοια, που κανείς δεν πρέπει να αδιαφορεί είτε ο ίδιος είναι καπνιστής είτε όχι.

Θεωρώ πως είναι ντροπή για τη χώρα μας, μια χώρα που θέλει να χαρακτηρίζεται ως ευρωπαϊκή, να επικροτεί διά των παραλείψεων της τη μη συμμόρφωση των πολιτών με τα όσα ισχύουν για το τσιγάρο.

Επιβάλλεται η Κυβέρνηση να δείξει αποφασιστικότητα και να δείξει με πράξεις, πως οι νόμοι ψηφίζονται για να εφαρμόζονται. Όμως, εσείς, κύριε Υπουργέ, δίνετε το κακό παράδειγμα και όχι μόνο στον αντικαπνιστικό. Με ισχύ από 27/2, ψηφίσατε τον ν. 4369/2016 -δεν ξέρω αν τον γνωρίζετε- που καθορίζει τον νέο τρόπο επιλογής προϊσταμένων στις οργανικές μονάδες της δημόσιας διοίκησης. Τον γνωρίζετε;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Εσείς τι λέτε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Τον γνωρίζετε.

Αναφέρει, λοιπόν, ο νόμος ρητά τα εξής: «Πρώτον, καθήκοντα προϊσταμένων εξακολουθούν να ασκούν οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος προϊστάμενοι μέχρι τη συγκρότηση των υπηρεσιακών οργάνων κρίσης και δεύτερον, οι διευθυντές δεν μπορούν να προβούν σε τοποθέτηση προϊσταμένων παρά μόνο όπου υπάρχουν κενές θέσεις».

Οι νέοι διοικητές, που ορίσατε εσείς στα νοσοκομεία, κύριε Υπουργέ, έχουν αλλάξει προϊσταμένους; Έχουν προχωρήσει σε πογκρόμ काराτομήσεων και μετακινήσεων προϊσταμένων σε πολλά μεγάλα νοσοκομεία της χώρας. Σας αναφέρω σαν παράδειγμα το νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», το «Γεννημάτας», το «Σωτηρία», το «Λαϊκό» και το Νοσοκομείο στην Πάτρα, όπου τοποθετήθηκαν κομματικοί φίλοι, όπως εκθέτω και σε σχετική ερώτηση που κατέθεσα εχθές. Αφού το γνωρίζετε, λοιπόν, θα τιμωρήσετε τους διοικητές που παρανομούν; Θα αποκαταστήσετε την τάξη;

Άλλο παράδειγμα, προς αποφυγή πάντα. Ο Αναπληρωτής Υπουργός σας, ο συνάδελφός σας ο κ. Πολάκης με έγγραφο των περασμένων ημερών αξιώνει από τον ΕΟΠΥΥ -θα το ξέρετε σίγουρα- να μεταφέρει τα χρηματικά του διαθέσιμα -λέει- σε συνεταιριστικές τράπεζες κατά παράβαση της σχετικής νομοθεσίας. Το θεσμικό πλαίσιο για την ανάθεση διαχείρισης διαθεσίμων οργανισμών είναι σαφέστατο και αυστηρό και προβλέπει λήψη απόφασης μετά από διενέργεια διεθνούς δημόσιου ανοιχτού διαγωνισμού. Και βεβαίως, επ' ουδενί λόγο εξαρτάται από τις προσωπικές επιθυμίες του εκάστοτε Υπουργού και πολιτικού προϊσταμένου.

Από την άλλη πλευρά, βεβαίως, αυτό δείχνει μια άλλη αντίληψη, μια ολοκληρωτική αντίληψη που σας διακατέχει ως προς την εξουσία και τη διαχείρισή της και θυμίζει άλλες εποχές.

Αντί να ασχολείστε με την διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων, δεν ασχολείστε λίγο με τα τεράστια και πραγματικά προβλήματα του ΕΟΠΥΥ; Ξέρετε ότι είμαστε στον μήνα Σεπτέμβριο και ότι οι συμβεβλημένοι πάροχοι με τον ΕΟΠΥΥ, γιατροί, φυσικοθεραπευτές, κλινικές, διαγνωστικά εργαστήρια, κέντρα αποκαταστάσεως έχουν πληρωθεί μόνο Ιανουάριο και Φεβρουάριο; Το ξέρετε. Και δεν αρκεί μόνο αυτό αλλά τους ζητάτε να πληρώσουν και clawback. Από πού να το πληρώσουν το clawback, κύριε Υπουργέ; Οδηγείτε ενσυνείδητους και ευσυνείδητους επαγγελματίες με μαθηματικό τρόπο στην φυλακή. Εκτός εάν άλλα έχετε στο πίσω μέρος του μυαλού σας και δεν τους πληρώνετε.

Κλείνω με το ΕΣΠΑ. Τι γίνεται με το ΕΣΠΑ, κύριε Υπουργέ; Η Νέα Δημοκρατία είχε σχεδιάσει τη στρατηγική ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2020. Η προηγούμενη ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, στην οποία συμμετείχατε, με πρόσχημα την επανασχεδίαση των εθνικών προτεραιοτήτων πάγωσε τη διαδικασία μέχρι την άνοιξη του 2016. Τον Απρίλιο του 2016, μαζί με τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου σας, τον κ. Παγουλάτο -είναι ο κ. Παγουλάτος Γραμματέας στο Υπουργείο; Παραμένει;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Όχι Παγουλάτος, Γιαννουλάτος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Ναι, ο κ. Γιαννουλάτος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Δεν σας τα είπαν καλά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Παραμένει; Γιατί στη δημοσιογραφική πιάτσα κυκλοφορούν άλλα.

Εν πάση περιπτώσει, μεταφέρατε ένα μεγάλο μέρος των κονδυλίων στην ψυχική υγεία και στις ΜΚΟ, που τους έχετε και αδυναμία. Μέχρι σήμερα δεν έγινε καμία πρόσκληση ενδιαφέροντος. Έχει βγει; Δεν έχει βγει καμία.

Μπορείτε να μας πείτε ποιος είναι υπεύθυνος για την πραγματοποίηση και υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2014-2020 του Υπουργείου; Τι προτάσεις έχετε υποβάλει, αν έχετε υποβάλει; Γιατί πολύ φοβούμαι ότι δεν έχετε υποβάλει καμία.

Αναμένω την απάντησή σας με πολύ ενδιαφέρον. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Χρυσής Αυγής, ο συνάδελφος κ. Ιωάννης Λαγός, έχει τον λόγο για δώδεκα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, να ξεκινήσω την ομιλία μου, λέγοντας ότι είδαμε πριν από λίγες μέρες να γίνεται μια μεγάλη καταστροφή στην περιοχή της Μεσσηνίας και σε περιοχές της Λακωνίας. Αυτό είναι πάρα πολύ άσχημο. Χάσαμε ανθρώπους, δυστυχώς. Δίνουμε τα συλλυπητήριά μας στις οικογένειες των θυμάτων ως Χρυσή Αυγή.

Όμως έχουμε να καταγγείλουμε και κάποια πράγματα. Τα μαθαίνουμε, δυστυχώς, και εμείς μετά, αφού πρέπει να θρηνησουμε θύματα πρώτα. Είδαμε ότι στην κατασκευή του έργου που είχε γίνει για τον δρόμο Κορίνθου-Καλαμάτας, στην περιοχή της Μεσσηνίας εδώ και πάρα πολύ καιρό έχουν γίνει κακοτεχνίες και ο δρόμος είναι χάλια. Έχει γίνει υποχώρηση του εδάφους και όλα αυτά είχαν σαν αποτέλεσμα να δούμε αυτά που είδαμε και να θρηνούμε θύματα.

Επίσης, η πόλη της Καλαμάτας γέμισε από μπάζα, από χώματα και διάφορα υλικά, που τα είχαν κάνει στην άκρη τελείως πρόχειρα και χωρίς να ενδιαφέρονται για την ασφάλεια των πολιτών. Όλα αυτά, όμως, έχουν ένα όνομα από πίσω. Το όνομα είναι η κατασκευαστική εταιρεία «ΜΟΡΕΑΣ». Και ποιος είναι από πίσω; Ο Μπόμπολας.

Εδώ πέρα υπάρχουν συγκεκριμένες ευθύνες από συγκεκριμένους ανθρώπους. Θα κοιτάξει, λοιπόν, το κράτος, το Υπουργείο και η Κυβέρνηση να φροντίσει να αποδοθούν ευθύνες; Γιατί δεν είναι δυνατόν να χάνονται ανθρώπινες ζωές στην πατρίδα μας και κανείς να μην πληρώνει το τίμημα.

Πριν από λίγες μέρες, πριν από ένα μήνα περίπου, γίναμε μάρτυρες ενός ατυχήματος που συνέβη στην Αίγινα, για το οποίο,

όπως πάνε τα πράγματα, κανείς ποτέ δεν θα μάθει τι έγινε, ποιοι ήταν αυτοί που ήταν πάνω, ενώ θα ήταν πάρα πολύ εύκολο να το διαπιστώσουμε. Πολλά ακούγονται. Δεν ξέρουμε τι είναι αλήθεια και τι είναι ψέμα. Όμως, τι πιο εύκολο από το να γίνονταν μια άρση του τηλεφωνικού απορρήτου, όπως θα μπορούσε εύκολα να γίνει, και να δούμε ποιοι έχουν συνομιλήσει με ποιους και ποιοι ήταν πάνω στο σκάφος που σκότωσαν αθώους ανθρώπους; Όχι μόνο τους σκότωσαν, δεν προσπάθησαν καν να τους σώσουν.

Έτσι, λοιπόν, και τώρα με την εταιρεία «ΜΟΡΕΑΣ» του Μπόμ-πολα, ο οποίος παίρνει τα λεφτά -τόσα χρόνια έχει πάρει εκατοντάδες εκατομμύρια από το ελληνικό κράτος- και βάσει των κακοτεχνιών που έχουν γίνει, πλημμύρισε -επαναλαμβάνω- η πόλη της Καλαμάτας και είχαμε νεκρούς.

Ας κοιτάξει, λοιπόν, και η δικαιοσύνη και το ελληνικό κράτος να τους φέρει αυτούς τους ανθρώπους να απολογηθούν και να δούμε αν φταίνε ή δεν φταίνε για αυτά που έχουν γίνει. Εκτός και αν στην Ελλάδα -γιατί αυτό είναι και νόμος κιάλας- δεν υπάρχει κανείς υπεύθυνος για ό,τι κακό γίνεται. Στα καλά πράγματα είστε όλοι μπροστάρηδες.

Έχουμε εδώ τον Υπουργό αυτήν τη στιγμή που είναι ένας από τους Υπουργούς οι οποίοι δεν απαντούν στις ερωτήσεις μας. Βασικότερος του βασιλέως, αποφασίζει ότι οι ερωτήσεις των Βουλευτών της Χρυσής Αυγής δεν χρήζουν απαντήσεως.

Ποιος του έδωσε το δικαίωμα αυτό και πώς μπορεί να κρίνει αυτός ο άνθρωπος σε ποιον θα απαντάει και σε ποιον δεν θα απαντάει; Γιατί, σύμφωνα με τα δικά του δεδομένα, η Χρυσή Αυγή -λέει- είναι μια εγκληματική οργάνωση, η οποία δικάζεται.

Είναι οι ίδιοι οι οποίοι τον κάθε λογής τρομοκράτη -από «17 Νοέμβρη» μέχρι πρόσφατα «Συνομοσία Πυρήνων της Φωτιάς» ή οτιδήποτε- ισχυρίζονται ότι δεν έχουν τελεσιδικήσει κάποια πράγματα ή ό,τι και να τα έχουν κάνει ήταν μικροί, νεαροί και δεν τα ξέρανε και πρέπει να τους δικαιολογήσουμε. Ενώ για τους Βουλευτές της Χρυσής Αυγής, οι οποίοι διώκονται χωρίς κανένα στοιχείο, κρίνει ότι δεν μπορεί να τους απαντάει και δεν πρέπει να τους απαντάει, γιατί έτσι θέλει αυτός.

Μα, το Υπουργείο δεν είναι δικό σας. Σήμερα είστε εσείς, αύριο θα είναι κάποιος άλλος. Οι ερωτήσεις που κάνουμε εμείς δεν έχουν να κάνουν με τους ψηφοφόρους της Χρυσής Αυγής, έχουν να κάνουν με όλους τους Έλληνες ψηφοφόρους για τους οποίους εμείς με αυτόν τον τρόπο ενδιαφερόμαστε και ζητάμε να μας απαντήσετε σε κάποια ζητήματα.

Δεν έχετε, λοιπόν, κανένα δικαίωμα να μην μας απαντάτε. Και σε ένα κράτος που θα υπήρχε στοιχειώδης δικαιοσύνη, δεν θα τολμούσατε να το κάνετε αυτό. Ζούμε, όμως, εδώ πέρα, σε ένα κράτος το οποίο όποιος θέλει κάνει οτιδήποτε.

Εγκαλείτε, λοιπόν, τη Χρυσή Αυγή σαν εγκληματική οργάνωση, ο Υπουργός δεν μας απαντάει, αλλά σύμφωνα με στοιχεία που είδαμε πριν από λίγες μέρες, τα οποία όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης εξαφάνισαν και κανείς δεν το είπε, γιατί η Χρυσή Αυγή θα δικαιωνόταν και δικαιώνεται πανηγυρικά σε όσους ασχολούνται, είχαμε κάτι έγγραφα από τον Τζορτζ Σόρος, από τον γνωστό Τζορτζ Σόρος, τον Αμερικάνο σιωνιστή, ο οποίος κάνει κουμάντο σε πολλά ζητήματα στην πατρίδα μας, ο οποίος σύμφωνα με πληροφορίες δίνει χρήματα και σε διάφορες ιστοσελίδες παρακρατικές, τρομοκρατικές, οι οποίες λένε και κάνουν χίλια δύο εις βάρος του ελληνικού λαού, στοχοποιούν αθώους πολίτες, επιχαίρουν για δολοφονίες αθώων πολιτών.

Είχαμε, λοιπόν, εδώ τον Τζορτζ Σόρος, ο οποίος σύμφωνα με επίσημα έγγραφα τα οποία βγήκαν στη δημοσιότητα, έδινε χρήματα σε διάφορες οργανώσεις ΜΚΟ, από αυτές που το κράτος σας και οι προηγούμενες κυβερνήσεις φυσικά, τις έχουν και τις χαϊδεύουν.

Εδώ θα διαβάσω για μια, ας πούμε, όπως η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η οποία πήρε από τον Σόρος για μία χρονιά 76.800 ευρώ περίπου. Αυτά υπάρχουν στο διαδίκτυο για όποιον θέλει. Μπορεί να τα δει αν είναι αλήθεια ή ψέματα.

Αυτή η εταιρεία, λοιπόν, ελέγχεται από κάποια Ελένη Τάκου. Η κ. Ελένη Τάκου αυτή συνεργάζεται με άλλες τριάντα τρεις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Και αυτές οι ομάδες είναι η «ΑΡΣΙΣ», η Ομάδα Δικηγόρων για τα Δικαιώματα των Προσφύγων και Με-

ταναστών και η «ΠΡΑΞΙΣ», που τη γνωρίσαμε από τα φυλλάδια με τους συνεργάτες που μοίραζαν οι Τούρκοι λαθρέμποροι στους ανθρώπους που διακινούσαν εδώ πέρα.

Είναι αυτοί που βγαίνουν και τολμούν να μιλάνε για τη Χρυσή Αυγή. Σύμφωνα με στοιχεία παίρνουν λεφτά από τον Τζορτζ Σόρος κι όμως δεν έχει κινηθεί κανείς ούτε από την ελληνική δικαιοσύνη ούτε φυσικά από το ελληνικό κράτος για να δει τι γίνεται σε αυτήν την περίπτωση.

Επίσης, είδαμε από τον Τζορτζ Σόρος να οργανώνει μέσω του Ινστιτούτου Ανοιχτής Κοινωνίας για την Ευρώπη εναντίον επισκέψεως και συγκεντρώσεως που έκανε η Χρυσή Αυγή πέρσι, πριν από περίπου έναν χρόνο, στο πολύπαθο νησί της Λέσβου για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει με τους λαθρομετανάστες. Εμείς τα λέγαμε από τότε. Τα λέγαμε και πολύ πιο πριν βέβαια. Και είχαμε πάει στο νησί για να δούμε τους ανθρώπους και να συζητήσουμε.

Κατά καιρούς έχουμε κάνει ερωτήσεις μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο για το πώς επιτρέπονται οι αντισυγκεντρώσεις και ειδικά σε ένα νόμιμο πολιτικό κόμμα, στο τρίτο πολιτικό κόμμα, που όταν πάει να κάνει μια συγκέντρωση κάπου, δέχεται αντισυγκεντρώσεις. Μα, να οι απαντήσεις. Οι απαντήσεις είναι εδώ. Τις αντισυγκεντρώσεις τις οργανώνει ο Τζορτζ Σόρος με τους παρακρατικούς αλήτες που είναι εδώ στην Ελλάδα μαζί, οι αντιεξουσιαστές μαζί με τον εξουσιαστή Σόρος, μαζί με την Κυβέρνηση.

Όλοι αυτοί εναντίον. Σε ποιον; Στη Χρυσή Αυγή. Γιατί; Γιατί εναντιωνόμαστε στη νέα τάξη πραγμάτων, εναντιωνόμαστε και σε μια εποχή πολτοποίησης και παγκοσμιοποίησης, συνεχίζουμε να φωνάζουμε για πατρίδες, για ιδεολογίες, για θρησκείες. Αυτό είναι κάτι που σας πειράζει πάρα πολύ.

Βλέπουμε, λοιπόν, την αντισυγκέντρωση με το Αντιρατσιστικό Παρατηρητήριο του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το οποίο πήρε χρήματα, όπως λέγεται εδώ, από τον Τζορτζ Σόρος για να μας κάνει αντισυγκέντρωση πέρυσι στις 17 Οκτωβρίου στη Μυτιλήνη.

Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Λαγός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επίσης, βλέπουμε τον ίδιο τον Τζορτζ Σόρος να συνεχίζει με αφορμή τις διώξεις που υπέστησαν όλοι οι Βουλευτές και ο Αρχηγός της Χρυσής Αυγής. Στην έκθεση αυτή είναι και η δήλωση που είχε κάνει ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ρουπακιάς, που έλεγε ότι αμερικανο-σιωνιστικές οργανώσεις έρχονται στην Ελλάδα -ήταν πριν τις διώξεις της Χρυσής Αυγής- και ασκούν πιέσεις για τη Χρυσή Αυγή, προκειμένου να φυλακιστούν τα στελέχη της και ο Αρχηγός της και να σταματήσει η δράση της.

Αυτά είναι εδώ πέρα και φυσικά στο ελληνικό Κοινοβούλιο δεν ακούγατε κιχ και φυσικά στους μεγαλοκαναλάρχες, που θέλετε να κυνηγήσετε εσείς, δεν ακούστηκε κιχ, ακόμα και σ' αυτούς. Γιατί; Γιατί δεν είστε εχθροί τους ούτε εχθροί των μεγάλων συμφερόντων ούτε των μεγαλοκαναλαρχών. Είστε εχθροί της πατρίδας μας. Είστε εχθροί σε οτιδήποτε λέγεται εθνικό αυτήν την στιγμή στην Ελλάδα.

Αναφέρονται, λοιπόν, μέσα σ' αυτά που λέει ο Τζορτζ Σόρος τα εξής: «Κοιτώντας τις τελευταίες εξελίξεις στην Ελλάδα -τη φυλάκιση της ηγεσίας της Χρυσής Αυγής- δεν θα ήταν υπερβολικό να πούμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι κατάλληλα εξοπλισμένη για να υπερασπιστεί τη φιλελεύθερη δημοκρατία. Η ενεργοποίηση της ιδέας της «μαχητικής δημοκρατίας» κάθε άλλο παρά απλή είναι. Απαιτείται καθαρές γραμμές, σχετικά με το πώς, τότε και ποιος θα πρέπει να αποφασίζει αν οι πολιτικοί παίκτες θα έπρεπε να απαγορευθούν».

Αυτά λέει ο Τζορτζ Σόρος εδώ πέρα μέσα στα έγγραφα αυτά που πιθανόν κανείς να μην έχει διαβάσει και, φυσικά, εσείς και η προηγούμενη κυβέρνηση του Σαμαρά με τον Δένδια και με τον Μπάμπη τον Αθανασίου έκαναν αυτά που τους έλεγε ο Τζορτζ Σόρος, όπως φυσικά κάνετε κι εσείς αυτήν τη στιγμή κι ας έχετε ιδεολογικές διαφορές με τη Νέα Δημοκρατία, γιατί είστε μεγάλοι εχθροί. Βέβαια, τα μηνύονα τα ψηφίζετε μαζί. Στα άλλα διαφέρετε.

Συνεχίζει, λοιπόν, ο Τζορτζ Σόρος λέγοντας: «Στις ευρωεκλογές του 2014, δυστυχώς, η Χρυσή Αυγή πήγε καλά και πήρε μεγάλη ποσοστά. Σε τι οφείλεται...», λέει, «...το γεγονός αυτό;» Και εξηγεί πιο κάτω: «Απέτυχε το διπλό ανάχωμα, που αποτελούσαν ΑΝΕΛ και ΛΑΟΣ. Η οικονομική κατάσταση δεν βελτιώθηκε, αλλά αντιθέτως χειροτέρευσε». Αυτά είναι τα πιο ήσυχα σημεία.

Ακούστε και τα παρακάτω: «Παρά τις προσπάθειες της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ να κουκουλώσουν το ζήτημα, το βίντεο Μπαλτάκου αποκάλυψε στον κόσμο ότι η Χρυσή Αυγή υφίσταται πολιτικές διώξεις».

Κύριε Υπουργέ, εδώ που δεν μας απαντάτε γιατί είμαστε εμείς εγκληματική οργάνωση.

Επίσης, μέσα συνεχίζει και λέει: «Το γεγονός ότι τότε οι αναρχικοί δεν ήταν τόσο ενεργοί». Δεν ήταν τόσο ενεργοί οι αναρχικοί τότε. Το παρακράτος δεν ήταν τόσο ενεργό. Είχε σκοτώσει μόνο δύο αθώους Έλληνες Χρυσαιγίτες, τον Γιώργο τον Φουντούλη και τον Μανώλη τον Καπελώνη και είχε τραυματίσει βαρύτατα τον Αλέξανδρο τον Γέροντα μόνο και μόνο γιατί ήταν Έλληνες εθνικιστές και Έλληνες Χρυσαιγίτες.

Αυτά, λοιπόν, και πάρα πολλά ακόμα γράφονται μέσα στα έγγραφα του Τζορτζ Σόρος. Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό Βουλευτής κ. Ιωάννης Λαγός καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτά πρέπει να ακουστούν και καθώς ως Χρυσή Αυγή δεν έχουμε καμιά δυνατότητα να τα πούμε πουθενά αλλού, τα λέμε από το Βήμα της Βουλής και πάλι καλά που μας αφήνετε και τα λέμε, γιατί μέχρι πριν από λίγο καιρό μας κλείνατε μικρόφωνα, κανάτε άλλα πράγματα. Θα τα δούμε και στην πορεία κιάλας αυτά.

Ερχόμαστε, λοιπόν, να συζητήσουμε και να πούμε για το αν είμαστε εμείς εγκληματική οργάνωση, όταν εδώ διαβάσαμε αυτά που διαβάσαμε, όταν υπάρχει το βίντεο Μπαλτάκου πέραν του ηχητικού, όταν ένας ιδιοκτήτης ραδιοφωνικού σταθμού και εφημερίδας «ΤΑ ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ» εμφανίστηκε χθες εδώ, μέσα στη Βουλή, και είπε ότι ο τότε Πρωθυπουργός της Ελλάδος, ο Σαμαράς, τον έπαιρνε τηλέφωνο και τον απειλούσε να κατεβάσει το ηχητικό που υπήρχε, που έλεγε ότι «πρέπει να βάλει στη φυλακή και τους άλλους τους Βουλευτές της Χρυσής Αυγής και πρέπει να τους τελειώσουμε» στον ψηλό τον παναθηναϊκό, τον Ντογιάκο. Τα ξέρουμε όλοι αυτά.

Όταν όλα αυτά αποσιωπώνται, θέλετε να μας μιλήσετε εσείς για δημοκρατία και για δικαιώματα σε εμάς, που έχουμε υποστεί όλα αυτά για την ιδεολογία μας, χωρίς να έχουμε κάνει το παραμικρό; Αυτά, λοιπόν, σας πειράζουν.

Επίσης, ξεχνάμε όλοι ότι πριν από ένα-ενάμιση μήνα στο δικαστήριο της Χρυσής Αυγής βγήκε αυτόπτης μάρτυρας, μάρτυρας στον οποίον μπροστά του είχε γίνει, δυστυχώς, η δολοφονία του Φόσσα και έλεγε ότι είχε πάει την επόμενη ημέρα ο τότε Υπουργός Δημοσίας Τάξεως, ο Δένδιας, και του ζήτησε τις κάμερες από τις κάμερες που είχε. Και οι κάμερες από αυτές τις κάμερες έχουν χαθεί, δεν υπάρχουν!

Θα μας μιλήσετε όλοι εσείς για δικαιοσύνη, για δημοκρατία και για αντικειμενικότητα των πραγμάτων. Αυτά είναι τα πράγματα. Όποτε θα σας μιλάμε, δυστυχώς, θα σκύβετε το κεφάλι εσείς, γιατί δεν έχετε να μας πείτε τίποτα, γιατί ό,τι λέμε είναι εδώ με στοιχεία και τεκμηριωμένα.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να κάνω και μία αναφορά σε κάτι, το οποίο έγινε πριν από πέντε-έξι ημέρες και, φυσικά, θάφτηκε και αυτό. Το διαβάσαμε στην εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ» και σύμφωνα με συγκεκριμένες πληροφορίες και με ερώτηση που έγινε, υπάρχει ένα κλιμάκιο δεκατριμελές, το οποίο υπήρχε στην Ελλάδα. Υπάρχει ακόμα και εργάζεται για την εταιρεία «COMVERSE TECHNOLOGY», που είναι μια θυγατρική εταιρεία της εταιρείας «EFRAT».

Μέσα σε αυτούς υπήρχαν αποδεδειγμένα τρεις οι οποίοι ήταν πράκτορες. Τα ονόματα αυτών των πρακτόρων, που εκδιώχθηκαν από την Ελλάδα αμέσως μόλις έγιναν γνωστά τα ονόματά τους, είναι τα εξής: Είναι η κ. Σεμέλ Τάλ, ο κ. Ραμί Σιμαντόφ και ο κ. Έντρι Μπαρούχ. Τα ονόματα και αυτά τα στοιχεία δόθηκαν.

Άκρα του τάφου σιωπή! Αυτοί οι άνθρωποι εξαφανίστηκαν, γύρισαν στην πατρίδα τους. Επίσης, αυτοί οι συγκεκριμένοι έχουν ανάμειξη σε πολλά περιστατικά βίαιης συμπεριφοράς απέναντι σε Βουλευτές και σε στελέχη της Χρυσής Αυγής, σε εμπρησμούς αυτοκινήτων, σε οικίες Βουλευτών και στελεχών της Χρυσής Αυγής, γεγονότα που δεν μαθαίνει ποτέ κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, σε μισό λεπτό.

Διότι όλοι εσείς εδώ πέρα, η κλίκα, θέλετε να τα αποσιωπήσετε, γιατί ξέρετε ότι είμαστε ολοκάθαροι και ξέρετε ότι οποιαδήποτε ώρα και στιγμή μπορούμε να αναμετρηθούμε με όλους εσάς ιδεολογικά και να δούμε ποιος είναι καθαρός και ποιος εξυπηρετεί συμφέροντα.

Εμείς, λοιπόν, σας είπαμε αυτά τα λίγα τώρα. Επαναλαμβάνω ότι πρέπει όποιος έχει την παραμικρή αμφιβολία ότι μπορεί και να μην ισχύουν τα στοιχεία να μπει να διαβάσει τα έγγραφα του Σόρος – κανείς δεν έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον – τα οποία λένε ότι όλοι είστε συνέταροι εναντίον της Χρυσής Αυγής.

Εμείς θα συνεχίσουμε, θα είμαστε εδώ.

Και θέλω να πω και κάτι τελευταίο για δέκα δευτερόλεπτα: Μέχρι πριν από έξι, επτά μήνες μας έδειχναν όλα τα κανάλια σκηνές από Έλληνες αλληλέγγυους, οι οποίοι πήγαιναν να προσφέρουν ένα πιάτο φαγητό στους διάφορους λαθρομετανάστες που έχουν έρθει. Πήγαιναν στη Μυτιλήνη, στη Χίο, στα νησιά, στην Ειδομένη. Τους τελευταίους πέντε μήνες εξαφανίστηκαν αυτά τα πλάνα, γιατί – ξέρετε – οι Έλληνες δεν άντεξαν άλλο τους «κατσαπλιάδες» λαθρομετανάστες που ήρθαν, οι οποίοι τους ληστεύουν, μπαίνουν μέσα στις περιουσίες τους, και αντιδρούν. Την αντίδραση των Ελλήνων δεν θέλετε να τη δείξετε!

Εμείς, όμως, θα είμαστε εδώ πέρα και θα αναδεικνύουμε συνεχώς αυτά τα θέματα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ, θέλω να κάνω μια παρατήρηση και θέλω να τη λάβετε σοβαρά υπ' όψιν σας και εσείς και οι άλλοι συνάδελφοι. Τις περισσότερες φορές γίνονται παρεκκλίσεις από το υπό συζήτηση θέμα στις ομιλίες. Υπάρχει, όμως, ένα θέμα. Εάν ολόκληρη η δεκαπεντάλεπτη ομιλία ενός συναδέλφου δεν αναφέρεται καθόλου στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, υπάρχει ένα ζήτημα. Σας το λέω με όλο τον σεβασμό. Δεν σας διέκοψα. Ο Κανονισμός με το άρθρο 66 μου δίνει τη δυνατότητα να κάνω διακοπή. Δεν την έκανα. Όμως, πρέπει να υπάρχει στοιχειώδης σεβασμός απέναντι στο υπό συζήτηση θέμα. Δεν κάνατε την παραμικρή αναφορά! Με συγχωρείτε πάρα πολύ, αλλά το λέω με μια διάθεση κοινοβουλευτικής συνεννόησης.

Ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Θα μου επιτρέψετε μια απάντηση είκοσι δευτερολέπτων, κύριε Πρόεδρε.

Θα γινόταν αυτό που λέτε και έχετε δίκιο εσείς από την πλευρά σας – εάν μας δινόταν η παραμικρή ευκαιρία και δυνατότητα να εκφράσουμε τις απόψεις μας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, από τα οποία είμαστε αποκλεισμένοι, από τη δημόσια τηλεόραση και αν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Εντάξει, κύριε συνάδελφε, τώρα, το υπό συζήτηση θέμα τι φτάνει για αυτό;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Δεν έχουμε άλλο Βήμα, κύριε Πρόεδρε και μην ξεχνάτε ότι αυτή τη στιγμή εσείς είστε στη θέση του Προέδρου, έχοντας πάρει – όχι εσείς προσωπικά – τη θέση της τρίτης κοινοβουλευτικής δύναμης με τρόπους πραγματικά γκανγκστερικούς – και δεν αναφέρομαι σε εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε συνάδελφε, η Βουλή ψηφίζει, αποφασίζει, δεν είναι κανάλι. Η Βουλή συζητάει θέματα. Μπορούμε να συζητήσουμε αυτό που λέτε άλλη ώρα και για άλλους λόγους. Η Βουλή σήμερα συζητάει το νομοσχέδιο για το συγκεκριμένο ζήτημα και έκανα μια παρατήρηση, την οποία ελπίζω να καταλάβετε.

Ο συνάδελφος κ. Δημήτριος Κρεμαστινός έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αναφερθήκατε στις επί του θέματος ομιλίες των Βουλευτών, εγώ θα μιλήσω, φυσικά, επί του θέματος.

Το πραγματικό παθητικό κάπνισμα έχει, όπως ξέρετε, απαγορευθεί μετά από σειρά τεκμηριωμένων μελετών που απέδειξαν ότι είναι εξίσου επιβλαβές –αν όχι χειρότερο– από το πραγματικό κάπνισμα, το μη παθητικό. Για ποιο λόγο; Διότι αυτός που καπνίζει παθητικά είναι ο ίδιος που καπνίζει και ενεργητικά και ο ίδιος εισπνέει και τον καπνό που ο ίδιος καπνίζει. Και όχι μόνο αυτό, αλλά, φυσικά, κάνει κακό και στον διπλανό του. Άρα, λοιπόν, είναι πολύ κακό το παθητικό κάπνισμα, όπως, φυσικά και το ενεργητικό.

Τρεις είναι οι τρόποι για να σταματήσει ο καπνιστής: Ο ένας είναι να χρησιμοποιήσει βαρενικλίνη, ο δεύτερος είναι να χρησιμοποιήσει τα αυτοκόλλητα της νικοτίνης, να κάνει δηλαδή απογαλκτική από τη νικοτίνη και ο τρίτος είναι να χρησιμοποιήσει το ηλεκτρονικό τσιγάρο.

Άκουσα την αγωνία της κ. Κεραμέως στην ομιλία της, που έλεγε ότι έψαχνε να βρει χώρο στη Βουλή για να δει τι θα κάνει, γιατί ήταν έγκυος και δεν μπορούσε να καπνίζει παθητικά –αυτό που υπάρχει σήμερα στη Βουλή.

Και όταν ο Ανδρέας Ψυχάρης, όταν ήταν Βουλευτής, ζήτησε με επιστολή από τον τότε Πρόεδρο –τότε ήταν Πρόεδρος της Βουλής ο κ. Μείμαρκης– να εφαρμοστεί ο νόμος που ψήφισε η Βουλή στην ίδια τη Βουλή, συνυπέγραψα και εγώ ο ίδιος και ογδόντα ένας Βουλευτές.

Έξω δεν εφαρμόζεται. Εάν πάτε στο «Αττικό», κύριε Υπουργέ, έχει μια μεγάλη αφίσα που λέει ότι «Η Ελλάδα σταμάτησε το κάπνισμα την 1η Ιουλίου του 2009». Την έκανε τότε ο κ. Αβραμόπουλος. Το μόνο που έγινε, είναι ότι έχει σβήσει η αφίσα από τον ήλιο, αλλά αν προχωρήσετε μέχρι να πάτε στη μονάδα εντατικής θα δείτε εκατοντάδες αποσιγάρα και κανείς δεν ενδιαφέρεται να εφαρμόσει τον νόμο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Γιατί, θα εφαρμοστεί τώρα;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Το ζητούμενο, λοιπόν, δεν είναι –το είπατε και το πρωί στον Υπουργό– ο εφυσικός, είναι η κινητοποίηση. Οι εντεταλμένοι, δηλαδή, υπάλληλοι ελεγκτές του Υπουργείου Υγείας πρέπει να βγουν έξω και να κοιτάξουν να κάνουν εφαρμογή του συγκεκριμένου νόμου. Και όχι μόνον να κάνουν την εφαρμογή, αλλά να αναφέρουν και τα αποτελέσματα. Ένας άλλος συνάδελφος είπε ότι στην Τουρκία ούτε στη θάλασσα δεν πετούν αποσιγάρα. Εντάξει, η Τουρκία έχει ένα άλλο καθεστώς. Εμείς είμαστε μία δημοκρατική χώρα. Δεν τίθεται θέμα. Όμως, να μην φτάσουμε στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα, γιατί εμείς τώρα πάμε στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα σε σχέση με αυτά που συζητάμε για τους άλλους. Άρα τα πράγματα είναι πάρα πολύ σοβαρά.

Το ηλεκτρονικό τσιγάρο, όπως είπα, είναι ένας τρόπος διακοπής του καπνίσματος. Δεν είναι σωστό να συγκρίνεται με το κάπνισμα. Αυτό είναι λάθος. Το να λέμε, δηλαδή, «τι είναι προτιμότερο, να καπνίζει ηλεκτρονικό ή κανονικό τσιγάρο;». Δεν είναι αυτό το ερώτημα. Το θέμα είναι ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο είναι ένα μέσο για να σταματήσει το κάπνισμα, «the way to stop smoking» που λένε οι Αγγλοσάξονες. Αυτός είναι ο δρόμος για να σταματήσει το κάπνισμα και δεν πρέπει να το συγκρίνεις με το κάπνισμα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Σε ποια συνέδρια έχει ακουστεί αυτό;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Μη με διακόπτετε. Ευχαρίστως να κάνουμε τη συζήτηση αυτή όση ώρα θέλετε...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Σε ποια επιστημονικά συνέδρια έχει ακουστεί αυτό;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Όχι επιστημονικά, επιστημονικότητα!

«The way to stop smoking», ο δρόμος για να διακόψεις το κάπνισμα είναι συγκεκριμένος. Αν δεν θέλετε αυτόν, θα ακολουθήσετε τους άλλους δύο.

Ποιο είναι όμως το λάθος; Το λάθος είναι να αρχίζει ο νέος, που είναι παρθένος από κάπνισμα, να καπνίζει ηλεκτρονικό τσιγάρο. Γιατί είναι λάθος; Γιατί αυτός θα οδηγηθεί σιγά σιγά στο πραγματικό κάπνισμα, γιατί κάνει επαφή με την νικοτίνη.

Ποια είναι η φιλοσοφία του ηλεκτρονικού τσιγάρου; Ελαττώνει τη δόση της νικοτίνης, κάνει δηλαδή ένα είδος weaning, ένα είδος απογαλακτισμού από τη νικοτίνη. Αυτό κάνει στην ουσία, διότι ελαττώνει τη δόση μέχρι εξαφανίσεως. Η αποτελεσματικότητα του είναι κατά κάποιον τρόπο τεκμηριωμένη.

Εκείνο που δεν είναι τεκμηριωμένο είναι η βλαπτικότητα του. Αυτό δεν είναι τεκμηριωμένο. Όμως, έρχεται το FDA και λέει ότι στην Αμερική –που είναι αυστηρότατοι οι νόμοι– δεν το απαγορεύει μέχρις ότου συγκροτηθούν πολυκεντρικές μελέτες. Η αμερικανική νομοθεσία δεν το απαγορεύει, παρ' ότι τα συμφέροντα δεν είναι αμερικανικά. Είναι και ευρωπαϊκά.

Πρέπει δε να ξέρετε ότι μεγάλες εταιρείες, των οποίων δεν θέλω τώρα να αναφέρω τις επωνυμίες αυτήν τη στιγμή, επειδή έχει πέσει η κατανάλωση του τσιγάρου, φτιάχνουν όχι το ηλεκτρονικό τσιγάρο, αλλά ένα παρόμοιο που δεν είναι varoring action, όπως το λένε, δηλαδή δεν είναι με ατμό, αλλά είναι ένα τσιγάρο που καίγεται χωρίς να έχει μέσα τις καρκινογόνες ουσίες, όπως η πίσσα κ.λπ.. Εκεί βρίσκεται το θέμα.

Εγώ προσωπικά δεν έχω καμμία αντίρρηση και να απαγορευτεί και οπουδήποτε να απαγορευτεί. Εκείνο, όμως, που με ενδιαφέρει είναι γιατί να τρέχουμε πρώτοι. Ας περιμένουμε. Και μετά να το απαγορεύσουμε και όχι μόνο το παθητικό αλλά και το ενεργητικό.

Όμως, το πονηρό είναι το εξής: Αυτός ο οποίος κατά κάποιον τρόπο είναι καπνιστής και ξέρει ότι όταν πάει στο μπαρ όπου απαγορεύεται και το ένα κάπνισμα και το άλλο, γιατί να συνεχίσει τη θεραπεία, επαναλαμβάνω, της διακοπής του καπνίσματος;

Θα μου πείτε, να κάνει διακοπή με βαρενικλίνη. Σωστό. Να κάνει διακοπή με απογαλακτισμό της νικοτίνης. Δεν έχουν παρενέργειες και η βαρενικλίνη και η νικοτίνη; Διαβάστε τα προσέκτους. Έχουν σοβαρότατες παρενέργειες και τα δύο. Όλα έχουν παρενέργειες.

Η διαφορά ποια είναι; Η διαφορά είναι ότι πρέπει να γίνουν πολυκεντρικές μελέτες και πρέπει να υπάρξουν αποτελέσματα. Μόλις γίνει η πρώτη, η δεύτερη –το πολύ– πολυκεντρική μελέτη, που θα λέει οτιδήποτε, θα πρέπει να γίνει σεβαστό από όλους. Αυτή είναι και η προσωπική μου θέση και η θέση, αν θέλετε, πολλών και η θέση του FDA.

Γιατί τα λέω όλα αυτά; Γιατί υπάρχει η υποβόσκουσα αντίληψη ότι όποιος μιλάει, μιλάει για τα συμφέροντα κάποιου άλλου. Εγώ προσωπικά –το γνωρίζετε– δεν έχω κανένα συμφέρον με καμμία εταιρεία. Ουδέποτε έχει επιχορηγηθεί πρόγραμμά μου επιστημονικό από αυτές τις εταιρείες και κατά συνέπεια είμαι ελεύθερος να μιλώ. Το ξέρουν όλοι και μιλώ πραγματικά συνειδησιακά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αντιπροέδρου)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τι θα πρότεινα εγώ; Το απλούστατο. Αυτή τη στιγμή όπως υπάρχουν για όλα όσα ανέφερα και για το ηλεκτρονικό τσιγάρο παρενέργειες, έτσι υπάρχουν και για τα κινητά τηλέφωνα. Τι λένε όλοι; Περιμένουμε πολυκεντρικές μελέτες για να απαγορεύσουν το κινητό τηλέφωνο. Δεν υπάρχει όμως καμμία μεγάλη πολυκεντρική μελέτη για το κινητό, την οποία να διαβάσουν όλοι. Υπάρχουν μικρομελέτες. Γιατί άλλη πολιτική στο ένα και άλλη στο άλλο; Μακριά από τις εταιρείες και τις μεν και τις δε, διότι όλοι έχουν συμφέροντα. Άλλωστε, σας είπα ότι οι εταιρείες καπνού –τουλάχιστον οι δύο μεγάλες– ετοιμάζουν το δικό τους τσιγάρο που δεν θα είναι το τσιγάρο που κυκλοφορούν για το κάπνισμα.

Η πρότασή μου, λοιπόν, είναι να απαγορευθεί στους νέους, στους μη καπνιστές. Πηγαίνει ο νέος στο μπαρ και του λένε «απαγορεύονται τα αλκοολούχα, το λέει ο νόμος». Κακώς τους δίνει καμμία φορά ο μπάρμαν. Έτσι πρέπει να λέει στον κάτω των δεκαοκτώ ή των δεκαεπτά «εσύ δεν μπορείς να καπνίσεις στο μπαρ». Αυτό ναι, να γίνει, διότι αυτό είναι επικίνδυνο. Αντί να λέμε τον δρόμο για να σταματήσει το κάπνισμα, στους νέους είναι ο δρόμος για να αρχίσουν το κάπνισμα. Είναι ακριβώς το αντίθετο.

Σε αυτό νομίζω ότι πρέπει να επικεντρωθούμε και αυτή πρέπει να είναι, κατά τη γνώμη μου, η τακτική που πρέπει να ακολουθηθεί στη χώρα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Παπαδόπουλος Αθανάσιος από το ΣΥΡΙΖΑ, για επτά λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Πολύ χρήσιμη η συζήτηση και στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων και στην Ολομέλεια. Νομίζω ότι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα καπνικά προϊόντα είναι ένα αναγκαίο καθήκον.

Όμως, το πιο σοβαρό ζήτημα για το ελληνικό Κοινοβούλιο, είναι η εφαρμογή των κανόνων που θεσμοθετούμε, ειδικά όταν έχουν σχέση με το κάπνισμα και το κόστος, κυρίως το κόστος, κύριε Λαμπρούλη, ένα εφιαλτικό κοινωνικό κόστος που έχει και οικονομικές συνέπειες αλλά είναι κυρίως κόστος για τη δημόσια υγεία.

Θα διαφωνήσω με τον συνάδελφο κ. Γιακουμάτο, ο οποίος στη συνεδρίαση της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων είπε ότι το κάπνισμα είναι ασθένεια και πρέπει να αντιμετωπίσουμε τους καπνιστές ως άρρωστους.

Το κάπνισμα νικοτίνης, σύμφωνα με όλες τις επιστημονικές τεκμηριώσεις, είναι ένας επικίνδυνος εθισμός και για τους καπνιστές αλλά και για τον περίγυρό τους, όπως πολύ σωστά έγιναν επισημάνσεις και από την κ. Τζούφη και από άλλους για τις συνέπειες του παθητικού καπνίσματος που είναι πολύ θλιβερές.

Τι γίνεται, όμως, με τους εθισμούς, με τους κανόνες και τους νόμους στην Ελλάδα; Είναι γνωστό ότι η αντικαπνιστική εκστρατεία δεν εφαρμόζεται με όλες τις προδιαγραφές της. Η αντικαπνιστική νομοθεσία ελάχιστα τηρείται. Τι κάνουμε, λοιπόν; Όλα αυτά τα συζητάμε εδώ. Επεκτείνουμε τις απαγορευτικές διατάξεις και για τα νέα καπνικά προϊόντα.

Άκουσα με προσοχή και τις προηγούμενες αιτιάσεις για το ηλεκτρονικό κάπνισμα. Πραγματικά, πρέπει να γίνει η τεκμηρίωση του διαλόγου σε επιστημονικό επίπεδο για τις συνέπειες.

Όμως, το ζήτημα το οποίο κυρίως πρέπει να αφορά τη μετά τις σημερινές αποφάσεις συμπεριφορά του Κοινοβουλίου είναι τι κάνουμε με το πρόβλημα της εφαρμογής των μέτρων που παίρνουμε, της νομοθεσίας.

Επαφίεται στον πατριωτισμό των εθισμένων, ακόμη και όταν είναι μαθητές; Τα Υπουργεία Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη τι ακριβώς μέτρα παίρνουν; Οι δήμοι τι ακριβώς μέτρα παίρνουν; Η Δημοτική Αστυνομία τι ακριβώς κάνει;

Εμείς οι Βουλευτές –και σε αυτό θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα– τι στάση κρατάμε μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο; Είναι γνωστό ότι διαπαιδαγωγούμε με τη στάση μας και ότι γινόμαστε ένας κύριος φορέας αγωγής για όλους, ειδικά για τα νέα παιδιά. Και η συμπεριφορά του Κοινοβουλίου είναι πάρα πολύ σημαντική με τα μηνύματα που στέλνει. Και η συμπεριφορά ειδικά των γιατρών Βουλευτών και των γιατρών συνοδικά, οι οποίοι ξέρουν όλες τις παρενέργειες, είναι μια πολύ σημαντική παράμετρος.

Νομίζω, λοιπόν, ότι σύντομα πρέπει να ελέγχουμε τα αποτελέσματα της εφαρμογής της νομοθεσίας, της εφαρμογής των κανόνων και να το κάνουμε με κάθε τρόπο. Δεν μπορούμε να δηλώσουμε εμείς ότι είμαστε άρρωστοι, γιατί ο Βουλευτής δεν μπορεί να επικαλείται ότι είναι ασθενής και άρα, υπακούει στην ασθένειά του. Θεωρώ, λοιπόν, ότι σε αυτά τα ζητήματα πρέπει να υπάρχει αυστηρότητα των κανόνων στα νοσοκομεία και τον περίγυρό τους, τη Βουλή και τα Υπουργεία.

Όμως, θέλω να επισημάνω ότι οι υπερβολές, σε κάθε περίπτωση, δεν ωφελούν. Ακούσαμε υπερβολές και στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, σχετικά με απαγορευτικές ρυθμίσεις που πρέπει να γίνουν.

Νομίζω ότι οφείλω να αναγνωρίσω το λάθος που κάναμε όσοι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ υπογράψαμε την τροπολογία για την προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά, η οποία οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι θέλαμε την απαγόρευση πώλησης σιγαρέτων και από τα ψιλικάτζίδικα.

Νομίζω ότι αυτό το συμπέρασμα ήταν λανθασμένο και πολύ σωστό η συνειδητοποίηση του ότι δεν αφορούσε την πρόθεσή μας κυρίως να απαγορευθεί στους χώρους διασκέδασης, στα

μπουζουξήδικα, και τους χώρους ψυχαγωγίας, αλλά επεκτεινόταν και σε άλλα σημεία πώλησης, όπως τα ψιλικάτζίδικα, επισημάνθηκε έγκαιρα, διορθώθηκε, αποσύρθηκε μετά από συνεννόηση με το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Νομίζω πως η συνέχιση μιας συμπεριφοράς κάποιων Βουλευτών που θέλουν, ενώ επικαλούνται τον αντιλαϊκισμό, να κάνουν μια λαϊκίστικη παρέμβαση σε αυτά τα ζητήματα, είναι εντελώς λαθεμένη. Συνεχίζεται από κάποιους μια δαιμονολογία εναντίον της τροπολογίας η οποία δεν είναι σωστό να γίνεται.

Άκουγα εχθές τον κ. Κωνσταντινίδου σε ένα τηλεοπτικό μέσο να κάνει μια σκληρή κριτική για υποτιθέμενη συμπεριφορά αυτών των Βουλευτών διαπλοκής με συμφέροντα. Δηλαδή, τι θέλει να μας πει ο ποιητής; Για ποια συμφέροντα μιλάει; Με ποιους διαπλοκής;

Νομίζω, λοιπόν, ότι αν αφεθεί αυτή η αβάστακτη ελαφρότητα, θα μπορούσαμε να είμαστε πιο κοντά στα συμπεράσματα που πρέπει να βγουν από την υλοποίηση αυτής της προσαρμογής.

Εμείς να σας πούμε ότι διδασκόμαστε από τα λάθη μας. Θα είμαστε πιο προσεκτικοί ειδικά σε αυτή την περίοδο, κατά την οποία τοιμάμε να κάνουμε σημαντικές αλλαγές, ειδικά στα ζητήματα της υγείας. Έγιναν ορισμένες επισημάνσεις για το τι κάνουμε ώστε με κάθε τρόπο να καλυφθούν τα κενά που υπάρχουν στη στελέχωση των νοσοκομείων, των κέντρων υγείας και των μονάδων ΠΕΔΥ.

Έχουμε έξι χρόνια μνημονιακών απαγορεύσεων που δεν επέτρεψαν ακόμη και να αναπληρώσουμε τους συνταξιούχους που έφευγαν.

Πώς να πούμε, λοιπόν, κύριε Μπαργιώτα, ότι το να κρατάμε τους επικουρικούς γιατρούς αποτελεί μια υπερβολή, όταν είναι γνωστό ότι τα κενά ειδικά στα νομαρχιακά νοσοκομεία, στα περιφερειακά νοσοκομεία, στα νησιά, στις δυσπρόσιτες περιοχές είναι εκρηκτικά; Παρά τις προσπάθειες που γίνονται να κάνουμε μόνιμες προσλήψεις –και γίνεται μεγάλη προσπάθεια μόνιμων προσλήψεων– χρειαζόμαστε ακόμη την προσφορά των επικουρικών γιατρών. Είναι πολύ λανθασμένο να κρατούμε μια τέτοια συμπεριφορά απέναντι σε μια παρέμβαση η οποία είναι εντελώς αναγκαία. Γι' αυτόν τον λόγο έγινε και κάποια ρύθμιση με τροπολογία, η οποία είναι αναγκαία να εφαρμοστεί από την απόφαση της Βουλής.

Θέλω να κλείσω με το γεγονός ότι αυτή την περίοδο στη χώρα μας συντελούνται πάρα πολύ σημαντικά ζητήματα. Θεωρώ ότι η προσφορά όλων μας στις μεγάλες μεταρρυθμίσεις που πρέπει να κάνουμε θα είναι πάρα πολύ χρήσιμη. Θα είναι πάρα πολύ σωστό και σοβαρό στη συνταγματική Αναθεώρηση να συμφωνήσουμε, αν είναι δυνατόν, όλοι ότι το δικαίωμα στην ελεύθερη, ισότιμη, δωρεάν πρόσβαση στο Εθνικό Σύστημα Υγείας πρέπει να καθιερωθεί και με αυτό το ζήτημα θέλω να κλείσω.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ένωσης Κεντρώων, ο συνάδελφος κ. Αριστείδης Φωκάς, έχει τον λόγο για δώδεκα λεπτά.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι σαφές και από τις τοποθετήσεις που προηγήθηκαν πως στην Ελλάδα δεν υστερούμε τόσο στην παραγωγή νόμων όσο στην εφαρμογή τους. Άρα, να καταστεί νόμος του κράτους η ευρωπαϊκή οδηγία 40/2014 είναι υποχρέωσή μας, πλην όμως θα αποκτήσει πραγματικό νόημα μόνο αν εφαρμοστεί και στην πράξη.

Προφανώς, ισχύει ακόμα η απαγόρευση του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους, νόμος ο οποίος υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια, πλην όμως δεν εφαρμόζεται παρά σε ελάχιστες περιπτώσεις και η οποία εφαρμογή δεν αφορά στην πράξη την προστασία της υγείας των καπνιστών ή των μη καπνιστών, αλλά γίνεται για λόγους καθαρά εισπρακτικούς.

Ασφαλώς, η αδυναμία και η απροθυμία εφαρμογής του νόμου στην Ελλάδα δεν είναι σημερινό φαινόμενο. Από το 2008, με την ψήφιση του αντικαπνιστικού νόμου, υπήρξαν εξαγγελίες από τον τότε Υπουργό Υγείας για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός

ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για την πρόληψη και την καταπολέμηση του καπνίσματος. Τα αποτελέσματα, προφανώς, πενιχρά.

Τον Οκτώβριο του 2013, κατά τη διάρκεια παρουσίασης έρευνας για το κάπνισμα στην Ελλάδα, ο τότε Υπουργός Υγείας ο κ. Αδωνις Γεωργιάδης, άφηνε ανοιχτό το ενδεχόμενο οι έλεγχοι για την τήρηση του αντικαπνιστικού νόμου να γίνονται ακόμη και από αστυνομικούς και όχι από τους δημοτικούς αστυνομικούς.

Τον Μάρτιο του 2014, η ίδια η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου η κ. Ευτέρπη Κουτζαμάνη, παρενέβη και είχε ζητήσει την εφαρμογή της νομοθεσίας περί απαγόρευσης του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους. Με έγγραφο που είχε στείλει τότε στους εισαγγελείς εφετών όλης της χώρας υπογράμμιζε πως το κάπνισμα απαγορεύεται πλήρως σε όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους που χρησιμοποιούνται για την παροχή εργασίας και σε όλα τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Την παρέμβαση της δικαιοσύνης είχε ζητήσει και η τότε Υφυπουργός Ζέττα Μακρή, η οποία μάλιστα δήλωνε αποφασισμένη για την εφαρμογή του νόμου που απαγορεύει το κάπνισμα.

Ας σταματήσουμε, λοιπόν, να κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας.

Αποδεικνύεται στην πράξη πως με τιμωρητικές διατάξεις δεν καταπολεμάται η κακή νοοτροπία πολλών συμπατριωτών μας, ενώ και από την πλευρά τους πολλοί καταστηματαρχες –και δεν μπορώ να τους κατηγορήσω γι' αυτό– σε εποχές βαθιάς ύφεσης γνωρίζουν πως η εφαρμογή του νόμου θα σημάνει περαιτέρω συρρίκνωση της πελατείας τους, γιατί εύκολα τα λέμε εδώ στη Βουλή, αλλά ελάτε να πάμε μαζί σε ένα καφενείο που πληρώνει 24% ΦΠΑ και όλα τα χαράτσια που έχετε επινοήσει και να ζητήσουμε από τον ίδιο τον ιδιοκτήτη να βγάλει από το μαγαζί τον πελάτη που έχει αυτών την κακή συνήθεια. Φαντάζομαι ότι αντιλαμβάνεστε την απάντηση που θα πάρουμε. Βλέπω να γεμίζουν τα καφέ της χώρας με την αφίσα του κυρίου Υπουργού, του κ. Πολάκη, να καπνίζει μέσα στο Υπουργείο!

Ας μη γελιόμαστε, δεν αλλάζουν από τη μία μέρα στην άλλη οι κακές συνήθειες και νοοτροπίες που έχουμε εδώ και χρόνια. Σε κάθε περίπτωση, η όποια περαιτέρω αυστηροποίηση του κανονιστικού πλαισίου δεν σημαίνει πρακτικά τίποτα, αν δεν συντονιστούν όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες στην κατεύθυνση της εφαρμογής του. Ας έχουμε την πολιτική γενναιότητα τουλάχιστον να παραδεχθούμε πως νομοθετούμε σήμερα, για να είμαστε τυπικά εντάξει απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και γιατί οφείλουμε να ενσωματώσουμε την κοινοτική οδηγία.

Τώρα, όσον αφορά το νομοσχέδιο, σαφώς πρέπει να μπει μία τάξη στη διαφήμιση και στην προώθηση και πώληση όλων των προϊόντων καπνού που μπαίνουν στην ελληνική αγορά. Είμαστε υποχρεωμένοι να πάρουμε όλα εκείνα τα μέτρα που θα συμβάλουν στη θωράκιση της δημόσιας υγείας και να δημιουργήσουμε ένα ισχυρό πλέγμα προστασίας, ιδιαίτερα για τους παθητικούς καπνιστές. Πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπ' όψιν αυτό που ακούστηκε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων κατά την ακρόαση των φορέων, πως το παθητικό κάπνισμα συνιστά δυνητικά παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η χώρα μας, άλλωστε, από το 2013 είναι πρωτοπόρα σ' αυτόν τον τομέα με την εισήγηση που κατετέθη για την αναγνώριση της προστασίας από το παθητικό κάπνισμα ως ανθρωπινό δικαίωμα σε όλη την Ευρώπη.

Θα συμφωνήσουμε, λοιπόν, απόλυτα με την αιτιολογική έκθεση, όσον αφορά στο παθητικό κάπνισμα, με τη θέση που διατυπώνεται πως καμμία ουσία δεν είναι αθώα.

Συμφωνούμε ασφαλώς και με τα άρθρα 3, 4, 5, 6 και 7 και θεωρούμε δεδομένη τη θέσπιση συγκεκριμένου κανονιστικού πλαισίου που πρέπει να υπάρχει για την πλήρη ενημέρωση του καπνιστή για τα συστατικά όλων των προϊόντων καπνού, τη διαρκή αξιολόγηση και εθιστικότητα αυτών των προϊόντων, αλλά και τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού πλέγματος προστασίας των πολιτών –και κυρίως των νέων παιδιών– από παραπλανητικές πλέον διαφημίσεις που δημιουργούν την εντύπωση πως το κάπνισμα δεν βλάπτει την υγεία.

Όσον αφορά τα άρθρα 8 και 14, είναι σημαντικό να επεκταθεί η σήμανση προειδοποιήσεων για την υγεία σε όλες τις συσκευασίες των προϊόντων καπνού. Εύχομαι και ελπίζω οι εικόνες να

αποτρέψουν ιδιαίτερα τα νέα παιδιά από την εξάρτηση του καπνίσματος.

Συμφωνούμε και με τα άρθρα 15 και 16 για τις διασυννοριακές πωλήσεις καπνού, καθώς πρέπει να κλείσει και η κερκόπορτα του διαδικτύου.

Καταθέτω τον προβληματισμό μου για τις διατάξεις του άρθρου 17 και ειδικότερα για τις ασφαλιστικές δικλίδες που τίθενται για την άδεια κυκλοφορίας των λεγόμενων «νέων προϊόντων καπνού», αυτών που για τη χρήση τους δεν απαιτείται καύση.

Ο νόμος ενσωματώνει και το άρθρο 19 της κοινοτικής οδηγίας που καμμία άλλη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει μέχρι σήμερα υιοθετήσει, προβαίνοντας σε αυστηρότερη εφαρμογή των ήδη πολύ αυστηρών διατάξεων που προβλέπονται για την αδειοδότηση της κυκλοφορίας των νέων προϊόντων καπνού.

Και αυτό, γιατί πέρα από τη διαδικασία της κοινοποίησης που προβλέπεται και επιτρέπει στις Αρχές να ελέγχουν την ασφάλεια και την ποιότητα των προϊόντων έξι μήνες πριν την κυκλοφορία τους, το άρθρο 17 απαιτεί πρόσθετα και αδειοδότηση από ειδική επιτροπή, αλλά και υπουργική απόφαση, πριν μπουν στην αγορά.

Προφανέστατα, είναι σχήμα οξύμωρο να απαιτείται από τις καπνοβιομηχανίες αυτή η δαιδαλώδης διαδικασία και η πατροπαράδοτη ελληνική γραφειοκρατία για την αδειοδότηση των συγκεκριμένων προϊόντων, την ώρα μάλιστα που τα παραδοσιακά τσιγάρα θα κυκλοφορούν χωρίς να ακολουθούν αυτή τη διαδικασία. Επαναλαμβάνω, δεν είμαι κατά των ελέγχων. Το αντίθετο μάλιστα!

Για το ηλεκτρονικό τσιγάρο τώρα έγινε πολλή συζήτηση και στην επιτροπή, αλλά και απασχόλησε ιδιαίτερα τη συνεδρίαση, όπου ακούστηκαν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς για το ζήτημα της επικινδυνότητάς του.

Προφανώς, υπάρχουν δύο πολύ διαφορετικές προσεγγίσεις. Οι ατμιστές υποστηρίζουν πως το ηλεκτρονικό τσιγάρο είναι το πλέον αποτελεσματικό για την απεξάρτηση από τη νικοτίνη. Μάλιστα, ζήτησαν να ανατραπούν τα άρθρα 18 και 24 του σχεδίου νόμου που τους αφορούν και προβλέπουν ανάμεσα στα άλλα και την απαγόρευση της χρήσης του ηλεκτρονικού τσιγάρου σε κλειστούς δημόσιους χώρους.

Από την άλλη πλευρά, η ευρωπαϊκή οδηγία κάνει λόγο για προσομοίωση της καπνιστικής συμπεριφοράς με το ηλεκτρονικό τσιγάρο και ο κύριος Υπουργός σε συνέντευξή του, αλλά και στις παρεμβάσεις του, έκανε λόγο για πύλη εισόδου για τον εθισμό στη νικοτίνη, κάνοντας αναφορές στην επικινδυνότητα του ηλεκτρονικού τσιγάρου.

Ακούσαμε τα επιχειρήματα και των δύο πλευρών, ώστε να αποφασίσουμε εν τέλει αν πραγματικά το ηλεκτρονικό τσιγάρο, όπως λέει και το Υπουργείο, ανοίγει τον δρόμο για τη μετάβαση προς τον εθισμό στη νικοτίνη ή αν, αντίθετα, μπορεί να συμβάλει στην αντικαπνιστική προσπάθεια, για την οποία όλοι ενδιαφερόμαστε και όλοι προσπαθούμε.

Ακόμη, ακούσαμε με προσοχή την ομιλία του συναδέλφου Βουλευτή και διαπρεπούς καθηγητή Καρδιολογίας κ. Δημητρίου Κρεμαστινού, όπου και ο ίδιος παρά τη βαθιά επιστημονική του κατάρτιση, τόνισε πως πρέπει, όπως είπε, να προβληματιστούμε για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εισαχθεί η απαγόρευση του ηλεκτρονικού τσιγάρου.

Προφανώς δεν μπορούμε να υιοθετήσουμε τη λογική του λιγότερο επιβλαβούς ούτε ασφαλώς να πριμοδοτήσουμε το ηλεκτρονικό τσιγάρο εξαιρώντας το από τα υπόλοιπα. Πιστεύω, όμως, πως πολλοί συνάδελφοι εδώ μέσα που δεν είναι γιατροί δεν έχουν πειστεί ακόμα.

Κλείνοντας, εύχομαι ολόψυχα ο νέος νόμος να εφαρμοστεί και να μη μείνει και αυτός ένα γράμμα κενό. Απεται πλέον στην Κυβέρνηση να εφαρμόσει αυτά που θα ψηφίσουμε σήμερα. Θέλω να είμαι αισιόδοξος. Ας ελπίσουμε να κάνουμε σήμερα μια νέα αρχή στον κοινό αγώνα που έχουμε για την καταπολέμηση του καπνίσματος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα για επτά λεπτά ο συνάδελφος κ. Δημήτριος Κυριαζίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακούστηκε σήμερα εδώ από πάρα πολλούς συναδέλφους ότι δεν πρόκειται να εφαρμοστεί ένα νομοσχέδιο που σε λίγο θα είναι νόμος, όπως δεν εφαρμόστηκε και ο προηγούμενος νόμος του 2009.

Πράγματι, αυτό είναι μια σκληρή πραγματικότητα και οφείλουμε να σταθούμε μπροστά σε αυτήν την πραγματικότητα, διότι συνεχίζουμε, δυστυχώς, να βαδίζουμε σε έναν δρόμο, στον οποίο πρέπει να υπάρξει αλλαγή, αν θέλετε, νοσοτροπίας, όπως το-νίστηκε και από άλλους συναδέλφους, προκειμένου να φθάσουμε στο ποθούμενο αποτέλεσμα.

Για παράδειγμα, έγινε αναφορά ότι στη γειτονική μας χώρα, την Τουρκία, κάτι τέτοιο είναι απαγορευμένο σε δημόσιο χώρο. Δεν επιτρέπεται να συμβαίνει και δεν συμβαίνει. Όμως, επειδή οι ελευθερίες είναι περιορισμένες, εκεί μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος.

Όμως, ακόμα κι αν προχωρήσουμε και σε γειτονικές μας χώρες που κάνουν τα πρώτα βήματά τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως είναι η διπλανή μας χώρα η Βουλγαρία, θα δούμε -και θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι πριν από έναμιση περίπου χρόνο ψηφίστηκε ο σχετικός νόμος- ότι η σχετική νομοθεσία τυγχάνει εφαρμογής και δεν διανοείται κανείς να καπνίσει σε έναν χώρο υγιεινομικού ενδιαφέροντος, δημόσιο ή ιδιωτικό.

Άρα, δεν είναι στραβός ο γιάλος, εμείς στραβά αρμενίζουμε. Και βεβαίως τονίστηκε ότι συμβαίνει και εδώ ακόμη στο Κοινοβούλιο. Μου έκανε παρατήρηση ο τέταρτος γιος μου, ο μικρός και μου είπε «μα, κι εσείς εδώ καπνίζετε και στο εστιατόριο κι όχι μόνο κάτω στο εντευκτήριο». Τι να του απαντήσω;

Επειδή έγινε αναφορά και για τη χρήση του οιοπνεύματος από ανηλίκους και για το εάν αυτό ελέγχεται ή όχι, να πω ότι πριν από καιρό είχα κάνει μια ερώτηση και πήρα μια απάντηση ότι δεκαεπτά παραβάσεις υπάρχουν σε όλη την Ελλάδα, νομίζω τέσσερις στην Αθήνα και δεκατρείς σε όλη την περιφέρεια. Αυτή, δυστυχώς, είναι η πραγματικότητα.

Θα μου επιτρέψετε να έρθω, βεβαίως, σε ένα ειδικό θέμα -γιατί έχω μια σχετική συλλογική απόφαση από τον νομό μου- που έχει να κάνει, κύριε Υπουργέ, με το άρθρο 4, αναφορικά με τη μέτρηση των εισαγομένων ή των κατασκευασμένων τσιγάρων σε ό,τι αφορά τις ουσίες της νικοτίνης και μονοξειδίου του άνθρακα που εμπεριέχονται στα τσιγάρα αυτά. Πρέπει να είναι γνωστό, αλλά και για όσους δεν το γνωρίζουν πρέπει να σημειώσουμε ότι οι αναλύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 του συζητούμενου νομοσχεδίου διενεργούνται εδώ και πολλά χρόνια από εξειδικευμένο προσωπικό στο πλήρως οργανωμένο Εργαστήριο Ελέγχου Καπνού και Τσιγάρων του Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛΓΟ - «ΔΗΜΗΤΡΑ», πρώην Καπνολογικού Ινστιτούτου Ελλάδος, με έδρα τη Δράμα. Στον ίδιο χώρο, προσφάτως έχει μεταφερθεί και το Εργαστήριο Ποιότητας Υδάτων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Λόγω της πολύχρονης σχετικής τεχνογνωσίας που υπάρχει στην Περιφερειακή Ενότητα Δράμας και στα στελέχη του ΕΛΓΟ - «ΔΗΜΗΤΡΑ», που εργάζονται στο παραπάνω εργαστήριο και του γεγονότος ότι η συνεργασία των δυο εργαστηρίων επιφέρει, κύριε Υπουργέ, και μπορεί να εξακολουθήσει να επιφέρει επιπρόσθετα οφέλη σε έναν νομό, που βάλλεται οικονομικά και διαχρονικά, πιστεύω ότι είναι απαραίτητη η παρουσία του Καπνολογικού Ινστιτούτου ή όπως στη συνέχεια αυτό έχει μετονομαστεί και ότι βοηθάει και στην ανάπτυξη του νομού. Και επειδή από το νομοσχέδιο προκύπτει ότι ο σχετικός έλεγχος θα διενεργείται από το Γενικό Χημείο του Κράτους σε άλλα παραρτήματα, θα παρακαλούσαμε, λοιπόν, ή μάλλον θα απαιτούσαμε να συνεχίσει η ύπαρξη του σχετικού Ινστιτούτου στη Δράμα, διότι υπάρχει και τεχνογνωσία, αλλά από την άλλη πλευρά νομίζω ότι βοηθάει και έναν από τους φτωχότερους νομούς της χώρας. Πιστεύω, λοιπόν, ότι θα συμπεριληφθεί ή, εάν δεν είναι δυνατόν να παραμείνει εκεί η έδρα του Γενικού Χημείου, τουλάχιστον να λειτουργήσει ως ένα παράρτημα. Είναι έκκληση της τοπικής κοινωνίας -εννοώ της δραμινής- να έχουμε μια απάντηση, κύριε Υπουργέ, για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε τον κ. Κυριαζίδη.

Ο συνάδελφος κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτης από τον ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα μπω στον πειρασμό να σχολιάσω απόψεις και χαρακτηρισμούς που ακούστηκαν και που κατά την άποψή μου δεν συμβαδίζουν με την κοινοβουλευτική διαδικασία.

Θα μου επιτρέψετε, όμως, να αναφερθώ σε κάποιον ομιλητή στην ακρόαση φορέων στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, ο οποίος στη δευτερολογία του είπε το εξής: «Όταν ερχόμουν εδώ, σκεπτόμουν ότι άλλη μια μέρα θα πάει χαμένη». Και συνέχισε λέγοντας «είμαι όμως χαρούμενος γιατί διαπίστωσα ότι η συζήτηση διεξήχθη σε υψηλό επίπεδο, έτσι όπως αρμόζει να γίνεται στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες».

Συζητούμε σήμερα το σχέδιο νόμου, το οποίο περιέχει νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, σχετικά με την παραγωγή, την παρουσίαση -του πώς θα εμφανίζονται δηλαδή προς τα έξω- και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών παραγώγων.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αφορά το σύνολο του ελληνικού λαού, γιατί επηρεάζει πολλούς τομείς της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, καθώς και τα πλέον σημαντικά ζητήματα, αυτά της υγείας.

Είναι γεγονός ότι το κάπνισμα και ιδιαίτερα η δραστητική ουσία που περιέχεται στον καπνό, η νικοτίνη, περιγράφεται ως η ναρκωτική ουσία, που προκαλεί εθισμό. Ο εθισμός στη νικοτίνη χαρακτηρίζεται από τις ίδιες φαρμακολογικές και συμπεριφορικές αρχές άλλων εξαρτησιογόνων ουσιών, όπως είναι η ηρωίνη και η κοκαΐνη.

Το κάπνισμα έχει χαρακτηριστεί, εξαιτίας των καρκινογόνων ουσιών που παράγονται, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, ως η μεγαλύτερη επιδημία όλων των εποχών, ως ενοχοποιητικός και επιβαρυντικός παράγοντας για την υγεία.

Μια σειρά νοσημάτων, όπως και ανέφεραν και οι προηγούμενοι συνάδελφοι ομιλητές, εμφανίζονται συχνότερα σε καπνιστές, όπως είναι η στεφανιαία νόσος, ο καρκίνος, η πνευμονοπάθεια, οι καρδιαγγειακές παθήσεις, οι παθήσεις εγκεφάλου κ.λπ., που πολλές φορές οδηγούν στην αυξημένη θνησιμότητα.

Το κάπνισμα ξεκινά συνήθως από την εφηβεία είτε ως περιέργεια είτε ως επίδειξη είτε ακόμα και ως αντίδραση στο οικογενειακό ή το κοινωνικό περιβάλλον και περίγυρο. Με βάση μελέτες, ένα ανησυχητικά μεγάλο ποσοστό μαθητών ηλικίας μέχρι δεκαπέντε ετών έχει δηλώσει ότι έστω μία φορά έχει δοκιμάσει να καπνίσει. Ένα επίσης μεγάλο ποσοστό από όσους καπνίζουν σε μεγαλύτερη ηλικία δηλώνει ότι ξεκίνησε να καπνίζει από την ηλικία των δεκαπέντε με δεκαοκτώ ετών και ένα άλλο επίσης μεγάλο ποσοστό, της τάξης του 40%, από τις ηλικίες δεκαεννιά έως εικοσιπέντε χρόνων.

Σε ό,τι αφορά τα νέα προϊόντα καπνού, αλλά και το ηλεκτρονικό τσιγάρο, παρά τις διαφορετικές προσεγγίσεις, ότι για παράδειγμα το ηλεκτρονικό τσιγάρο χρησιμοποιείται ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να σταματήσει κάποιος το κάπνισμα, από τη στιγμή που περιέχει νικοτίνη δεν παύει να αποτελεί κίνδυνο εισαγωγής στον εθισμό και επιπρόσθετα λόγω του γεγονότος ότι η χημική μορφή η οποία διατίθεται σήμερα για την πλήρωση των περισσότερων ηλεκτρονικών τσιγάρων παράγεται χωρίς φαρμακευτικό ή χημικό έλεγχο όσον αφορά την καθαρότητά της.

Οι όποιες έρευνες έχουν γίνει δεν έχουν μελετηθεί σε βάθος χρόνον, ώστε να παρέχουν αξιόπιστα συμπεράσματα. Είναι ανάγκη, λοιπόν, να είμαστε επιφυλακτικοί, μέχρις ότου καταλήξουμε -βέβαια, θα περάσουν πάρα πολλά χρόνια- σε συμπεράσματα που να αποδεικνύουν αν το ηλεκτρονικό τσιγάρο βλάπτει ή ωφελεί.

Με βάση τα όσα περιληπτικά αναφέρουμε, ο καπνός και τα παράγωγα νέα προϊόντα που περιέχουν νικοτίνη αποτελούν έναν σοβαρό κίνδυνο για την υγεία. Και επειδή η υγεία ως ένα αγαθό υπέρτατο δεν κοστολογείται και δεν μπαίνει στη ζυγαριά, είναι ανάγκη να προστατευτεί με κάθε κόστος.

Η υπάρχουσα νομοθεσία, με τις βελτιώσεις που προτείνονται, όπως η επέκταση της απαγόρευσης του καπνίσματος σε χώρους

συγκεντρώσεων, παραδείγματος χάρι σε παιδικές χαρές, που αποτελούν έναν χώρο που μπορεί να επιφέρει μιμητισμό -να μιμηθούν δηλαδή τα παιδιά- σε κοινωνικές συναθροίσεις σε κλειστούς χώρους, είναι αρκετή σαν περιοριστικό μέτρο, για να συμβάλει στην μείωση του καπνίσματος και να περιορίσει το παθητικό κάπνισμα.

Το δικαίωμα ή η απόφαση του καπνιστή αποτελεί προσωπική του επιλογή. Το δικαίωμα, όμως, των μη καπνιζόντων είναι ανάγκη να γίνεται επίσης σεβαστό, για λόγους προστασίας των ατομικών τους δικαιωμάτων, αλλά και για την προστασία τους από το παθητικό κάπνισμα.

Η απαγόρευση του νόμου, όσο αυστηρός και να είναι, δεν αρκεί για τον περιορισμό του καπνίσματος και την εξάλειψη των κινδύνων, που εγκυμονεί για την υγεία. Καλύτερα και προσφορότερα αποτελέσματα μπορεί να πετύχει κανείς μέσα από τη γνώση και όταν με πειστικό τρόπο αναπτυχθούν και εξηγηθούν οι βλαπτικές συνέπειες του καπνίσματος. Η πρόληψη δηλαδή έχει περισσότερες πιθανότητες να δώσει θετικότερα αποτελέσματα. Εδώ ακριβώς εστιάζεται και η ευθύνη όλων μας.

Αυτή η προσπάθεια, για να έχει θετικά αποτελέσματα, προϋποθέτει τις συνεργασίες και συνέργειες της εκπαιδευτικής κοινότητας, του Υπουργείου Υγείας, του οικογενειακού και του κοινωνικού περιβάλλοντος και βεβαίως, τους εν δυνάμει καπνιστές, που δεν είναι άλλοι από τα παιδιά της εφηβικής ηλικίας. Προσπάθειες ενημέρωσης των μαθητών είναι ανάγκη να ενισχύονται και να επικροτούνται. Η προσπάθεια αξίζει να επικεντρωθεί σε αυτήν την κατεύθυνση και τα αποτελέσματα σίγουρα θα είναι θεαματικά.

Σε ό,τι αφορά την ανησυχία των καπνοπαραγωγών και τον φόβο απώλειας μέρους του εισοδήματός τους, αυτά μπορούν να περιοριστούν, αν δοθούν κίνητρα.

Επιπλέον, τα μέτρα για την πάταξη του λαθρεμπορίου καπνού και των προϊόντων του με την ίδρυση του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου, όπως προβλέπει το άρθρο 6, και τον περιορισμό του παράνομου διασυνοριακού εμπορίου, θα στηρίξουν τους καπνοπαραγωγούς και θα συμβάλουν στην ενίσχυση των εσόδων του κράτους.

Επίσης, σημαντική για τον έλεγχο της διακίνησης των παραπάνω προϊόντων είναι και η καθιέρωση Ενιαίου Κεντρικού Μητρώου Εφοδιαστικής Αλυσίδας Καπνού και Βιομηχανοποιημένων Καπνών, όπως το ΕΚΜΕΑ. Προβλέπεται στο άρθρο 2.

Εδώ θα ήθελα, κλείνοντας, να τονίσω το εξής: Επειδή αυτό εδώ το Βήμα, αυτός εδώ ο χώρος δεν είναι μόνο για συζήτηση και για διάλογο, αλλά αποτελεί και παράδειγμα για όσους μας ακούν και κυρίως για τη νεολαία και επειδή οι τοποθετήσεις όλων που έγιναν εδώ στοχεύουν στον περιορισμό του καπνίσματος, θα κάνω μια πρόταση: Να καταθέσουμε μια πρόταση στη Βουλή να απαγορευτεί το τσιγάρο στο Κοινοβούλιο και στους χώρους που υπάρχουν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Νίκος Παναγιωτόπουλος από τη Νέα Δημοκρατία είναι ο συνάδελφος που κλείνει τον κατάλογο των ομιλητών. Θα μείνουν, για να ολοκληρωθεί η συζήτηση, δύο Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, ο συνάδελφος κ. Λαζαρίδης από τους Ανεξάρτητους Έλληνες και ο συνάδελφος κ. Μαντάς από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε Παναγιωτόπουλε, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η συζήτηση έχει να κάνει με την ενσωμάτωση μιας ευρωπαϊκής οδηγίας στο Εθνικό Δίκαιο. Έγινε, όμως, αφορμή για να γίνει μεταξύ μας μια γενικότερη συζήτηση για το κάπνισμα και θεωρώ ότι πρέπει, έτσι κι αλλιώς, να διεξαχθεί στη Βουλή μια ειδική συζήτηση για το κάπνισμα και μάλιστα, να γίνει υπό όλες τις οπτικές γωνίες αυτού του θέματος, όχι μόνο την οπτική γωνία της υγείας, διότι αναμφισβήτητα πρόκειται για μια πολύ βλαβερή συνήθεια -δεν νομίζω να διαφωνεί κανένας από καμμία παράταξη σε αυτό-, αλλά και από την οπτική

γωνία της παραγωγής. Τολμώ να αναφέρω ότι μπορώ να το πω αυτό ως Βουλευτής της Ανατολικής Μακεδονίας, εκεί που κάποτε η καπνοκαλλιέργεια και η καπνοπαραγωγή, αλλά και η εξαγωγική δραστηριότητα των καπνών ανθούσε, τονώνοντας την τοπική οικονομία κατά πολύ μεγάλο ποσοστό και βάζοντας κυριολεκτικά στον παγκόσμιο χάρτη την περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας με τις καπνοπαραγωγικές περιοχές της Ξάνθης, της Δράμας, των Σερρών, της Καβάλας και το κύριο εξαγωγικό λιμάνι της Καβάλας ήδη από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα.

Αυτά τα ζητήματα πρέπει να τα δούμε συνολικά. Και άμα γίνει μια συνολική συζήτηση, πρέπει να πιάσουμε όλα τα θέματα και αυτό της λαθρεμπορίας τσιγάρων οπωσδήποτε, αλλά και αυτό της εφαρμογής του αντικαπνιστικού νόμου. Από εκεί θα έπρεπε να ξεκινήσει η συζήτησή μας. Διότι υφίσταται εν ισχύ αντικαπνιστικός νόμος στη χώρα μας, άρτιος και επαρκής, πλην όμως δεν εφαρμόζεται. Ας συζητήσουμε, λοιπόν, για την έναρξη εφαρμογής του, μια σοβαρή προσπάθεια να αρχίσει να εφαρμόζεται. Ίσως στη συζήτηση αυτή θα έπρεπε να ξεκινήσουμε από εμάς, γιατί εμείς πρέπει να δώσουμε πρώτοι απ' όλους το καλό παράδειγμα, όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου. Το βασικό επιχείρημα, έχετε, κάθε ελεγχόμενου, σε κάθε κατάσταση υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι το εξής: «Μα, εκεί στη Βουλή καπνίζουν ελεύθερα. Εμένα έρχεται να ελέγξεις και να τον εφαρμόσεις;» Και έχει δίκιο ο άνθρωπος. Δεν επιτρέπεται να γίνεται αυτό εδώ, ανάμεσά μας!

Θα το πάλω, όμως, και λίγο πιο μπροστά και θα πω ότι θα έπρεπε, πρώτα απ' όλα ίσως και πριν από εμάς, να ξεκινήσει αυτή η εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου από τον Αναπληρωτή Υπουργό Υγείας, ο οποίος επιλέγει όμορφα και ωραία, σαν να μην συμβαίνει τίποτα, να εμφανίζεται σε συνέντευξη Τύπου του Υπουργείου και να ανάβει τσιγάρο και να καπνίζει αρεϊμανίως όχι λόγω εθισμού, αλλά λόγω μαγκιάς, έτσι για να κάνει μια δήλωση διά της συμπεριφοράς του προς τα κατάπτυστα όργανα του συστήματος που τολμούν να τον ελέγξουν ότι αυτός δεν καταλαβαίνει από αυτά και είναι υπεράνω κανόνων. Και αυτά είναι ψιλά γράμματα γι' αυτόν. Εν πάση περιπτώσει, στην μαγκιά του κ. Πολάκη θα επανέλθω λίγο παρακάτω.

Ως προς το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα, έχω απλώς ένα σημείο κριτικής, θα έλεγα, όχι σκληρό, διότι αναγνωρίζω και την προσπάθεια της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου, μια αξιοπρεπή προσπάθεια να εφαρμοστεί αυτός ο νόμος, που άλλωστε είναι ενσωμάτωση Ευρωπαϊκού Δικαίου στο ημεδαπό δίκαιο. Άλλωστε, έχουμε καλυφθεί πλήρως και επαρκεστάτως από την εισήγηση του κ. Γιόγιακα, του εισηγητή μας.

Γιασθάνομαι ότι κακώς διαφοροποιείται η διαδικασία αδειοδότησης στις δύο κατηγορίες προϊόντων που αφορά η Οδηγία. Δηλαδή, αφενός τα νέα προϊόντα καπνού που, ως γνωστόν, περιέχουν μικρή ποσότητα καπνού που δεν καίγεται όπως το τσιγάρο, αλλά θερμαίνεται σε χαμηλότερη και ελεγχόμενη θερμοκρασία και στα ηλεκτρονικά τσιγάρα αφετέρου, που είναι η παλαιότερη μορφή αυτού του τρόπου καπνίσματος, που περιέχει υγρά νικοτίνης.

Εδώ, κύριε Υπουργέ, εσείς εισάγετε για τα νέα προϊόντα καπνού μια πιο αυστηρή και πιο γραφειοκρατική διαδικασία: Σύσταση ειδικής επιτροπής, γνωμοδότηση, υπουργική απόφαση, προκειμένου να αδειοδοτηθεί το προϊόν. Γιατί, λοιπόν, τόση διαδικασία; Γιατί αυτή η διαφοροποίηση; Γιατί μια επιτροπή Υπουργείου, ένα κρατικό όργανο, να κρίνει άλλη μια φορά ένα προϊόν της αγοράς; Γιατί αυτή η δυσμενέστερη, συγκριτικά, μεταχείριση στα νέα προϊόντα καπνού, τα οποία χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη τα ελληνικά καπνά ανατολικού τύπου, τα οποία παράγονται από ελληνικές επιχειρήσεις -έχω μιλήσει επ' αυτού- οι οποίες αισθάνονται ότι πλήττονται αδικώς και ότι υφίστανται μια δυσμενέστερη μεταχείριση. Αρκετά προβλήματα αντιμετωπίζουν οι ελληνικές καπνοπαραγωγικές βιομηχανίες, για να προσθέτουμε σήμερα εμείς άλλο ένα γραφειοκρατικής φύσεως πρόβλημα.

Στην εισήγησή σας κάνατε ένα θετικό βήμα, δείξατε μια διάθεση να διορθώσετε αυτήν τη διαφορετική μεταχείριση σε δύο παρεμφερή προϊόντα. Εξισώστε, εν πάση περιπτώσει, αυτήν τη διαδικασία αδειοδότησης για να είμαστε εντάξει κι εμείς πλήρως.

Θα μου επιτρέψετε τώρα, εφόσον έχω τον χρόνο, να κάνω ένα

σχόλιο το οποίο θεωρώ ότι είναι επιβεβλημένο, σε μια άλλου τύπου οδηγία, κατά την άποψή μου πολύ πιο προβληματική, την περίφημη «οδηγία Πολάκη» προς το διοικητικό συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ να πράξει τα δέοντα, βάσει εγγράφου, για να μεταφέρει χρηματικούς του πόρους, δεν κατονομάζει πόσους ακριβώς, σε συνεταιριστικές τράπεζες, δεν κατονομάζει ποιες ακριβώς. Να μην κατονομάσουμε, έτσι για ξεκάρφωμα, πού συγκεκριμένα θέλουμε να μεταφερθούν.

Στην ουσία, το θέμα έχει λήξει, διότι το διοικητικό συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ έχει ήδη λάβει απόφαση να μην ενστερνιστεί την προτροπή αυτή του Αναπληρωτή Υπουργού, για μεταφορά δηλαδή χρημάτων σε συνεταιριστική τράπεζα και στην ουσία να μην υπακούσει στην προτροπή αυτή για τέλεση παράνομης πράξης, προστατεύοντας τον εαυτό του. Αν συνέβαινε αυτό, θα έλεγα «μαζέψτε το θέμα». Έχει μαζευτεί από μόνο του. Τώρα αλλάζω τη διατύπωσή μου και θα έλεγα «μαζέψτε τον Αναπληρωτή Υπουργό σας», γιατί δεν είναι η ουσία του θέματος. Όπως σας είπα, έχει εξαντληθεί. Δεν μεταφέρονται χρηματικά διαθέσιμα σε συνεταιριστικές τράπεζες.

Οφείλω να θυμίσω πως υπάρχει σε ισχύ σύμβαση, η οποία έχει υπογραφεί ανάμεσα σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα και τον ΕΟΠΥΥ, που αναθέτει τη διαχείριση των χρηματικών διαθεσίμων του οργανισμού σε αυτό το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, η οποία σύμβαση έχει προέλθει μετά από δημόσιο, ανοικτό, διεθνή διαγωνισμό, με αυστηρές δηλαδή προδιαγραφές. Και ο τελικός ανάδοχος έχει προσδιοριστεί ως αυτός που έχει καταθέσει την πιο συμφέρουσα οικονομικά προσφορά. Έτσι αποφάσισε το Διοικητικό Συμβούλιο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ**)

Για τον κ. Πολάκη, όμως, αυτά δεν σημαίνουν τίποτα. Και εκεί είναι το ζήτημά μας. Είναι το ύψος και η αντίληψή του ως προς την άσκηση εξουσίας. Δεν σέβεται την ύπαρξη αυτής της σύμβασης, δεν σέβεται την ανάγκη να τηρηθούν οι διαδικασίες. Θωρεί ότι ως Υπουργός μπορεί να κάνει «ό,τι του καπνίσει» - να χρησιμοποιήσω αυτήν την έκφραση, μια που συζητούμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο-, ότι αντιπαρέρχεται, εν πάση περιπτώσει, όλες αυτές τις συμβάσεις, όλες αυτές τις θεσμικά και νομικά κατοχυρωμένες δεσμεύσεις. Και κάνει έγγραφη προτροπή, παραμονές Δεκαπεντάγουστου παρακαλώ, προς τον ΕΟΠΥΥ να μεταφέρει χρηματικά διαθέσιμα του σε συνεταιριστικές τράπεζες, επικαλούμενος λόγους άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Αν είναι δυνατόν!

Ποια κοινωνική πολιτική, δηλαδή, ασκείται διά της μεταφοράς χρημάτων από τον ΕΟΠΥΥ σε συγκεκριμένες τράπεζες; Τι κοινωνική πολιτική είναι αυτό; Αν θέλει να κάνει κοινωνική πολιτική, ας φροντίσει να πληρώσει τα 2 δισεκατομμύρια περίπου, που εκκρεμούν σε ληξιπρόθεσμες οφειλές προς δομές υγείας και πρόνοιας της επικράτειας και όχι να εξαντλή την εφευρετικότητά του στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής, μεταφέροντας χρήματα σε συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της αρεσκείας του, παρά τις υφιστάμενες συμβάσεις. Ας κάνει αυτό. Είναι το ύψος αυτό που μας ενοχλεί, είναι το ύψος αυτό της άσκησης της εξουσίας που μας βγάζει από τα ρούχα μας. Ένας Υπουργός, ο οποίος λέει «εξουσία είμαι, κάνω ότι θέλω. Δεν λογαριάζω τίποτα και κανέναν».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, γιατί ακούγονται κουδούνια και άλλοι ήχοι.

Οι αρχαίοι έχουν πει ότι ο άρχων, ο ασκών την εξουσία, πρέπει να θυμάται τρία πράγματα: Πρώτον, ότι ανθρώπων άρχει, δηλαδή άσκει εξουσία σε ανθρώπους οι οποίοι μεταβάλλουν την άποψή τους για την εξουσία του. Δεύτερον, ότι κατά νόμους άρχει, δηλαδή στην άσκηση της εξουσίας του πρέπει να θυμάται ότι πρέπει να τηρεί τη νομιμότητα και να εφαρμόζει τους νόμους. Και Τρίτον, ότι ουκ αεί άρχει, δηλαδή ότι δεν άσκει εξουσία για πάντα.

Κύριε Υπουργέ, εκτιμώ ότι ο συνάδελφός σας έχει ξεχάσει και

τα τρία αυτά θέματα. Σε αυτό το ύψος εξουσίας εμείς θα είμαστε απέναντι με όλες μας τις δυνάμεις. Να είστε σίγουρος γι' αυτό. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ευχαριστώ κι εγώ. Ο Αγάθων, μαθητής του Πλάτωνα, το είπε αυτό, κύριε Παναγιώτπουλε. Το λέω, για να είμαστε συνεπείς προς την ιστορία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ο Αγάθων, ναι. Δεν το προσδιόρισα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ο κ. Λαζαρίδης έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να πω ότι πράγματι έρχονται πολλά χρέη από το παρελθόν και όλα αυτά που αναφέρατε που χρωστά το δημόσιο στους ιδιώτες έρχονται από τις δικές σας περιόδους.

Στη Θεσσαλονίκη μιλούσα τις προάλλες με τον διοικητή του «Παπαγεωργίου». Από το 2012 έχει συσσωρευμένες οφειλές διακοσίων σαράντα εκατομμυρίων από το δημόσιο. Το 2012 δεν κυβερνούσε αυτή η Κυβέρνηση. Πριν από δύο μήνες έλαβε εβδομήντα εκατομμύρια.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Τώρα κυβερνάει, όμως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι, αλλά αυτές είναι αμαρτίες, που έρχονται από το παρελθόν, δικές σας αμαρτίες. Εσείς μεν θα κατηγορηθείτε, και θα κριθείτε γιατί πατήσατε τη σκανδάλη στο όπλο και έφευγε η σφαίρα κι εμείς θα κριθούμε γιατί δεν πιάσαμε τη σφαίρα να τη γυρίσουμε πίσω. Ο καθένας θα απολογηθεί για ό,τι κάνει. Βεβαίως, έτσι είναι.

Άκουσα προηγουμένως και την εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ που μίλησε για ευαισθησία για τον Υπουργό κ.λπ.. Εγώ δεν θα υπερασπιστώ κανέναν καπνιστή. Τον Υπουργό δεν χρειάζεται να τον υπερασπιστώ εγώ. Άλλωστε, εγώ ο ίδιος δεν είμαι καπνιστής.

Εν πάση περιπτώσει, όμως, αυτή την ευαισθησία από το ΠΑΣΟΚ γιατί δεν την έδειξαν, όταν δικός τους Υπουργός γυρνούσε την Ευρώπη και όλο τον κόσμο και έλεγε ότι κυβερνά μια διεφθαρμένη χώρα και διεφθαρμένους πολίτες; Το ίδιο βέβαια και ο Πρωθυπουργός εκείνης της περιόδου, ο Παπανδρέου. Εγώ δεν είδα κανέναν από το ΠΑΣΟΚ να παραιτείται. Πού είναι η ευαισθησία τους; Δηλαδή, η ευαισθησία τους υπήρχε μόνο όταν είδαν έναν Αναπληρωτή Υπουργό να ανάβει τσιγάρο; Βεβαίως, δεν έπρεπε. Εγώ δεν λέω ότι καλώς έκανε. Φανταστείτε, όμως, πόσοι έπρεπε να παραιτηθούν, όταν έβλεπαν Υπουργό να βγαίνει και να λέει αυτά τα πράγματα στο εξωτερικό, ή να λέει ότι η Ελλάδα είναι ο «ΤΙΤΑΝΙΚΟΣ», ο οποίος οδηγείται με ταχύτητα στο παγόβουνο και θα βουλιάξει, προσπαθώντας μ' αυτό τον τρόπο να ανεβάσει το κόστος δανεισμού της χώρας. Επομένως, η ευαισθησία θα πρέπει να είναι προς πάσα κατεύθυνση, όχι επιλεκτική. Εδώ τώρα έχει ευθύνες και η Νέα Δημοκρατία, φυσικά η Νέα Δημοκρατία η μεταλλαγμένη, η μετά Καραμανλή Νέα Δημοκρατία, η οποία συγκυβέρνησε με το ΠΑΣΟΚ και έδωσε άφεση αμαρτιών στο ΠΑΣΟΚ.

Πριν από δεκαπέντε ημέρες είχα κάνει μια παρατήρηση εδώ και εξέφρασα και ένα παράπονο, αν θέλετε, γιατί με την παραπομπή για εξέταση εκ νέου της υπόθεσης Γεωργίου, κανένας από τη Νέα Δημοκρατία δεν είπε κουβέντα. Δεν είναι μονάχα ότι εξαπάτησε ο Γεωργίου αλλοιώνοντας τα στοιχεία και καταδίκασε τη χώρα σε αυτά τα οποία ζούμε. Είναι και το ότι αμαύρωσε, συκοφάντησε την περίοδο Καραμανλή και μ' αυτόν τον τρόπο έδωσε άφεση αμαρτιών στον Σημίτη, γιατί η καταστροφή της χώρας, βεβαίως, από κει ξεκινάει.

Ενώ βλέπουμε ότι περάσαν δέκα πέντε μέρες, κανείς από τη Νέα Δημοκρατία δεν είπε κουβέντα, παρά το γεγονός ότι έρχονται σωρηδόν τα νέα στοιχεία, θέλεις με τα swars, θέλεις με τα δάνεια για τα εξοπλιστικά του Σημίτη, θέλεις με τις δέκα επτά ΔΕΚΟ τις οποίες πέρασε -που δεν έχει γίνει πουθενά στον κόσμο- το έλλειμμα, προκειμένου να φορτώσει και να φανεί ότι το 2009 είχε υψηλό έλλειμμα, ενώ όλες τις πληρωμές θα τις μεταφέρει στο 2010, για να φανεί ότι το 2010 είχε λιγότερο έλλειμμα. Ακόμη, λοιπόν, περιμένω από τη Νέα Δημοκρατία να πει μια κουβέντα για την υπόθεση Γεωργίου. «Άκρα του τάφου σιωπή». Εν πάση περιπτώσει, να πούμε και δύο κουβέντες για το παρόν νομοσχέδιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την ευρωπαϊκή οδηγία σε ό,τι αφορά τα προϊόντα καπνού, το νέο πλαίσιο κυκλοφορίας και διακίνησης των καπνικών προϊόντων, καθώς και των ηλεκτρονικών τσιγάρων. Το νέο αυτό κείμενο ρυθμίσεων σκοπό έχει να αποτρέψει τη χρήση των προϊόντων καπνού σε δημόσιους χώρους και κάθε εμπορική επικοινωνία γύρω από αυτά και προσφέρεται, συνεπώς, μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για επανεξέταση και της αντικαπνιστικής πολιτικής, λαμβάνοντας υπ' όψιν τη σύγχρονη επιστημονική έρευνα και την ευρωπαϊκή πρακτική.

Είναι νομίζω σαφές ότι η υπό συζήτηση ευρωπαϊκή οδηγία, που αφορά τα καπνικά προϊόντα, στόχο έχει να τα καταστήσει λιγότερο ελκυστικά στους καπνιστές, αλλά κυρίως στους νέους σε μια χώρα όπου το κάπνισμα και οι σχετιζόμενες με αυτό ασθένειες προκαλούν το 17% των θανάτων, με άμεσο κόστος 1,75 δισεκατομμύρια ετησίως. Αξίζει να σημειωθεί εδώ πως το κάπνισμα αποτελεί την πρώτη αιτία θανάτου παγκοσμίως, καθώς κάθε χρόνο το κάπνισμα σκοτώνει σχεδόν επτακόσιες χιλιάδες άτομα στην Ευρώπη, πράγμα που καθιστά την κατανάλωση καπνού τον μεγαλύτερο αποσοβήσιμο κίνδυνο για την υγεία.

Εκατομμύρια Ευρωπαίοι πολίτες, επίσης, πάσχουν από νόσους που συνδέονται με το κάπνισμα, με το 50% αυτών να πεθαίνουν πρόωρα, κατά μέσο όρο δεκατέσσερα έτη νωρίτερα από τους μη καπνιστές, ενώ οι καπνιστές, σε σύγκριση με τους μη καπνιστές, περνούν περισσότερα χρόνια της ζωής τους με κακή υγεία.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εκτιμά ότι σήμερα η κατανάλωση καπνού σκοτώνει σχεδόν έξι εκατομμύρια άτομα κάθε χρόνο σε παγκόσμιο επίπεδο και ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί, αν δεν ληφθούν μέτρα, για να αντιστραφεί αυτή η ανησυχητική τάση.

Μόνο στο άκουσμα αυτών των στοιχείων οφείλουμε να κατανοήσουμε ότι ο έλεγχος και η μείωση του καπνίσματος είναι εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα για την υγεία στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και παγκοσμίως. Για να αντιμετωπίσουν αυτήν την κατάσταση, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη-μέλη της έχουν λάβει διάφορα μέτρα κατά του καπνίσματος με τη μορφή νομοθεσίας, συστάσεων και ενημερωτικών εκστρατειών.

Στα μέτρα πολιτικής περιλαμβάνονται τα εξής: Η κανονιστική ρύθμιση των προϊόντων καπνού στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για παράδειγμα, συσκευασία με επισήμανση και συστατικά. Περιορισμοί στη διαφήμιση των προϊόντων καπνού. Η δημιουργία χώρων όπου απαγορεύεται το κάπνισμα. Φορολογικά μέτρα και δράσεις κατά του λαθρεμπορίου και αντικαπνιστικές εκστρατείες.

Όσον αφορά τη δημόσια υγεία, τα μέτρα αποσκοπούν στην προστασία των πολιτών από τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος και άλλων τρόπων κατανάλωσης καπνού, όπως το παθητικό κάπνισμα. Κυρίως, όμως, έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τους καπνιστές να κόψουν το κάπνισμα, τους δε υπόλοιπους πολίτες να μην το αρχίσουν. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στους νέους, επειδή ο καπνός είναι ένα εθιστικό προϊόν και το 94% των καπνιστών αρχίζουν να καπνίζουν πριν τα 25 χρόνια.

Αν συμφωνήσουμε ότι όσοι δεν ανέχονται το κάπνισμα στους χώρους εστίασης είναι μια σιωπηρή παθητική μειοψηφία, ας σκεφτούμε ότι ένα μεγάλο μέρος της νομοθετικής πρόνοιας αφορά στην υπεράσπιση δικαιωμάτων της μειοψηφίας.

Αυτό άλλωστε διακρίνει τις ανεπτυγμένες δημοκρατίες από τις υπόλοιπες. Ας αποφασίσουμε πού θέλουμε να ανήκουμε. Άλλωστε, σύμφωνα με έρευνες, το 76% των Ελλήνων αισθάνεται θυμό για το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν εφαρμόζει τον νόμο για την προστασία από το παθητικό κάπνισμα, ενώ αντιστοίχως το 78% των Ελλήνων πιστεύει ότι η μη εφαρμογή του νόμου προστασίας από το παθητικό κάπνισμα αποτελεί σημείο πολιτιστικής υποβάθμισης της χώρας μας, όπως χαρακτηριστικά σημείωσε και ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου κατά τη φάση της επεξεργασίας του νομοσχεδίου στις Επιτροπές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα επεκταθώ περαιτέρω στο κείμενο ρυθμίσεων, μιας και είναι γνωστές οι θέσεις και η πολιτική μας προσέγγιση για το συγκεκριμένο θέμα από τις τοποθετήσεις των συναδέλφων και του ειδικού μας αγορητή κατά

την επεξεργασία στην αρμόδια επιτροπή. Θα ήθελα, όμως, να τονίσω ότι αυτή η Κυβέρνηση εισάγει νόμους και κανόνες, όχι μόνο για τα φορολογικά έσοδα, αλλά για να μπορεί ο πολίτης να αισθάνεται ασφαλής, όταν κάνει χρήση ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας με το κράτος να κρατά την εποπτεία και τον έλεγχο όλης της εφοδιαστικής αλυσίδας του καπνού από το τελωνείο έως τα ράφια των καταστημάτων, καθώς και της επίβλεψης για την ασφάλεια και την ποιότητα του προσφερόμενου προϊόντος στον πολίτη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Εγώ ευχαριστώ, κύριε Λαζαρίδη.

Κύριε Μαντά, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, νομίζω ότι η ιστορία του ανθρώπου και των εθισμών του στη διαχρονικότητά της είναι μια μακρά ιστορία. Περιλαμβάνει πολλές περιόδους με ιδιαίτερα –αν θέλετε– φαινόμενα, όπως και πολλαπλές παρεμβάσεις της συντεταγμένης πολιτείας, όποτε υπήρξε αυτή ως τέτοια στην ιστορία της ανθρωπότητας, που έχουν πολύ σύνθετα ερωτήματα και πολύ κρίσιμα ερωτήματα, που πολλές φορές δεν έχουν απαντήσεις ή εν πάση περιπτώσει είναι σε μια διαδικασία όλα αυτά τα πράγματα.

Επίσης, δεν μπορούμε να ξεχνάμε ότι στον σύγχρονο κόσμο, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί αυτός –ας πούμε– τους τελευταίους δύο αιώνες, έχουμε σε αυτά τα πεδία των εξαρτησιογόνων ουσιών –ένα από αυτά είναι και ο καπνός για τον οποίο συζητάμε σήμερα και τα καπνικά προϊόντα με τη μια ή την άλλη μορφή– τεράστια σύγκρουση πολλαπλών συμφερόντων, γιγάντων σε παγκόσμιο επίπεδο και, συνεπώς, κάποιες φορές νομίζω ότι και εμείς που νομοθετούμε μπορεί και αισθανόμαστε εν τοις πράγμασι αδύναμοι μπροστά σε αυτά τα φαινόμενα.

Άρα, είναι ένα πλαίσιο εξαιρετικά δύσκολο. Δεν υπάρχουν απλές απαντήσεις. Δεν υπάρχουν τελειωμένα θέματα και στην ιστορία της ανθρωπότητας –επαναλαμβάνω– πάνω σε αυτά τα ζητήματα. Γι' αυτό πρέπει να αποφεύγουμε τις ευκολίες. Εν πάση περιπτώσει, είναι μια άποψή μου, που έχω συγκροτήσει στο μυαλό μου με ενασχόλησή με αυτά τα θέματα. Πρέπει να αποφεύγουμε τις απλουστεύσεις σε αυτά τα πράγματα, όπως και πρέπει να αποφεύγουμε και τις γενικεύσεις σε αυτά τα θέματα.

Επιτρέψτε μου να πω για το συγκεκριμένο δυο-τρεις παρατηρήσεις, γιατί θέλω να μιλήσω και για ορισμένα άλλα ζητήματα, που μπήκαν στη συζήτηση. Το πρώτο είναι ποια θα είναι η επόμενη μέρα. Υπάρχει διάχυτη αγωνία σε όλο το Κοινοβούλιο. Υπήρχε και πριν από τη σημερινή μέρα, φαντάζομαι, σε πολλούς και πολλές, όχι μόνο στο δικό μας Κοινοβούλιο, αλλά και σε άλλα Κοινοβούλια, αλλά και στον κόσμο, σε σχέση με το τι κάνουμε ακριβώς γι' αυτό το μεγάλο ζήτημα, που είναι ένα ζήτημα δημόσιας υγείας. Και μάλιστα, τι κάνουμε και στη συγκεκριμένα φάση. Διότι νομίζω ότι έχουμε δει όλοι μας είτε είμαστε στον επαγγελματικό αυτό χώρο είτε και γενικότερα τις διαφορετικές συμπεριφορές, που εξελίσσονται τα τελευταία χρόνια.

Λέω για παράδειγμα: Τώρα έχουμε την εμφάνιση σε μαζική κλίμακα στη χώρα μας του ηλεκτρονικού τσιγάρου, όπως και αυτήν την περίοδο είχαμε μαζική εμφάνιση των στριφτών τσιγάρων, την εγκατάλειψη δηλαδή του πακέτου. Βλέπουμε ειδικά στους νεότερους πληθυσμούς, λόγω και της οικονομικής κρίσης, φαντάζομαι, μια στροφή σε αυτές τις μορφές.

Η επόμενη μέρα, λοιπόν, και η ρύθμιση που φέρνει το νομοσχέδιο νομίζω ότι επανατοποθετεί, με βάση αυτές τις εξελίξεις, αυτό που μπορεί να κάνει η πολιτεία, ναβάλει το πλαίσιο των απαγορεύσεων κυρίως στους δημόσιους χώρους.

Όμως, είναι συνείδηση όλων μας ότι προκλήσεις βρίσκονται μπροστά μας και ότι η εφαρμογή αυτού του πλαισίου και ιδιαίτερα η εφαρμογή της αντικαπνιστικής νομοθεσίας μέσα από την επέκτασή της και στα προϊόντα –όπως στο ηλεκτρονικό τσιγάρο– που αφορούν τη λειτουργία αυτού του πλαισίου, κυρίως και κατά πρώτη προτεραιότητα στους δημόσιους χώρους, νομίζω ότι είναι μπροστά μας. Είναι πραγματικά ζητούμενο πώς θα οργανωθούν αυτές οι συγκρούσεις. Διότι κατέθεσαν και πολλοί Βουλευτές και η Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας σήμερα τις αγωνίες και τις βιωματικές εμπειρίες απ' αυτήν την κακή

κατάσταση, που υπάρχει στο δημόσιο χώρο, σε σχέση με την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Άρα, νομίζω ότι έχουμε πολλή δουλειά να κάνουμε και με βρίσκει σύμφωνο -γιατί αυτός είναι ένας τρόπος που πραγματικά μπορεί να επηρεάσει- να κάνουμε πρακτικά πράγματα, ξεκινώντας πρώτα απ' όλα από τον ίδιο τον χώρο στον οποίο λειτουργούμε, έστω κι αν αυτό δυσκολεύει κάποιους ανθρώπους, που έχουν εξάρτηση από τα καπνικά προϊόντα.

Νομίζω ότι δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στους δημόσιους χώρους πρέπει να είμαστε απόλυτοι. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος να το αντιμετωπίσουμε, ξαναλέω, και σ' αυτό το επίπεδο να κάνουμε πρακτικά βήματα. Επίσης, θέλω να πω και κάτι ακόμα, το οποίο εμένα μου δημιούργησε προβληματισμούς, τους οποίους θέλω να πω με έναν δημόσιο τρόπο, γιατί ειπώθηκαν δημόσια.

Είδα -και αυτό νομίζω ότι πρέπει να το σημειώσω- ένα ευνοϊκό, θα έλεγα, γύρισμα της πλάστιγγας προς το ηλεκτρονικό τσιγάρο. Και μάλιστα, άκουσα και από τον αγαπητό κύριο Πρόεδρο, προσεγγίσεις, που θέλω να πω ότι και επιστημονικά δεν με βρίσκουν καθόλου σύμφωνο. Διότι, εγώ, τουλάχιστον, δεν έχω δει πουθενά ότι μπορεί να συγκρίνουμε το ηλεκτρονικό τσιγάρο με άλλα υποκατάστατα σε άλλους εθισμούς, ότι είναι σήμερα μια δεδομένη γνώση, μια κατασταλαγμένη γνώση ότι αυτό είναι τρόπος μείωσης της βλάβης κατ' αντιστοιχία με τα υποκατάστατα στα ναρκωτικά κι ότι αυτό είναι μια δεδομένη γνώση, την οποία μπορούμε να εφαρμόσουμε. Αν είναι έτσι, αλλάζουν τα πράγματα. Όμως, έχω την εντύπωση ότι δεν είναι καθόλου έτσι και νομίζω πως πρέπει να είμαστε απολύτως προσεκτικοί σε αυτά τα θέματα και να κάνουμε, βεβαίως, και την επιστημονική συζήτηση εκεί που πρέπει να την κάνουμε με όλα τα δεδομένα.

Τελειώνω, στα λεπτά που μένουν, με ορισμένες γενικές παρατηρήσεις και επιστημονικές από τη συζήτηση που έγινε.

Μου κάνει εντύπωση, κυρίες και κύριοι Βουλευτές πώς, στη σημερινή κουβέντα, κάποιοι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι ανακάλυψαν προβλήματα σε μια ιστορική εφημερίδα της Αριστεράς -που παλεύει να σταθεί στα πόδια της, που έχει μία πολύ μεγάλη διαδρομή και μια πολύ βαριά κληρονομιά- με υψόνους και με ερωτήματα που θέλουν τάχα να δείξουν ότι υπάρχουν σκοτεινά σημεία στη λειτουργία και στα ζητήματα που αφορούν την «ΑΥΓΗ».

Οι ίδιοι -όχι όλοι, αλλά θα το ονόμαζα της συστημικής αντιπολίτευσης- σχεδόν μας απείλησαν ότι εάν ξαναπούμε για θαλασσοδάνεια των επιχειρήσεων στο χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, πλην λίγων εξαιρέσεων, θα είμαστε ψεύτες. Έλεος!

Δεν μπορείτε -φαίνεται- να χωνέψετε, δεν μπορείτε να συνειδητοποιήσετε ότι βρισκόμαστε στην επόμενη μέρα. Βρισκόμαστε στην επόμενη μέρα, όπου μετά από είκοσι επτά χρόνια δόθηκαν επιτέλους νόμιμες άδειες. Και βεβαίως, είμαστε σε μία διαδικασία, διότι δεν έχει τελειώσει ούτε ο έλεγχος του «πόθεν έσχες», δεν έχουν περάσει αυτές οι πρώτες πέντε μέρες. Για πρώτη φορά, όμως, έγινε αυτή η διαδικασία. Και ήταν ευθύνη απέναντι στη νομιμότητα και στη δημοκρατία να γίνει αυτή η διαδικασία και έγινε. Και δεν υπάρχει επιχείρημα να πείτε γιατί επί είκοσι επτά χρόνια δεν το κάνατε. Δεν έχετε κανένα. Δεν μπορείτε να απαντήσετε σε αυτό.

Και μάλιστα, ήρθε να προστεθεί σήμερα η άποψη -ο κ. Δένδιας είναι εξέχων στέλεχος της Νέας Δημοκρατίας- που είπε ότι, όχι μόνο θα καταργήσουμε το νόμο Παππά και θα αποκαταστήσουμε τα πράγματα σε αυτόν τον χώρο, αλλά θα επιστρέψουμε, γιατί δεν είμαστε μπαταχτοσήδες, και κάποιο μέρος των εξόδων που έκαναν οι επιχειρηματίες αυτοί μέσα στη διαδικασία της δημοπρασίας. Έλεος!

Να πω, όμως, για την «ΑΥΓΗ», γιατί έχει μία σημασία. Νομίζω ότι από το δημόσιο αυτό βήμα πρέπει να αποκατασταθούν κάποια πράγματα. Ειπώθηκαν εδώ δύο κυρίως κατηγορίες. Η μία αφορούσε το θέμα της δανειοδότησης και η άλλη αφορούσε το ποιος επιτέλους κρύβεται πίσω απ' αυτό το περίφημο 2,5%, ποιος είναι αυτός ο φοβερός τύπος, ο οποίος σε μία από τις αναθεώσεις του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας έβαλε το φοβερό ποσό των 100.000 ευρώ για να πάρει δεκαέξι χιλιάδες μετοχές.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Πείτε το να τελειώνουμε, να ησυχάσουμε.

χάσουμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Δεν θα ησυχάσετε.

Αυτή η εταιρεία έχει όνομα. Είναι γνωστό το όνομά της, «ΑΤ-ΛΑΣ» λέγεται. Έχει έδρα τη Λευκωσία. Δεν είναι offshore εταιρεία, όπως κακώς έχει ειπωθεί.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Κάποιος την έχει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Θα το βρείτε, λοιπόν, εσείς που είστε δαιμόνιοι στο χώρο σας. Είσαστε ένας δαιμόνιος ντέντεκτιβ. Θα το βρείτε και θα το πείτε και σε όλους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Θα ανατρέξω στην αρχαιότητα να δω ποιος ήταν ο Άτλας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Παρακαλώ, κύριε Κυριαζίδη, μη διακόπτετε.

Συνεχίστε, κύριε Μαντά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Είναι απολύτως σαφές ότι κάποιος κάτι τους έχει τσιγκλήσει -ας το πούμε έτσι- το ενδιαφέρον για αυτήν την προσπάθεια που γίνεται στο χώρο της Αριστεράς απ' αυτό ιστορικό έντυπο και δεν μπορούν να το χωνέψουν φαίνεται.

Ξέρετε πολύ καλά ότι ο μεγαλομέτοχος της είναι ο ΣΥΡΙΖΑ. Έχει 40%. Και βεβαίως ενδιαφέρεται. Και βεβαίως δεν έχει παραβιαστεί ο νόμος, όπως είπατε κυρία συνάδελφε, κυρία Κεραμέως, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Αυτό το οποίο γίνεται και που, επίσης, το γνωρίζετε γιατί το έχουμε πει πάρα πολλές φορές είναι ότι τα στελέχη και τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ και οι φίλοι της «ΑΥΓΗΣ» και οι Βουλευτές, δίνοντας το 40% της βουλευτικής τους αποζημίωσης σε δραστηριότητες ανάμεσα σε αυτά και σε άλλες ενισχύοντας λοιπόν και τα αντίστοιχα έντυπα στον χώρο της Αριστεράς, συνδράμουν και στηρίζουν αυτό το έντυπο.

Δεύτερον, όσον αφορά το δάνειο, που ήταν ύψους 1,2 εκατομμυρίων, πάρθηκε, όπως σας είναι γνωστό, σε μια παλιότερη εποχή το 2008-2009. Και, όπως είπε και ο κ. Στούμπος χθες στην αντίστοιχη επιτροπή, δείτε τους ισολογισμούς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, και με συγχωρείτε για τον παραπάνω χρόνο που πήρα.

Θα πω μόνο ένα στοιχείο εδώ: Την ίδια περίοδο ο ευρύτερος δημόσιος τομέας χρωστούσε πάνω από 2 εκατομμύρια στην «ΑΥΓΗ». Και, επίσης, με τη συγκεκριμένη κυκλοφορία που είχε τότε, η Εθνική είχε εγκρίνει ότι αυτή η εταιρεία θα μπορούσε να πληρώνει, όπως και πληρώνει, κανονικά τα 15.000 ευρώ κάθε μήνα για το δάνειό της. Μην ψάχνετε, δεν θα βρείτε τίποτα σκοτεινό και τίποτα περίεργο γι' αυτό.

Και, τελευταίο, τα κροκοδείλια δάκρυα συνεχίζονται σε σχέση με τους εργαζόμενους. Άκουσα εδώ κάποιον να λέει για δύο χιλιάδες και δεν ξέρω που ακριβώς θα δείτε το νούμερο, αλλά δύο χιλιάδες έμειναν μετά από τις χιλιάδες απολύσεις που έγιναν όλα τα τελευταία χρόνια. Μειώθηκε περίπου 40% ο αριθμός των εργαζομένων στον χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Εν πάση περιπτώσει υπάρχει σήμερα, μετά τη συνάντηση του Υπουργού Επικρατείας και του Υπουργού Εργασίας με τους εκπροσώπους των ανθρώπων που κινδυνεύουν πράγματι να βρεθούν στην ανεργία, μια συγκεκριμένη δέσμη μέτρων, έτσι ώστε να μπορέσουμε να στηρίξουμε τους εργαζόμενους αυτού του χώρου, που μπορεί να βρεθούν σε αυτόν τον κίνδυνο.

Τελειώνω λέγοντας το εξής: Κοιτάξτε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, νομίζω ότι κανένας και καμμία από εμάς δεν λειτουργεί στον αστερισμό του success story. Έχουμε πλήρη συνείδηση του που βρισκόμαστε, έχουμε πλήρη συνείδηση των δυσκολιών. Έχουμε πλήρη συνείδηση του ότι βρισκόμαστε σε μια περίοδο που δεν θα πανηγυρίσουμε, αλλά δεν θα υποχωρήσουμε μπροστά σε αυτήν την απίστευτη συστημική επίθεση που θα ενταθεί το επόμενο χρονικό διάστημα. Και εσείς θα συνεχίσετε να ζητάτε μονότονα εκλογές.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Μαντά.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω τον λόγο για δύο λεπτά για να κάνω μια πολύ σύντομη επισήμανση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Τον λόγο έχει η

κυρία Κεραμέως.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ: Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με μεγάλη προσοχή τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ, τον κ. Μαντά, και θα ήθελα να κάνω μια πολύ σύντομη επισήμανση.

Δεν ακούσαμε από το Βήμα αυτό της Βουλής, παρ' ό,τι εδόθη άπλετος χρόνος στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ, απάντηση για το ποιο τελικά είναι αυτό το φυσικό πρόσωπο, το οποίο κρύβεται πίσω από την offshore εταιρεία, διότι νομικά πρόκειται για offshore εταιρεία, κύριε Μαντά. Ποιο είναι αυτό το φυσικό πρόσωπο, λοιπόν, το οποίο κρύβεται πίσω από την offshore εταιρεία, η οποία εμφανίζεται στο μετοχολόγιο του ΣΥΡΙΖΑ;

Θυμίζω ότι ο νόμος επιβάλλει την ονομαστικοποίηση των μετόχων εκτός εάν η χώρα στην οποία βρίσκεται η έδρα της εταιρείας προβλέπει διαφορετικά. Η Κύπρος εν προκειμένω, προβλέπει την ονομαστικοποίηση των μετόχων. Συνεπώς, δεν έχω ακούσει ούτε ένα νομικό επιχείρημα και σε κάθε περίπτωση, ο ελληνικός λαός περιμένει να εξηγήσετε, κύριε Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπε, γιατί θα δημιουργηθεί θόρυβος, κατά τα λεγόμενα του διευθύνοντος συμβούλου της Αυγής, από την αποκάλυψη του ονόματος αυτού.

Η δεύτερη επισήμανση –και κλείνω, κύριε Πρόεδρε– είναι ότι δεν ακούσαμε, και πάλι, πώς δικαιολογείτε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ στηρίζει οικονομικά την «ΑΥΓΗ». Διότι, κύριε Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπε του ΣΥΡΙΖΑ, ο διευθύνων σύμβουλος της «ΑΥΓΗΣ» είπε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ στηρίζει οικονομικά την «ΑΥΓΗ». Δεν είπα στελέχη του, δεν είπα φίλοι του κόμματος, είπε ο ΣΥΡΙΖΑ.

Αναμένουμε, λοιπόν, μια απάντηση σύμφωνα με το ν. 4304/2014, ο οποίος ρητά προβλέπει ότι η κρατική χρηματοδότηση δεν μπορεί να δοθεί προς σκοπούς άλλους από λειτουργικές δαπάνες, από εκλογικές δαπάνες και επιμορφωτικούς ή άλλους παρεμφερείς σκοπούς. Εκτός και αν μας πείτε ότι η χρηματοδότηση της ΑΥΓΗΣ επιτελεί επιμορφωτικούς σκοπούς.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ευχαριστώ, κυρία Κεραμέως.

Έχουν ζητήσει τον λόγο ο κ. Λαμπρούλης και η κ. Μεγαλοοικονόμου.

Φθάνουν τρία λεπτά, κύριοι συνάδελφοι;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Και λιγότερο, κύριε Πρόεδρε.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Για τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κύριε Λαμπρούλη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

Ζήτησα τον λόγο, για να τοποθετηθώ επί των δυο τροπολογιών. Η μια είναι υπουργική τροπολογία και η άλλη, που έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό, είναι βουλευτική.

Βεβαίως, θέλω να τονίσω και πάλι, ανεξαρτήτως από την απάντηση που ακούσαμε από τον Υπουργό, πως σε ό,τι αφορά την τροπολογία που καταθέσαμε για τους εργαζόμενους στους δήμους ανά την Ελλάδα, για τους συμβασιούχους, εμείς επιμένουμε ότι θα μπορούσε να περάσει η τροπολογία και κυρίως η διασφάλιση με προοπτική του εργασιακού τους βίου.

Δεν ξέρω τι τροπολογία θα καταθέσει ο Υπουργός Εσωτερικών στο επόμενο νομοσχέδιο, την επόμενη εβδομάδα. Βεβαίως, μπορεί να συζητηθεί και εκεί, αλλά επιμένουμε ότι θα μπορούσε αυτή η τροπολογία να συζητηθεί και σήμερα και να περάσει. Εξάλλου, ανεξάρτητα εάν τοποθετήθηκαν ή όχι τα υπόλοιπα κόμματα, νομίζω ότι θα είχε και ευρύτερη αποδοχή.

Έρχομαι τώρα στις τροπολογίες. Την υπουργική τροπολογία θα την καταψηφίσουμε. Εμείς διαφωνούμε με τις συγκεκριμένες εργασιακές σχέσεις ανεξαρτήτως διαστήματος, όπως επιχειρηματολόγησε ο Υπουργός, που θέλει να καλύψει. Ας φροντίζατε να τις καλύψετε πριν με μόνιμο και σταθερό προσωπικό. Αυτή είναι πάγια θέση μας, πάγια αρχή μας. Γι' αυτό παλεύουμε και αυτό διεκδικούμε και μέσα από το εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα και στον χώρο της υγείας και όχι μόνο σ' αυτόν τον χώρο.

Σε ό,τι αφορά τη δεύτερη τροπολογία Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ,

που αφορά –επιτρέψτε μου τον όρο– την αλλαγή αυτής της πρότασης σε άρθρο πρότερου νομοσχεδίου, εμείς θα ψηφίσουμε θετικά. Βεβαίως, εδώ πάει να λύσει ένα πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί σε ό,τι αφορά τη διαδικασία πρόσληψης μόνιμου προσωπικού με τις προσλήψεις επικουρικών, αλλά λέμε και πάλι ότι είναι γνωστό σε όλους ότι τα νοσοκομεία βογκούν από ελλείψεις σε προσωπικό.

Εμείς λέμε ότι πρέπει να υπάρχει μόνιμο προσωπικό με σταθερές εργασιακές σχέσεις. Είναι τεράστια τα προβλήματα και με τους επικουρικούς δεν λύνονται αυτά τα ζητήματα. Κάθε τόσο ερχόμαστε και παρατείνουμε θητείες, αλλάζουμε άρθρα σε νόμους ή γίνονται προτάσεις όπως η συγκεκριμένη και πάει λέγοντας εδώ και έναν χρόνο τουλάχιστον, αλλά και παλαιότερα. Άρα, λοιπόν, να εδώ είναι τα προβλήματα, εδώ είναι οι ανάγκες, να προωθηθούν εργαζόμενοι με μόνιμη και σταθερή εργασία, ούτως ώστε και τα νοσοκομεία να λειτουργούν εύρυθμα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη σταθερή και μόνιμη εργασία των εργαζομένων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ευχαριστώ, κύριε Λαμπρούλη.

Κυρία Μεγαλοοικονόμου, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ως προς την τροπολογία με αριθμό 661, δεν με κάλυψε ο κύριος Υπουργός. Ζητήσαμε να είναι μόνιμες οι θέσεις του ιατρικού προσωπικού και να είναι τεκμηριωμένες και με συγκεκριμένες προδιαγραφές για αυτούς που θα καταλάβουν τις θέσεις. Δεν πήραμε την πρόποσα απάντηση.

Για το ηλεκτρονικό τσιγάρο, πάλι δεν έχουμε την απόλυτη διαβεβαίωση για το πώς θα διασφαλιστεί και πώς θα λάβουμε τις απαντήσεις που περιμένουμε. Περιμένουμε, τουλάχιστον, συν τω χρόνω, να μας δοθούν απαντήσεις τεκμηριωμένες, γιατί τώρα είμαστε σε μια περίοδο που αποφασίζουμε να το απαγορεύσουμε στους δημόσιους χώρους, αλλά χωρίς να έχουμε την τεκμηρίωση που θέλουμε. Ελπίζουμε ότι θα μας δοθεί κάποια απάντηση εν καιρώ.

Το 2009 όταν είχε βγει και η προηγούμενη απόφαση, η αντικαταστατική, δεν εφαρμόστηκε ποτέ και η κοινή υπουργική απόφαση, η 104720/2010, που είχε επιβάλει πρόστιμα των πεντακοσίων ευρώ, πάλι δεν εφαρμόστηκε και τώρα στον καινούριο νόμο, που ψηφίζουμε, μπαίνουν πρόστιμα. Πιστεύω να εφαρμοστούν, αν θέλουμε να γίνει ο νόμος, να πάρει σάρκα και οστά, διότι τώρα θα αρχίσει ο δύσκολος δρόμος για την Κυβέρνηση, που ευαγγελίζεται ότι θα το εφαρμόσει. Όμως, πιστεύω ότι ούτε και εκείνη θα το εφαρμόσει, απλώς θα μείνει ό,τι έγινε και με τις προηγούμενες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Και εγώ ευχαριστώ.

Θα κλείσουμε με τον Υπουργό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Θέλετε να απαντήσετε σε αυτό που ρώτησε η κ. Κεραμέως ή γενικώς θέλετε τον λόγο;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Όχι. Στα σχόλια που έγιναν τώρα εδώ στο τέλος από την κ. Κεραμέως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ωραία.

Κύριε Μαντά, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Κυρίες και κύριοι βουλευτές, έχουν ακουστεί σε αυτή τη Βουλή τα πάντα. Δεν ξέρω πραγματικά, απορώ με αυτό το δαιμόνιο που έχει πιάσει τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας σε σχέση με το ποιο είναι αυτό το περίφημο πρόσωπο που έδωσε 100.000 ευρώ για να πάρει δεκαέξι χιλιάδες και κάτι μετοχές. Ανάμεσα σε αυτούς, που βρίσκονται σε αυτή την Αίθουσα, από τους Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, κάποιοι από εμάς είμαστε μικρομέτοχοι αυτής της ιστορικής εφημερίδας.

Επίσης, δεν καταλαβαίνω την επιμονή ότι είναι παράνομο να διοχετεύεται η κρατική επιχορήγηση στην εφημερίδα. Εγώ αυτό που είπα είναι ότι ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελείται από ανθρώπους. Έτσι δεν είναι; Τα μέλη, τα στελέχη του, οι Βουλευτές του, εμείς έτσι

νιώθουμε τη λειτουργία μας στο κόμμα και στον ΣΥΡΙΖΑ, που είναι μεγαλομέτοχος της ΑΥΓΗΣ, έχει το 40% και δίνει με διάφορους τρόπους -είπα έναν από αυτούς που αφορά τους Βουλευτές- κι ενισχύει αυτό το έντυπο όταν χρειάζεται να ενισχυθεί. Τελεία και παύλα.

Για τα υπόλοιπα επαναλαμβάνω και το εξής. Δεν είναι offshore εταιρία. Είναι μια εταιρία, η οποία έχει όνομα, έχει έδρα, έχει δώσει αυτό το ποσό, που έχει δώσει, και τελεία. Όμως, είναι απορίας άξιο, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, πώς τόσες μέρες η Νέα Δημοκρατία δεν μπορεί να απαντήσει επί της ουσίας στο τι γίνεται με αυτό το περίφημο δάνειο του Αρχηγού της, ο οποίος έχει 700.000 ευρώ δάνειο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ: Έχετε λάβει, κύριε Μαντά, απάντηση στις 13 Ιουνίου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Αφήστε με να τελειώσω, κυρία συνάδελφε.

Δεν έχει δοθεί, λοιπόν, επαρκής απάντηση σε αυτό, τι συμβαίνει με αυτό. Η Νέα Δημοκρατία η ίδια έχει 200.000.000 ευρώ, αν δεν κάνω λάθος -ίσως και λιγότερα- χρέη, τα οποία αποπληρώνει

αλλά θα τελειώσει η αποπληρωμή στα επόμενα εκατό χρόνια. Εν πάση περιπτώσει, ας βρει επιτέλους ποια είναι θέση της για το θέμα του τηλεοπτικού τοπίου. Ας καταλήξει. Περιμένουμε με πάρα πολύ μεγάλη υπομονή και αγωνία να δούμε πού θα καταλήξει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Ξεκινώντας θα ήθελα να πω ότι κάνουμε μια μικρή φραστική νομοτεχνική βελτίωση. Στην τροπολογία των συναδέλφων προσθέτουμε το «έως τις 30-9-2016», λέγοντας δηλαδή ότι οι συμβάσεις που λήγουν έως τις 30 και όχι στις 30, διότι μας επισημάνθηκαν από διάφορα νοσοκομεία ότι υπήρχε μια παρερμηνεία σε αυτό.

Το καταθέτω στα Πρακτικά και κλείνουμε με αυτή την εκκρεμότητα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Υγείας κ. Ανδρέας Ξανθός καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

Γεν. Αρ. 660 α. 3-6
Γδ. Αρ. 84

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η εν λόγω διάταξη αντικαθίσταται, διότι η φράση: «εάν η θέση δεν έχει προκηρυχθεί», που υπάρχει στο κείμενο της τροποποιητικής διάταξης της περ. α' της παρ. 7 του άρθρου 52 του ν. 4410/2016 (Α' 141), η οποία τροποποίησε την παρ. 2 του άρθρου 54 ν. 4272/2014 (Α' 145), εμφιλοχώρησε εκ παραδρομής.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

Από την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4272/2014 (Α' 145), όπως τροποποιήθηκε με την περ. α' της παρ. 7 του άρθρου 52 του ν. 4410/2016 (Α' 141), απαλείφεται η φράση: « ... εάν η θέση δεν έχει προκηρυχθεί ... ». Επίσης, η φράση «...η οποία λήγει στις 30.9.2016...» αντικαθίσταται από τη φράση «η οποία λήγει έως τις 30.9.2016».

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Θέλω να πω το εξής, κλείνοντας τη συζήτηση: Θεωρώ ότι όντως ήταν μια γόνιμη διαδικασία αυτή και στις τρεις επιτροπές και στην Ολομέλεια. Υπήρξε, όντως, ένα κλίμα καλόπιστου διαλόγου και συμβολής σε έναν προβληματισμό, ο οποίος προφανώς είναι ανοιχτός και δεν κλείνει, ιδιαίτερα όταν υπάρχουν θέματα για τα οποία συνεχίζεται η επιστημονική έρευνα, υπάρχει συζήτηση και στα θεσμικά όργανα της Ευρώπης και κάθε χώρα επιλέγει και νομοθετεί με βάση της ιδιαιτερότητές της και με βάση τις ανησυχίες της.

Εγώ θέλω να υπογραμμίσω ποια είναι η προσήλωση και η αφετηρία της παρέμβασης αυτής. Το είπαμε εκατό φορές, το λέω και τώρα, το μέλημά μας είναι να στηριχθεί σε αυτή την παρέμβαση πρωτίστως η προστασία της δημόσιας υγείας.

Τα πολλαπλά, πολυποίκιλα, ποικιλώνυμα και αντικρουόμενα συμφέροντα του χώρου είναι γνωστά, πάρα πολλά, και, όπως πολύ σωστά επεσήμανε ο κ. Μαντάς, είναι και πολύ ισχυρά. Τους ακούσαμε όλους, λάβαμε υπ' όψιν τις τοποθετήσεις τους και προσπαθήσαμε να κάνουμε μια όσο γίνεται πιο ισορροπημένη ρύθμιση. Νομίζω ότι σε μεγάλο βαθμό αυτό έχει επιτευχθεί.

Συνειδητά επιλέξαμε να μην βάσουμε ως κρίσιμο στοιχείο στην επιχειρηματολογία μας το θέμα της μείωσης του κόστους περίθαλψης από μια εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου. Όχι ότι δεν έχει σημασία. Προφανώς και έχει σημασία, ιδιαίτερα όταν είμαστε σε μια περίοδο όπου υπάρχει ασυμμετρία ανάμεσα στις ανάγκες και τους πόρους που έχει αυτή η χώρα. Όμως, εκεί νομίζω ότι υπάρχει μεγάλο πεδίο να παρέμβουμε, να δημιουργήσουμε μηχανισμούς ελέγχου της προκλητής ζητήσης, να δημιουργήσουμε μηχανισμούς ορθολογικής αξιοποίησης των πόρων, της τεχνολογίας, των φαρμάκων, να πείσουμε πραγματικά την κοινωνία ότι αυτή την περίοδο οι περιορισμένοι ανθρωπίνι και υλικοί πόροι που έχει η πατρίδα μας, μπορούν να διατίθενται, πραγματικά, με βάση τις υγειονομικές ανάγκες των πολιτών και όχι προφανώς με βάσει επιρροές συμφερόντων, πελατειακών κυκλωμάτων και παραγοντισμών.

Εδώ επιτρέψτε μου να πω ότι πραγματικά θεωρώ πολύ προβληματική την κριτική που λέει για τους διορισμούς σε ένα σύστημα υγείας, στο οποίο είχαν ουσιαστικά σταματήσει οι διορισμοί μόνιμου προσωπικού εδώ και έξι χρόνια, που όλοι αναγνωρίζουν τα κενά του και τις ανάγκες του, που όλοι κραυγάζουν και υπερθεματίζουν υπέρ της κάλυψης των κενών και υπέρ της αντιμετώπισης των αιτημάτων που έρχονται από τα νοσοκομεία κλπ., την ώρα που η Κυβέρνηση προωθεί ένα συνεκτικό σχέδιο, το οποίο περιλαμβάνει προφανώς και προσλήψεις επικουρικού προσωπικού, που είναι η πιο γρήγορη διαδικασία, ιδιαίτερα στους γιατρούς, αλλά και μόνιμου προσωπικού, το οποίο κανείς δεν το αμφισβητεί.

Μέχρι πριν λίγο καιρό μας μιλούσαν για προσλήψεις-φάντασμα. Αυτή την περίοδο υπάρχουν εκατοντάδες εργαζόμενοι που έχουν πάσει δουλειά και δουλεύουν στα δημόσια νοσοκομεία. Σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία έχουμε καταφέρει να διορίσουμε πάνω από χίλιους διακόσιους, χίλιους τριακόσιους επικουρικούς γιατρούς από πέρυσι, καλύπτοντας πραγματικές ανάγκες, χωρίς να βάσουμε γιατρούς της επιλογής μας για να συντηρούμε μια εκλογική πελατεία.

Οι ανάγκες αυτές έρχονταν από τα νοσοκομεία με τεκμηρίωση από τα επιστημονικά όργανα των νοσοκομείων, από τις ιατρικές υπηρεσίες. Υπήρχε η πιστοποίηση από τη διοίκηση των νοσοκομείων, υπήρχε η πιστοποίηση της δέσμευσης πίστωσης, για να πληρωθούν αυτοί οι άνθρωποι από ειδικό κονδύλιο, αυξημένο, το οποίο είχαμε προβλέψει για φέτος.

Οπότε, πρέπει να απαντήσουμε με σοβαρότητα στο εξής ερώτημα: Θέλουμε, ναι ή όχι, προσλήψεις στο δημόσιο σύστημα υγείας; Θέλουμε, ναι ή όχι, να καλύψουμε τα κενά σε όλο το φάσμα της χώρας, ιδιαίτερα στα μεγάλα νοσοκομεία, στα νοσοκομεία που είναι μοναδικά σε κάθε νομό και φυσικά στις δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας;

Εμείς, λοιπόν, υλοποιούμε αυτό το σχέδιο. Και θα θέλαμε να ακούσουμε ποια είναι η αντιπρόταση απέναντι σε αυτό -να μας πουν, δηλαδή, μήπως κάποιοι θεωρούν, ενδεχομένως, ότι είναι ανεπαρκείς αυτές οι προσλήψεις- και να συνδράμουν μαζί μας σε μία προσπάθεια να αυξήσουμε το δημοσιονομικό χώρο για να

ενισχύσουμε τη δημόσια περίθαλψη και το κοινωνικό κράτος το επόμενο διάστημα.

Η συζήτηση κλείνει και τώρα ανοίγει το μεγάλο διακύβευμα, που είναι η υλοποίηση του νόμου. Συμφωνώ απολύτως. Είναι ένα βήμα σημαντικό, όπως είπα και πριν, αλλά τα μεγάλα, τα κρίσιμα βήματα, έπονται.

Αυτό, λοιπόν, για το οποίο οφείλουμε να δεσμευτούμε είναι ότι, πρώτον, θα προκαλέσουμε τη συζήτηση στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων που έχουμε δεσμευθεί, θα επιδιώξουμε τη μέγιστη δυνατή πολιτική συνεννόηση και θα ζητήσουμε τη συνδρομή όλων στο να υπάρξει ένα σχέδιο δράσης και αποτελεσματικής εφαρμογής του νόμου.

Δεν έχουμε την αυταπάτη ότι ξαφνικά θα εφαρμοστεί ο νόμος παντού και καθολικά. Πρέπει, όμως, σε κρίσιμους χώρους, ιδιαίτερα στους χώρους της δημόσιας διοίκησης, της Βουλής, των νοσοκομείων, της εκπαίδευσης, των υπουργείων, να εμπεδώσουν μία κουλτούρα μηδενικής ανοχής στο κάπνισμα και μηδενικής έκθεσης των πολιτών στις παρενέργειες του παθητικού καπνίσματος.

Όσον αφορά την αυστηροποίηση για την οποία επικριθήκαμε: Όταν πραγματικά υπάρχει ένα εδραιωμένο κλίμα ανομίας, ασυλίας, παραβατικότητας, ατιμωρησίας στη χώρα -και αυτό εδραιώθηκε για δεκαετίες και αφορούσε όλους τους αρμούς της κοινωνίας- είναι πολύ σημαντικό να στέλνεις το σήμα ότι σιγά-σιγά αυτό το κεφάλαιο κλείνει.

Ένα σήμα που στείλαμε πριν από λίγες ημέρες και που μάλλον έχει ενοχλήσει πάρα πολλούς, ήταν ότι η περίοδος της παρατεταμένης ανομίας και ασυλίας των συστημικών μέσων ενημέρωσης έχει τελειώσει στη χώρα.

Γιατί επιμείναμε στην αδειοδότηση -το έχω ήδη εξηγήσει- γιατί έγινε πολύ συζήτηση γι' αυτό: Το τσιγάρο κυκλοφορεί χρόνια. Το ηλεκτρονικό τσιγάρο κυκλοφορεί εδώ και μία δεκαετία. Τα νέα καπνικά προϊόντα τώρα μπαίνουν στην κυκλοφορία. Άρα, τώρα έπρεπε να υπάρξει μία διαδικασία πέραν της απλής κοινοποίησης, γιατί είναι καινούργια προϊόντα, γιατί δεν έχει ελεγχθεί τεκμηριωμένα η επίπτωσή τους, γιατί υπάρχουν ισχυρισμοί, βεβαίως, από τη μια μεριά, αλλά υπάρχουν και πολλοί βάσιμοι ισχυρισμοί από την άλλη.

Γι' αυτό, λοιπόν, βάλαμε τη διαδικασία αδειοδότησης, όχι για να εμποδίσουμε την κυκλοφορία τους, αλλά για να αισθανθούμε και εμείς ως πολιτεία, αλλά κυρίως οι πολίτες ασφαλείς, ότι αυτά τα προϊόντα δεν μπορούν να προκαλέσουν παρενέργειες και επιπτώσεις πέραν της βλαπτικότητας της νικοτίνης.

Υπήρξε μία αναφορά και από τον κ. Κυριαζή για τα εργαστήρια. Στο άρθρο 4 αναφέρεται ρητά ότι οι μετρήσεις επαληθεύονται από το διαπιστευμένο εργαστήριο του Γενικού Χημείου του Κράτους ή άλλα εργαστήρια, τα οποία διαπιστεύονται από μία ειδική αυτοτελή λειτουργική μονάδα διαπίστευσης του Εθνικού Συστήματος Υποδομών Ποιότητας (ΕΣΥΠ) και μόνο υπό τον όρο ότι πληρούν τρεις προδιαγραφές: Είναι στην ελληνική επικράτεια, δεν ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από την καπνοβιομηχανία και φυσικά διαθέτουν πιστοποιητικό διαπίστευσης.

Νομίζω ότι αυτό το εργαστήριο στο οποίο αναφέρατε, επιπλέον απολύτως σε αυτήν την κατηγορία και δεν θα υπάρξει απολύτως κανένα πρόβλημα. Προφανώς θέλουμε τα δημόσια εργαστήρια πρωτίστως και ανεξαρτήτως σε ποιο Υπουργείο ανήκουν και από πού εποπτεύονται, να συμβάλλουν σε αυτή την προσπάθεια και να υπάρχει έγκυρη γνωμοδότηση και σωστή αδειοδότηση.

Νομίζω ότι δεν έχω να προσθέσω κάτι άλλο. Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους, που συνέβαλλαν σ' αυτήν τη συζήτηση, να ευχαριστήσω και τους εκπροσώπους της επιστημονικής κοινότητας, της ιατρικής κοινότητας, τους εκπροσώπους των εταιρειών, τον εκπρόσωπό μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τον κ. Μπεχράκη, σε θέματα καπνού, που έχουν συμβάλει με την αρθρογραφία τους, με τη βιβλιογραφία τους, με την τεκμηρίωσή τους στο να δημιουργηθεί αυτό το κλίμα συναίνεσης στη Βουλή.

Επίσης, είναι πολύ ευχάριστο και πολύ ενθαρρυντικό ότι βλέπω, ακόμη και στην αναπαραγωγή αυτού του κλίματος από τα μέσα ενημέρωσης, πως όντως δημιουργείται ένα ευνοϊκό έδα-

φος για να υλοποιηθεί πραγματικά ο νόμος. Οι κραυγές περί εξυπηρέτησης συμφερόντων και οι αιχμές τέτοιου τύπου δεν βρήκαν ευήκοα ώτα. Νομίζω, ότι η Βουλή με τη σημερινή της νομοθέτηση κάνει ένα σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση της δημόσιας υγείας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Προχωρούμε στην ολοκλήρωση της συνεδρίασης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας: «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚ (αριθμ. L 127/1 της 29.4.2014), όπως το Παράρτημα II της Οδηγίας αυτής τροποποιήθηκε με την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα Οδηγία 2014/109/ΕΕ της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2014 για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού, καθώς και άλλες συναφείς διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚ (αριθμ. L 127/1 της 29.4.2014), όπως το Παράρτημα II της Οδηγίας αυτής τροποποιήθηκε με την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα Οδηγία 2014/109/ΕΕ της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2014 για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού, καθώς και άλλες συναφείς διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση των άρθρων και των τροπολογιών και θα γίνει η ψήφισή τους χωριστά.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2 ως έχει;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 ως έχει;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4 ως έχει;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Όχι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6 ως έχει;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 ως έχει;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 ως έχει;

οργάνω με γενικό αριθμό 660 και ειδικό 54 έγινε δεκτή, όπως προ-
βλεπόταν από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία και εντάσ-

σεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.
Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας: «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚ (αριθμ. L 127/1 της 29-4-2014), όπως το Παράρτημα II της Οδηγίας αυτής τροποποιήθηκε με την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα Οδηγία 2014/109/ΕΕ της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2014 για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού, καθώς και άλλες συναφείς διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής, επί των άρθρων και επί των τροπολογιών κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολο κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας: «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚ (αριθμ. L 127/1 της 29-4-2014), όπως το Παράρτημα II της Οδηγίας αυτής τροποποιήθηκε με την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα Οδηγία 2014/109/ΕΕ της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2014 για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού, καθώς και άλλες συναφείς διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚ (αριθμ. L 127/1 της 29-4-2014), όπως το Παράρτημα II της Οδηγίας αυτής τροποποιήθηκε με την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα Οδηγία 2014/109/ΕΕ της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2014 για την τροποποίηση του

Παραρτήματος II της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού, καθώς και άλλες συναφείς διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι:

1. Η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς, την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών - μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/37/ΕΚ (αριθμ. L 127/1 της 29.4.2014), την κατ' εξουσιοδότηση Οδηγία 2014/109/ΕΕ για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού, καθώς και άλλες συναφείς διατάξεις.

2. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στα προϊόντα καπνού, στον καπνό που λαμβάνεται από το στόμα, στα νέα προϊόντα καπνού, στα ηλεκτρονικά τσιγάρα και στους περιέκτες επαναπλήρωσης, καθώς και στα φυτικά προϊόντα καπνού για κάπνισμα.

Άρθρο 2 Ορισμοί (Άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/40)

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «καπνός»: φύλλα και άλλα φυσικά, επεξεργασμένα ή ανεπεξεργαστα τμήματα φυτών καπνού, συμπεριλαμβανομένου του διογκωμένου και του ανακατεργασμένου καπνού,
- 2) «καπνός πίπας»: καπνός που μπορεί να καταναλωθεί μέσω διαδικασίας καύσης και που προορίζεται αποκλειστικά για χρήση σε πίπα,
- 3) «καπνός για στριφτά τσιγάρα»: καπνός που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή τσιγάρων από καταναλωτές ή από καταστήματα λιανικής πώλησης,
- 4) «προϊόντα καπνού» ή «καπνικά προϊόντα»: προϊόντα που μπορούν να καταναλωθούν και τα οποία αποτελούνται, έστω και εν μέρει, από καπνό, είτε γενετικά τροποποιημένο είτε όχι,
- 5) «μη καπνιζόμενο προϊόν καπνού»: προϊόν καπνού που καταναλώνεται χωρίς διαδικασία καύσης, συμπεριλαμβανομένου του καπνού μάζησης, του καπνού που λαμβάνεται από τη μύτη και του καπνού που λαμβάνεται από το στόμα,
- 6) «καπνός μάζησης»: μη καπνιζόμενο προϊόν καπνού που προορίζεται αποκλειστικά για μάζηση,
- 7) «καπνός που λαμβάνεται από τη μύτη»: μη καπνιζόμενο προϊόν καπνού που μπορεί να καταναλωθεί μέσω της μύτης,
- 8) «προϊόντα καπνού που λαμβάνονται από το στόμα»: όλα τα προϊόντα καπνού που λαμβάνονται από το στόμα, εκτός από εκείνα που προορίζονται για εισπνοή ή μάζηση, και τα οποία κατασκευάζονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από καπνό, σε σκόνη ή σε μορφή σωματιδίων ή σε οποιονδήποτε συνδυασμό αυτών των μορφών, και ιδίως τα προϊόντα που συσκευάζονται σε φακελάκια μίας δόσης ή σε πορώδη φακελάκια,
- 9) «προϊόντα καπνού για κάπνισμα»: προϊόντα καπνού διαφορετικά από τα μη καπνιζόμενα προϊόντα καπνού,
- 10) «τσιγάρο»: α) οι κύλινδροι καπνού που μπορούν να καπνίζονται ως έχουν και οι οποίοι δεν είναι πούρα ή πουράκια, β) οι κύλινδροι καπνού, οι οποίοι με απλό μη βιομηχανικό χειρισμό γλίστρουν μέσα σε σωλήνες τσιγάρων, γ) οι κύλινδροι καπνού, οι

οποίοι με απλό μη βιομηχανικό χειρισμό περιτυλίγονται σε τσιγαρόχαρτα,

11) «πούρο»: α) οι κύλινδροι καπνού με εξωτερικό περίβλημα από φυσικό καπνό, β) οι κύλινδροι καπνού με τεμαχισμένο μείγμα καπνού και με εξωτερικό περιτύλιγμα στο σύνθετο χρώμα του πούρου, από ανασυσταθέντα καπνό, που καλύπτει πλήρως το προϊόν και όπου χρειάζεται και το φίλτρο, όχι όμως και το επιστόμιο στην περίπτωση προϊόντων με επιστόμιο, όπου το βάρος ανά μονάδα, μη περιλαμβανομένου του φίλτρου ή του επιστομίου, δεν είναι μικρότερο από 2,3 γραμμάρια ούτε μεγαλύτερο από 10 γραμμάρια και η περίμετρος στο ένα τρίτο τουλάχιστον του μήκους δεν είναι μικρότερη από 34 χιλιοστά,

12) «πουράκι»: πούρο μέγιστου βάρους 3 γραμμάρια,

13) «καπνός για ναργιλέ»: προϊόν καπνού που μπορεί να καταναλωθεί μέσω ναργιλέ. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ο καπνός για ναργιλέ θεωρείται προϊόν καπνού που προορίζεται για κάπνισμα. Εάν ένα προϊόν μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο μέσω ναργιλέ όσο και σε καπνό για στριφτά τσιγάρα, θεωρείται καπνός για στριφτά τσιγάρα,

14) «νέο προϊόν καπνού»: προϊόν καπνού το οποίο: α) δεν ανήκει σε καμία από τις ακόλουθες κατηγορίες: τσιγάρο, καπνός για στριφτά τσιγάρα, καπνός πίπας, καπνός για ναργιλέ, πούρο, πουράκι, καπνός μάζησης, καπνός που λαμβάνεται από τη μύτη και καπνός που λαμβάνεται από το στόμα και β) κυκλοφορεί στην αγορά μετά τις 19 Μαΐου 2014,

15) «φυτικό προϊόν για κάπνισμα»: προϊόν με βάση φυτά, βότανα ή φρούτα, που δεν περιέχει καπνό και που μπορεί να καταναλωθεί μέσω διαδικασίας καύσης,

16) «ηλεκτρονικό τσιγάρο»: προϊόν που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κατανάλωση ατμού που περιέχει νικοτίνη με επιστόμιο ή στοιχείο του εν λόγω προϊόντος, συμπεριλαμβανομένου του περιέκτη, του δοχείου και της συσκευής χωρίς περιέκτη ή δοχείο. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα μπορούν να είναι ή επαναπληρώσιμα μέσω περιέκτη επαναπληρώσεως και δοχείου ή επαναπληρώσιμα με περιέκτη μίας χρήσης,

17) «περιέκτης επαναπληρώσεως»: δοχείο που περιέχει υγρό στο οποίο περιέχεται νικοτίνη, το οποίο μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί για να επαναπληρώσει ηλεκτρονικό τσιγάρο,

18) «συστατικό»: καπνός, πρόσθετο, καθώς και κάθε ουσία ή στοιχείο που είναι παρόντα στο τελικό προϊόν καπνού ή σε συναφή προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων του χαρτιού, του φίλτρου, των μελανών, των καψουλών και των συγκολλητικών υλών,

19) «νικοτίνη»: τα νικοτινικά αλκαλοειδή,

20) «πίσσα»: το ακατέργαστο άνυδρο μη νικοτινούχο συμπύκνωμα καπνού,

21) «εκπομπές»: ουσίες που εκλύονται όταν ένα προϊόν καπνού ή συναφές προϊόν χρησιμοποιείται σύμφωνα με τον προορισμό του, όπως οι ουσίες που βρίσκονται στον εκλυόμενο καπνό ή ουσίες που εκλύονται κατά τη διαδικασία χρήσης μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού,

22) «μέγιστο επίπεδο» ή «μέγιστο επίπεδο εκπομπών»: η μέγιστη περιεκτικότητα ή εκπομπή, συμπεριλαμβανομένου του μηδενός, μιας ουσίας σε ένα προϊόν καπνού, μετρούμενη σε χιλιοστόγραμμα,

23) «πρόσθετο» ή «πρόσθετη ουσία»: κάθε ουσία, με εξαίρεση τον καπνό, που προστίθεται σε προϊόν καπνού, σε μονάδα συσκευασίας του ή σε κάθε εξωτερική συσκευασία,

24) «αρωματικό»: πρόσθετο που προσδίδει μυρωδιά και/ή γεύση,

25) «χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση»: σαφώς αντιληπτή μυρωδιά ή γεύση, διαφορετική από το άρωμα και τη γεύση του καπνού, που προκύπτει από πρόσθετο ή από συνδυασμό προσθέτων, που περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε αυτά, τα φρούτα, τα μπαχαρικά, τα αρωματικά φυτά, την αλκοόλη, την καρμέλα, τη μινθόλη ή τη βανίλια, και η οποία είναι αισθητή πριν ή κατά την κατανάλωση του προϊόντος καπνού,

26) «εθιστικότητα»: η φαρμακολογική ικανότητα μιας ουσίας να προκαλεί εθισμό, κατάσταση η οποία επηρεάζει την ικανότητα ενός ατόμου να ελέγχει τη συμπεριφορά του, συνήθως μέσω μιας αίσθησης ανταμοιβής ή ανακούφισης από συμπτώματα στέρησης ή και τα δύο,

27) «τοξικότητα»: ο βαθμός στον οποίο μια ουσία μπορεί να προκαλέσει βλαβερές επιδράσεις στον ανθρώπινο οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων των επιδράσεων που εμφανίζονται με την πάροδο του χρόνου, συνήθως μέσω επανειλημμένης ή συνεχούς κατανάλωσης ή έκθεσης,

28) «ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών»: αύξηση του όγκου πωλήσεων ανά κατηγορία προϊόντος κατά τουλάχιστον 10% σε τουλάχιστον πέντε κράτη - μέλη με βάση τα στοιχεία για τις πωλήσεις που διαβιβάζονται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 5 ή αύξηση του επιπέδου επιπολασμού της χρήσης στην ομάδα καταναλωτών ηλικίας κάτω των 25 ετών κατά τουλάχιστον πέντε εκατοστιαίες μονάδες σε τουλάχιστον πέντε κράτη - μέλη για την αντίστοιχη κατηγορία προϊόντος με βάση την Ειδική Έκθεση 385 του Ευρωβαρομέτρου του Μαΐου του 2012 ή ισοδύναμες μελέτες επιπολασμού· σε κάθε περίπτωση, θεωρείται ότι δεν σημειώθηκε ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών όταν ο όγκος των πωλήσεων της κατηγορίας προϊόντος σε επίπεδο λιανικής δεν υπερβεί το 2,5 % των συνολικών πωλήσεων των προϊόντων καπνού σε επίπεδο Ένωσης,

29) «εξωτερική συσκευασία»: κάθε συσκευασία με την οποία διατίθενται προϊόντα καπνού ή συναφή προϊόντα στην αγορά και η οποία περιλαμβάνει μια μονάδα συσκευασίας ή μια ομάδα μονάδων συσκευασίας· τα διαφανή περιτυλίγματα δεν θεωρούνται εξωτερική συσκευασία,

30) «μονάδα συσκευασίας»: η μικρότερη ατομική συσκευασία ενός προϊόντος καπνού ή συναφούς προϊόντος που διατίθεται στην αγορά,

31) «σακουλάκι»: μονάδα συσκευασίας καπνού για στριφτά τσιγάρα είτε υπό τη μορφή ορθογώνιας θήκης με καπάκι που καλύπτει το άνοιγμα ή υπό τη μορφή σακούλας με επίπεδο πάτο,

32) «προειδοποίηση για την υγεία»: προειδοποίηση που αφορά τις αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία ενός προϊόντος ή άλλες ανεπιθύμητες παρενέργειες της χρήσης του, συμπεριλαμβανομένων των λεκτικών προειδοποιήσεων, των συνδυασμένων προειδοποιήσεων για την υγεία, των γενικών προειδοποιήσεων και των ενημερωτικών μηνυμάτων, όπως προβλέπονται στον παρόντα νόμο,

33) «συνδυασμένη προειδοποίηση για την υγεία»: προειδοποίηση για την υγεία που αποτελείται από συνδυασμό λεκτικής προειδοποίησης και αντίστοιχης φωτογραφίας ή εικόνας, όπως προβλέπεται στον παρόντα νόμο,

34) «διασυνοριακές εξ' αποστάσεως πωλήσεις»: πώληση προϊόντων εξ' αποστάσεως σε καταναλωτές, στο πλαίσιο της οποίας ο καταναλωτής, όταν παραγγέλλει το προϊόν από κατάστημα λιανικής πώλησης, βρίσκεται σε κράτος - μέλος διαφορετικό από το κράτος - μέλος ή την τρίτη χώρα όπου είναι εγκατεστημένο το εν λόγω κατάστημα λιανικής πώλησης· το κατάστημα λιανικής πώλησης θεωρείται ότι είναι εγκατεστημένο σε κράτος - μέλος: α) σε περίπτωση φυσικού προσώπου: αν αυτό το φυσικό πρόσωπο έχει την επιχειρηματική έδρα του στο εν λόγω κράτος - μέλος, β) στις άλλες περιπτώσεις: αν το κατάστημα λιανικής πώλησης έχει στο εν λόγω κράτος - μέλος την καταστατική του έδρα, την κεντρική του διοίκηση ή τον τόπο άσκησης των δραστηριοτήτων του, συμπεριλαμβανομένου ενός υποκαταστήματος, αντιπροσωπείας ή οποιασδήποτε άλλης εγκατάστασης,

35) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί για σκοπούς άσχετους με την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική του δραστηριότητα,

36) «σύστημα επαλήθευσης ηλικίας»: υπολογιστικό σύστημα που επιβεβαιώνει ηλεκτρονικά με αναμφισβήτητο τρόπο την ηλικία του καταναλωτή σύμφωνα με τις εθνικές απαιτήσεις,

37) «κατασκευαστής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατασκευάζει προϊόν ή το οποίο δίνει εντολή να σχεδιαστεί ή να κατασκευαστεί ένα προϊόν και διαθέτει το προϊόν αυτό στην αγορά υπό την ονομασία ή το εμπορικό σήμα του,

38) «εισαγωγή προϊόντων καπνού ή συναφών προϊόντων»: η είσοδος των εν λόγω προϊόντων στο έδαφος της Ένωσης, εκτός αν τα προϊόντα τίθενται σε τελωνειακή διαδικασία ή καθεστώς αναστολής κατά την είσοδό τους στην Ένωση, καθώς και η αποδέσμευσή τους από τελωνειακή διαδικασία ή καθεστώς αναστολής,

39) «εισαγωγέας προϊόντων καπνού ή συναφών προϊόντων»: το πρόσωπο που έχει την κυριότητα ή δικαίωμα διάθεσης επί προϊόντων καπνού ή συναφών προϊόντων που έχουν εισαχθεί στο έδαφος της Ένωσης,

40) «διάθεση στην αγορά»: η διάθεση προϊόντων, ανεξαρτήτως του τόπου παρασκευής τους, σε καταναλωτές που βρίσκονται στην Ένωση, με ή χωρίς πληρωμή, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως πώλησης: σε περιπτώσεις διασυνοριακών εξ αποστάσεως πωλήσεων, το προϊόν θεωρείται ότι εισάγεται στην αγορά στο κράτος - μέλος στο οποίο βρίσκεται ο καταναλωτής,

41) «κατάστημα λιανικής πώλησης»: κάθε κατάστημα που διαθέτει στην αγορά προϊόντα καπνού, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης των προϊόντων από φυσικό πρόσωπο.

ΜΕΡΟΣ Β' ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΠΝΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Άρθρο 3 Μέγιστα επίπεδα εκπομπών για πίσσα, νικοτίνη, μονοξειδίο του άνθρακα και άλλες ουσίες (Άρθρο 3 της Οδηγίας 2014/40)

Τα μέγιστα επίπεδα εκπομπών των τσιγάρων που διατίθενται στην ελληνική αγορά ή κατασκευάζονται στα κράτη - μέλη («μέγιστα επίπεδα εκπομπών») δεν υπερβαίνουν:

- α) τα 10 mg πίσσας ανά τσιγάρο,
- β) το 1 mg νικοτίνης ανά τσιγάρο,
- γ) τα 10 mg μονοξειδίου του άνθρακα ανά τσιγάρο.

Άρθρο 4 Μέθοδοι μέτρησης (Άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/40)

1. Οι εκπομπές πίσσας, νικοτίνης και μονοξειδίου του άνθρακα των τσιγάρων μετρούνται βάσει του προτύπου ISO 4387 για την πίσσα, του προτύπου ISO 10315 για τη νικοτίνη και του προτύπου ISO 8454 για το μονοξείδιο του άνθρακα. Η ακρίβεια των μετρήσεων όσον αφορά την πίσσα, τη νικοτίνη και το μονοξείδιο του άνθρακα προσδιορίζεται σύμφωνα με το πρότυπο ISO 8243.

2. Οι κατά την παράγραφο 1 μετρήσεις επαληθεύονται από το διαπιστευμένο εργαστήριο του Γενικού Χημείου του Κράτους ή άλλα εργαστήρια, τα οποία διαπιστεύονται από την Αυτοτελή Λειτουργική Μονάδα Διαπίστευσης του Εθνικού Συστήματος Υποδομών Ποιότητας (Ε.Σ.Υ.Π.) του άρθρου 6 του ν. 4109/2013 (Α' 16). Τα εν λόγω εργαστήρια πρέπει να πληρούν τα εξής κριτήρια:

- α. πρέπει να είναι εγκατεστημένα εντός της ελληνικής επικράτειας,
- β. πρέπει να μην ανήκουν ή να μην ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από την καπνοβιομηχανία,
- γ. πρέπει να διαθέτουν Πιστοποιητικό Διαπίστευσης σε ισχύ σε σχέση με τις μεθόδους που καλύπτουν τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου και το οποίο θα πρέπει να βασίζεται στο σχετικό εναρμονισμένο πρότυπο που αφορά στη διαπίστευση εργαστηρίων, ΕΛΟΤEN ISO/IEC 17025 στα πεδία εφαρμογής των ανωτέρω μετρήσεων. Τα ως άνω κριτήρια δύναται να τροποποιηθούν προκειμένου να πληρούν την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

3. Τα διαπιστευμένα εργαστήρια γνωστοποιούν στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας το Πιστοποιητικό Διαπίστευσής τους, μετά την έκδοσή του από την Αυτοτελή Λειτουργική Μονάδα Διαπίστευσης (Ε.Σ.Υ.Δ.) και καταχωρούνται σε κατάλογο διαπιστευμένων εργαστηρίων, τον οποίο τηρεί το Υπουργείο Υγείας. Κάθε διαπιστευμένο εργαστήριο οφείλει να ενημερώνει άμεσα το Υπουργείο Υγείας σε περίπτωση αναστολής ή ανάκλησης της διαπίστευσής του από την Αυτοτελή Λειτουργική Μονάδα Διαπίστευσης (Ε.Σ.Υ.Δ.). Σε περίπτωση που κάποιο εργαστήριο παραλείψει να

ενημερώσει άμεσα το Υπουργείο Υγείας, τότε το εργαστήριο αυτό αποκλείεται από κάθε μελλοντική αξιολόγηση για τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των διαπιστευμένων εργαστηρίων. Το Υπουργείο Υγείας γνωστοποιεί την απόφαση περί αποκλεισμού του εργαστηρίου από τον κατάλογο των διαπιστευμένων εργαστηρίων στους κατασκευαστές και εισαγωγείς προϊόντων καπνού. Στο Υπουργείο Υγείας τηρείται κατάλογος διαπιστευμένων εργαστηρίων. Ο κατάλογος αυτός, καθώς και οι τροποποιήσεις του κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ομοίως κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή οι μέθοδοι μέτρησης που χρησιμοποιούνται για τις εκπομπές τσιγάρων, πλην των εκπομπών πίσσας, νικοτίνης και μονοξειδίου του άνθρακα και για τις εκπομπές προϊόντων καπνού πλην των τσιγάρων.

4. Για την επαλήθευση των μετρήσεων της παραγράφου 1 που διενεργείται στα διαπιστευμένα εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους ή κατασκευαστές και οι εισαγωγείς προϊόντων καπνού προκαταβάλλουν αποζημίωση, σύμφωνα με την 3002640/1552/6.2.2002 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 161).

Άρθρο 5 Κοινοποίηση των συστατικών και των εκπομπών (Άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/40)

1. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς προϊόντων καπνού υποβάλλουν στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, σε ειδικό μορφότυπο, όπως ορίζεται στην εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Ε.) 2015/2186 (ΕΕ L 312 της 25.11.2015) και αποτελεί το Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος νόμου, τις ακόλουθες πληροφορίες ανά μάρκα και τύπο:

α) κατάλογο όλων των συστατικών και των ποσοτήτων τους που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή των προϊόντων καπνού, κατά φθίνουσα σειρά βάρους κάθε συστατικού που περιέχεται στα προϊόντα καπνού,

β) τα επίπεδα εκπομπών που αναφέρονται στο άρθρο 3,

γ) πληροφορίες σχετικά με άλλες εκπομπές και τα επίπεδά τους, όταν είναι διαθέσιμες.

Για προϊόντα που διατίθενται ήδη στην αγορά, οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται έως τις 20 Νοεμβρίου 2016.

Οι κατασκευαστές ή οι εισαγωγείς ενημερώνουν επίσης το Υπουργείο Υγείας εάν η σύνθεση ενός προϊόντος τροποποιείται κατά τρόπον ώστε να επηρεάζονται οι πληροφορίες που παρέχονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Για νέο ή τροποποιημένο προϊόν καπνού, οι πληροφορίες που απαιτούνται κατά το παρόν άρθρο υποβάλλονται πριν από τη διάθεση των εν λόγω προϊόντων στην αγορά.

2. Ο κατάλογος συστατικών που αναφέρεται στο στοιχείο α' της παραγράφου 1 συνοδεύεται από δήλωση που εξηγεί τους λόγους για τους οποίους τα εν λόγω συστατικά περιέχονται στα σχετικά προϊόντα καπνού. Ο εν λόγω κατάλογος αναφέρει επίσης, το καθεστώς των συστατικών, συμπεριλαμβανομένου του εάν έχει καταχωριστεί βάσει της εκτελεστικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2015/2186, το περιεχόμενο της οποίας αποτελεί αναπόσπαστο Παράρτημα του παρόντος νόμου υπό στοιχείο Παράρτημα ΙΙΙ, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006, καθώς επίσης την ταξινόμησή τους βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008.

3. Ο κατάλογος που αναφέρεται στο στοιχείο α' της παραγράφου 1 συνοδεύεται επίσης από τα σχετικά τοξικολογικά δεδομένα όσον αφορά τα συστατικά πριν ή μετά την καύση τους, κατά περίπτωση, αναφέροντας ιδίως τις επιπτώσεις τους στην υγεία των καταναλωτών και λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τυχόν εθιστικές ιδιότητες. Επιπλέον, για τα τσιγάρα και τον καπνό για στριφτά τσιγάρα, ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας υποβάλλει τεχνικό έγγραφο που περιλαμβάνει γενική περιγραφή των προσθέτων που έχουν χρησιμοποιηθεί και των ιδιοτήτων τους. Με εξαίρεση την πίσσα, τη νικοτίνη και το μονοξείδιο του άνθρακα και το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 4 εκπομ-

πές, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς αναφέρουν τις μεθόδους μέτρησης εκπομπών που χρησιμοποιήθηκαν και πραγματοποιούν μελέτες, εφόσον ζητηθούν από το Υπουργείο Υγείας, με απόφαση του Υπουργού, προκειμένου να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις συστατικών στην υγεία, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την τοξικότητα και την εθιστικότητα τους.

4. Οι πληροφορίες, που υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 6, δημοσιοποιούνται σε ειδικό ιστοχώρο της ιστοσελίδας του Υπουργείου Υγείας, το οποίο λαμβάνει δεόντως υπόψη την ανάγκη προστασίας του εμπορικού απορρήτου, όταν δημοσιοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες, και οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς προσδιορίζουν, κατά την υποβολή των πληροφοριών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 6, τις πληροφορίες που θεωρούν εμπορικό απόρρητο.

5. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς υποβάλλουν στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας τις εσωτερικές και εξωτερικές μελέτες που διαθέτουν για τις έρευνες αγοράς και για τις προτιμήσεις διάφορων ομάδων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των σημειώνων καπνιστών, σχετικά με τα συστατικά και τις εκπομπές, καθώς και συνοπτικές περιγραφές των ερευνών αγοράς που πραγματοποιούν στο πλαίσιο της κυκλοφορίας νέων προϊόντων. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς αναφέρουν στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και στο Υπουργείο Οικονομικών τα στοιχεία για τον όγκο των πωλήσεων τους ανά μάρκα και τύπο, εκφρασμένα σε αριθμό τσιγάρων ή σε χιλιόγραμμα, σε ετήσια βάση, στην ελληνική επικράτεια, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2015.

6. Όλα τα στοιχεία και οι πληροφορίες που παρέχονται προς το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Οικονομικών και από το Υπουργείο Υγείας βάσει του παρόντος άρθρου και του άρθρου 6 υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή. Τα στοιχεία αυτά φυλάσσονται ηλεκτρονικά και εξασφαλίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα υπόλοιπα κράτη - μέλη έχουν πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος νόμου. Το Υπουργείο Υγείας εξασφαλίζει τον εμπιστευτικό χειρισμό του εμπορικού απορρήτου και των άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς οφείλουν να προσδιορίζουν, κατά την υποβολή των πληροφοριών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος και το άρθρο 6, τις πληροφορίες που θεωρούν εμπορικό απόρρητο.

Άρθρο 6

Κατάλογος ιεράρχησης προσθέτων και ενισχυμένες υποχρεώσεις υποβολής κοινοποιήσεων (Άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/40)

1. Πέραν των υποχρεώσεων υποβολής κοινοποιήσεων που καθορίζονται στο άρθρο 5, εφαρμόζονται ενισχυμένες υποχρεώσεις υποβολής κοινοποιήσεων σε συγκεκριμένα πρόσθετα που περιέχονται σε τσιγάρα και καπνό για στριφτά τσιγάρα και περιλαμβάνονται σε κατάλογο ιεράρχησης πρόσθετων, με βάση εκτελεστική πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει πρόσθετα:

α) για τα οποία υφίστανται αρχικές ενδείξεις, έρευνα ή κανονιστικές ρυθμίσεις σε άλλες περιοχές δικαιοδοσίας που υποδηλώνουν ότι έχουν μία από τις ιδιότητες οι οποίες καθορίζονται στα στοιχεία α' έως και δ' της παραγράφου 2,

β) τα οποία περιλαμβάνονται στα συνηθέστερα χρησιμοποιούμενα πρόσθετα ανά βάρος ή αριθμό σύμφωνα με τις κοινοποιήσεις συστατικών σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 5.

2. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς τσιγάρων και καπνού για στριφτά τσιγάρα που περιέχουν πρόσθετο που περιλαμβάνεται στον κατάλογο ιεράρχησης, ο οποίος προβλέπεται στην παράγραφο 1 πρέπει να πραγματοποιήσουν εκτεταμένες μελέτες, οι οποίες να εξετάζουν για κάθε πρόσθετο εάν:

α) συμβάλλει στην τοξικότητα ή την εθιστικότητα των σχετικών προϊόντων και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της το-

ξικότητας ή της εθιστικότητας οποιουδήποτε από τα σχετικά προϊόντα σε σημαντικό ή μετρήσιμο βαθμό,

β) έχει ως αποτέλεσμα χαρακτηριστικό άρωμα /γεύση,

γ) διευκολύνει την εισπνοή ή την πρόσληψη νικοτίνης, ή

δ) οδηγεί στο σχηματισμό ουσιών που έχουν ιδιότητες καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες, τοξικές στην αναπαραγωγή (ΚΜΤ), τις ποσότητές τους και κατά πόσον αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των ιδιοτήτων ΚΜΤ σε οποιοδήποτε από τα σχετικά προϊόντα σε σημαντικό ή μετρήσιμο βαθμό.

3. Οι εν λόγω μελέτες λαμβάνουν υπόψη την προβλεπόμενη χρήση των σχετικών προϊόντων και εξετάζουν ιδίως τις εκπομπές που προκύπτουν από τη διαδικασία καύσης στην οποία συμμετέχει το σχετικό πρόσθετο. Οι μελέτες εξετάζουν επίσης την αλληλεπίδραση του εν λόγω προσθέτου με άλλα συστατικά που περιέχονται στα σχετικά προϊόντα. Οι κατασκευαστές ή εισαγωγείς που χρησιμοποιούν το ίδιο πρόσθετο στα προϊόντα καπνού τους μπορούν να πραγματοποιούν κοινή μελέτη όταν χρησιμοποιούν το εν λόγω πρόσθετο σε συγκρίσιμη σύνθεση του προϊόντος.

4. Οι κατασκευαστές ή εισαγωγείς συντάσσουν έκθεση για τα αποτελέσματα αυτών των μελετών. Η εν λόγω έκθεση συμπεριλαμβάνει συνοπτική περιγραφή και συνολική επισκόπηση που συγκεντρώνει τη διαθέσιμη επιστημονική βιβλιογραφία για το εν λόγω πρόσθετο και συνοψίζει τα εσωτερικά δεδομένα για τις επιπτώσεις του προσθέτου. Οι κατασκευαστές ή εισαγωγείς υποβάλλουν τις εκθέσεις αυτές στο Υπουργείο Υγείας, όπως και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το αργότερο 18 μήνες αφού το σχετικό πρόσθετο συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο ιεράρχησης, σύμφωνα με την παράγραφο 1. Το Υπουργείο Υγείας όπως και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορούν επίσης να ζητήσουν πρόσθετες πληροφορίες από τους κατασκευαστές ή τους εισαγωγείς για το σχετικό πρόσθετο. Αυτές οι πληροφορίες αποτελούν μέρος της έκθεσης. Το Υπουργείο Υγείας, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, όπως και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορούν να ζητήσουν τη διεξαγωγή συγκριτικής ανάλυσης των εκθέσεων αυτών μέσω ανεξάρτητου επιστημονικού φορέα, ιδίως σε ό,τι αφορά την περιεκτικότητα, τη μεθοδολογία και τα συμπεράσματά τους. Οι ληφθείσες πληροφορίες βοηθούν το Υπουργείο Υγείας, όπως και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη λήψη αποφάσεων βάσει του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

5. Σε περίπτωση που καταρτιστεί για το εν λόγω πρόσθετο έκθεση από άλλο κατασκευαστή ή εισαγωγέα, εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις βάσει του παρόντος άρθρου οι πολύ μικρές, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις. Η κατηγορία των πολύ μικρών, Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Άρθρο 7

Ρύθμιση των συστατικών (Άρθρο 7 της Οδηγίας 2014/40)

1. Απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά των προϊόντων καπνού που έχουν χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση. Δεν απαγορεύεται η χρήση των προσθέτων που είναι απαραίτητα για την κατασκευή των προϊόντων καπνού, για παράδειγμα της ζάχαρης που αντικαθιστά τη ζάχαρη, η οποία χάνεται κατά τη διαδικασία ξήρανσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω πρόσθετα δεν έχουν ως αποτέλεσμα προϊόν με χαρακτηριστικό άρωμα /γεύση και δεν αυξάνουν σε σημαντικό ή μετρήσιμο βαθμό την εθιστικότητα, την

τοξικότητα ή τις ιδιότητες ΚΜΤ του προϊόντος καπνού. Το Υπουργείο Υγείας κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα μέτρα που κάθε φορά λαμβάνονται, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

2. Το Υπουργείο Υγείας, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μπορεί να εκκινεί διαδικασία διερεύνησης για το εάν ένα προϊόν καπνού εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1, ενημερώνοντας παράλληλα την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα λοιπά κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Το Υπουργείο Υγείας μπορεί να συμβουλευεται την ανεξάρτητη συμβουλευτική επιτροπή, που συνιστάται σε ενωσιακό επίπεδο, προτού θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2.

4. Απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά των προϊόντων καπνού που περιέχουν τα ακόλουθα πρόσθετα:

α) βιταμίνες ή άλλα πρόσθετα που δημιουργούν την εντύπωση ότι ένα προϊόν καπνού ωφελεί την υγεία ή ενέχει μειωμένους κινδύνους για την υγεία,

β) καφεΐνη ή ταυρίνη ή άλλα πρόσθετα και τονωτικές ενώσεις, που θεωρείται ότι δίνουν ενέργεια και ζωτικότητα,

γ) πρόσθετα με χρωστικές ιδιότητες για τις εκπομπές,

δ) όσον αφορά τα προϊόντα καπνού για κάπνισμα, πρόσθετα που διευκολύνουν την εισπνοή ή την πρόσληψη νικοτίνης,

ε) πρόσθετα που έχουν ιδιότητες ΚΜΤ πριν από την καύση τους.

5. Απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά προϊόντων καπνού που περιέχουν αρωματικές ουσίες σε οποιοδήποτε από τα συστατικά τους, όπως στα φίλτρα, τα τσιγαρόχαρτα, τις συσκευασίες, τις κάψουλες ή οποιαδήποτε τεχνικά χαρακτηριστικά επιτρέπουν την τροποποίηση της μυρωδιάς ή της γεύσης των σχετικών προϊόντων καπνού ή την ένταση του εκλυόμενου καπνού. Τα φίλτρα, τα τσιγαρόχαρτα και οι κάψουλες δεν περιέχουν καπνό ή νικοτίνη.

6. Οι διατάξεις και οι όροι που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006 (REACH) εφαρμόζονται στα προϊόντα καπνού, όπως ενδεικνύται.

7. Απαγορεύεται, βάσει επιστημονικών στοιχείων, η διάθεση στην αγορά των προϊόντων καπνού που περιέχουν πρόσθετα σε ποσότητες που αυξάνουν την τοξική ή εθιστική επίδραση ή τις ιδιότητες ΚΜΤ προϊόντος καπνού στο στάδιο της κατανάλωσης σε σημαντικό ή μετρήσιμο βαθμό. Το Υπουργείο Υγείας κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα μέτρα που έχουν ληφθεί σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

8. Τα προϊόντα καπνού, πλην των τσιγάρων και του καπνού για στριφτά τσιγάρα, εξαιρούνται από τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 5.

9. Το Υπουργείο Υγείας μπορεί να εκκινεί διαδικασία για να εκτιμήσει κατά πόσον ένα προϊόν καπνού έχει χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση, κατά πόσον χρησιμοποιούνται απαγορευμένα πρόσθετα ή αρωματικές ουσίες και κατά πόσον ένα προϊόν καπνού περιέχει πρόσθετα σε ποσότητες που αυξάνουν σε σημαντικό και μετρήσιμο βαθμό την τοξική ή εθιστική επίδραση ή τις ιδιότητες ΚΜΤ του σχετικού προϊόντος καπνού. Η Επιτροπή του άρθρου 17 παράγραφος 3 του παρόντος νόμου είναι αρμόδια και για τη διαπίστωση της ύπαρξης των απαγορευμένων συστατικών του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή επιλαμβάνεται κατόπιν παραγγελίας του Υπουργού Υγείας ή κατόπιν καταγγελίας οποιουδήποτε και υποβάλλει σχετική εισήγησή της στον Υπουργό Υγείας, ο οποίος, μετά από τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, απαγορεύει την κυκλοφορία προϊόντων, η σύσταση των οποίων δεν εναρμονίζεται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

10. Σε περίπτωση προϊόντων καπνού με χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση των οποίων οι πωλήσεις σε επίπεδο Ένωσης αντιστοιχούν στο 3% τουλάχιστον συγκεκριμένης κατηγορίας προϊόντων, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται από τις 20 Μαΐου 2020.

11. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στον καπνό που λαμβάνεται από το στόμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ

Άρθρο 8 Γενικές διατάξεις (Άρθρο 8 της Οδηγίας 2014/40)

1. Κάθε μονάδα συσκευασίας προϊόντος καπνού και κάθε εξωτερική συσκευασία τους που διατίθεται στην ελληνική αγορά, φέρει τις προειδοποιήσεις για την υγεία που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο στην ελληνική γλώσσα.

2. Οι προειδοποιήσεις για την υγεία καλύπτουν ολόκληρη την επιφάνεια της μονάδας συσκευασίας ή της εξωτερικής συσκευασίας που προορίζεται γι' αυτές και δεν σχολιάζονται, παραφράζονται ή μνημονεύονται με οποιαδήποτε μορφή.

3. Οι προειδοποιήσεις για την υγεία στη μονάδα συσκευασίας και σε κάθε εξωτερική συσκευασία τυπώνονται κατά τρόπον ώστε να μην μπορούν να αφαιρεθούν, είναι ανεξίτηλες και πλήρως ορατές, καθώς επίσης και ότι δεν κρύβονται εν μέρει ή εξ ολοκλήρου ούτε διακόπτονται από φορολογικά επισήματα, ετικέτες αναγραφής της τιμής, χαρακτηριστικά ασφαλείας, περιτυλίγματα, καλύμματα, κουτιά ή άλλα αντικείμενα, όταν τα προϊόντα καπνού διατίθενται στην αγορά. Στις μονάδες συσκευασίας προϊόντων καπνού, πλην των τσιγάρων και του καπνού για στριφτά τσιγάρα σε σακούλακια, οι προειδοποιήσεις για την υγεία μπορούν να επικολλούνται με αυτοκόλλητα, υπό τον όρο ότι τα αυτοκόλλητα αυτά δεν μπορούν να αφαιρεθούν. Οι προειδοποιήσεις για την υγεία παραμένουν ανέπαφες με το άνοιγμα της μονάδας συσκευασίας, εκτός από τα πακέτα με αρθρωτό καπάκι, όταν οι προειδοποιήσεις για την υγεία μπορούν να σκιστούν με το άνοιγμα του πακέτου, αλλά μόνο με τρόπο που εξασφαλίζει τη γραφιστική ακεραιότητα και την ορατότητα του κειμένου, των φωτογραφιών και των πληροφοριών για την απεξάρτηση από το κάπνισμα.

4. Οι προειδοποιήσεις για την υγεία δεν κρύβουν, ούτε διακόπτουν με κανένα τρόπο τα φορολογικά επισήματα, τις ετικέτες αναγραφής της τιμής, τα σήματα παρακολούθησης και εντοπισμού ή τα χαρακτηριστικά ασφαλείας στις μονάδες συσκευασίας.

5. Οι διαστάσεις των προειδοποιήσεων για την υγεία που προβλέπονται στα άρθρα 9, 10, 11 και 12 υπολογίζονται σε σχέση με τη σχετική επιφάνεια όταν το πακέτο είναι κλειστό.

6. Οι προειδοποιήσεις για την υγεία περιβάλλονται από μαύρο περίγραμμα πλάτους 1mm στο εσωτερικό της επιφάνειας που προορίζεται για τις εν λόγω προειδοποιήσεις, με εξαίρεση τις κατά το άρθρο 11 προειδοποιήσεις για την υγεία.

7. Οι εικόνες της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας που απευθύνονται σε καταναλωτές στην Ένωση συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 9 Γενικές προειδοποιήσεις και ενημερωτικά μηνύματα για τα προϊόντα καπνού για κάπνισμα (Άρθρο 9 της Οδηγίας 2014/40)

1. Κάθε μονάδα συσκευασίας και κάθε εξωτερική συσκευασία προϊόντων καπνού για κάπνισμα φέρει την ακόλουθη γενική προειδοποίηση:

«Το κάπνισμα σκοτώνει».

2. Κάθε μονάδα συσκευασίας και κάθε εξωτερική συσκευασία προϊόντων καπνού για κάπνισμα φέρει το ακόλουθο ενημερωτικό μήνυμα:

«Ο καπνός του τσιγάρου περιέχει πάνω από 70 ουσίες, οι οποίες είναι γνωστό ότι προκαλούν καρκίνο.»

3. Στα πακέτα των τσιγάρων και στον καπνό για στριφτά τσιγάρα σε πακέτα σχήματος ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου, η γενική προειδοποίηση εμφανίζεται στο κάτω τμήμα μίας από τις πλευρικές επιφάνειες των μονάδων συσκευασίας και το ενημερωτικό μήνυμα εμφανίζεται στο κάτω τμήμα της άλλης πλευρικής επιφάνειας. Αυτές οι προειδοποιήσεις για την υγεία έχουν πλάτος τουλάχιστον 20 mm. Για τα σκληρά πακέτα τύπου κασετίνας στα οποία οι πλευρικές επιφάνειες χωρίζονται στα δύο όταν ανοίγει το πακέτο, η γενική προειδοποίηση και το ενημερωτικό μήνυμα εμφανίζονται ολόκληρα στα μεγαλύτερα τμήματα από τις

εν λόγω επιφάνειες που χωρίζονται. Η γενική προειδοποίηση εμφανίζεται επίσης στο εσωτερικό της άνω επιφάνειας που είναι ορατή όταν το πακέτο είναι ανοικτό. Οι πλαϊνές επιφάνειες αυτού του τύπου πακέτου έχουν ύψος τουλάχιστον 16 mm. Στον καπνό για στριφτά τσιγάρα που πωλείται σε σακουλάκι, η γενική προειδοποίηση και το ενημερωτικό μήνυμα εμφανίζονται στις επιφάνειες που εξασφαλίζουν την πλήρη ορατότητα των εν λόγω προειδοποιήσεων για την υγεία. Στον καπνό για στριφτά τσιγάρα σε κυλινδρικά πακέτα, η γενική προειδοποίηση εμφανίζεται στην εξωτερική επιφάνεια του καπακιού και το ενημερωτικό μήνυμα στην εσωτερική επιφάνεια του καπακιού. Τόσο η γενική προειδοποίηση όσο και το ενημερωτικό μήνυμα καλύπτουν το 50 % των επιφανειών στις οποίες τυπώνονται.

4. Η γενική προειδοποίηση και το ενημερωτικό μήνυμα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2: α) τυπώνονται με έντονα μαύρα στοιχεία τύπου Helvetica σε άσπρο φόντο με επιλογή της γραμματοσειράς, υπό τον όρο ότι το μέγεθος των στοιχείων διασφαλίζει ότι το σχετικό κείμενο καλύπτει όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της επιφάνειας που προορίζεται για τις εν λόγω προειδοποιήσεις για την υγεία και β) στοιχίζονται στο κέντρο εντός της επιφάνειας που προβλέπεται για αυτά, ενώ στα πακέτα σχήματος ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου, καθώς και σε οποιαδήποτε εξωτερική συσκευασία στοιχίζονται παράλληλα με την πλαϊνή ακμή της μονάδας συσκευασίας ή της εξωτερικής συσκευασίας.

5. Η ακριβής θέση της γενικής προειδοποίησης και του ενημερωτικού σημειώματος όσον αφορά τον καπνό για στριφτά τσιγάρα που διατίθεται στην αγορά σε σακουλάκι καθορίζεται από την 2015/1735 Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Σεπτεμβρίου 2015 και τίθεται σε ισχύ από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, όπως αυτή αποτυπώνεται στο Παράρτημα IV του παρόντος νόμου.

Άρθρο 10 **Συνδυασμένες προειδοποιήσεις για την υγεία** **για προϊόντα καπνού για κάπνισμα** **(Άρθρο 10 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)**

1. Κάθε μονάδα συσκευασίας και κάθε εξωτερική συσκευασία προϊόντων καπνού για κάπνισμα φέρει συνδυασμένες προειδοποιήσεις για την υγεία. Οι συνδυασμένες προειδοποιήσεις για την υγεία:

α) περιέχουν τις λεκτικές προειδοποιήσεις που παρατίθενται στο Παράρτημα I και αντίστοιχη έγχρωμη φωτογραφία που καθορίζεται στη βιβλιοθήκη εικόνων του Παραρτήματος II,

β) περιλαμβάνουν την ιστοσελίδα www.moh.gov.gr («Πληροφορίες Απεξάρτησης: www.moh.gov.gr») για παροχή πληροφοριών για την απεξάρτηση από το κάπνισμα που αποσκοπούν στην ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τα διαθέσιμα προγράμματα υποστήριξης όσων θέλουν να σταματήσουν το κάπνισμα,

γ) καλύπτουν το 65% τόσο της εξωτερικής εμπρόσθιας και οπίσθιας πλευράς της μονάδας συσκευασίας, όσο και κάθε εξωτερικής συσκευασίας. Τα κυλινδρικά πακέτα φέρουν δύο συνδυασμένες προειδοποιήσεις για την υγεία, σε ίση απόσταση η μία από την άλλη, που καθεμιά καλύπτει το 65% του αντίστοιχου μισού της καμπύλης επιφάνειας,

δ) φέρουν την ίδια λεκτική προειδοποίηση και την αντίστοιχη έγχρωμη φωτογραφία και στις δύο πλευρές των μονάδων συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας,

ε) εμφανίζονται στο άνω άκρο μονάδας συσκευασίας και κάθε άλλης εξωτερικής συσκευασίας και τοποθετούνται στην ίδια κατεύθυνση με όλες τις άλλες πληροφορίες που αναγράφονται στην εν λόγω επιφάνεια της συσκευασίας. Από την εν λόγω υποχρέωση παρέχεται μεταβατική εξαίρεση για τη θέση της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία ως εξής:

αα) όπου το φορολογικό επίσημα (ένσημη ταινία φορολογίας) ή το εθνικό αναγνωριστικό σήμα που χρησιμοποιείται για φορολογικούς σκοπούς επικολλάται στο άνω άκρο μίας μονάδας συσκευασίας από χαρτόνι, η συνδυασμένη προειδοποίηση για την υγεία που πρέπει να εμφανίζεται στην πίσω επιφάνεια τοποθετείται ακριβώς κάτω από το φορολογικό επίσημα ή το εθνικό ανα-

γνωριστικό σήμα,

ββ) όταν μια μονάδα συσκευασίας είναι από μαλακό υλικό, επιτρέπεται ένας ορθογώνιος χώρος με ύψος που να μην ξεπερνά τα 13 mm ανάμεσα στο άνω άκρο του πακέτου και το άνω άκρο των συνδυασμένων προειδοποιήσεων για την υγεία, που να προορίζεται για το φορολογικό επίσημα (ένσημη ταινία φορολογίας) ή το εθνικό αναγνωριστικό σήμα που χρησιμοποιείται για φορολογικούς σκοπούς.

Οι εξαίρεσεις που αναφέρονται στα σημεία αα' και ββ' ισχύουν για περίοδο τριών (3) ετών μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Δεν τοποθετούνται πάνω από τις προειδοποιήσεις για την υγεία εμπορικά σήματα ή λογότυποι,

στ) αναπαράγονται σύμφωνα με το μορφότυπο, τη διάταξη, το σχεδιασμό και τις αναλογίες που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

ζ) σε περίπτωση μονάδας συσκευασίας τσιγάρων, έχουν τις ακόλουθες διαστάσεις:

αα) ύψος: τουλάχιστον 44 mm,

ββ) πλάτος: τουλάχιστον 52 mm.

2. Οι συνδυασμένες προειδοποιήσεις για την υγεία συγκεντρώνονται σε τρία σύνολα, όπως καθορίζονται στο Παράρτημα II, και κάθε σύνολο χρησιμοποιείται ως εξής:

Α' Σύνολο: από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έως 31.12.2017

Β' Σύνολο: από 1.1.2018 έως 31.12.2018

Γ' Σύνολο: από 1.1.2019 έως 31.12.2019

και εναλλάσσεται ετησίως ακολουθώντας την ίδια σειρά. Κάθε συνδυασμένη προειδοποίηση για την υγεία που διατίθεται προς χρήση σε ένα συγκεκριμένο έτος εμφανίζεται κατά το δυνατόν σε ίσο αριθμό σε κάθε μάρκα προϊόντων καπνού.

3. Με την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/1842 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Οκτωβρίου 2015 καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές για τη διάταξη, το σχεδιασμό και το σχήμα των συνδυασμένων προειδοποιήσεων για την υγεία, όπως αυτή αποτυπώνεται στο Παράρτημα V του παρόντος νόμου.

Άρθρο 11 **Επισήμανση προϊόντων καπνού για κάπνισμα πλην** **των τσιγάρων, του καπνού για στριφτά τσιγάρα** **και του καπνού για ναργιλέ** **(Άρθρο 11 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)**

1. Επιπλέον της γενικής προειδοποίησης κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 9, κάθε μονάδα συσκευασίας και κάθε εξωτερική συσκευασία των προϊόντων καπνού για κάπνισμα πλην των τσιγάρων, του καπνού για στριφτά τσιγάρα και του καπνού για ναργιλέ φέρει μία από τις λεκτικές προειδοποιήσεις που παρατίθενται στο Παράρτημα I. Η γενική προειδοποίηση κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 9 περιλαμβάνει αναφορά στις υπηρεσίες υποστήριξης για την απεξάρτηση από το κάπνισμα, η οποία αναφέρεται στο στοιχείο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 10. Η γενική προειδοποίηση εμφανίζεται στην πιο ορατή επιφάνεια της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας. Κάθε λεκτική προειδοποίηση εμφανίζεται κατά το δυνατό σε ίσο αριθμό σε κάθε μάρκα των προϊόντων αυτών. Οι λεκτικές προειδοποιήσεις εμφανίζονται στην επόμενη περισσότερο ορατή επιφάνεια της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας. Στις μονάδες συσκευασίας τύπου κασετίνας, η επόμενη περισσότερο ορατή επιφάνεια είναι αυτή που φαίνεται όταν ανοίγει το πακέτο.

2. Η κατά την παράγραφο 1 γενική προειδοποίηση καλύπτει το 30% της σχετικής επιφάνειας της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας.

3. Η κατά την παράγραφο 1 λεκτική προειδοποίηση καλύπτει το 40% της σχετικής επιφάνειας της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας.

4. Όταν οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 προειδοποιήσεις για την υγεία πρέπει να εμφανίζονται σε επιφάνεια που υπερβαίνει τα 150 cm², οι προειδοποιήσεις καλύπτουν εμβαδόν 45 cm².

5. Οι προειδοποιήσεις για την υγεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην πα-

ράγγραφο 4 του άρθρου 9. Το κείμενο των προειδοποιήσεων για την υγεία είναι παράλληλο με το κύριο κείμενο στην επιφάνεια που περιορίζεται για αυτές τις προειδοποιήσεις. Οι προειδοποιήσεις για την υγεία περιβάλλονται από μαύρο περίγραμμα πάχους τουλάχιστον 3 και το πολύ 4 mm. Το εν λόγω περίγραμμα εμφανίζεται έξω από την επιφάνεια που προορίζεται για τις προειδοποιήσεις για την υγεία.

Άρθρο 12

Επισήμανση των μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού (Άρθρο 12 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Κάθε μονάδα συσκευασίας και κάθε εξωτερική συσκευασία μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού φέρει την ακόλουθη προειδοποίηση υγείας:

«Αυτό το προϊόν καπνού βλάπτει την υγεία σας και είναι εθιστικό».

2. Η προειδοποίηση για την υγεία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πληροί τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 4. Το κείμενο των προειδοποιήσεων είναι παράλληλο με το κύριο κείμενο στην επιφάνεια που προορίζεται για αυτές τις προειδοποιήσεις. Επιπλέον: α) εμφανίζεται στις δύο μεγαλύτερες επιφάνειες της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας, β) καλύπτει το 30% των επιφανειών της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας.

Άρθρο 13

Παρουσίαση του προϊόντος (Άρθρο 13 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Η επισήμανση των μονάδων συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας, καθώς και το ίδιο το προϊόν καπνού, δεν περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο ή χαρακτηριστικό το οποίο:

α) προωθεί το προϊόν καπνού ή ενθαρρύνει την κατανάλωσή του δημιουργώντας ασφαλή εντύπωση όσον αφορά τα χαρακτηριστικά του, τις επιδράσεις του στην υγεία, τους κινδύνους ή τις εκπομπές του οι επισήμανσεις δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την περιεκτικότητα σε νικοτίνη, πίσσα ή μονοξείδιο του άνθρακα του προϊόντος καπνού,

β) υποδηλώνει ότι ένα συγκεκριμένο προϊόν καπνού είναι λιγότερο επιβλαβές, από άλλα ή αποσκοπεί στη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων επιβλαβών συστατικών του καπνού ή έχει αναζωογονητικές ιδιότητες, ιδιότητες που παρέχουν ενέργεια ή θεραπευτικές, ανανεωτικές, φυσικές ή βιολογικές ιδιότητες ή προσφέρει άλλα οφέλη για την υγεία ή την κοινωνική συμπεριφορά,

γ) αναφέρεται σε γεύση, μυρωδιά, αρωματικές ύλες ή άλλα πρόσθετα ή επισημαίνει την απουσία τους,

δ) μοιάζει με προϊόν διατροφής ή με καλλυντικό,

ε) υποδηλώνει ότι ένα συγκεκριμένο προϊόν καπνού έχει βελτιωμένη βιοαποδομησιμότητα ή άλλα περιβαλλοντικά οφέλη.

2. Οι μονάδες συσκευασίας και κάθε εξωτερική συσκευασία δεν υποδηλώνουν οικονομικά οφέλη φέροντας τυπωμένα κουπόνια, προσφέροντας έκπτωση ή δωρεάν διανομή ή περιλαμβάνοντας προσφορές τύπου «δύο στην τιμή του ενός» ή παρόμοιες προσφορές.

3. Τα κατά τις παραγράφους 1 και 2 απαγορευμένα στοιχεία και χαρακτηριστικά μπορεί να περιλαμβάνουν κείμενα, σύμβολα, ονόματα, εμπορικά σήματα, απεικονίσεις ή άλλα σήματα, χωρίς να εξαντλούνται σε αυτά.

Άρθρο 14

Εμφάνιση και περιεχόμενο των μονάδων συσκευασίας (Άρθρο 14 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Οι μονάδες συσκευασίας τσιγάρων έχουν σχήμα ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου. Οι μονάδες συσκευασίας καπνού για στριφτά τσιγάρα έχουν σχήμα ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου ή κυλινδρικό ή σχήμα σακούλας. Οι μονάδες συσκευασίας τσιγάρων περιέχουν τουλάχιστον 20 τσιγάρα. Οι μονάδες συσκευασίας καπνού για στριφτά τσιγάρα περιέχουν καπνό βάρους του-

λάχιστον 30 gr.

2. Οι μονάδες συσκευασίας τσιγάρων μπορούν να αποτελούνται από χαρτόνι ή από μαλακό υλικό και δεν φέρουν άνοιγμα που μπορεί να ξανακλείνεται ή να ξανασφραγίζεται μετά το πρώτο άνοιγμα, εκτός από τα πακέτα με αρθρωτό καπάκι και τα πακέτα τύπου κασετίνας. Στα πακέτα με αρθρωτό καπάκι και στα πακέτα τύπου κασετίνας το καπάκι ενώνεται μόνο με το πίσω μέρος της μονάδας συσκευασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΚΑΠΝΟΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΟΜΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 15

Καπνός που λαμβάνεται από το στόμα (Άρθρο 17 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Απαγορεύεται η κυκλοφορία στην αγορά του καπνού που λαμβάνεται από το στόμα.

Άρθρο 16

Διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης

(Άρθρα 18 και 20 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Απαγορεύονται οι διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης από το εξωτερικό προς την Ελλάδα. Ωστόσο, επιτρέπονται οι διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης από την Ελλάδα προς το εξωτερικό, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη - μέλη, στην αγορά των οποίων θα διατεθούν τα προϊόντα αυτά, δεν έχουν απαγορεύσει τις εν λόγω διασυνοριακές πωλήσεις.

2. Καταστήματα λιανικής πώλησης που επιθυμούν να πωλήσουν σε καταναλωτές σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ηλεκτρονικά τσιγάρα και περιέκτες επαναπλήρωσης, πρέπει: α) να χρησιμοποιούν σύστημα επαλήθευσης της ηλικίας του καταναλωτή, σύμφωνα με το οποίο ο καταναλωτής έχει, κατά τη στιγμή της πώλησης, την απαιτούμενη ηλικία για την αγορά και κατανάλωση του προϊόντος, η οποία ισχύει στο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο τα προϊόντα πρόκειται να διατεθούν στην αγορά, β) να καταχωρούνται σε ειδικό μητρώο που τηρείται στο Τμήμα Γενικής Ασφάλειας Προϊόντων της Διεύθυνσης Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, γ) να καταχωρούνται σε αντίστοιχο μητρώο που τηρείται στο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην αγορά του οποίου θα διατεθούν τα προϊόντα.

3. Η εγγραφή στο ειδικό μητρώο που τηρείται στο Τμήμα Γενικής Ασφάλειας Προϊόντων της Διεύθυνσης Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού περιλαμβάνει τις εξής πληροφορίες:

α) ονομασία ή εταιρική επωνυμία και μόνιμη διεύθυνση του τόπου δραστηριότητας της επιχείρησης,

β) ημερομηνία έναρξης της εξαγωγικής δραστηριότητας της επιχείρησης μέσω υπηρεσιών διαδικτύου,

γ) διεύθυνση του ιστοτόπου ή των ιστοτόπων που χρησιμοποιούνται για την εν λόγω δραστηριότητα και κάθε σχετική πληροφορία για τον εντοπισμό του ιστοτόπου.

4. Το Τμήμα Γενικής Ασφάλειας Προϊόντων της Διεύθυνσης Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού εκδίδει πιστοποιητικό εγγραφής των ως άνω καταστημάτων λιανικής πώλησης στο μητρώο των παραγράφων 2 και 3. Η λήψη του πιστοποιητικού αυτού είναι απαραίτητη για τη νόμιμη διάθεση των προϊόντων αυτών στο εξωτερικό με την επιφύλαξη της

παραγράφου 1.

5. Τα κράτη - μέλη προορισμού των ηλεκτρονικών τσιγάρων και των περιεκτών επαναπλήρωσης είναι δυνατόν να απαιτούν από τα καταστήματα λιανικής πώλησης να ορίζουν ένα φυσικό πρόσωπο ως υπεύθυνο, προκειμένου να επαληθεύσει, πριν τη διάθεση των προϊόντων στην αγορά του κράτους - μελών προορισμού, ότι τα προς διασυννοριακή διάθεση προϊόντα συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου. Επίσης, τα καταστήματα λιανικής πώλησης των ηλεκτρονικών τσιγάρων και των περιεκτών επαναπλήρωσης υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές των κρατών - μελών προορισμού των προς διάθεση προϊόντων περιγραφή των λεπτομερειών και της λειτουργίας του συστήματος επαλήθευσης ηλικίας που διαθέτουν κατά την παράγραφο 2 περίπτωση α'.

6. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των καταναλωτών από τα καταστήματα λιανικής πώλησης γίνεται σύμφωνα με το ν. 2472/1997 (Α'50). Τα καταστήματα λιανικής πώλησης των ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης που πραγματοποιούν διασυννοριακές πωλήσεις στο εξωτερικό δεν αποκαλύπτουν τα προσωπικά δεδομένα των καταναλωτών των προϊόντων τους στο εξωτερικό ούτε στους κατασκευαστές των ηλεκτρονικών τσιγάρων και των περιεκτών επαναπλήρωσης, ούτε σε εταιρείες που ανήκουν στον ίδιο όμιλο με τους κατασκευαστές αυτούς ούτε και σε οιονδήποτε τρίτο. Τα προσωπικά δεδομένα των καταναλωτών δε χρησιμοποιούνται ούτε μεταβιβάζονται για σκοπούς άλλους πέρα από τη συγκεκριμένη διασυννοριακή αγορά. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που το κατάστημα λιανικής πώλησης ανήκει σε κατασκευαστή ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης.

Άρθρο 17

Κοινοποίηση – αδειοδότηση νέων προϊόντων καπνού (Άρθρο 19 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς νέων προϊόντων καπνού υποχρεούνται να υποβάλλουν κοινοποίηση στο Υπουργείο Υγείας για κάθε τέτοιο προϊόν που προτίθενται να διαθέσουν στην ελληνική αγορά. Η κοινοποίηση υποβάλλεται σε ηλεκτρονική μορφή έξι (6) μήνες πριν από την προβλεπόμενη διάθεση στην αγορά και συνοδεύεται από λεπτομερή περιγραφή του σχετικού νέου προϊόντος καπνού, καθώς και από τις οδηγίες χρήσης του και τις πληροφορίες που προβλέπονται από το άρθρο 6 όσον αφορά τα συστατικά και τις εκπομπές. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς που υποβάλλουν κοινοποίηση για ένα νέο προϊόν καπνού παρέχουν επίσης:

α) τις διαθέσιμες επιστημονικές μελέτες για την τοξικότητα, τον κίνδυνο εθισμού και την ελκυστικότητα του νέου προϊόντος καπνού, ιδίως όσον αφορά τα συστατικά και τις εκπομπές του, β) τις διαθέσιμες μελέτες, τις συνοπτικές περιγραφές τους και τις έρευνες αγοράς σχετικά με τις προτιμήσεις διάφορων ομάδων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των σημερινών καπνιστών, γ) άλλες διαθέσιμες και σχετικές πληροφορίες, μεταξύ των οποίων και ανάλυση κινδύνου/οφέλους του προϊόντος, τις αναμενόμενες συνέπειές του στην παύση της κατανάλωσης καπνού, τις αναμενόμενες συνέπειές του στην έναρξη της κατανάλωσης καπνού και προβλεπόμενες επιδράσεις στους καταναλωτές.

2. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς νέων προϊόντων καπνού υποχρεούνται να διαβιβάζουν κάθε νέα ή επικαιροποιημένη πληροφορία σχετικά με τις μελέτες, την έρευνα και άλλες πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α' έως γ' της παραγράφου 1. Το Υπουργείο Υγείας μπορεί να απαιτεί από τους κατασκευαστές ή τους εισαγωγείς νέων προϊόντων καπνού να πραγματοποιούν πρόσθετες δοκιμές ή να υποβάλλουν συμπληρωματικές πληροφορίες. Το Υπουργείο Υγείας θέτει στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όλες τις πληροφορίες που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

3. Συνιστάται στο Υπουργείο Υγείας πενταμελής Επιτροπή αξιολόγησης νέων προϊόντων καπνού, η οποία αποτελείται από έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας και τον αναπληρωτή του, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών και τον

αναπληρωτή του, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και τον αναπληρωτή του, έναν (1) εκπρόσωπο του ΕΟΦ και τον αναπληρωτή του και έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Πνευμονολογικής Εταιρείας και τον αναπληρωτή του. Προκειμένου να συγκροτηθεί η Επιτροπή, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ο ΕΟΦ και η Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία ορίζουν τους εκπροσώπους τους με έγγραφό τους προς τον Υπουργό Υγείας. Ο Υπουργός Υγείας, αφού ορίσει και τους εκπροσώπους του δικού του Υπουργείου, συγκροτεί με απόφασή του την Επιτροπή. Σε περίπτωση που ο Ε.Ο.Φ. και η Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία δεν ορίσουν εκπροσώπους τότε ο Υπουργός Υγείας ορίζει δύο επιπλέον πρόσωπα, ήτοι έναν υπάλληλο του Ε.Ο.Φ. και έναν πνευμονολόγο - Διευθυντή του Ε.Σ.Υ. ή έναν πνευμονολόγο-μέλος Δ.Ε.Π. Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι διετής.

4. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς νέων προϊόντων καπνού υποχρεούνται, τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες πριν τεθεί σε κυκλοφορία ένα νέο προϊόν καπνού, να καταθέσουν τεχνικό φάκελο στην Επιτροπή της παραγράφου 3 ή, σε περίπτωση που δεν έχει συγκροτηθεί η Επιτροπή της παραγράφου 3, στον Υπουργό Υγείας. Ο φάκελος κατατίθεται εγγράφως και ηλεκτρονικώς και περιλαμβάνει τα εξής:

α) τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, β) αποδεικτικά πλήρους συμμόρφωσης όλων των συστατικών και των ηλεκτρονικών στοιχείων με τα σχετικά πρότυπα ασφαλείας και διατήρηση όλων των σχετικών κανονιστικών απαιτήσεων, γ) πλήρη ποιοτική και ποσοτική καταγραφή όλων των συστατικών και των εκπομπών τους, δ) περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών των συσκευών ή των ηλεκτρονικών τους στοιχείων, ε) σχέδιο οδηγιών χρήσης και επισήμανσης, στ) τοξικολογικές μελέτες και φυσικοχημικές δοκιμές που αφορούν τα συστατικά των νέων προϊόντων καπνού και τις εκπομπές τους, σύμφωνα με τις οποίες οι ουσίες που περιέχονται, καθώς και οι ουσίες που απελευθερώνονται κατά τη λειτουργία των προϊόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου δεν παρουσιάζουν κίνδυνο για την υγεία κατά την έννοια των κανονισμών (ΕΚ) 1907/2006 και 1272/2008. Οι τοξικολογικές μελέτες διεξάγονται σύμφωνα με τις Αρχές της Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (ΟΕΠ) και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 440/2008 (EEL 142/). Τα εργαστήρια, όπου διεξάγονται οι τοξικολογικές μελέτες, είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με τις Αρχές της Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής και τα εργαστήρια, όπου διεξάγονται οι φυσικοχημικές δοκιμές, είναι διαπιστευμένα κατά το πρότυπο EN ISO 17025,

ζ) περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας και των μέτρων διασφάλισης της ποιότητας, τα οποία πρέπει να λαμβάνονται,

η) έκθεση εκτίμησης της ασφάλειας των συσκευών, από τις οποίες αποτελείται το προϊόν και αντίστοιχο πιστοποιητικό ασφαλείας,

θ) υπεύθυνη δήλωση συμμόρφωσης προς τις προδιαγραφές του παρόντος νόμου είτε πρόκειται για νέο προϊόν καπνού που εμπίπτει στον ορισμό του μη καπνιζόμενου προϊόντος καπνού είτε στον ορισμό του προϊόντος καπνού για κάπνισμα,

ι) επιδημιολογικές ή/και κλινικές μελέτες που έχουν εκπονηθεί σύμφωνα με τις αρχές της ορθής κλινικής πρακτικής, εφόσον αφορούν το υπό αδειοδότηση προϊόν,

ια) απόδειξη καταβολής παραβόλου 1.000 ευρώ για την εξέταση του τεχνικού φακέλου, όπως καθορίζεται στο άρθρο 25.

Τα επιστημονικά στοιχεία τα οποία κοινοποιούνται με τον τεχνικό φάκελο καλύπτονται από το βιομηχανικό και εμπορικό απόρρητο.

5. Αν, εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του τεχνικού φακέλου, η Επιτροπή διαπιστώσει, ότι ο τεχνικός φάκελος δεν είναι πλήρης ή ότι από τα υποβληθέντα στοιχεία δεν προκύπτει ότι πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις αδειοδότησης, καλεί τον ενδιαφερόμενο προς συμπλήρωση ή διόρθωση των στοιχείων του φακέλου τάσσοντας σε αυτόν σχετική προθεσμία.

6. Κάθε μέλος της Επιτροπής εξετάζει τα στοιχεία του φακέ-

λου που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου που εκπροσωπεί και συντάσσει μαζί με τα λοιπά μέλη της Επιτροπής κοινή γνωμοδότηση (σύμφωνη γνώμη) προς τον Υπουργό Υγείας περί αδειοδότησης ή μη του προϊόντος, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την κατάθεση του φακέλου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του παρόντος. Για την αποδοχή ή την απόρριψη του αιτήματος αδειοδότησης εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Υγείας, ο οποίος λαμβάνει υπόψην του τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής.

7. Αν η Επιτροπή γνωμοδοτήσει υπέρ της απόρριψης του αιτήματος λόγω άπρακτης παρόδου της προθεσμίας της παραγράφου 5, το αίτημα αδειοδότησης απορρίπτεται υποχρεωτικώς.

8. Αν δεν συνταχθεί γνωμοδότηση εντός της τρίμηνης προθεσμίας της παραγράφου 6, η Επιτροπή υποχρεούται να αιτιολογήσει ειδικώς και εμπεριστατωμένως με έγγραφό της που απευθύνεται προς τον Υπουργό Υγείας την αδυναμία της να ασκήσει τη γνωμοδοτική της αρμοδιότητα. Ο Υπουργός Υγείας, εφόσον θεωρήσει εύλογη την αιτιολογία της Επιτροπής, δύναται να παρατείνει την προθεσμία γνωμοδότησης για ένα (1) ακόμη μήνα. Σε περίπτωση που και η τελευταία αυτή προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τότε το νέο προϊόν καπνού τίθεται, νομίμως σε κυκλοφορία χωρίς τη σχετική άδεια. Αν, εκ των υστέρων, συνταχθεί αρνητική γνωμοδότηση, ο Υπουργός Υγείας υποχρεούται με απόφασή του να απαγορεύσει την κυκλοφορία του προϊόντος.

9. Η αδειοδότηση αφορά αποκλειστικά το προϊόν, όπως αυτό περιγράφεται στον υποβληθέντα τεχνικό φάκελο και καλύπτει μόνο τον κατασκευαστή και τον εισαγωγέα, στον οποίο χορηγήθηκε. Οποιαδήποτε σχεδιαζόμενη τροποποίηση στο αδειοδοτούμενο προϊόν πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή της παραγράφου 3. Η τελευταία αποφασίζει για το αν οι σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις είναι τόσο ουσιαστικές, ώστε να απαιτείται εκ νέου αξιολόγηση και αδειοδότηση του νέου προϊόντος.

10. Αν, κατά τον έλεγχο, επιθεώρηση ή δειγματοληψία που διενεργούν οι αρχές εποπτείας διαπιστωθούν ουσιαστικές τροποποιήσεις στο αδειοδοτηθέν προϊόν, για τις οποίες δεν ενημερώθηκε το Υπουργείο Υγείας, σύμφωνα με την παράγραφο 9, η άδεια κυκλοφορίας μπορεί να ανακληθεί.

11. Ο κατασκευαστής και ο εισαγωγέας ήδη αδειοδοτηθέντος νέου προϊόντος καπνού υποχρεούνται να ενημερώνουν αμέσως το Υπουργείο Υγείας σε περίπτωση εμφάνισης ανεπιθύμητου περιστατικού σε χρήστη των προϊόντων τους. Στην περίπτωση αυτή επιλαμβάνεται αμέσως η Επιτροπή της παραγράφου 3 και ενεργοποιείται άμεσα η διαδικασία των παραγράφων 3 έως 9, η οποία εφαρμόζεται αναλόγως.

12. Τα νέα προϊόντα καπνού που διατίθενται στην αγορά οφείλουν να τηρούν τις προδιαγραφές του παρόντος νόμου. Η υπαγωγή των προϊόντων αυτών στις διατάξεις του παρόντος εξαρτάται από το κατά πόσο τα εν λόγω προϊόντα εμπίπτουν στον ορισμό του μη καπνιζόμενου προϊόντος καπνού ή του προϊόντος καπνού για κάπνισμα.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΤΣΙΓΑΡΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

Άρθρο 18

Ηλεκτρονικά τσιγάρα (Άρθρο 20 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι περιέκτες επαναπλήρωσης διατίθενται στην αγορά μόνο εφόσον τηρούν τις διατάξεις του παρόντος και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Ο παρών νόμος δεν εφαρμόζεται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα και στους περιέκτες επαναπλήρωσης που υπόκεινται σε απαίτηση αδειοδότησης βάσει της υπ' αριθμόν 31637/2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1176) ή στις απαιτήσεις της ΔΥ8δ/Γ.Π./οικ.130648/2009 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 2198).

2. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς ηλεκτρονικών τσιγάρων

και περιεκτών επαναπλήρωσης υποβάλλουν κοινοποίηση στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας για τυχόν σχετικά προϊόντα που προτίθενται να θέσουν στην αγορά. Η κοινοποίηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά έξι (6) μήνες πριν από την προβλεπόμενη διάθεση στην αγορά σε κοινό μορφότυπο, όπως καθορίζεται από την 2015/2183 εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2015, όπως αυτή αποτυπώνεται στο Παράρτημα VI του παρόντος νόμου. Όσον αφορά τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και στους περιέκτες επαναπλήρωσης που ήδη κυκλοφορούν στην αγορά κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η κοινοποίηση υποβάλλεται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Υποβάλλεται νέα κοινοποίηση για κάθε ουσιαστική τροποποίηση του προϊόντος. Ανάλογα με το αν το προϊόν είναι ηλεκτρονικό τσιγάρο ή περιέκτης επαναπλήρωσης, η κοινοποίηση περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες: α) την επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας του κατασκευαστή, του υπεύθυνου νομικού ή φυσικού προσώπου εντός της Ένωσης και, κατά περίπτωση, του εισαγωγέα στην Ένωση, β) κατάλογο όλων συστατικών που περιέχονται στο προϊόν και όλων των εκπομπών από τη χρήση του, ανά μάρκα και τύπο, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων αυτών, γ) τοξικολογικά δεδομένα που αφορούν τα εν λόγω συστατικά και εκπομπές των προϊόντων, μεταξύ άλλων όταν θερμαίνονται, αναφέροντας συγκεκριμένα τις επιπτώσεις τους στην υγεία των καταναλωτών όταν εισπνέονται, και συνεκτιμώντας, μεταξύ άλλων, τυχόν επιπτώσεις εθισμού, δ) πληροφορίες σχετικά με τη δόσολογία και την πρόσληψη νικοτίνης, όταν το προϊόν καταναλώνεται υπό κανονικές ή ευλόγως προβλέψιμες συνθήκες, ε) περιγραφή των συστατικών του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του μηχανισμού ανοίγματος και επαναπλήρωσης του ηλεκτρονικού τσιγάρου ή του περιέκτη επαναπλήρωσης, στ) περιγραφή της διαδικασίας παραγωγής, μεταξύ άλλων εάν περιλαμβάνει την εν σειρά παραγωγή, και δήλωση ότι η διαδικασία παραγωγής πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, ζ) δήλωση ότι ο κατασκευαστής και ο εισαγωγέας φέρουν την πλήρη ευθύνη για την ποιότητα και την ασφάλεια του προϊόντος, όταν διατίθεται στην αγορά και χρησιμοποιείται υπό κανονικές ή ευλόγως προβλέψιμες συνθήκες. Όταν θεωρείται ότι οι πληροφορίες που υποβάλλονται είναι ελλιπείς, μπορεί να αιτηθεί η συμπλήρωση των σχετικών πληροφοριών από το αρμόδιο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

3. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι περιέκτες επαναπλήρωσης πρέπει να πληρούν και τις εξής προδιαγραφές: α) το υγρό που περιέχει νικοτίνη διατίθεται στην αγορά μόνο σε ειδικούς περιέκτες επαναπλήρωσης, ο όγκος των οποίων δεν υπερβαίνει τα 10 ml, σε αναλώσιμα ηλεκτρονικά τσιγάρα ή φιαλίδια μίας χρήσης και ο όγκος των φιαλιδίων ή των δοχείων δεν υπερβαίνει τα 2 ml, β) το υγρό που περιέχει νικοτίνη δεν περιέχει νικοτίνη που υπερβαίνει τα 20 mg/ml, γ) το υγρό που περιέχει νικοτίνη δεν περιέχει τα πρόσθετα που παρατίθενται στην παράγραφο 4 του άρθρου 7, δ) για την κατασκευή του υγρού που περιέχει νικοτίνη χρησιμοποιούνται μόνο υψηλής καθαρότητας συστατικά. Ουσίες διαφορετικές των συστατικών του στοιχείου β' του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 2 υπάρχουν μόνο σε επίπεδο ιχνών στο υγρό που περιέχει νικοτίνη, εφόσον τα ίχνη αυτά δεν μπορούν να αποφευχθούν τεχνικά κατά την κατασκευή, ε) εξαιρουμένης της νικοτίνης, στο υγρό που περιέχει νικοτίνη χρησιμοποιούνται μόνο συστατικά που δεν είναι επικίνδυνα για την ανθρώπινη υγεία σε θερμαινόμενη ή μη μορφή, στ) τα ηλεκτρονικά τσιγάρα χορηγούν τις δόσεις νικοτίνης σε σταθερά επίπεδα υπό φυσιολογικές συνθήκες χρήσης, ζ) τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι περιέκτες επαναπλήρωσης είναι προστατευμένα από τα παιδιά και απαράβιαστα, προστατεύονται από τη θραύση και τη διαρροή και διαθέτουν μηχανισμό που εξασφαλίζει την επαναπλήρωση χωρίς διαρροή.

4. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι περιέκτες επαναπλήρωσης πρέπει να πληρούν και τις εξής προδιαγραφές:

α) Οι μονάδες συσκευασίας ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιε-

κτών επαναπλήρωσης περιέχουν ενημερωτικό φυλλάδιο (και στα ελληνικά) με πληροφορίες όσον αφορά: αα) τις οδηγίες χρήσης και αποθήκευσης του προϊόντος, καθώς επίσης και μνεία ότι η χρήση του προϊόντος δεν συνιστάται σε νέους και μη καπνιστές, ββ) τις αντενδείξεις, γγ) τις προειδοποιήσεις για συγκεκριμένες ομάδες κινδύνου, δδ) τυχόν βλαβερές συνέπειες, εε) τον κίνδυνο εθισμού και την τοξικότητα, και στστ) τα στοιχεία επικοινωνίας του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα και του νομικού ή φυσικού προσώπου επαφής εντός της Ένωσης,

β) οι μονάδες συσκευασίας και όλες οι εξωτερικές συσκευασίες ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης: αα) περιλαμβάνουν κατάλογο όλων των συστατικών που περιέχονται στο προϊόν σε φθίνουσα σειρά βάρους και αναφέρουν το περιεχόμενο σε νικοτίνη του προϊόντος και τη χορήγηση ανά δόση, τον αριθμό της παρτίδας παραλαβής και σύσταση στα ελληνικά να φυλάσσεται το προϊόν μακριά από παιδιά, ββ) με την επιφύλαξη του σημείου αα) του παρόντος στοιχείου, δεν περιλαμβάνουν στοιχεία ή χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο άρθρο 13, εξαιρουμένων των στοιχείων α' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 σχετικά με τις πληροφορίες όσον αφορά την περιεκτικότητα σε νικοτίνη και όσον αφορά τις αρωματικές ύλες, και γγ) φέρουν την ακόλουθη προειδοποίηση για την υγεία:

«Το προϊόν αυτό περιέχει νικοτίνη, η οποία είναι εξαιρετικά εθιστική ουσία»,

γγ) οι προειδοποιήσεις για την υγεία τηρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 12.

5. Σε σχέση με τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τους περιέκτες επαναπλήρωσης ισχύουν οι εξής απαγορεύσεις:

α) απαγορεύονται οι εμπορικές επικοινωνίες στο διαδίκτυο, στον τύπο και σε άλλα έντυπα, με σκοπό ή άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα την προώθηση ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης, εξαιρουμένων των εντύπων που προορίζονται αποκλειστικά για επαγγελματίες του εμπορίου ηλεκτρονικών τσιγάρων ή περιεκτών επαναπλήρωσης και των εντύπων που τυπώνονται και κυκλοφορούν σε τρίτες χώρες, όπου τα εν λόγω έντυπα δεν προορίζονται πρωτίστως για την αγορά της Ένωσης,

β) απαγορεύονται οι εμπορικές επικοινωνίες στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο με σκοπό ή άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα την προώθηση ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης,

γγ) απαγορεύεται κάθε μορφή δημόσιας ή ιδιωτικής συνεισφοράς σε ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα με σκοπό ή άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα την προώθηση ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης,

δ) απαγορεύεται εκδήλωση, δραστηριότητα ή πρόσωπο με σκοπό ή άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα την προώθηση των ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης, η οποία πραγματοποιείται σε περισσότερα του ενός κράτη - μέλη ή στην οποία συμμετέχουν περισσότερα του ενός κράτη - μέλη ή έχει κατ' άλλο τρόπο διασυννοριακές επιπτώσεις,

ε) απαγορεύονται για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τους περιέκτες επαναπλήρωσης οι οπτικοακουστικές εμπορικές επικοινωνίες στις οποίες εφαρμόζεται το π.δ. 109/2010 (Α' 190).

6. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης υποβάλλουν στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και στο Υπουργείο Οικονομικών ετησίως: α) συνολικά δεδομένα για τους όγκους των πωλήσεων, ανά μάρκα και τύπο του προϊόντος, β) πληροφορίες για τις προτιμήσεις διάφορων ομάδων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των μη καπνιστών και των κυριότερων ειδών των σημερινών χρηστών, γ) τον τρόπο πώλησης των προϊόντων, και δ) συνοπτικές περιγραφές τυχόν ερευνητικών αγορών που πραγματοποιούνται σχετικά με τα ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένης της μετάφρασής τους στα αγγλικά. Το Υπουργείο Υγείας παρακολουθεί τις εξελίξεις της αγοράς σχετικά με τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, καθώς και τους περιέκτες επαναπλήρωσης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν στοιχείων που αποδεικνύουν ότι η χρήση τους από νέους και μη καπνιστές οδηγεί στον εθισμό στη νικοτίνη και τελικά στην πα-

ραδοσιακή κατανάλωση καπνού.

7. Σε ιστότοπο της ιστοσελίδας του Υπουργείου Υγείας δημοσιεύονται οι πληροφορίες που έχουν ληφθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2, τηρουμένων των διατάξεων περί εμπορικού απορρήτου. Το Υπουργείο Υγείας, κατόπιν αιτήματος, θέτει όλες τις πληροφορίες οι οποίες έχουν ληφθεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο, στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των λοιπών κρατών - μελών. Το Υπουργείο Υγείας εξασφαλίζει τον εμπιστευτικό χειρισμό του εμπορικού απορρήτου και των άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών.

8. Οι κατασκευαστές, οι εισαγωγείς και οι διανομείς ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης δημιουργούν και διατηρούν σύστημα συλλογής πληροφοριών σχετικά με όλες τις πιθανές βλαβερές για την ανθρώπινη υγεία συνέπειες των προϊόντων αυτών. Εάν οποιοσδήποτε από τους εν λόγω οικονομικούς φορείς θεωρεί ή ευλόγως κρίνει ότι τα ηλεκτρονικά τσιγάρα ή οι περιέκτες επαναπλήρωσης, που βρίσκονται στην κατοχή του και προορίζονται για διάθεση στην αγορά ή διατίθενται στην αγορά, δεν είναι ασφαλή ή καλής ποιότητας ή δεν συμμορφώνονται κατ' άλλο τρόπο προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ο εν λόγω οικονομικός φορέας λαμβάνει αμέσως τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα για τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του παρόντος, την απόσυρση ή την ανάκληση του προϊόντος, κατά περίπτωση. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως τις αρχές εποπτείας της αγοράς, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 23, κατά περίπτωση. Επίσης, ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να ενημερώνει τις αρχές εποπτείας των κρατών - μελών, στα οποία διατίθεται ή προορίζεται να διατεθεί το προϊόν, δίνοντας συγκεκριμένα στοιχεία, σχετικά με τον κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια, οποιοδήποτε διορθωτικό μέτρο έχει ληφθεί και τα αποτελέσματα των εν λόγω μέτρων. Το Υπουργείο Υγείας μπορεί επίσης να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες από τον οικονομικό φορέα, ιδίως σχετικά με τις πτυχές ασφάλειας και ποιότητας ή σχετικά με τυχόν βλαβερές συνέπειες των ηλεκτρονικών τσιγάρων ή των περιεκτών επαναπλήρωσης.

9. Όσον αφορά τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τους περιέκτες επαναπλήρωσης που πληρούν τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, όταν το Υπουργείο Υγείας διαπιστώνει ή έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι συγκεκριμένα ηλεκτρονικά τσιγάρα ή περιέκτες επαναπλήρωσης ή ένας τύπος ηλεκτρονικών τσιγάρων ή περιεκτών επαναπλήρωσης ενδέχεται να αποτελέσουν σοβαρό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Υγείας να απαγορευτεί προσωρινά η διάθεσή του στην αγορά. Το Υπουργείο Υγείας ενημερώνει αμελλητί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών - μελών σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί και κοινοποιεί τυχόν υποστηρικτικά δεδομένα για το προσωρινό μέτρο.

Άρθρο 19

Φυτικά προϊόντα για κάπνισμα (Άρθρο 21 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Κάθε μονάδα συσκευασίας και κάθε εξωτερική συσκευασία φυτικών προϊόντων για κάπνισμα περιλαμβάνει την ακόλουθη προειδοποίηση για την υγεία:

«Το κάπνισμα του προϊόντος αυτού βλάπτει την υγεία σας».

2. Η προειδοποίηση για την υγεία τυπώνεται στην εμπρόσθια και στην οπίσθια εξωτερική επιφάνεια της μονάδας συσκευασίας και σε κάθε εξωτερική συσκευασία.

3. Η προειδοποίηση για την υγεία συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 9. Καλύπτει το 30 % της επιφάνειας της αντίστοιχης πλευράς της μονάδας συσκευασίας και κάθε εξωτερικής συσκευασίας.

4. Οι μονάδες συσκευασίας και όλες οι εξωτερικές συσκευασίες φυτικών προϊόντων για κάπνισμα δεν περιλαμβάνουν κανένα από τα στοιχεία ή χαρακτηριστικά που προσδιορίζονται στα στοιχεία α', β' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 και δεν αναφέρουν ότι το προϊόν δεν περιέχει πρόσθετα ή αρωματικές ουσίες.

Άρθρο 20
Κοινοποίηση των συστατικών
φυτικών προϊόντων για κάπνισμα
(Άρθρο 22 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς φυτικών προϊόντων για κάπνισμα υποβάλλουν στο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας κατάλογο όλων των συστατικών και των ποσοτήτων τους που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή των προϊόντων αυτών ανά μάρκα και τύπο. Οι κατασκευαστές ή οι εισαγωγείς ενημερώνουν επίσης το Υπουργείο Υγείας, όταν η σύνθεση ενός προϊόντος τροποποιείται κατά τρόπον ώστε να επηρεάζονται οι πληροφορίες που υποβάλλονται δυνάμει του παρόντος άρθρου. Οι πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται πριν από τη διάθεση ενός νέου ή τροποποιημένου φυτικού προϊόντος για κάπνισμα στην αγορά.

2. Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας www.moh.gov.gr δημοσιεύονται οι πληροφορίες που υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, τηρουμένων των διατάξεων περί εμπορικού απορρήτου, στην περίπτωση που δημοσιοποιούνται οι εν λόγω πληροφορίες. Οι οικονομικοί φορείς προσδιορίζουν επακριβώς ποιες πληροφορίες θεωρούν ότι αποτελούν εμπορικό απόρρητο.

Άρθρο 21
Συνεργασία και συμμόρφωση
(Άρθρο 23 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς καπνού και συναφών προϊόντων παρέχουν στο Υπουργείο Υγείας και στις λοιπές αρμόδιες αρχές του άρθρου 23 του παρόντος, όπως και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός των καθοριζόμενων προθεσμιών, πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες που ζητούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Η υποχρέωση παροχής των ζητούμενων πληροφοριών βαρύνει πρωτίστως τον κατασκευαστή, αν ο κατασκευαστής είναι εγκατεστημένος στην Ένωση. Η υποχρέωση παροχής των ζητούμενων πληροφοριών βαρύνει πρωτίστως τον εισαγωγέα, αν ο κατασκευαστής είναι εγκατεστημένος εκτός της Ένωσης και ο εισαγωγέας είναι εγκατεστημένος στην Ένωση. Η υποχρέωση παροχής των ζητούμενων πληροφοριών βαρύνει από κοινού τον κατασκευαστή και τον εισαγωγέα, αν και οι δύο είναι εγκατεστημένοι εκτός της Ένωσης.

2. Δεν διατίθενται στην αγορά τα προϊόντα καπνού και τα συναφή προϊόντα που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος. Δεν διατίθενται στην αγορά προϊόντα καπνού και συναφή προϊόντα, εάν δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις κοινοποίησης που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους, με τις αρμόδιες αρχές των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίσουν τη σωστή εφαρμογή και επιβολή των διατάξεων του παρόντος νόμου και ανταλλάσσουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες με σκοπό την ομοιόμορφη εφαρμογή τους.

Άρθρο 22
Ελεύθερη κυκλοφορία
(Άρθρο 24 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Οι αρμόδιες αρχές δεν απαγορεύουν ή δεν περιορίζουν τη διάθεση στην αγορά προϊόντων καπνού ή συναφών προϊόντων που συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος και με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας μπορεί να θεσπίζονται περαιτέρω απαιτήσεις, εφαρμοστέες σε όλα τα προϊόντα τα οποία διατίθενται στην ελληνική αγορά, σχετικά με την τυποποίηση της συσκευασίας των προϊόντων καπνού, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους δημόσιας υγείας, λαμβανομένου υπόψη του υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας που επιτυγχάνεται μέσω των διατάξεων του παρόντος νόμου. Τα εν λόγω μέτρα πρέπει να είναι σύμφωνα με την αρχή της αναλογι-

κότητας και δεν είναι δυνατό να αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των κρατών - μελών. Αυτά τα μέτρα κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μαζί με το αιτιολογικό της διατήρησης ή της θέσπισής τους.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας είναι δυνατό να απαγορεύεται, με συνεκτίμηση του υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας που επιτυγχάνεται μέσω των διατάξεων του παρόντος, μια ορισμένη κατηγορία προϊόντων καπνού ή συναφών προϊόντων, εφόσον η απαγόρευση δικαιολογείται από την ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας. Οι αποφάσεις αυτές του Υπουργού Υγείας κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συνοδευόμενες από διευκρίνιση των λόγων θέσπισής τους. Η Επιτροπή, εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφος, εγκρίνει ή απορρίπτει τις εθνικές διατάξεις. Αν δεν ληφθεί απόφαση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός της εξάμηνης προθεσμίας, θεωρείται ότι οι εθνικές διατάξεις έχουν εγκριθεί.

Άρθρο 23
Αρμόδιες αρχές
(Άρθρο 26 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Αρμόδια Εθνική Αρχή για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι το Υπουργείο Υγείας (Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας) σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, τη Διεύθυνση Ενεργειακών Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων και τις περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους, καθώς και τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (ΕΦΚ) και τα Τελωνεία της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών. Οι αρμόδιες Αρχές μεριμνούν για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, συντονίζουν και ελέγχουν τις δράσεις των οικείων εποπτευόμενων υπηρεσιών.

2. Αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς ορίζονται οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού, οι Υπηρεσίες Εμπορίου των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας, τα τελωνεία και οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς διενεργούν ελέγχους, επιθεωρήσεις, δειγματοληψίες και εκτελούν προγράμματα ελέγχου στην αγορά, όποτε απαιτείται, για την αξιολόγηση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου. Οι έλεγχοι, επιθεωρήσεις και δειγματοληψίες στην αγορά και στους χώρους παραγωγής, συσκευασίας, αποθήκευσης και διανομής διενεργούνται κατά περίπτωση και κατά λόγο αρμοδιότητας από τις ανωτέρω αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς είτε μεμονωμένα είτε από μικτά κλιμάκια.

3. Το Γενικό Χημείο του Κράτους είναι αρμόδιο για τον εργαστηριακό φυσικοχημικό έλεγχο και τον έλεγχο της ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας των προϊόντων που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι έλεγχοι, δειγματοληψίες, εξετάσεις, κατ' έφεση εξετάσεις και κάθε άλλο σχετικό θέμα αναφορικά με δείγματα διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της 1100/1987 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών (Β'788, Κωδικοποίηση και μεταγλώττιση των διατάξεων του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών με σύστημα κινητών φύλλων Αντικειμένων) και τις διατάξεις του ν. 4177/2013 (Α'173) με την επιφύλαξη άλλων ειδικών κατά περίπτωση διατάξεων.

4. Για τον έλεγχο της συσκευής των ηλεκτρονικών τσιγάρων, της σχετικής επισήμανσης, της μπαταρίας του μηχανισμού επαπλήρωσης των ηλεκτρονικών τσιγάρων που εμπίπτουν στις διατάξεις της υπ' αριθμ. Ζ3/2810/14.12.2004 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β'1885) επιλαμβάνεται η αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, Διεύθυνση Πολιτικής Ποιότητας του

Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. Ειδικότερα, για το ηλεκτρολογικό και ηλεκτρικό υλικό που αφορά στο ηλεκτρονικό τσιγάρο (φορτιστής του ηλεκτρονικού τσιγάρου είτε πωλείται ως αναπόσπαστο τεμάχιο της συσκευής είτε αυτοτελώς) επιλαμβάνεται η υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (Δ/νση Τεχνικής Βιομηχανικής Νομοθεσίας) του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, στην αρμοδιότητα της οποίας εμπίπτουν οι διατάξεις της νομοθεσίας για ηλεκτρολογικό υλικό που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσεως σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Οικ. 51157/ΔΤΒΝ 1129/17.5.2016 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού – Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β'1425).

5. Οι Αρμόδιες Αρχές και τα Όργανα ελέγχου για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24 παράγραφοι 1 και 2 είναι οι φορείς του άρθρου 5 του ν. 3730/2008 (Α'262). Η σχετική διαδικασία ρυθμίζεται από την υπ' αριθμόν Γ.Π. οικ. 104720/2010 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Τουρισμού (Β'1315), από την υπ' αριθμόν Υ1/Γ.Π./οικ. 93828/2011 (Β'2026) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, από την υπ' αριθμ. Υ1/Γ.Π./οικ.76017/29.7.2002 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (Β'1001).

6. Ο Τομέας Ελέγχου Δημόσιας Υγείας και Ψυχικής Υγείας του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.) διερευνά τις σχετικές καταγγελίες παραβάσεων, συνεργάζεται σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του με τις άλλες ελεγκτικές Αρχές, βεβαιώνει παραβάσεις και επιβάλλει πρόστιμα για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

7. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι αρχές εποπτείας της αγοράς, καθώς και τα όργανα ελέγχου για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24 παράγραφοι 1 και 2, κατά την εκτέλεση του έργου τους και κατόπιν αιτήματός τους συνεπικουρούνται από τις κατά τόπους αστυνομικές και λοιπές αρχές, οι οποίες υποχρεούνται να ανταποκριθούν.

8. Οι αρμόδιες αρχές διενεργούν έκτακτες και αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις και δειγματοληψίες προκειμένου να διαπιστωθεί ο βαθμός συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των διατάξεων του παρόντος και τα όργανα ελέγχου του παρόντος άρθρου συντάσσουν μηνιαίες εκθέσεις με αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων και τη διαπίστωση παραβάσεων και τις αποστέλλουν με ευθύνη του Προϊστάμενου της υπηρεσίας, στην οποία υπάγονται τα ελεγκτικά όργανα που διαπίστωσαν την παράβαση στο αρμόδιο Τμήμα Παραγόντων Κινδύνου, Κοινωνικών Παραγόντων για την Υγεία και Εξαρτήσεων της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, καθώς και στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 24 Κυρώσεις (Άρθρο 23 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Για την πώληση και διαφήμιση προϊόντων καπνού, νέων προϊόντων καπνού, ηλεκτρονικού τσιγάρου και φυτικών προϊόντων για κάπνισμα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3730/2008 (Α'262) και οι διατάξεις του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. Γ.Π. οικ. 104720/2010 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Τουρισμού (Β'315). Επίσης, έχουν εφαρμογή στα προϊόντα καπνού, στα νέα προϊόντα καπνού, στο ηλεκτρονικό τσιγάρο και στα φυτικά προϊόντα για κάπνισμα και οι διατάξεις της υπ' αριθμ. Υ1/Γ.Π.οικ. 81348/2005 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Επικρατείας (Β'1075).

2. Για τη χρήση προϊόντων καπνού, νέων προϊόντων καπνού, ηλεκτρονικού τσιγάρου και φυτικών προϊόντων για κάπνισμα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3730/2008 (Α'262) και οι διατάξεις του άρθρου 3 της υπ' αριθμόν Γ.Π. οικ.

104720/2010 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Τουρισμού (Β'1315). Επίσης, έχουν εφαρμογή στα προϊόντα καπνού, στα νέα προϊόντα καπνού, στο ηλεκτρονικό τσιγάρο και στα φυτικά προϊόντα για κάπνισμα και οι διατάξεις της υπ' αριθμ. Υ1/Γ.Π./οικ.76017/2002 απόφασης του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (Β'001) και οι διατάξεις της υπ' αριθμόν Υ1/Γ.Π./οικ.93828/2011 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β'2026).

3. Σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης κοινοποίησης των άρθρων 5, 6 και 7 του παρόντος νόμου, σε περίπτωση ελλειπούς κοινοποίησης κατά παράβαση των άρθρων 5, 6 και 7 του παρόντος νόμου και σε περίπτωση ψευδούς κοινοποίησης κατά παράβαση των άρθρων 5, 6 και 7 του παρόντος νόμου επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, πρόστιμο τετρακοσίων (400) ευρώ ανά προϊόν. Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών τα ποσά των ανωτέρω προστίμων είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζονται. Τα εν λόγω πρόστιμα εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε., ν.δ 354/1974, Α'90) και αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού, από τα οποία δύναται να καλυφθούν δαπάνες για την υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγείας και ειδικότερα προγραμμάτων διαχείρισης της χρήσης προϊόντων καπνού και άλλων συναφών προϊόντων και εν γένει των εξαρτήσεων. Τα ανωτέρω ποσά μετά την εμφάνισή τους στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού εγγράφονται ως πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας (ΚΑΕ 5117 ΕΦ 15-210). Ο Υπουργός Υγείας, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τη βαρύτητα της παράβασης, καθώς και τις συνέπειές της στη δημόσια υγεία, μπορεί να δημοσιοποιεί, δια των έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης και του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο, τις τυχόν κυρώσεις που επιβάλλονται.

4. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων των άρθρων 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 παράγραφοι 1, 2 και 11, 18 παράγραφοι 1 έως 6 και 21 του παρόντος νόμου επιβάλλονται, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 περίπτωση Δ' της υπ' αριθμόν Γ.Π. οικ. 104720/2010 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Τουρισμού (Β'1315).

5. Σε περίπτωση που το ηλεκτρολογικό ή ηλεκτρικό υλικό του ηλεκτρονικού τσιγάρου δεν συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας σύμφωνα με τα άρθρα 22 έως 31 του ν. 4072/2012 (Α'86) και με το Παράρτημα ΙV του ν. 4072/2012 (Α'86), εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4072/2012 (Α'86). Σε περίπτωση που το ηλεκτρολογικό υλικό του ηλεκτρονικού τσιγάρου δεν συμμορφώνεται προς τις διατάξεις της υπ' αριθμ. Οικ. 51157/ΔΤΒΝ 1129/20.5.2016 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού – Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β'1425) σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 23 της υπ' αριθμ. Οικ. 51157/ΔΤΒΝ 1129/20.5.2016 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού – Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β'1425).

Άρθρο 25 Παράβολα - Αναλογικά Τέλη (Άρθρα 5, 6, 7, 19, 20 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

1. Για την παραλαβή, την αποθήκευση, τον χειρισμό, την ανάληψη και τη δημοσίευση των πληροφοριών που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 5 και την παράγραφο 2 του άρθρου 18 καθορίζεται παράβολο ύψους 50 ευρώ ανά προϊόν στους κατασκευαστές και εισαγωγείς. Τα εν λόγω παράβολα εισπράττονται

σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε., ν.δ. 354/ 1974, Α' 90) και αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού, από τα οποία δύναται να καλυφθούν δαπάνες για την υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγείας και ειδικότερα προγραμμάτων διαχείρισης της χρήσης προϊόντων καπνού και άλλων συναφών προϊόντων και εν γένει των εξαρτήσεων. Τα ανωτέρω ποσά μετά την εμφάνισή τους στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού εγγράφονται ως πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας (ΚΑΕ 5117 ΕΦ 15-210).

2. Για την αξιολόγηση των εκθέσεων των κατασκευαστών ή εισαγωγέων μέσω της διεξαγωγής συγκριτικής ανάλυσης των εκθέσεων αυτών από ανεξάρτητο επιστημονικό φορέα σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 6, καθώς και για την εκτίμηση κατά πόσον ένα προϊόν καπνού έχει χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση, κατά πόσον χρησιμοποιούνται απαγορευμένα πρόσθετα ή αρωματικές ουσίες και κατά πόσον ένα προϊόν καπνού περιέχει πρόσθετα σε ποσότητες που αυξάνουν σε σημαντικό και μετρήσιμο βαθμό την τοξική ή εθιστική επίδραση ή τις ιδιότητες ΚΜΤ του σχετικού προϊόντος καπνού, σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 7, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς του εν λόγω προϊόντος καταβάλλουν παράβολο που το ύψος του και η διαδικασία είσπραξης και απόδοσής του, καθώς και η τυχόν αναπροσαρμογή του καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας.

3. Το παράβολο της περίπτωσης ια' της παραγράφου 4 του άρθρου 17 του παρόντος εισπράττεται στον κωδικό είσπραξης ΚΑΕ 3741 (Παράβολα από κάθε αιτία).

Άρθρο 26
Μεταβατική Διάταξη
(Άρθρο 30 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά έως τις 28.2.2017 τα ακόλουθα προϊόντα, που δεν συνάδουν με τις διατάξεις του παρόντος:

α) προϊόντα καπνού που παράγονται ή τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία και επισημαίνονται σύμφωνα με την υπ' αριθμόν Υ1/Γ.Π. οικ. 266/2.1.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Γεωργίας (Β' 8), πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου,

β) τα ηλεκτρονικά τσιγάρα ή οι περιέκτες επαναπλήρωσης που παράγονται ή τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από τις 20.11.2016,

γ) τα φυτικά προϊόντα για κάπνισμα που παράγονται ή τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 27
Κατάργηση
(Άρθρο 31 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται η υπ' αριθμόν Υ1/Γ.Π. οικ. 266/2.1.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Γεωργίας (Β' 8), καθώς και η υπ' αριθμ. Υ1γ/Γ.Π.οικ.40097/ 23.4.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Γεωργίας (Β'540) και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από αυτόν.

Άρθρο 28

Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας τα κάτωθι Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV, V , και VI Παραρτήματα.

Άρθρο 29

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4058/2012 (Α' 63), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 182 του ν. 4261/2014 (Α' 107) και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα νοσοκομεία του ΕΣΥ, τα Κέντρα Υγείας νησιωτικών, ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών, το ΚΕΕΛ.Π.ΝΟ., ο Ο.ΚΑ.ΝΑ. το Κ.Ε.Θ.Ε.Α. και η Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε. με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τους, δύνανται για την κάλυψη των αναγκών τους σε προσωπικό και για την προσήκουσα λειτουργία τους, εφόσον δεν επαρκεί το προσωπικό τους, να συνεργάζονται με ιατρούς κάθε ειδικότητας, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, κοινωνιολόγους, νοσηλευτές και ειδικούς θεραπευτές πρώην εξαρτημένους οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία θεραπευτικό πρόγραμμα των εγκεκριμένων Οργανισμών ή Φορέων του ν. 4139/2013 (Α' 74), με καθεστώς έκδοσης από αυτούς δελτίου απόδειξης παροχής υπηρεσιών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους.»

Άρθρο 30

Από την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4272/2014 (Α' 145), όπως τροποποιήθηκε με την περίπτωση α' της παρ. 7 του άρθρου 52 του ν. 4410/2016 (Α' 141), απαλείφεται η φράση: «... εάν η θέση δεν έχει προκηρυχθεί...». Επίσης, η φράση: «... η οποία λήγει στις 30.9.2016...» αντικαθίσταται από τη φράση «η οποία λήγει έως τις 30.9.2016.»

Άρθρο 31

Έναρξη ισχύος – Εφαρμογή

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,

2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2. ΥΓΕΙΑΣ

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

4. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

5. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ

6. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

7. Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Παράρτημα Ι

Κατάλογος των λεκτικών προειδοποιήσεων
(που αναφέρονται στο άρθρο 10 και στο άρθρο 11 παρ. 1)

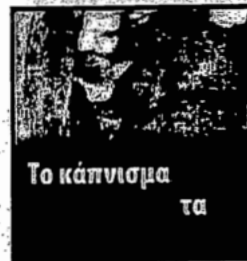
1. Το κάπνισμα προκαλεί 9 στους 10 καρκίνους του πνεύμονα
2. Το κάπνισμα προκαλεί καρκίνο του στόματος και του φάρυγγα
3. Το κάπνισμα καταστρέφει τους πνεύμονες
4. Το κάπνισμα προκαλεί έμφραγμα
5. Το κάπνισμα προκαλεί εγκεφαλικά επεισόδια και αναπηρία
6. Το κάπνισμα προκαλεί στένωση και απόφραξη των αρτηριών
7. Το κάπνισμα αυξάνει τον κίνδυνο τύφλωσης
8. Το κάπνισμα καταστρέφει τα δόντια και τα ούλα
9. Το κάπνισμα μπορεί να σκοτώσει το αγέννητο παιδί σας
10. Ο καπνός σας βλάπτει τα παιδιά, την οικογένεια και τους φίλους σας
11. Τα παιδιά των καπνιστών είναι πιο πιθανό να αρχίσουν να καπνίζουν
12. Σταματήστε το κάπνισμα, συνεχίστε να ζείτε για τα αγαπημένα σας πρόσωπα
13. Το κάπνισμα μειώνει τη γονιμότητα
14. Το κάπνισμα αυξάνει τον κίνδυνο σεξουαλικής ανικανότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Βιβλιοθήκη εικόνων

(που αναφέρεται στο άρθρο 11 παρ. 1)

Σύνολο 1

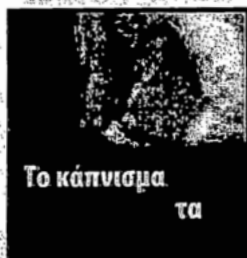
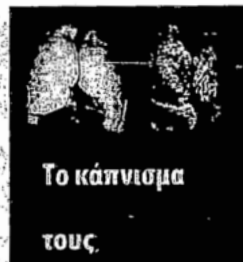

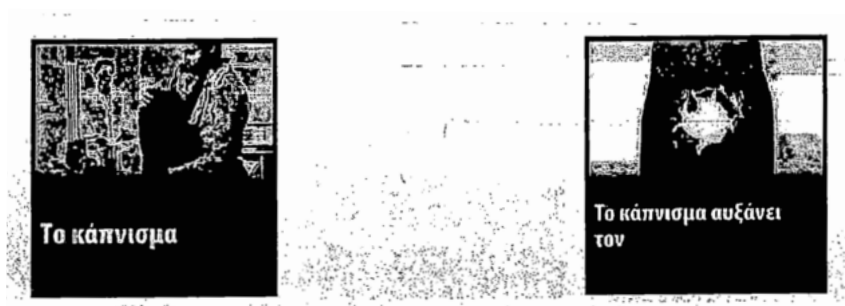
Σύνολο 2^{ος}

Σύνολο 3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα απόφαση (2015/2183 ΕΕ) καθορίζει ενιαίο μορφότυπο για την υποβολή κοινοποιήσεων και τη δημοσίευση πληροφοριών που αφορούν τα συστατικά και τις εκπομπές των προϊόντων καπνού, καθώς και τον όγκο των πωλήσεων.

Άρθρο 2

Μορφότυπο για την υποβολή δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς προϊόντων καπνού υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με τα συστατικά, τις εκπομπές και τον όγκο των πωλήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων και της απόσυρσης από την αγορά, σύμφωνα με το μορφότυπο που προβλέπεται στο παράρτημα.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς προϊόντων καπνού υποβάλλουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μέσω μιας κοινής ηλεκτρονικής πύλης εισόδου για την υποβολή δεδομένων.

Άρθρο 3

Αποθήκευση δεδομένων

Τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν υπηρεσίες αποθήκευσης δεδομένων που παρέχει η Επιτροπή για να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 7 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υπογράψει συμφωνία σε επίπεδο υπηρεσιών με την Επιτροπή.

Άρθρο 4

Αριθμός αναγνώρισης του υποβάλλοντα τα δεδομένα

Ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας πριν από την υποβολή πληροφοριών στα κράτη μέλη για πρώτη φορά, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, υποβάλλει αίτηση για αριθμό αναγνώρισης (ταυτότητα υποβάλλοντα) που παράγεται από τον υπεύθυνο διαχείρισης της κοινής πύλης εισόδου. Ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας, κατόπιν αιτήματος, υποβάλλει ένα έγγραφο το οποίο παρέχει ταυτοποίηση της εταιρείας και πιστοποίηση της γνησιότητας των δραστηριοτήτων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία της χώρας όπου εδρεύει η εταιρεία. Η ταυτότητα του υποβάλλοντα χρησιμοποιείται για όλες τις μεταγενέστερες υποβολές, καθώς και σε κάθε μεταγενέστερη αλληλογραφία.

Άρθρο 5

Αριθμός αναγνώρισης του προϊόντος

1. Με βάση την ταυτότητα του υποβάλλοντα που αναφέρεται στο άρθρο 4, ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας εκχωρεί ταυτότητα προϊόντων καπνού σε κάθε προϊόν για το οποίο υποβάλλει πληροφορίες.

2. Κατά την υποβολή πληροφοριών για προϊόντα με την ίδια σύνθεση και σχεδιασμό, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς χρησιμοποιούν, στο μέτρο του δυνατού, την ίδια ταυτότητα προϊόντων καπνού, ιδίως όταν τα δεδομένα υποβάλλονται από διάφορα μέλη ομίλου εταιρειών. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από τη μάρκα, τον υπότυπο και τον αριθμό των αγορών στις οποίες διατίθενται τα προϊόντα.

3. Όταν ο κατασκευαστής ή εισαγωγέας δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει ότι χρησιμοποιείται η ίδια ταυτότητα προϊόντων καπνού για προϊόντα με την ίδια σύνθεση και σχεδιασμό, παρέχει τουλάχιστον, στο μέτρο του δυνατού, τις διάφορες ταυτότητες προϊόντων καπνού που είχαν εκχωρηθεί στα εν λόγω προϊόντα.

Άρθρο 6

Εμπιστευτικά δεδομένα και κοινοποίηση δεδομένων

1. Κατά την υποβολή, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς αναγράφουν όλες τις πληροφορίες που θεωρούν εμπορικό απόρρητο ή λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες και, κατόπιν αιτήματος, αιτιολογούν δεόντως τους ισχυρισμούς τους.

2. Κατά τη χρήση των διαβιβαζόμενων πληροφοριών για τους σκοπούς της εφαρμογής της οδηγίας 2014/40/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (4), η Επιτροπή, κατ'αρχήν, δεν θεωρεί ότι οι ακόλουθες πληροφορίες είναι εμπιστευτικές ούτε ότι εμπίπτουν στο εμπορικό απόρρητο:

- α) για όλα τα προϊόντα καπνού, η συμπερίληψη και η ποσότητα των προσθέτων εκτός των αρωματικών·
- β) για όλα τα προϊόντα καπνού, η συμπερίληψη και η ποσότητα των συστατικών πλην των προσθέτων που χρησιμοποιούνται σε ποσοότητες άνω του 0,5 % επί του συνολικού προϊόντος καπνού ανά μονάδα βάρους·
- γ) για τα τσιγάρα και τον καπνό για στριφτά τσιγάρα, η συμπερίληψη και η ποσότητα αρωματικών που χρησιμοποιούνται σε ποσοότητες άνω του 0,1 % επί του συνολικού προϊόντος καπνού ανά μονάδα βάρους·
- δ) για τον καπνό πίπας, τα πούρα, τα πουράκια και τα μη καπνιζόμενα προϊόντα καπνού και όλα τα υπόλοιπα προϊόντα καπνού, η συμπερίληψη και η ποσότητα αρωματικών που χρησιμοποιούνται σε ποσοότητες άνω του 0,5 % επί του συνολικού προϊόντος καπνού ανά μονάδα βάρους·
- ε) οι μελέτες και τα δεδομένα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ, ιδίως όσον αφορά την τοξικότητα και την εθιστικότητά τους. Όταν οι εν λόγω μελέτες συνδέονται με συγκεκριμένες μάρκες, οι άμεσες και έμμεσες αναφορές στη μάρκα αφαιρούνται και παρέχεται πρόσβαση στην αναδιατυπωμένη έκδοσή.

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΠΕΔΙΩΝ

Όλα τα πεδία που επισημαίνονται στο κοινό μορφότυπο ως (M) είναι υποχρεωτικά.

Τα υποχρεωτικά πεδία που εξαρτώνται από κάποιο φίλτρο (F) καθίστανται υποχρεωτικά εάν επιλεγεί συγκεκριμένη απάντηση από προηγούμενη μεταβλητή.

Τα πεδία που δημιουργούνται από το σύστημα (AUTO) δημιουργούνται αυτόματα από το λογισμικό σύστημα.

Για τα πεδία στα οποία η απάντηση πρέπει να επιλεγεί από κατάλογο, οι αντίστοιχοι πίνακες αναφοράς θα παρέχονται, θα συντηρούνται και θα δημοσιεύονται σε δικτυακό τόπο της Επιτροπής.

2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑ

Ο υποβάλλων είναι είτε ο κατασκευαστής είτε ο εισαγωγέας που είναι υπεύθυνος για τα δεδομένα που υποβλήθηκαν.

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Υποβάλλων_ταυτότητα	Η ταυτότητα του υποβάλλοντα είναι ο αριθμός αναγνώρισης που αποδίδεται σύμφωνα με το αρθρο 4	M	
	Υποβάλλων_όνομα	Επίσημη ονομασία του υποβάλλοντα σε επίπεδο κράτους μέλους, όπως συνδέεται με τον αριθμό ΦΠΑ	M	
	Υποβάλλων_MME	Ενδειξη για το εάν ο υποβάλλων, ή η μητρική του εταιρεία εφόσον υφίσταται, είναι MME όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής ⁽¹⁾	M	
	Υποβάλλων_ΦΠΑ	Ο αριθμός ΦΠΑ του υποβάλλοντα	M	
	Υποβάλλων_τύπος	Ενδειξη του κατά πόσον ο υποβάλλων είναι κατασκευαστής ή εισαγωγέας	M	
	Υποβάλλων_διεύθυνση	Διεύθυνση του υποβάλλοντα	M	
	Υποβάλλων_χώρα	Χώρα στην οποία έχει την έδρα/κατοικία του ο υποβάλλων	M	
	Υποβάλλων_τηλέφωνο	Τηλέφωνο εργασίας του υποβάλλοντα	M	
	Υποβάλλων_ηλ._ταχ.	Λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υποβάλλοντα	M	
	Υποβάλλων_έχει_μητρική_εταιρεία	Σημειώστε το τετραγωνίδιο εάν ο υποβάλλων έχει μητρική εταιρεία	M	
	Υποβάλλων_έχει_συνδεδεμένη_εταιρεία	Σημειώστε το τετραγωνίδιο εάν ο υποβάλλων έχει συνδεδεμένη εταιρεία	M	
	Υποβάλλων_αναθέτει_τρίτο_μέρος	Σημειώστε το τετραγωνίδιο εάν ο υποβάλλων έχει αναθέσει σε ένα τρίτο μέρος την υποβολή των δεδομένων εξ ονόματός του («εισάγων»)	M	

(1) Σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

2.1. Χαρακτηριστικά μητρικής εταιρείας κατασκευαστή/εισαγωγέα

Για τη μητρική εταιρεία πρέπει να παρασχεθούν οι ακόλουθες πληροφορίες: αριθμός αναγνώρισης υποβάλλοντα εφόσον υφίσταται, επίσημη επωνυμία, διεύθυνση, χώρα, τηλέφωνο εργασίας και λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2.2. Χαρακτηριστικά συνδεδεμένης εταιρείας κατασκευαστή/εισαγωγέα

Για κάθε συνδεδεμένη εταιρεία πρέπει να παρασχεθούν οι ακόλουθες πληροφορίες: αριθμός αναγνώρισης υποβάλλοντα εφόσον υφίσταται, επίσημη επωνυμία, διεύθυνση, χώρα, τηλέφωνο εργασίας και λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2.3. Ο εισάγων υποβάλλει κοινοποίηση εξ ονόματος του υποβάλλοντα

Για τον εισάγοντα πρέπει να παρασχεθούν οι ακόλουθες πληροφορίες: αριθμός αναγνώρισης υποβάλλοντα εφόσον υφίσταται, επίσημη επωνυμία, διεύθυνση, χώρα, τηλέφωνο εργασίας και λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ — ΜΕΡΟΣ Α

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Υποβολή_τύπος	Τύπος υποβολής δεδομένων για το προϊόν	M	
	Υποβολή_ημερομηνία_έναρξης	Η ημερομηνία υποβολής θα συμπληρωθεί αυτόματα όταν ο χρήστης υποβάλλει τις πληροφορίες για το προϊόν	AUTO	
	Προϊόν_ταυτότητα_(TP-ID)	Ο TP-ID είναι ο αριθμός αναγνώρισης του προϊόντος που χρησιμοποιείται στο σύστημα και έχει τη μορφή «ταυτότητα υποβάλλοντα-έτος-αριθμός προϊόντος» (NNNNN-NN-NNNNN), όπου «αριθμός αναγνώρισης υποβάλλοντα» είναι ο αναγνωριστικός αριθμός του υποβάλλοντα (βλέπε ανωτέρω), «έτος» είναι το έτος κατά το οποίο υποβλήθηκαν τα δεδομένα για το προϊόν για πρώτη φορά (2 ψηφία) «αριθμός προϊόντος» είναι ο αριθμός που αποδίδει ο υποβάλλων στο προϊόν όταν υποβάλλει δεδομένα για πρώτη φορά	M	
	Προϊόν_ταυτότητα_άλλη_υπάρχει	Ένδειξη του κατά πόσον ο υποβάλλων γνωρίζει άλλο/α προϊόν/τα με τον ίδιο σχεδιασμό και σύνθεση που διατίθεται/νται στην ΕΕ με τη χρήση διαφορετικού TP-ID	M	
	Προϊόν_ταυτότητα_άλλη	Κατάλογος του/των TP-ID του/των προϊόντος/-ων με τον ίδιο σχεδιασμό και σύνθεση. Εάν ο TP-ID του/των προϊόντος/-ων δεν είναι γνωστός στον υποβάλλοντα, παρέχεται τουλάχιστον η/οι πλήρης/-εις εμπορική/-ές ονομασία/-ες και η/οι ονομασία/-ες υποτύπου, καθώς και το/τα κράτος/-η μέλος/-η στου/στων οποίου/-ων την αγορά διατίθεται/-ενται το/τα προϊόν/-τα	F	

	Προϊόν_ίδια_σύνθεση_υπάρχει	Ένδειξη του κατά πόσον ο υποβάλλων γνωρίζει άλλο/-α προϊόν/-τα με την ίδια αναλογία συστατικών στη σύνθεση του μείγματος καπνού	M	
# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Προϊόν_ίδια_σύνθεση_άλλο	Κατάλογος του/των TP-ID του/των προϊόντος/-ων με την ίδια αναλογία συστατικών στη σύνθεση του μείγματος καπνού. Εάν ο TP-ID του/των προϊόντος/-ων δεν είναι γνωστός στον υποβάλλοντα, παρέχεται τουλάχιστον η/οι εμπορική/-ές ονομασία/-ες και η/οι ονομασία/-ες υπό τύπου, καθώς και το/τα κράτος/-η μέλος/-η του/στων οποίου/-ων την αγορά διατίθεται/-ενται το/τα προϊόν/-τα	F	
	Προϊόν_τύπος	Είδος προϊόντος καπνού	M	
	Προϊόν_μήκος	Μέσο μήκος της μονάδας προϊόντος σε mm	F	
	Προϊόν_διάμετρος	Μέση διάμετρος (η οποία μετράται στο σημείο με τη μέγιστη διάμετρο) της μονάδας προϊόντος σε mm	F	
	Προϊόν_βάρος	Βάρος μιας μονάδας προϊόντος ⁽¹⁾ , συμπεριλαμβανομένης της υγρασίας, σε mg	M	
	Προϊόν_καπνού_βάρος	Συνολικό βάρος του καπνού σε μία μονάδα προϊόντος σε mg	M	
	Προϊόν_στοιχεία_κατασκευαστή	Εάν ο υποβάλλων δεν είναι ο κατασκευαστής, η/οι επίσημη/-ες επωνυμία/-ες της/των εταιρείας/-ών του/των κατασκευαστή/-ών του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επι κοινωνίας ⁽²⁾	F	
	Προϊόν_φίλτρο	Υπαρξη φίλτρου στο προϊόν	F	
	Προϊόν_μήκος_φίλτρου	Μέσο μήκος του φίλτρου του προϊόντος σε mm	F	
	Προϊόν_διεύθυνση_εγκατάστασης_παραγωγής	Για κάθε κατασκευαστή, διεύθυνση/-εις της/των εγκατάστασης/-εων όπου ολοκληρώνεται η παραγωγή	M	
	Προϊόν_τεχνικό_αρχείο	Τεχνικό έγγραφο που περιλαμβάνει γενική περιγραφή των προσθέτων που χρησιμοποιούνται και τις ιδιότητές τους	F	
	Προϊόν_αρχείο_έρευνας_αγοράς	Εσωτερικές και εξωτερικές μελέτες για την έρευνα αγοράς και για τις προτιμήσεις διαφόρων ομάδων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των σημερινών καπνιστών, σχετικά με τα συστατικά και τις εκπομπές που διαθέτει ο υποβάλλων, καθώς και συνοπτικές περιγραφές	M	

		τυχόν ερευνών αγοράς που πραγματοποιούνται κατά την εισαγωγή στην αγορά νέων προϊόντων. Επικαιροποιούνται σε περίπτωση που καταστούν διαθέσιμα νέα δεδομένα.	
--	--	--	--

(¹) Μία μονάδα χύμα καπνού είναι 1 g.
 (²) Για κάθε κατασκευαστή πρέπει να παρασχεθούν οι ακόλουθες πληροφορίες: αριθμός ταυτοποίησης (ID), εφόσον υφίσταται, επίσημη επωνυμία, διεύθυνση, χώρα, τηλέφωνο εργασίας και λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

3. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ— ΜΕΡΟΣ Β

Όταν τα προϊόντα που παρουσιάζονται προς πώληση σε διαφορετικές μορφές ή όταν το ίδιο προϊόν διατίθεται προς πώληση σε διαφορετικά κράτη μέλη, πρέπει να συμπληρωθούν οι ακόλουθες μεταβλητές για κάθε μορφή και για κάθε κράτος μέλος:

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Προϊόν_εμπορική_ονομασία	Εμπορική ονομασία υπό την οποία το προϊόν διατίθεται στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλονται οι πληροφορίες.	M	
	Προϊόν_εμπορική_ονομασία_υποτύπου	Η «ονομασία υποτύπου» του προϊόντος (εφόσον υφίσταται) όπως διατίθεται στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλονται οι πληροφορίες.	M	
	Προϊόν_θέση_σε_κυκλοφορία_ημερομηνία	Ημερομηνία κατά την οποία ο υποβάλλων σχεδιάζει να θέσει/έθεσε σε κυκλοφορία το προϊόν στην αγορά.	M	
	Προϊόν_απόσυρση_ένδειξη	Ένδειξη για το κατά πόσον ο υποβάλλων σχεδιάζει να αποσύρει/απέσυρε από την αγορά το προϊόν.	M	
	Προϊόν_απόσυρση_ημερομηνία	Ημερομηνία κατά την οποία ο υποβάλλων σχεδιάζει να αποσύρει/απέσυρε από την αγορά το προϊόν.	F	
	Προϊόν_αριθμός_υποβάλλοντα	Αριθμός ταυτοποίησης που χρησιμοποιείται εσωτερικά από τον υποβάλλοντα.	M	
	Προϊόν_αριθμός_UPC	UPC-12 (παγκόσμιος κώδικας προϊόντων) του προϊόντος.	Ένας τουλάχιστον από τους αριθμούς αυτούς πρέπει να χρησιμοποιείται με συνέπεια σε κάθε υποβολή πληροφοριών από τον εκάστοτε υποβάλλοντα.	
	Προϊόν_αριθμός_EAN	EAN-13 ή EAN-8, (ευρωπαϊκός κωδικός είδους) του προϊόντος.		
	Προϊόν_αριθμός_GTIN	Αριθμός GTIN (Global Trade Identification Number — αριθμός ταυτοποίησης για το παγκόσμιο εμπόριο) του προϊόντος.		
	Προϊόν_αριθμός_SKU	Αριθμός/-οί SKU (αποθήκη διατήρησης αποθεμάτων) του προϊόντος.		
	Προϊόν_εθνική_αγορά	Κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλονται οι ακόλουθες πληροφορίες για το προϊόν.	M	
	Προϊόν_τύπος_συσκευασίας	Τύπος συσκευασίας του προϊόντος.	M	
	Προϊόν_μονάδες_στη_συσκευασία	Αριθμός των μεμονωμένων μονάδων προϊόντος στη μονάδα συσκευασίας του προϊόντος.	M	

Προϊόν_καθαρό_βάρος_συσκευασίας	Καθαρό βάρος μιας μονάδας συσκευασίας σε g	F	
Προϊόν_όγκος_πωλήσεων	Πληροφορίες σχετικά με τον ετήσιο όγκο πωλήσεων του προϊόντος ανά κράτος μέλος που πρέπει να υποβάλλονται ετησίως σε μονάδες παραγωγής ή σε kg χύμα καπνού	M	
Προϊόν_άλλα_δεδομένα_αγοράς	Συμπληρωματικά δεδομένα της αγοράς που διατίθενται στον υποβάλλοντα. Να ενημερώνονται σε περίπτωση που καταστούν διαθέσιμα νέα δεδομένα.	F	

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ: ΚΑΠΝΟΣ

Για καθένα από τα συστατικά καπνού που χρησιμοποιούνται στο προϊόν, οι ακόλουθες μεταβλητές πρέπει να συμπληρώνεται για κάθε συνδυασμό μεθόδου επεξεργασίας των φύλλων, τύπου φύλλου και τύπου μέρους.

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Καπνός_τύπος_μέρους	Τύπος μέρους καπνού ⁽¹⁾	M	
	Καπνός_άλλος_τύπος_μέρους	Ονομασία του τύπου μέρους καπνού εάν είναι «άλλο»	F	
	Καπνός_αρχείο_περιγραφής_μέρους	Γενική περιγραφή των του παραγόμενου τύπου μέρους στη συνταγή. Η περιγραφή πρέπει να παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την ποσοτική και ποιοτική σύνθεση του παραγόμενου καπνού	F	
	Καπνός_προμηθευτής_κατασκευασθέντος_μέρους	Για κάθε προμηθευτή, η/οι επίσημη/-ες επωνυμία/-ες της εταιρείας μαζί με τα στοιχεία επικοινωνίας ⁽²⁾	F	
	Καπνός_τύπος_φύλλου	Τύπος φύλλου καπνού που χρησιμοποιούνται	M	
	Καπνός_άλλος_τύπος_φύλλου	Ονομασία του τύπου φύλλου καπνού εάν είναι «άλλο» ή «ακαθόριστο»	F	
	Καπνός_μέθοδος_επεξεργασίας_φύλλων	Μέθοδος που χρησιμοποιείται για την επεξεργασία των φύλλων καπνού	M	
	Καπνός_άλλη_μέθοδος_επεξεργασίας_φύλλων	Ονομασία ή περιγραφή της μεθόδου που χρησιμοποιείται για την επεξεργασία εάν είναι «άλλη»	F	
	Καπνός_ποσότητα	Βάρος ανά μονάδα προϊόντος σε mg	M	

⁽¹⁾ Βλέπε ορισμό του καπνού βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ.

⁽²⁾ Για κάθε προμηθευτή πρέπει να παράσχεθούν οι ακόλουθες πληροφορίες: ταυτότητα υποβάλλοντα εφόσον υφίσταται, επίσημη επωνυμία, διεύθυνση, χώρα, τηλέφωνο εργασίας και λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ: ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΟΥΣΙΕΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΑ

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Συστατικό_κατηγορία	Κατηγορία συστατικού προϊόντος (π.χ. φίλτρα, χαρτί κ.λπ.)	M	
	Συστατικό_άλλη_κατηγορία	Κατηγορία συστατικού προϊόντος εάν είναι «άλλο»	F	
	Συστατικό_ονομασία	Χημική ονομασία του συστατικού	M	
# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Συστατικό_CAS	Αριθμός CAS (Chemical Abstract Service)	M	
	Συστατικό_επιπλέον_CAS	Επιπλέον αριθμοί CAS, κατά περίπτωση.	F	
	Συστατικό_αριθμός_FEMA	Αριθμός FEMA (Flavour and Extract Manufacturers Association), εφόσον υφίσταται	F	
	Συστατικό_αριθμός_πρόσθετου	Εάν η ουσία είναι πρόσθετο τροφίμων, αναφέρεται ο «αριθμός Ε» του πρόσθετου τροφίμων που καθορίζεται στα παραρτήματα II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾	Εάν δεν υπάρχει αριθμός CAS, πρέπει να αναφέρεται τουλάχιστον ένας από αυτούς τους τέσσερις αριθμούς. Εάν αναφέρονται περισσότεροι του ενός αριθμοί, οι εν λόγω αριθμοί πρέπει να αναφέρονται με την ακόλουθη σειρά σπουδαιότητας FEMA>πρόσθετο>FL>EC	
	Συστατικό_αριθμός_FL	Αριθμός FL [ευρωπαϊκός αριθμός αρωματικών υλών όπως ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾], εφόσον υφίσταται		
	Συστατικό_αριθμός_EC	Αριθμός Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ) ⁽³⁾ , εφόσον υφίσταται		
	Συστατικό_διακυμάνσεις_ποιότητας	Ένδειξη του κατά πόσον η ποσότητα του εν λόγω συστατικού παρουσιάζει διακυμάνσεις με ταξύ των παρτίδων παραγωγής	M	
	Συστατικό_ποσότητα_συνταγής	Πρότυπο βάρος του συστατικού που περιέχεται σε μία μονάδα προϊόντος σε mg σύμφωνα με συνταγή	M	
	Συστατικό_εύρος_συνταγής_ελάχ.	Ένδειξη του χαμηλότερου βάρους (σε mg) του συστατικού σε μία μονάδα προϊόντος σύμφωνα με συνταγή, αν η δηλωθείσα ποσότητα παρουσιάζει διακυμάνσεις προκειμένου να προσαρμοστεί στις φυσικές παραλλαγές του φύλλου καπνού	F	

Συστατικό_εύρος_συνταγής_μέγιστο	Ένδειξη του ανώτατου βάρους (σε mg) του συστατικού σε μία μονάδα προϊόντος σύμφωνα με συνταγή, αν η δηλωθείσα ποσότητα παρουσιάζει διακυμάνσεις προκειμένου να προσαρμοστεί στις φυσικές παραλλαγές του φύλλου καπνού	F	
Συστατικό_μέση_υπολογισθείσα_ποσότητα	Βάρος του συστατικού σε mg το οποίο προστέθηκε στην πραγματικότητα ανά μονάδα προϊόντος κατά τη διάρκεια της περιόδου κοινοποίησης (υπολογιζόμενο με τη μορφή στατιστικού μέσου όρου των ποσοτήτων του εν λόγω συστατικού που προστίθεται σε κάθε τυποποιημένη παρτίδα που παράγεται)	F	
Συστατικό_υπολογισθείσα_ΤΠ	Στατιστικά υπολογισμένη τυπική απόκλιση από τη μέση ποσότητα του συστατικού ανά μονάδα προϊόντος σε κάθε τυποποιημένη παρτίδα	F	

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
Συστατικό_αριθμός_μετρήσεων	Αριθμός μετρήσεων που ελήφθησαν υπόψη	F		
Συστατικό_λειτουργία	Λειτουργία/-ες του συστατικού	M		
Συστατικό_άλλη_λειτουργία	Λειτουργία του συστατικού εάν «άλλη»	F		
Συστατικό_ιεράρχηση_πρόσθετου	Ένδειξη για το εάν το συστατικό αποτελεί μέρος του καταλόγου ιεράρχησης που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ	M		
Συστατικό_αρχεία_ιεράρχησης_πρόσθετου	Αντίγραφα της/των έκθεσης/-ων που συμπεριλαμβάνει/-ουν συνοπτική περιγραφή και συνολική επισκόπηση που συγκεντρώνει τη διαθέσιμη επιστημονική βιβλιογραφία για το εν λόγω πρόσθετο και συνοψίζει τα εσωτερικά δεδομένα για τις επιπτώσεις του προσθέτου	F		
Συστατικό_άκαυστη_κατάσταση	Ένδειξη του κατά πόσον το συστατικό σε άκαυστη μορφή χαρακτηρίζεται από οποιαδήποτε γνωστή τοξικότητα ή έχει καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες ή τοξικές για την αναπαραγωγή ιδιότητες	M		
Συστατικό_καταχώριση_REACH	Αριθμός καταχώρισης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ , εφόσον υφίσταται	M		
Συστατικό_CLP_εάν_ταξινομήση	Ένδειξη του κατά πόσον η ουσία έχει ταξινομηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ και εμπεριέχεται	M		

	στον κατάλογο ταξινόμησης και επισήμανσης		
Συστατικό_ταξινόμηση_CLP	Ταξινόμηση του συστατικού σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008	F	
Συστατικό_τοξικ_δεδομένα	Διαθέσιμα τοξικολογικά δεδομένα σχετικά με μια ουσία, είτε μεμονωμένη είτε ως μέρος ενός μείγματος. Και στις δύο περιπτώσεις, προσδιορίστε αν τα τοξικολογικά δεδομένα αφορούν την ουσία πριν ή μετά την καύση	M	
Συστατικό_τοξικ_εκπομπών	Υπαρξη μελετών που καταδεικνύουν τη χημεία και/ή την τοξικότητα των εκπομπών	F/M	
Συστατικό_τοξικ_KMA	Υπαρξη οποιασδήποτε μελέτης σχετικά με την καρκινογένεση, μεταλλαξιογένεση ή τοξικότητα για την αναπαραγωγή του συστατικού	F/M	
Συστατικό_τοξικ_καρδιοπνευμονική	Υπαρξη δοκιμών in vitro και in vivo για την αξιολόγηση των τοξικολογικών επιπτώσεων του συστατικού στην καρδιά, τα αιμοφόρα αγγεία ή την αναπνευστική οδό	F/M	

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Συστατικό_τοξικ_εθισμός	Υπαρξη ανάλυσης των πιθανών ιδιοτήτων εθισμού του συστατικού	F/M	
	Συστατικό_τοξικ_άλλα	Υπαρξη τυχόν άλλων τοξικολογικών δεδομένων που δεν αναφέρονται ανωτέρω	F/M	
	Συστατικό_τοξικ/εθισμός_αρχείο	Αναφόρτωση διαθέσιμων μελετών που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα έξι πεδία (Ingredient Tox Data, Emission, CMR, CardioPulmonary, Addictive, Other)	F/M	

(¹) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων (ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 16).

(²) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για αρωματικές ύλες και ορισμένα συστατικά τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται εντός και επί των τροφίμων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2232/96, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 και της οδηγίας 2000/13/ΕΚ (ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 34).

(³) Σύμφωνα με την απόφαση 81/437/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 11ης Μαΐου 1981, περί καθορισμού των κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία η πληροφόρηση σχετική με το ευρετήριο των χημικών ουσιών θα παρέχεται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή (ΕΕ L 167 της 24.6.1981, σ. 31).

(⁴) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1).

(⁵) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

6. ΕΠΙΠΕΔΑ ΕΚΠΟΜΩΝ ΠΙΣΣΑΣ, ΝΙΚΟΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες
----------	-------	-----------	-----------------------	------------------------------------

				εμπιστευτικές
	Εκπομπή_πίσσα	Περιεκτικότητα σε πίσσα σύμφωνα με το πρότυπο ISO 4387, με την ακρίβεια των μετρήσεων να καθορίζεται σύμφωνα με το πρότυπο ISO 8243	F	
	Εκπομπή_νικοτίνη	Περιεκτικότητα σε νικοτίνη σύμφωνα με το πρότυπο ISO 10315, με την ακρίβεια των μετρήσεων να καθορίζεται σύμφωνα με το πρότυπο ISO 8243	F	
	Εκπομπή_CO	Περιεκτικότητα σε μονοξείδιο του άνθρακα σύμφωνα με το πρότυπο ISO 8454, με την ακρίβεια των μετρήσεων να καθορίζεται σύμφωνα με το πρότυπο ISO 8243	F	
	Εκπομπή_εργαστήριο_TNCO	Προσδιορισμός του εργαστηρίου/των εργαστηρίων που χρησιμοποιήθηκαν για τη μέτρηση των εκπομπών πίσσας, νικοτίνης και μονοξειδίου του άνθρακα	F	
	Εκπομπή_άλλη_διαθέσιμη	Ένδειξη για το κατά πόσον έχουν μετρηθεί άλλες εκπομπές ⁽¹⁾	M	
	Εκπομπή_άλλη_αρχείο_μεθόδων	Περιγραφή των μεθόδων μέτρησης που χρησιμοποιούνται για να αξιολογηθούν η άλλη εκπομπή	F	
	Εκπομπή_άλλη_όνομα	Χημική ονομασία της άλλης εκπομπής που παρήχθη κατά τη διάρκεια της δοκιμής του προϊόντος	F	

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Εκπομπή_άλλη_CAS	Αριθμός CAS (Chemical Abstracts Service) της άλλης εκπομπής	F	
	Εκπομπή_άλλη_IUPAC	Ονομασία IUPAC (International Union of Pure and Applied Chemistry) της άλλης εκπομπής, εάν δεν υπάρχει αριθμός CAS	F	
	Εκπομπή_άλλη_ποσότητα	Ποσότητα της άλλης εκπομπής που παρήχθη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας χρήσης του προϊόντος, με βάση τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο μέτρησης	F	
	Εκπομπή_άλλη_μονάδες	Μονάδα στην οποία μετρώνται οι άλλες εκπομπές	F	

⁽¹⁾ Για κάθε «άλλη εκπομπή» που μετράται, πρέπει να συμπληρωθούν όλα τα πεδία «Emission_Other» στο παρόν τμήμα.

7. ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΤΣΙΓΑΡΑ ⁽¹⁾

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
----------	-------	-----------	-----------------------	--

	Τσιγάρα_χαρακτηριστικό_άρωμα/γεύση	Ταξινόμηση των τσιγάρων που έχουν χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 14 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ	M	
	Φίλτρο_τσιγάρου_εξαερισμός	Σύνολο εξαερισμού του φίλτρου (0-100 %)	M	
	Φίλτρο_τσιγάρου_μείωση_πίεσης_κλειστό	Μείωση της πίεσης με κλειστές οπές αερισμού (mmH ₂ O)	M	
	Φίλτρο_τσιγάρου_μείωση_πίεσης_ανοιχτό	Μείωση της πίεσης με ανοιχτές οπές αερισμού (mmH ₂ O)	M	

8. ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΜΗ ΚΑΠΝΙΖΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ (ΛΗΨΗ ΜΕΣΩ ΣΤΟΜΑΤΟΣ, ΕΙΣΠΝΟΗΣ Ή ΜΑΣΗΣΗΣ) ⁽²⁾

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Μη καπνιζόμενα_pH	Το pH του προϊόντος	M	
	Μη καπνιζόμενα_περιεκτικότητα_νικοτίνης	Συνολική περιεκτικότητα σε νικοτίνη του προϊόντος ανά μονάδα προϊόντος	M	

⁽¹⁾ Το M και F στο τμήμα αυτό ισχύουν μόνο για τα τσιγάρα.⁽²⁾ Το M και F στο τμήμα αυτό ισχύουν μόνο για τα μη καπνιζόμενα προϊόντα.9. ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΠΝΟ ΓΙΑ ΣΤΡΙΦΤΑ ΤΣΙΓΑΡΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΑΠΝΟ ΓΙΑ ΠΙΠΑ ⁽¹⁾

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Στριφτό/πίπα_συνολική_περιεκτικότητα_νικοτίνης	Συνολική περιεκτικότητα σε νικοτίνη του χύμα προϊόντος ανά μονάδα προϊόντος	M	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα απόφαση (2015/1735 ΕΕ) θεσπίζει κανόνες για την ακριβή θέση των γενικών προειδοποιήσεων και των ενημερωτικών μηνυμάτων στον καπνό για στριφτά τσιγάρα που πωλείται σε σακουλάκι.

Άρθρο 2

Θέση της γενικής προειδοποίησης και του ενημερωτικού μηνύματος σε ορθογώνια σακουλάκια

1. Στον καπνό για στριφτά τσιγάρα σε ορθογώνια σακουλάκια με καπάκι που καλύπτει το άνοιγμα («ορθογώνια σακουλάκια») η γενική προειδοποίησή και το ενημερωτικό μήνυμα τυπώνονται στις δύο επιφάνειες που γίνονται ορατές όταν ανοίγει πλήρως η μονάδα συσκευασίας, όπως περιγράφεται στις ενότητες 1 και 2 του παραρτήματος.

Η γενική προειδοποίηση και το ενημερωτικό μήνυμα τοποθετούνται στο άνω άκρο και καλύπτουν το 50 % των επιφανειών στις οποίες τυπώνονται, όπως περιγράφεται στις ενότητες 1 και 2 του παραρτήματος.

Η γενική προειδοποίηση τυπώνεται στην άνω επιφάνεια.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, έως τις 20 Μαΐου 2018, οι ακόλουθοι κανόνες εφαρμόζονται για τον καπνό για στριφτά τσιγάρα σε ορθογώνια σακουλάκια με καπάκι περιτύλιξης που κατασκευάζονται από πολυαιθυλένιο, πολυπροπυλένιο ή πλαστικοποιημένο υλικό, όπως περιγράφεται στην ενότητα 3 του παραρτήματος:

- α) το ενημερωτικό μήνυμα πρέπει να τοποθετείται πάνω στην επιφάνεια που γίνεται ορατή όταν η μονάδα συσκευασίας είναι εν μέρει ανοικτή·
- β) η γενική προειδοποίηση πρέπει να τοποθετείται στην κάτω επιφάνεια που γίνεται ορατή όταν η μονάδα συσκευασίας είναι πλήρως ανοικτή·
- γ) το εσωτερικό του καπακιού, το οποίο γίνεται ορατό όταν η μονάδα συσκευασίας είναι πλήρως ανοικτή, δεν φέρει εκτύπωση και δεν χρησιμοποιείται καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο·
- δ) η γενική προειδοποίηση και το ενημερωτικό μήνυμα τοποθετούνται στο άνω άκρο των αντίστοιχων επιφανειών στις οποίες τυπώνονται.

Άρθρο 3

Θέση της γενικής προειδοποίησης και του ενημερωτικού μηνύματος σε σακουλάκια με επίπεδο πάτο

1. Στον καπνό για στριφτά τσιγάρα σε σακουλάκια με επίπεδο πάτο η γενική προειδοποίηση και το ενημερωτικό μήνυμα τοποθετούνται στις επιφάνειες του πάτου της σακούλας που γίνονται ορατές όταν η σακούλα κλείεται στην οπίσθια όψη της («βάση της μονάδας συσκευασίας»), όπως περιγράφεται στην ενότητα 4 του παραρτήματος.

2. Η γενική προειδοποίηση τυπώνεται στην επιφάνεια πάνω από την πτύχωση στη βάση της συσκευασίας μονάδας και το ενημερωτικό μήνυμα στην επιφάνεια κάτω από την πτύχωση. Η γενική προειδοποίηση και το ενημερωτικό μήνυμα καλύπτουν το 50 % των αντίστοιχων επιφανειών στις οποίες τυπώνονται. Οι επιφάνειες υπολογίζονται με βάση τις διαστάσεις τους μετά τη σφράγιση των άκρων τους.

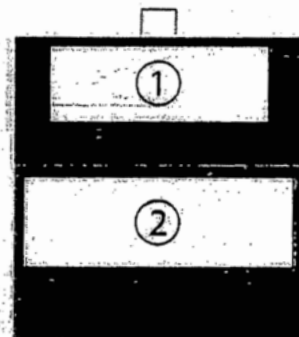
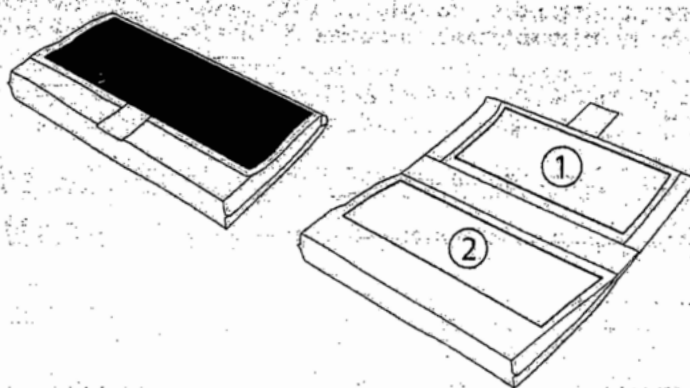
Άρθρο 4

Μεταβατική διάταξη

Ο καπνός για στριφτά τσιγάρα σε σακουλάκια που παράγονται ή τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία μέχρι τις 20 Μαΐου 2018 και επισημαίνονται με γενική προειδοποίηση και ενημερωτικό μήνυμα σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 μπορεί να διατίθεται στην αγορά έως τις 20 Μαΐου 2019.

Γραφικές παραστάσεις για την ακριβή θέση της γενικής προειδοποίησης και του ενημερωτικού μηνύματος που αναφέρονται στο άρθρο 2 και στο άρθρο 3

1. ΣΑΚΟΥΛΑΚΙ ΜΕ ΕΠΙΠΕΔΗ ΒΑΣΗ (ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1)

Υπολογιζόμενη επιφάνεια: αναδιπλούμενη επιφάνεια όταν το σακουλάκι είναι κλειστό
Θέση προειδοποίησης: εντός της αναδιπλούμενης επιφάνειας που είναι ορατή όταν το σακουλάκι είναι ανοικτό

Υπολογιζόμενη επιφάνεια: επιφάνεια θήκης όταν το σακουλάκι είναι κλειστό
Θέση προειδοποίησης: επιφάνεια θήκης όταν το σακουλάκι είναι ανοικτό

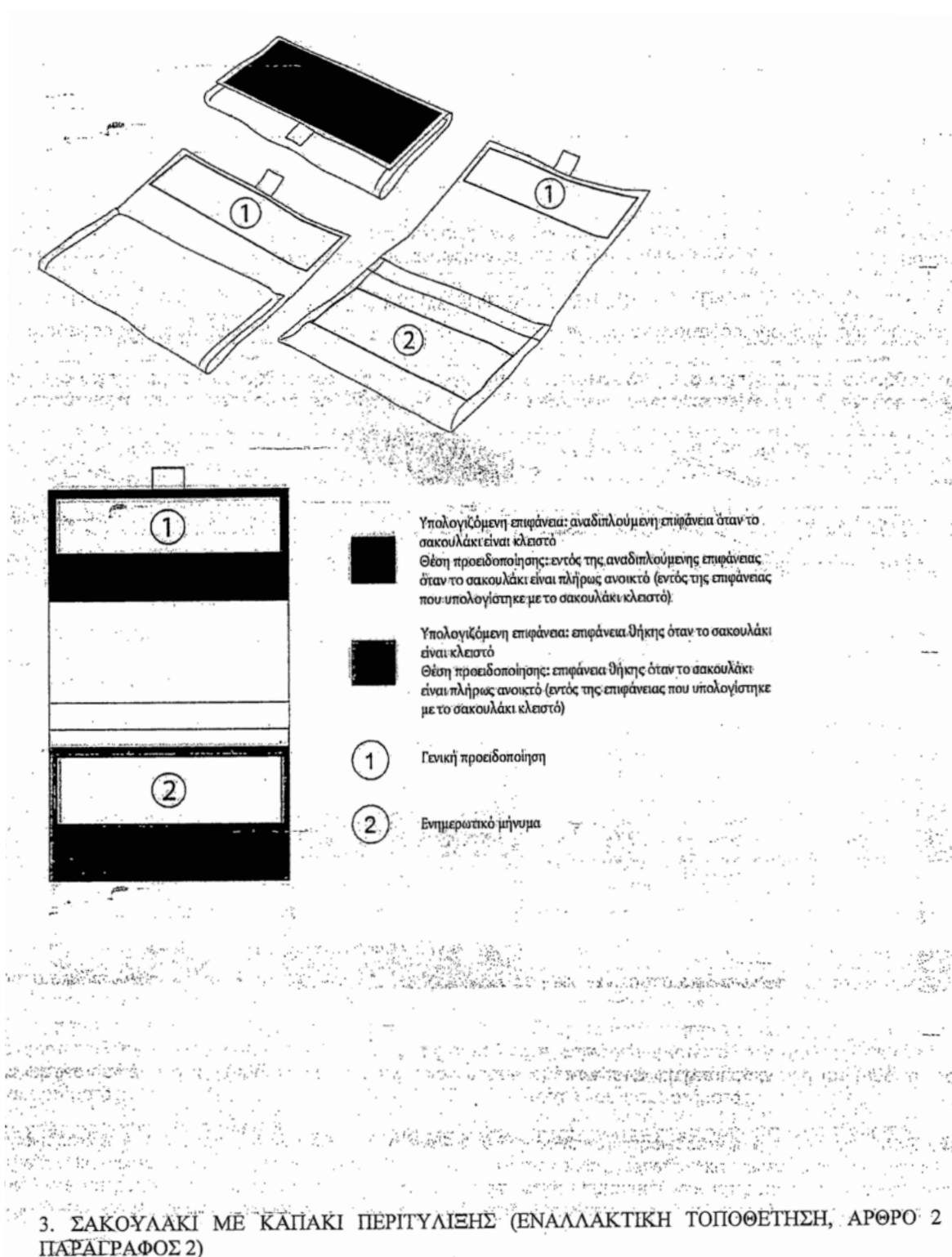

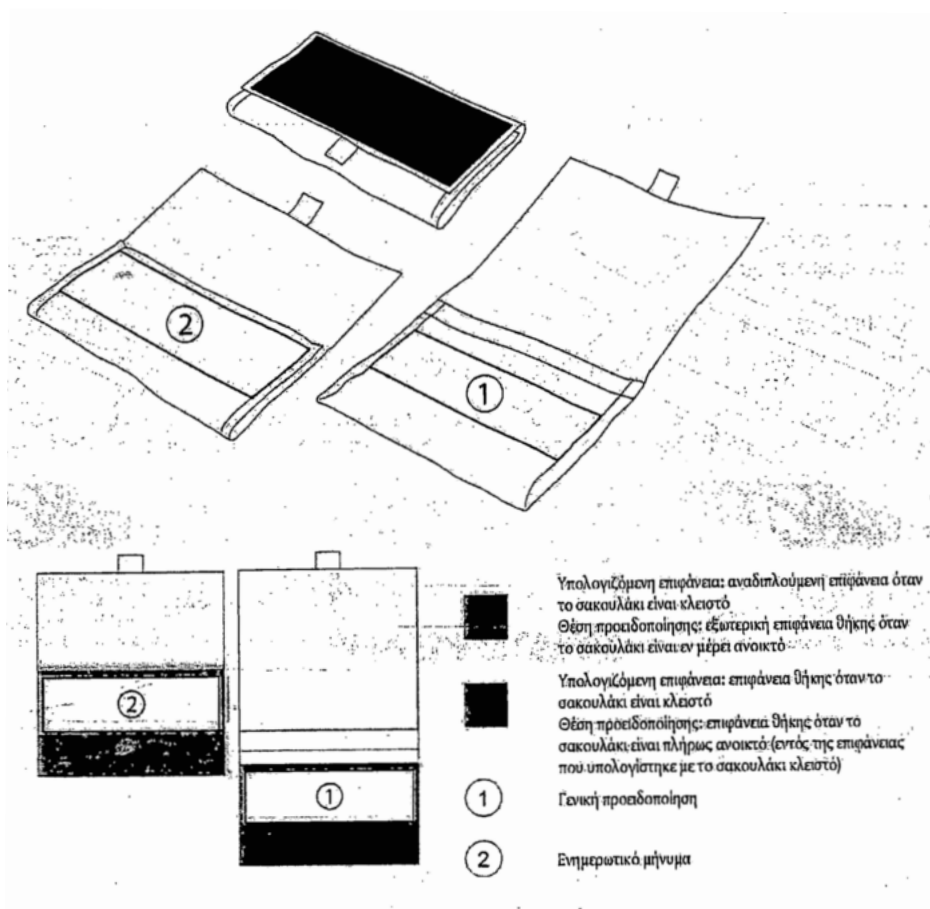
Γενική προειδοποίηση

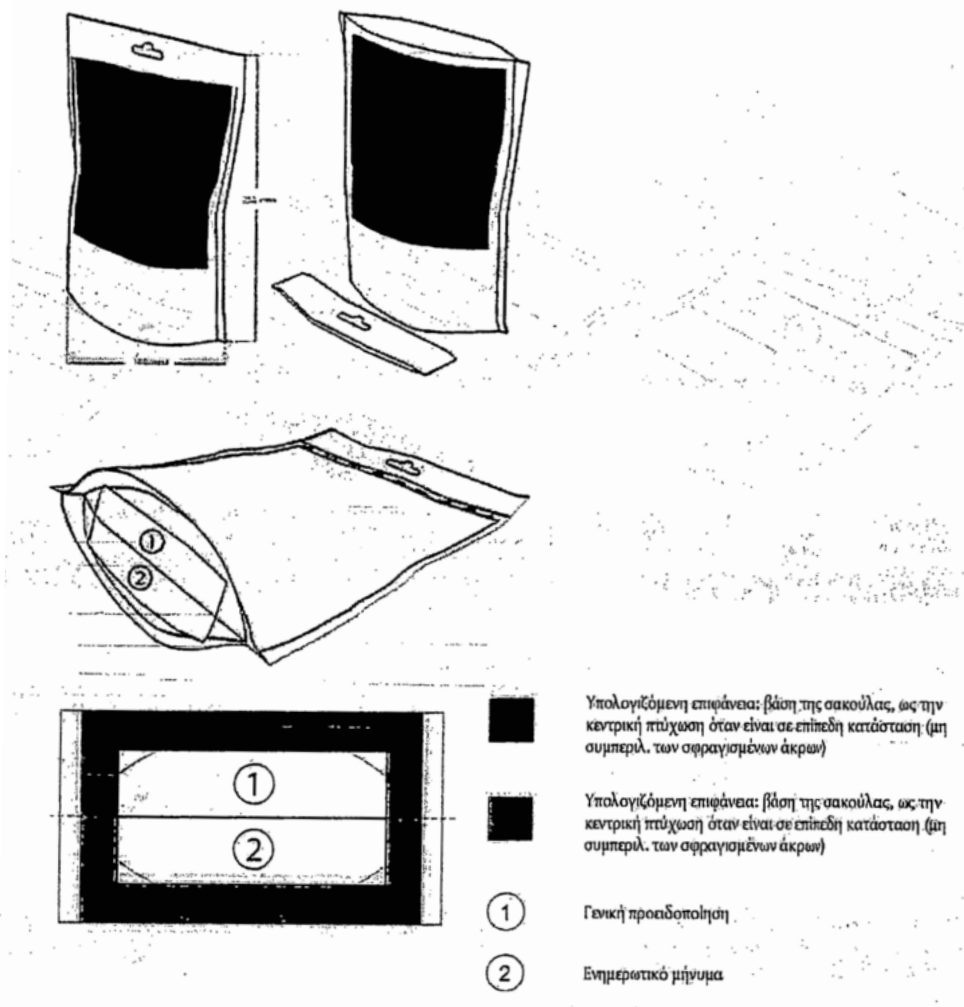
Ενημερωτικό μήνυμα

2. ΣΑΚΟΥΛΑΚΙ ΜΕ ΚΑΠΑΚΙ ΠΕΡΙΤΥΛΙΞΗΣ (ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1)

4. ΣΑΚΟΥΛΑΚΙ ΜΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΑΤΟ (ΑΡΘΡΟ 3)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση (2015/1842 ΕΕ) θεσπίζει κανόνες σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές για τη διάταξη, τον σχεδιασμό και το σχήμα των συνδυασμένων προειδοποιήσεων για την υγεία όσον αφορά τα προϊόντα καπνού για κάπνισμα.

Άρθρο 2

Διάταξη και σχήμα της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία

1. Όταν το ύψος της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία είναι μεγαλύτερο από το 70 % του πλάτους της, οι κατασκευαστές διατάσσουν τις συνδυασμένες προειδοποιήσεις για την υγεία σε μορφή στοιβαξης (stacked), όπως παρουσιάζεται στο τμήμα 1 του παραρτήματος.

Όταν το ύψος της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία είναι μεγαλύτερο από το 20 % αλλά μικρότερο από το 65 % του πλάτους της, οι κατασκευαστές διατάσσουν τις συνδυασμένες προειδοποιήσεις για την υγεία σε μορφή «δίπλα-δίπλα» (side-by-side), όπως παρουσιάζεται στο τμήμα 2 του παραρτήματος.

Όταν το ύψος της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το 65 % αλλά μικρότερο ή ίσο με το 70 % του πλάτους της, οι κατασκευαστές προϊόντων καπνού μπορούν να επιλέξουν ποια από τις δύο μορφές να χρησιμοποιήσουν, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα στοιχεία της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία παραμένουν πλήρως ορατά και δεν παραμορφώνονται.

2. Όταν χρησιμοποιείται η μορφή στοιβαξης, η φωτογραφία τοποθετείται στην κορυφή της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία, με τη λεκτική προειδοποίηση και τις πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα από κάτω, όπως παρουσιάζεται στο τμήμα 1 του παραρτήματος. Η φωτογραφία καταλαμβάνει το 50 %, η λεκτική προειδοποίηση το 38 % και οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα το 12 % της επιφάνειας της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία εντός του εξωτερικού μαύρου περιγράμματος.

Όταν χρησιμοποιείται η μορφή «δίπλα-δίπλα», η φωτογραφία τοποθετείται στο αριστερό μισό της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία, με τη λεκτική προειδοποίηση στο πάνω και τις πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα στο κάτω μέρος της δεξιάς πλευράς της προειδοποίησης, όπως παρουσιάζεται στο τμήμα 2 του παραρτήματος. Η φωτογραφία καταλαμβάνει το 50 %, η λεκτική προειδοποίηση το 40 % και οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα το 10 % της επιφάνειας της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία εντός του εξωτερικού μαύρου περιγράμματος.

3. Εάν, λόγω του σχήματος της μονάδας συσκευασίας ή της εξωτερικής συσκευασίας, το ύψος της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία είναι μικρότερο ή ίσο με το 20 % του πλάτους της, η συνδυασμένη προειδοποίηση για την υγεία τοποθετείται σε μορφή «δίπλα-δίπλα» μεγάλου πλάτους, όπως παρουσιάζεται στο τμήμα 3 του παραρτήματος. Η φωτογραφία καταλαμβάνει το 35 %, η λεκτική προειδοποίηση το 50 % και οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα το 15 % της επιφάνειας της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία εντός του εξωτερικού μαύρου περιγράμματος.

Άρθρο 3

Σχεδιασμός της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία

1. Η συνδυασμένη προειδοποίηση για την υγεία τυπώνεται σε τετράχρωμο CMYK. Όλα τα στοιχεία σε μαύρο είναι C0, M0, Y0 και K100, ενώ αυτά σε θερμό κίτρινο C0, M10, Y100 και K0.

Εκτυπωμένη σε πραγματικό μέγεθος, η συνδυασμένη προειδοποίηση για την υγεία αναπαράγεται σε ελάχιστη ανάλυση 300 dpi.

2. Η λεκτική προειδοποίηση τυπώνεται σε άσπρο πάνω σε μαύρο φόντο.

Όταν τα προϊόντα καπνού για κάπνισμα προορίζονται να διατεθούν στην αγορά κρατών μελών με περισσότερες από μία επίσημες γλώσσες, η λεκτική προειδοποίηση στην πρώτη γλώσσα τυπώνεται σε λευκό, στη δεύτερη γλώσσα σε θερμό κίτρινο και στην τρίτη γλώσσα, εάν υπάρχει, σε λευκό.

Οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα τυπώνονται σε μαύρο πάνω σε θερμό κίτρινο φόντο, όπως φαίνεται στο παράρτημα.

3. Όταν χρησιμοποιείται μορφή «δίπλα-δίπλα», αντεστραμμένη μορφή στοίβαξης ή μορφή «δίπλα-δίπλα» μεγάλου πλάτους, ανάμεσα στις πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα και τη φωτογραφία εντός του πλαισίου των πληροφοριών για την απεξάρτηση από το κάπνισμα εκτυπώνεται μαύρο περίγραμμα πλάτους 1 mm.

4. Οι κατασκευαστές ή οι εισαγωγείς διασφαλίζουν ότι, όσον αφορά τη φωτογραφία:

- α) η αναπαραγωγή της γίνεται χωρίς εφέ, προσαρμογή των χρωμάτων, επεξεργασία (ρετουσάρισμα) ή επέκταση του πλαισίου·
- β) δεν γίνεται περικοπή της πολύ κοντά ή πολύ μακριά από το εστιακό σημείο της εικόνας· και
- γ) η προσαρμογή του μεγέθους της γίνεται αναλογικά, χωρίς επέκταση (τέντωμα) ή συμπίκνωση.

5. Οι κατασκευαστές διασφαλίζουν ότι:

- α) η λεκτική προειδοποίηση και οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα στοιχίζονται αριστερά και κεντράρονται κατακόρυφα·
- β) η λεκτική προειδοποίηση και οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα τυπώνονται σε έντονη συμπτυκνωμένη γραμματοσειρά Neue Frutiger·
- γ) η λεκτική προειδοποίηση τυπώνεται με ομοιόμορφο μέγεθος χαρακτήρων·
- δ) η λεκτική προειδοποίηση και οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα έχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέγεθος χαρακτήρων ώστε να εξασφαλίζεται η μέγιστη ορατότητα του κειμένου·
- ε) η λεκτική προειδοποίηση έχει ελάχιστο μέγεθος χαρακτήρων 6 pt, ενώ οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα 5 pt·
- στ) η απόσταση μεταξύ των γραμμών είναι μεγαλύτερη κατά 2 pt από το μέγεθος των χαρακτήρων της λεκτικής προειδοποίησης και κατά 1-2 pt από το μέγεθος των χαρακτήρων των πληροφοριών για την απεξάρτηση από το κάπνισμα·
- ζ) η λεκτική προειδοποίηση αναπαράγεται όπως ορίζεται στο παράρτημα I της οδηγίας 2014/40/ΕΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη χρήση των κεφαλαίων, με εξαίρεση ωστόσο την αριθμηση.

Κατά παρέκκλιση από τα στοιχεία ε) και στ), οι κατασκευαστές ή οι εισαγωγείς προϊόντων καπνού για κάπνισμα πλην των τσιγάρων και του καπνού για στρίφτά τσιγάρα και για ναργιλέ μπορούν να μειώσουν

το μέγεθος των χαρακτήρων ή την απόσταση μεταξύ των γραμμών της λεκτικής προειδοποίησης και των πληροφοριών για την απεξάρτηση από το κάπνισμα όταν αυτό είναι αναπόφευκτο, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα στοιχεία της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία παραμένουν πλήρως ορατά.

Άρθρο 4

Ειδικοί κανόνες για ορισμένες μονάδες συσκευασίας με αρθρωτό καπάκι

1. Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο του άρθρου 2 παράγραφος 2, για τις συνδυασμένες προειδοποιήσεις για την υγεία που τοποθετούνται στην εμπρόσθια πλευρά των μονάδων συσκευασίας με αρθρωτό καπάκι ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

α) Όταν το καπάκι είναι μικρότερο από την επιφάνεια που προβλέπεται για τη φωτογραφία στο άρθρο 2 παράγραφος 2 και η τήρηση της εν λόγω διάταξης θα είχε ως αποτέλεσμα τον χωρισμό της φωτογραφίας κατά το άνοιγμα:

αα) η λεκτική προειδοποίηση τοποθετείται στην κορυφή της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία, με τις πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα και τη φωτογραφία από κάτω, όπως παρουσιάζεται στο τμήμα 4 του παραρτήματος· και

ββ) η φωτογραφία καταλαμβάνει τουλάχιστον το 50 % της επιφάνειας της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία, η λεκτική προειδοποίηση τουλάχιστον το 30 % και οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα τουλάχιστον το 10 % αλλά όχι περισσότερο από το 12 % της επιφάνειας της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία εντός του εξωτερικού μαύρου περιγράμματος.

β) Όταν το καπάκι είναι μεγαλύτερο από την επιφάνεια που προβλέπεται για τη φωτογραφία στο άρθρο 2 παράγραφος 2 και η τήρηση της εν λόγω διάταξης θα είχε ως αποτέλεσμα τον χωρισμό της προειδοποίησης ή των πληροφοριών για την απεξάρτηση από το κάπνισμα κατά το άνοιγμα:

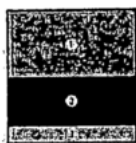
αα) η φωτογραφία τοποθετείται στην κορυφή της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία, με τη λεκτική προειδοποίηση και τις πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα από κάτω, όπως παρουσιάζεται στο τμήμα 1 του παραρτήματος· και

ββ) η φωτογραφία καταλαμβάνει τουλάχιστον το 50 % της επιφάνειας της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία, η λεκτική προειδοποίηση τουλάχιστον το 30 % και οι πληροφορίες για την απεξάρτηση από το κάπνισμα τουλάχιστον το 10 % αλλά όχι περισσότερο από το 12 % της επιφάνειας της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία εντός του εξωτερικού μαύρου περιγράμματος.

Οι κατασκευαστές διασφαλίζουν ότι κανένα από τα τρία στοιχεία της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία δεν χωρίζεται κατά το άνοιγμα της μονάδας συσκευασίας.

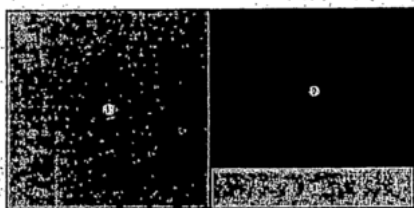
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχεία ε) και στ), οι κατασκευαστές ή οι εισαγωγείς τσιγάρων και καπνού για στρίψιμα τσιγάρα και για νάργιλε σε μονάδες συσκευασίας με αρθρωτό καπάκι μπορούν να μειώσουν το μέγεθος των χαρακτήρων ή την απόσταση μεταξύ των γραμμών της λεκτικής προειδοποίησης και των πληροφοριών για την απεξάρτηση από το κάπνισμα στην εμπρόσθια πλευρά της συσκευασίας όταν η συνδυασμένη προειδοποίηση για την υγεία είναι σε περισσότερες από μία γλώσσες, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα στοιχεία της συνδυασμένης προειδοποίησης για την υγεία παραμένουν πλήρως ορατά.

1. Μορφή στοίβαξης [άρθρο 2 παράγραφοι 1 και 2 και άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β)]

1. Φωτογραφία
2. Ακουτική προστασία
3. Πληροφορίες για την απελευθέρωση από το κάπνισμα

2. Μορφή «δίπλα-δίπλα» (άρθρο 2 παράγραφος 1 και 2)

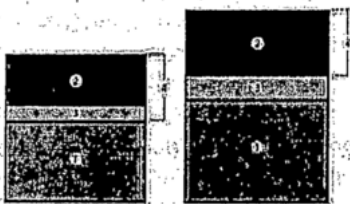
1. Φωτογραφία
2. Ακουτική προστασία
3. Πληροφορίες για την απελευθέρωση από το κάπνισμα

3. Μορφή «δίπλα-δίπλα» μεγάλου πλάτους (άρθρο 2 παράγραφος 3)

1. Φωτογραφία
2. Ακουτική προστασία
3. Πληροφορίες για την απελευθέρωση από το κάπνισμα

4. Αντεστραμμένη μορφή στοίβαξης [άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α)]

1. Φωτογραφία
2. Ακουτική προστασία
3. Πληροφορίες για την απελευθέρωση από το κάπνισμα
4. Διεύθυνση καπνίσματος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Με την παρούσα απόφαση (2015/2183) καθορίζεται κοινό μορφότυπο για την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τους περιέκτες επαναπλήρωσης,

Άρθρο 2

Μορφότυπο για την κοινοποίηση

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης υποβάλλουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων και της απόσυρσης από την αγορά, σύμφωνα με το μορφότυπο που προβλέπεται στο παράρτημα.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς ηλεκτρονικών τσιγάρων και περιεκτών επαναπλήρωσης υποβάλλουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μέσω μιας κοινής ηλεκτρονικής πύλης εισόδου για την υποβολή δεδομένων.

(¹) Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

(²) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

Άρθρο 3

Αποθήκευση δεδομένων

Τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν υπηρεσίες αποθήκευσης δεδομένων που παρέχει η Επιτροπή για να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υπογράψει συμφωνία σε επίπεδο υπηρεσιών με την Επιτροπή.

Άρθρο 4

Αριθμός αναγνώρισης του υποβάλλοντα τα δεδομένα

Ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας, πριν από την υποβολή πληροφοριών στα κράτη μέλη για πρώτη φορά σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, υποβάλλει αίτηση για αριθμό αναγνώρισης (ταυτότητα υποβάλλοντα) που παράγεται από τον υπεύθυνο διαχείρισης της κοινής πύλης εισόδου. Ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας, κατόπιν αιτήματος, υποβάλλει ένα έγγραφο το οποίο παρέχει ταυτοποίηση της εταιρείας και πιστοποίηση της γνησιότητας των δραστηριοτήτων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία της χώρας όπου εδρεύει η εταιρεία. Η ταυτότητα του υποβάλλοντα χρησιμοποιείται για κάθε μεταγενέστερη υποβολή δεδομένων, καθώς και σε κάθε μεταγενέστερη αλληλογραφία.

Άρθρο 5

Αριθμός αναγνώρισης του προϊόντος

1. Με βάση την ταυτότητα του υποβάλλοντα που αναφέρεται στο άρθρο 4, ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας εκχωρεί

ταυτότητα ηλεκτρονικού τσιγάρου [E-Cigarette ID (EC-ID)] σε κάθε προϊόν για το οποίο υποβάλλει κοινοποίηση.

2. Κατά την υποβολή πληροφοριών για προϊόντα με την ίδια σύνθεση και σχεδιασμό, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς χρησιμοποιούν, στο μέτρο του δυνατού, την ίδια ταυτότητα ηλεκτρονικού τσιγάρου (EC-ID), ιδίως όταν τα δεδομένα υποβάλλονται από διάφορα μέλη ομίλου εταιρειών. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από τη μάρκα, τον υπότυπο και τον αριθμό των αγορών στις οποίες διατίθενται τα προϊόντα.

3. Όταν ο κατασκευαστής ή εισαγωγέας δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει ότι χρησιμοποιείται η ίδια ταυτότητα ηλεκτρονικού τσιγάρου (EC-ID) για προϊόντα με την ίδια σύνθεση και σχεδιασμό, παρέχει τουλάχιστον, στο μέτρο του δυνατού, τις διάφορες ταυτότητες ηλεκτρονικού τσιγάρου (EC-ID) που είχαν εκχωρηθεί στα εν λόγω προϊόντα.

Άρθρο 6

Εμπιστευτικά δεδομένα και κοινοποίηση δεδομένων

1. Κατά την υποβολή, οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς επισημαίνουν όλες τις πληροφορίες που θεωρούν ότι καλύπτονται από το εμπορικό απόρρητο ή λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες και, κατόπιν αιτήματος, αιτιολογούν δεόντως τους ισχυρισμούς τους.

2. Κατά τη χρήση των διαβιβαζόμενων δεδομένων για τους σκοπούς της εφαρμογής της οδηγίας 2014/40/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, η Επιτροπή, καταρχήν, δεν θεωρεί ότι οι ακόλουθες πληροφορίες είναι εμπιστευτικές ούτε ότι εμπίπτουν στο εμπορικό απόρρητο:

α) τα συστατικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται σε ποσότητες μεγαλύτερες του 0,1 % της τελικής σύνθεσης του υγρού·

β) οι μελέτες και τα δεδομένα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ, ιδίως όσον αφορά την τοξικότητα και την εθιστικότητα τους. Όταν οι εν λόγω μελέτες συνδέονται με συγκεκριμένες μάρκες, οι άμεσες και έμμεσες αναφορές στη μάρκα αφαιρούνται και παρέχεται πρόσβαση στην αναδιατυπωμένη έκδοσή.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43).

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΠΕΔΙΩΝ

Όλα τα πεδία του κοινού μορφοτύπου που σημειώνονται με την ένδειξη (M) είναι υποχρεωτικά.

Τα υποχρεωτικά πεδία που συνδέονται με κάποιο φίλτρο (F) καθίστανται υποχρεωτικά εάν επιλεγεί συγκεκριμένη απάντηση από προηγούμενη μεταβλητή.

Τα πεδία που δημιουργούνται από το σύστημα (AUTO) δημιουργούνται αυτόματα από το λογισμικό σύστημα.

Για τα πεδία στα οποία η απάντηση πρέπει να επιλεγεί από κατάλογο, οι αντίστοιχοι πίνακες αναφοράς θα παρέχονται, θα συντηρούνται και θα δημοσιεύονται σε δίκτυακό τόπο της Επιτροπής.

2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑ

Ο υποβάλλων είναι είτε ο κατασκευαστής είτε ο εισαγωγέας που είναι υπεύθυνος για τα δεδομένα που υποβλήθηκαν.

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Υποβάλλων_ταυτότητα	Η ταυτότητα υποβάλλοντα είναι ο αριθμός ταυτοποίησης που του έχει δοθεί σύμφωνα με το	M	

	άρθρο 4		
Υποβάλλων_επωνυμία	Επίσημη ονομασία του υποβάλλοντα σε επίπεδο κράτους μέλους, όπως συνδέεται με τον αριθμό ΦΠΑ	M	
Υποβάλλων_MME	Ένδειξη σχετικά με το αν ο υποβάλλων, ή η μητρική εταιρεία του, εφόσον υφίσταται, είναι MME όπως ορίζεται στη σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής ⁽¹⁾	M	
Υποβάλλων_ΦΠΑ	Ο αριθμός ΦΠΑ του υποβάλλοντα	M	
Υποβάλλων_τύπος	Ένδειξη του κατά πόσον ο υποβάλλων είναι παραγωγός ή εισαγωγέας	M	
Υποβάλλων_διεύθυνση	Διεύθυνση του υποβάλλοντα	M	
Υποβάλλων_χώρα	Χώρα στην οποία έχει την έδρα/κατοικία του ο υποβάλλων	M	
Υποβάλλων_τηλέφωνο	Τηλέφωνο εργασίας του υποβάλλοντα	M	
Υποβάλλων_ηλ._ταχ.	Λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υποβάλλοντα	M	
Υποβάλλων_έχει_μητρική_εταιρεία	Σημειώστε το τετραγωνίδιο εάν ο υποβάλλων έχει μητρική εταιρεία	M	
Υποβάλλων_έχει_συνδεδεμένη_εταιρεία	Σημειώστε το τετραγωνίδιο εάν ο υποβάλλων έχει συνδεδεμένη εταιρεία	M	
Υποβάλλων_ορίζει_εισάγοντα	Σημειώστε το τετραγωνίδιο εάν ο υποβάλλων έχει αναθέσει σε τρίτο μέρος την υποβολή των δεδομένων εξ ονόματός του («εισάγων»)	M	

⁽¹⁾ Σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

2.1. Χαρακτηριστικά μητρικής εταιρείας κατασκευαστή/εισαγωγέα

Για τη μητρική εταιρεία πρέπει να παρασχεθούν οι ακόλουθες πληροφορίες: αριθμός αναγνώρισης υποβάλλοντα, εφόσον υφίσταται, επίσημη επωνυμία, διεύθυνση, χώρα, τηλέφωνο εργασίας και λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2.2. Χαρακτηριστικά συνδεδεμένης εταιρείας κατασκευαστή/εισαγωγέα

Για κάθε συνδεδεμένη εταιρεία πρέπει να παρασχεθούν οι ακόλουθες πληροφορίες: αριθμός αναγνώρισης υποβάλλοντα, εφόσον υφίσταται, επίσημη επωνυμία, διεύθυνση, χώρα, τηλέφωνο εργασίας και λειτουργική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2.3. Ο εισάγων υποβάλλει κοινοποίηση εξ ονόματος του υποβάλλοντα

Για τον εισάγοντα πρέπει να παρασχεθούν οι ακόλουθες πληροφορίες: αριθμός αναγνώρισης υποβάλλοντα, εφόσον υφίσταται, επίσημη επωνυμία, διεύθυνση, χώρα, τηλέφωνο εργασίας και λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ — ΜΕΡΟΣ Α

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Υποβολή_τύπος	Τύπος υποβολής δεδομένων για το προϊόν	M	
	Υποβολή_ημερομηνία_έναρξης	Η ημερομηνία υποβολής θα συμπληρωθεί αυτόματα από το σύστημα όταν ο χρήστης υποβάλλει τις πληροφορίες για το προϊόν	AUTO	
	Προϊόν_ταυτότητα (EC-ID)	Ο EC-ID είναι ο αριθμός αναγνώρισης του προϊόντος που χρησιμοποιείται στο σύστημα και έχει τη μορφή «ταυτότητα υποβάλλοντα-έτος-αριθμός προϊόντος» (NNNNN-NN-NNNNN), όπου «ταυτότητα υποβάλλοντα» είναι ο αριθμός αναγνώρισης του υποβάλλοντα (βλέπε ανωτέρω), «έτος» είναι το έτος κατά το οποίο υποβλήθηκαν τα δεδομένα για το προϊόν για πρώτη φορά (2 ψηφία) «αριθμός προϊόντος» είναι ο αριθμός που αποδίδει ο υποβάλλων στο προϊόν όταν υποβάλλει δεδομένα για πρώτη φορά	M	
	Προϊόν_ταυτότητα_άλλη_υπάρχει	Ένδειξη του κατά πόσον ο υποβάλλων γνωρίζει άλλο προϊόν με τον ίδιο σχεδιασμό και σύνθεση το οποίο να διατίθεται στην ΕΕ με χρήση διαφορετικού EC-ID	M	
	Προϊόν_ταυτότητα_άλλη	Κατάλογος με τους αριθμούς EC-ID των προϊόντων με τον ίδιο σχεδιασμό και σύνθεση. Αν ο EC-ID του/των προϊόντος/-ων δεν είναι γνωστός/-οί στον υποβάλλοντα, παρέχονται τουλάχιστον η/οι πλήρης/-εις εμπορική/-ές ονομασία/-ες και ο/οι υποτύπος/-οι καθώς και το/τα κράτος/-η	F	

		μέλος/-η στα/στο οποίο/-α το/τα προϊόν/-τα διατίθεται/-νται στην αγορά	
	Προϊόν_ίδια_σύνθεση_υπάρχει	Ένδειξη του κατά πόσον ο υποβάλλων γνωρίζει άλλο/-α προϊόν/-τα με την ίδια σύνθεση υγρού διαλύματος (e-liquid), αλλά με διαφορετικό σχεδιασμό	M

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Προϊόν_ίδια_σύνθεση_άλλος	Κατάλογος με τους αριθμούς EC-ID των προϊόντων με την ίδια σύνθεση υγρού διαλύματος (e-liquid) αλλά με διαφορετικό σχεδιασμό. Αν ο EC-ID του/των προϊόντος/-ων δεν είναι γνωστός/-οί στον υποβάλλοντα, παρέχονται τουλάχιστον εμπορική/-ές ονομασίαι/-ες και ο/οι υποτύπος/-οι καθώς και το/τα κράτος/-η μέλος/-η στα/στο οποίο/-α το/τα προϊόν/-τα διατίθεται/-νται στην αγορά	F	
	Προϊόν_τύπος	Τύπος σχετικού προϊόντος	M	
	Προϊόν_βάρος_υγρού_διαλύματος	Συνολικό βάρος του υγρού διαλύματος (e-liquid) σε μία μονάδα προϊόντος σε mg	F	
	Προϊόν_όγκος_υγρού_διαλύματος	Συνολικός όγκος του υγρού διαλύματος (e-liquid) σε μία μονάδα προϊόντος σε ml	F	
	Προϊόν_στοιχεία_κατασκευαστή	Εάν ο υποβάλλων δεν είναι ο κατασκευαστής, η/οι επίσημη/-ες επωνυμία/-ες της/των εταιρείας/-ών του/των κατασκευαστή/-ών του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επαφής ⁽¹⁾	F	
	Προϊόν_διεύθυνση_εγκατάστασης_παραγωγής	Για κάθε κατασκευαστή η/οι διεύθυνση/-εις της/των εγκατάστασης/-ων όπου ολοκληρώνεται η παραγωγή	M	
	Προϊόν_ταξινόμηση_CLP	Γενική ταξινόμηση του προϊόντος (συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επισήμανσης) ως μείγματος ουσιών βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ και όπως περιγράφεται στις «Κατευθυντήριες γραμμές για την εφάρμογή των κριτηρίων ΤΕΣ» (Guidance on the Application of the CLP Criteria) ⁽³⁾ .	F	

⁽¹⁾ Για κάθε κατασκευαστή πρέπει να παρασχεθούν οι ακόλουθες πληροφορίες: Αριθμός αναγνώρισης, εφόσον υπάρχει, επίσημη επωνυμία, διεύθυνση, χώρα, τη-λέφωνο εργασίας και λειτουργική επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

⁽³⁾ http://echa.europa.eu/documents/10162/13562/clp_en.pdf

3. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ — ΜΕΡΟΣ Β

Όταν τα προϊόντα που παρουσιάζονται προς πώληση σε διαφορετικές μορφές ή όταν το ίδιο προϊόν διατίθεται προς πώληση σε διαφορετικά κράτη μέλη, πρέπει να συμπληρωθούν οι ακόλουθες μεταβλητές για κάθε μορφή και για κάθε κράτος μέλος.

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Προϊόν_εμπορική_ονομασία	Εμπορική ονομασία υπό την οποία το προϊόν διατίθεται στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλονται οι πληροφορίες	M	
# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Προϊόν_εμπορική_ονομασία_υποτύπου	Η «ονομασία υποτύπου» του προϊόντος (εφόσον υφίσταται) όπως διατίθεται στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλονται οι πληροφορίες	M	
	Προϊόν_ημερομηνία_κυκλοφορίας	Ημερομηνία κατά την οποία ο υποβάλλων σχεδιάζει να θέσει/έθεσε σε κυκλοφορία το προϊόν στην αγορά	M	
	Προϊόν_ένδειξη_απόσυρσης	Ένδειξη για το κατά πόσον ο υποβάλλων σχεδιάζει να αποσύρει/απέσυρε από την αγορά το προϊόν	M	
	Προϊόν_ημερομηνία_απόσυρσης	Ημερομηνία κατά την οποία ο υποβάλλων σχεδιάζει να αποσύρει/απέσυρε από την αγορά το προϊόν	F	
	Προϊόν_αριθμός	Αριθμός αναγνώρισης που χρησιμοποιείται εσωτερικά από τον υποβάλλοντα	M	
	Προϊόν_αριθμός_UPC	UPC-12 (Universal Product Code — παγκόσμιος κώδικας προϊόντων) του προϊόντος	Ένας τουλάχιστον από τους αριθμούς αυτούς πρέπει να χρησιμοποιείται με συνέπεια σε κάθε υποβολή πληροφοριών που πραγματοποιεί ο εκάστοτε υποβάλλων	
	Προϊόν_αριθμός_EAN	EAN-13 ή EAN-8, (European Article Number — ευρωπαϊκός κωδικός είδους) του προϊόντος		
	Προϊόν_αριθμός_GTIN	Αριθμός GTIN (Global Trade Identification Number — αριθμός ταυτοποίησης για το παγκόσμιο εμπόριο) του προϊόντος		
	Προϊόν_αριθμός_SKU	Αριθμός-SKU (αποθήκη διατήρησης αποθεμάτων) του προϊόντος		
	Προϊόν_εθνική_αγορά	Κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλονται οι πληροφορίες για το προϊόν	M	
	Προϊόν_μονάδες_στη_συσκευασία	Αριθμός των μεμονωμένων μονάδων στη μονάδα συσκευασίας του προϊόντος	M	

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΪΟΝ

Για κάθε συστατικό που χρησιμοποιείται στο προϊόν πρέπει να συμπληρωθούν οι μεταβλητές του ακόλουθου τμήματος ⁽¹⁾. Στην περίπτωση προϊόντων που περιέχουν περισσότερα από ένα στοιχεία με συστατικά, πρέπει να συμπληρωθούν οι ακόλουθες πληροφορίες για κάθε συστατικό.

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Συστατικό_ονομασία	Χημική ονομασία του συστατικού	M	
	Συστατικό_CAS	Αριθμός CAS (Chemical Abstract Service)	M	
	Συστατικό_επιπλέον_CAS	Επιπλέον αριθμοί CAS, κατά περίπτωση	F	

(¹) Οι ενδείξεις M και F στο τμήμα αυτό ισχύουν μόνο για τους τύπους προϊόντων, κατά περίπτωση.

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Συστατικό_αριθμός_FEMA	Αριθμός FEMA (Flavour and Extract Manufacturers Association), εφόσον υφίσταται	F	
	Συστατικό_αριθμός_πρόσθετου	Εάν η ουσία είναι πρόσθετο τροφίμων, αναφέρεται ο «αριθμός E» του πρόσθετου τροφίμων που καθορίζεται στα παραρτήματα II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹)	Εάν δεν υπάρχει αριθμός CAS, πρέπει να αναφέρεται τουλάχιστον ένας από τους τέσσερις αυτούς αριθμούς. Εάν αναφέρονται περισσότεροι του ενός αριθμοί, οι εν λόγω αριθμοί πρέπει να αναφέρονται με την ακόλουθη σειρά σπουδαιότητας FEMA>πρόσθετο>FL>ΕΚ	
	Συστατικό_αριθμός_FL	Αριθμός FL [ευρωπαϊκός αριθμός αρωματικών υλών όπως ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (²)]		
	Συστατικό_αριθμός_EC	Αριθμός Ευρωπαϊκής Κοινότητας (EC) (³), εφόσον υφίσταται		
	Συστατικό_λειτουργία	Λειτουργία/-ες του συστατικού	M	
	Συστατικό_άλλη_λειτουργία	Λειτουργία του συστατικού εάν «άλλη»	F	
	Συστατικό_ποσότητα_συνταγής	Βάρος του συστατικού που περιέχεται σε μία μονάδα προϊόντος σε mg σύμφωνα με συνταγή	M	
	Συστατικό_μη_ατμοποιημένη_κατάσταση	Ενδειξη του κατά πόσον το συστατικό σε μη ατμοποιημένη μορφή χαρακτηρίζεται από οποιαδήποτε γνωστή τοξικότητα ή έχει καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες ή τοξικές για την αναπαραγωγή ιδιότητες	M	
	Συστατικό_καταχώριση_REACH	Αριθμός καταχώρισης σύμφωνα με τον κανονι-	M	

		σμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ , εφόσον υφίσταται		
	Συστατικό_CLP_εάν_ταξινόμηση	Ένδειξη του κατά πόσον η ουσία έχει ταξινομηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ και εμπεριέχεται στον κατάλογο ταξινόμησης και επισήμανσης	M	
	Συστατικό_ταξινόμηση_CLP	Ταξινόμηση του συστατικού σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008	F	
	Συστατικό_τοξικ_δεδομένα	Διαθέσιμα τοξικολογικά δεδομένα σχετικά με μία ουσία, είτε μεμονωμένη είτε ως μέρος ενός μείγματος. Σε κάθε περίπτωση, προσδιορίστε αν τα τοξικολογικά δεδομένα αφορούν την ουσία σε θερμαινόμενη ή μη μορφή	M	
	Συστατικό_τοξικ_εκπομπών	Υπαρξη μελετών σχετικά με τη χημεία και/ή την τοξικότητα των εκπομπών	F/M	
# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Συστατικό_τοξικ_KMA	Υπαρξη οποιασδήποτε μελέτης σχετικά με την καρκινογένεση, τη μεταλλαξιογένεση ή την τοξικότητα για την αναπαραγωγή του συστατικού	F/M	
	Συστατικό_τοξικ_καρδιοπνευμονική	Υπαρξη δοκιμών in vitro και in vivo για την αξιολόγηση των τοξικολογικών επιπτώσεων του συστατικού στην καρδιά, τα αιμοφόρα αγγεία ή την αναπνευστική οδό	F/M	
	Συστατικό_τοξικ_εθισμός	Υπαρξη ανάλυσης των πιθανών ιδιοτήτων εθισμού του συστατικού	F/M	
	Συστατικό_τοξικ_άλλα	Υπαρξη τυχόν άλλων τοξικολογικών δεδομένων που δεν αναφέρονται ανωτέρω	F/M	
	Συστατικό_τοξικ/εθισμός_αρχείο	Αναφόρτωση διαθέσιμων μελετών που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα έξι πεδία (συστατικό_τοξικ_δεδομένα, τοξικ_εκπομπών, τοξικ_KMA, τοξικ_καρδιοπνευμονική, τοξικ_εθισμός, τοξικ_άλλα)	F/M	

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, που αφορά τα πρόσθετα-τροφίμων (ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 16).

(2) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για αρωματικές ύλες και ορισμένα συστατικά τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται εντός και επί των τροφίμων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2232/96, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 και της οδηγίας 2000/13/ΕΚ (ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 34).

(3) Σύμφωνα με την απόφαση 81/437/ΕΟΚ της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της 11ης Μαΐου 1981, περί καθορισμού των κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία η πληροφόρηση σχετικά με το εύρημα των χημικών ουσιών θα παρέχεται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή (ΕΕ L 167 της 24.6.1981, σ. 31).

(4) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των

οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1).
 (5) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

5. ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Εάν έχουν μετρηθεί πολλαπλές εκπομπές, στα ακόλουθα τμήματα πρέπει να συμπληρωθούν οι μεταβλητές για κάθε εκπομπή χωριστά. Στην περίπτωση προϊόντων που περιέχουν περισσότερα από ένα στοιχεία ή περισσότερους από έναν συνδυασμό ηλεκτρονικού τσιγάρου ή περιέκτη επαναπλήρωσης, πρέπει να συμπληρωθούν οι ακόλουθες μεταβλητές για κάθε στοιχείο ή συνδυασμό.

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Εκπομπή_δοκιμή_EC-ID_προϊόντος	Αν το προϊόν απαιτεί για τη χρήση του ένα πρόσθετο/-α προϊόν/-τα, πρέπει να δοθεί ο EC-ID του/των πρόσθετου/-ων προϊόντος/-ων που χρησιμοποιήθηκε για την εκτέλεση των δοκιμών. Αν ο EC-ID του/των πρόσθετου/-ων προϊόντος/-ων δεν είναι γνωστός/-οί στον υποβάλλοντα, παρέχονται τουλάχιστον η/οι εμπορική/-ές ονομασία/-ες και ο/οι υποτύπος/-οι καθώς και το/τα κράτος/-η μέλος/-η στο/στα οποίο/-α το/τα προϊόν/-τα διατίθεται/-νται στην αγορά	F	

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές
	Εκπομπή_συνδυασμός_προϊόντος	Αν το προϊόν περιέχει περισσότερα από ένα στοιχεία ή περισσότερους από ένα συνδυασμό ηλεκτρονικού τσιγάρου ή περιέκτη επαναπλήρωσης, πρέπει να συμπληρωθούν οι προδιαγραφές του στοιχείου ή του συνδυασμού που χρησιμοποιήθηκε για τη μέτρηση της εκπομπής	F	
	Εκπομπή_αρχείο_μεθόδων	Περιγραφή των μεθόδων μέτρησης που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση των εκπομπών, συμπεριλαμβανομένης της αναφοράς στο σχετικό εγκεκριμένο πρότυπο, αν υπάρχει	M	
	Εκπομπή_ονομασία	Ονομασία της εκπομπής που παρήχθη κατά τη διάρκεια της δοκιμής του προϊόντος	M	
	Εκπομπή_CAS	Αριθμός CAS (Chemical Abstract Service) των εκπομπών	F	
	Εκπομπή_IUPAC	Ονομασία IUPAC (International Union of Pure and Applied Chemistry) των εκπομπών, εάν δεν υπάρχει αριθμός CAS	F	
	Εκπομπή_ποσότητα	Ποσότητα των εκπομπών που παρήχθησαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας χρήσης του προϊό-	M	

		ντος, με βάση τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο μέτρησης.		
	Εκπομπή_μονάδες	Μονάδα στην οποία μετράται η εκπομπή	F	

6. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

# πεδίου	Πεδίο	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποίησης για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα	Ο υποβόλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές	Υποβολή κοινοποίησης για τους πελάτες επαναπλήρωσης
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_περιγραφή	Περιγραφή του προϊόντος για τη διευκρίνιση της ταυτοποίησης του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής όλων των στοιχείων και μεμονωμένων μερών [συστατικά στοιχεία/υγρό διάλυμα (e-liquid)]	M		M
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_υγρό_όγκος/χωρητικότητα	Όγκος/χωρητικότητα σε ml (για συσκευές, να αναφερθεί το μέγεθος του δοχείου, για φορηγολιποποιητές ή για πελάτες επαναπλήρωσης ο πραγματικός όγκος όταν τίθεται σε κυκλοφορία)	M		M
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_συγκέντρωση_νικοτίνης	Συγκέντρωση νικοτίνης σε mg/ml	F		M
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_τύπος_μπαταρίας	Περιγραφή του τύπου μπαταρίας	F		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_χωρητικότητα_τύπου_μπαταρίας	Ένδειξη της χωρητικότητας της μπαταρίας σε mAh	F		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_τάση/ισχύς_προσαρμοσμένο	Ένδειξη σχετικά με το ρυθμίζεται η τάση/ισχύς του ηλεκτρονικού τσιγάρου	M		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_τάση	Ονομαστική τάση (Voll) του ηλεκτρονικού τσιγάρου εάν δεν ρυθμίζεται, και συνιστώμενη τάση εάν ρυθμίζεται	F		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_χαμηλότερη_βαθμίδα_τάσης	Κατώτατη τάση (Voll)	F		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_υψηλότερη_βαθμίδα_τάσης	Ανώτατη τάση (Voll)	F		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_ισχύς	Ονομαστική ισχύς (Watt) του ηλεκτρονικού τσιγάρου εάν δεν ρυθμίζεται, και συνιστώμενη ισχύς εάν ρυθμίζεται	F		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_χαμηλότερη_βαθμίδα_ισχύος	Κατώτατη ισχύς (Watt)	F		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_υψηλότερη_βαθμίδα_ισχύος	Ανώτατη ισχύς (Watt)	F		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_ρυθμιζόμενο_ροή_αέρα	Ένδειξη σχετικά με το αν η ροή αέρα του ηλεκτρονικού τσιγάρου ρυθμίζεται	M		A/A
	Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_ψηλή_αλλαγή	Ένδειξη σχετικά με το αν ο καταναλωτής μπορεί να προσεγγίσει/επαυλύνει/αυξάνει/ελαττώνει το φίλτρο	M		A/A

# πεδίου	Περιγραφή	Υποβολή κοινοποιήσεων για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα	Ο υποβάλλων θεωρεί τις πληροφορίες εμπιστευτικές	Υποβολή κοινοποιήσεων για τους περιεκτικές επιταγής	
Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_μικροπεξεργαστής	Ένδειξη σχετικά με το αν το ηλεκτρονικό τσιγάρο περιέχει μικροπεξεργαστή	M		A/A	
Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_πηγίο_σύνθεση	Χημική σύνθεση του σύρματος (πηγίου) στον εκνεφωτήρα	M		A/A	
Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_δόση/πρόσληψη_αρχείο	Περιγραφή των μεθόδων μέτρησης που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση σταθερής δόσης και πρόσληψης νικοτίνης, συμπεριλαμβανομένης της αναφοράς στο σχετικό εγκεκριμένο πρότυπο, αν υπάρχει. Περιγραφή των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης	M		M	
Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_παραγωγή_αρχείο	Περιγραφή της τελικής διαδικασίας παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της σειράς παραγωγής	M		M	
Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_παραγωγή_συμμόρφωση	Δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωση της διαδικασίας παραγωγής (συμπεριλαμβανομένων, εκτός των άλλων, των πληροφοριών για τη σειρά παραγωγής).	M		M	
Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_ποιότητα_ασφάλεια	Δήλωση ότι ο κατασκευαστής και ο εισαγωγέας φέρουν την πλήρη ευθύνη για την ποιότητα και την ασφάλεια του προϊόντος, όταν διατίθεται στην αγορά και χρησιμοποιείται υπό κανονικές ή ευλόγως προβλέψιμες συνθήκες.	M		M	
Ηλεκτρονικό_τσιγάρο_άνοιγμα/επανάπληρωση_αρχείο	Περιγραφή του μηχανισμού ανοίγματος και επαναπλήρωσης, κατά περίπτωση.	F		M	

>>

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Συνεπώς το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύ-

σουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.20' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Παρασκευή 9 Σεπτεμβρίου 2016 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ